په کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې

(دزرو څخه درکهکشانونو دالله جل جلاله مخلوقات)

ليکوال:
ډاکترمحمد راتب (نابلسي)

Ketabton.com

ژباړه اوزياتونې:
محمود (حميدزی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پیژند پاڼه

نوم:په کایناتو کي دقرآنکریم علمي معجزې

لیکوال: ډاکتر محمدراتب نابلسي

ژباړه اوزیاتونې:محمودحمیدزی

ټایپ او ډزین:محمودحمیدزی

دخپرید بڼه:انلاین

یادونه:ددې کتاب همدا پي ډي ایف بڼه بیله بدلونه هرڅوک کولی سي خپره کړې. دکتاب دچاپ حق یې یؤازي دژباړن سره خوندي دئ!!!

****

د ژباړن خپاره سوي کتابونه:

په (سمندرکي دملغلرولټون) ویښونکي اوټولنیزي مقالې.

د (الماسو پنډ) دپښتو متلونودویلوځایون اوعلتونه یې.

(رونې سیند)شعري ټولګه

(ژور اندونه)شعري ټولګه

په (کایناتو کي دقرآنکریم علمي معجزې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
اصحاب کهف	۱
په خلا کي دآسماني جسمونو شمیر	۲
دمځکې حجم	۳
دستورو لیروالی اودهغوی تېزوالی	۳
مځکه	۵
هرجسم دبیرته راګرځیدو په حال کي دی	۸
الله جل جلاله په خلا کي دتاریکۍ خبر راکوي	۱۰
دجاذبي قوه	۱۲
دمځکې څخه لیري کهکشانونه	۱۶
کهشانونه ستوري اودهغوې تېزوالی	۱۹
دستورو ځایونه	۲۲
په هسک کي دستورو شمېر	۲۶
لمر	۲۸
دعین القط ستوري چاود نه	۲۹
دستورو اولکۍ لرونکو ستورو ځدارونه	۳۲
ړڼا تېزوالی	۳۵
دلمریز نظام دسیارو ترمنځ لیري فاصلې	۳۹
دتعدل قوه	۴۱
دمځکې داوسیدونکو لمر	۴۵
دلمر اوسپوږمۍ ترمنځ په لیروالي کي اند کول	۴۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
خسوف اوکسوف	۵۰
دهوا فشار اودهغه پایلې	۵۲
دهوافشار	۵۴
دمځکې کروي توب	۵7
دمځکې استقرار	۵۸
هغه څوک دی چې مځکه یې ستاسو دژوندکولو ځانګو ګرځولې	۶۱
مځکې تېزوالی	۶۵
دمځکې دجاذبې قوه	۶۸
غرونه	۶۹
سپین زر	۷۳
دبادونو دلوری بدلون	۷۵
اوسپنه	۷۶
خاوره اوپه هغې کي اوسیدونکي ژوندي موجودات	۷۹
زلزله	۸۲
کعبه شریف دمځکې په مرکزکي	۸۵
سعودي عربستان به شین سي	۸۶
اوبه	۸۸
دهوا اواوبو ترمنځ اړیکه	۹۰
دسمندرونو لویوالی	۹۲
دتوکو لوړ لورته دوړلو هغه ځانګړنه چي اوبه یې لري	۹۶
دالبر او البحر کلموترمنځ	۹۹
دسمندرونو داوبو تریوالی	۱۰۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
داوبو جریان	۱۰۴
دقرآنکریم دتلاوت اغیزه پرنباتاتو	۱۰۸
ددو سمندرونو ترمنځ خنډ	۱۱۲
دنباتوتو جذبیدنه دلمر لورته	۱۱۶
دنباتاتو دنده داوبو ساتل دي	۱۱۸
دشنې پاڼې کارخونه	۱۱۹
دنباتاتو تخمونه اودهغوئ دولونه	۱۲۳
دنباتاتو زرغونوالی	۱۲۵
تخمونه	۱۲۵
دمورزړه	۱۲۷
اوښ	۱۲۸
دغوا شیدې	۱۳۰
زرافه	۱۳۳
دکانګرو په شان ژوی	۱۳۵
دخوګ دغوښې حرموالی	۱۳۶
سپی او د دهغه څخه رامنځنه کیدونکي ناروغۍ	۱۳۷
دسپي بویا یي حس	۱۳۸
دوینې اړیکه دمیکروبونوسره	۱۳۹
دوینې حرموالی	۱۴۱
آس	۱۴۳
لوی کبان	۱۴۴
دهلامي کب	۱۴۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړليک

سرليک	پاڼه
سمندري بريښنا لرونکي کبان	۱۴7
دسالمن کبان	۱۴۸
ډاکتر کب	۱۵۱
مرغان	۱۵۳
کوترې دتاريخ لومړئ ليک ليږدونکي	۱۵۷
دمرغان کډوالې مهاجرت	۱۵۹
ټکټکی مرغه	۱۶۳
دشاتو مچی	۱۶۵
شات	۱۷۰
دوريښمو چينجيان او وريښم	۱۷۲
لړم او هستوي چاودنه	۱۷۴
ملخان	۱۷۵
غوماشي	۱۷۷
دجولا ګی ځاله	۱۷۹
مچان	۱۸۱
ميږيان	۱۸۴
په حشراتو کي حسي ښکرونه	۱۹۰
دهوا اوچاپيريال ککړتيا	۱۹۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژباړن خبرې

دالله جل جلاله بي شمېره حمد اوثنا وايم چي ماته يې داتوان راکړ چي دډاکټر محمد راتب نابلسي دکتاب ژباړه په خپلې خوږې ژبې پښتو باندي وکړم او در پښتو ورنو اوخويندو پوري دا ګټور کتاب وړورسوم.

دا کتاب زما په آند يوغوره کتاب دئ او په لوستلوسره يې موږ ته ددونيا اوخرت ګټې انشاءالله را رسيږي خويوه خبره دیادولو وړبولم چي هغه وخت کله چي موږ دالوستنه په پوره ارمی او غورسره وکړو.

ددې کتاب دلوستلو سره به زموږ نه اندزه کيدونکي مينه نوره هم دقرآنکريم سره ډېره سي،دډېرو ساينسي رازونو څخه به خبر سو دکايناتو په اړه به ډېر مالومات لاســـته راوړو،دغرونو،ســـمندرونو،اوبو مرغانو،حيونـــاتو،مځکې آســـمانې جسمونو،نباتاتو،حشراتو، فلزونو په اړه به په ډېرو هغو خبرو پوه سو چي نـه پـه پوهيدو. زموږ ددیني اوعصري مالوماتو ذخيره به لانوره ډېره سي،دمغرضوبحث کوونکو ملحدانو اوکفارو دپوښتونو ځوابونـه بـه وموندو اونـور ډېر هغه څه بـه زده کړو چي موږ يې لټه کول چي زده يې کړو.

داژباړه ټکي په ټکي ژباړه نـه ده بلکي ما ځيني زياتوني اوځيـني کمووني پـه يـاده ژباړه کي کړي دي الله جل جلاله دي مي په دې کړنه نه ګناهکار وي زماپـه نيکيو کي دي وشمېرل سي ،زياتونې مې ځکه کړي چي مالومات نوي کيږي اومـا نـوي مالومات ور ډېرکړي کيدای سي تاسوته ځيني مالومات زاړه يانيمګړي مالوم سي دازمـا اودليکوال ستونزه نـه ده بلکـي مالومـات تـل دبـدلون منـونکي او دبـدلون اونوښت په حال کي و

(c) ketabton.com: The Digital Library

متن مـي ځکـه ځینـي ځایونــه لنـډ اوخلـص کـړی چـي ددې کتـاب حجـم لـوی دئ؛دلوستونکي دلاښه پوهیدنې لپاره مې داکړنه سرته رسولي ده.

بل دیادولو وړسکالو(موضوع)داده چي دیادې ژباړې دقرآنکریم ژباړه او ایاتونـه (قرآنکـریم پـه پښتو)اپلیکیشـن څخـه را اخیسـتل سـوي او کـه خـدای ج مـه کـړه دقرآنکریم دایاتونو په زورو، زیرو، پیښونوکي کومه کمي یا

ډېربښت راغلی وي نودا کمښت اوډېربښت دکمپیوټري لیکنې له کبله دئ.

په دي ژباړه کي دځینوحدیثونو ژباړه دصحیح بخاري اوصحیح مسلم شریفونو دشرحو څخه سوي دي

.ستاسو درنولوستونکو دخیر ددعا په هیله.

یادونـه:ددې کتـاب فـي ډي اف ښـه هرڅـوک بیلـه بدلونـه خپـروای سـي کـه دچـاپ حقوق یې دژباړن سره خوندي دي،دژباړن بې اجازې یې دچاپ حق څوک نـه لري.

ددې کتــــاب ځینــــي لیکنــــې د2020څخــــه در2023کــــار پــــوري زمــــا (محمودحمیدزی)پرفیسبوک اې ډې خپرې سوي دي.

دویمه یادونه:دې کتاب ته ورته دیوبل کتاب په ژباړې بوخت یم انشاءالله (دانسان په بدن کي دقرآنکریم علمي معجزې)نومی کتاب بـه هم وژباړم او تاسو درنولو ستونکو ته به یې Pdf ښه خپره کړم.

دیـادونې وړده چـي دیـاد کتـاب ځینـې برخـې بـه زمـا پـر فیسـبوک اي ډې:درکتـاب درخپرید مخکي خپرې کړم انشاءالله.

که کوم وړاندیز،لارښوونه او غوښتنه لري پرلاندي وټساپ نمبر راسره اړیکه نیولی سئ:0704056109

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصحاب کهف

يؤلمريز کال 365،1422 ورځې دی،مګر يؤسپوږميز کال بيا 354،36780ورځې دی، چې دلمريزاوسپوږميز کال ترمنځ توپير10،875137ورځې دی.په 33سپوږميزو کلونو کې ياد عدد چې دلمريز کال دورځو شخه لږدی 358،87929 ورځې کيږي چې نژدې ديؤه کال سره سمون خوري.

که سل لمريز کلونه تير سي نو سپوږميز کال به دلمريز کال ځخه دري کاله مخته وي.که 300لمريز کلونه تيرسي هغه وخت به سپوږميز کال درلمريز کال 9کاله مخکي وي ياني دسپوږميز کال نيټه به 309 کاله وي.

ياده کره شمېرنه خلا پيژندونکو چې شپږ عشاري عدده مخته تللي دي دلويو تلسکوپوپه مرسته کړي ده،يؤه ثابته اودنوې پوهې په شتون کي منونکي محاسبه ده،

مګر يادې محاسبې ته 14سوه کاله مخکي د قرآن کريم په الکهف سورت کي داصحاب کهف په کيسه کي اشاره سوې ده!الله جل جلاله دسورت الکهف په 25 نمبرايات کي فرمايي:

(وَلَبِثُوا فِى كَهْفِهِمْ ثَلٰثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا)

ژباړه:او هغوی په خپله ځمځه کښي دري سوه (لمريز) کاله پاتي شول، او(ځينو خلکو د مودې په حسابولو کښي) نهه (سپوږميز) کاله نور زيات کړيدي.

يادونه: داصحاب کهف شمېر په شمسي کلنو باندي وو، نو په لمريز حساب نهه کاله نور ور زيات سول. ياني د لمريز او سپوږميز کلنو تر منځ په ياده موده کي نهه کاله توپير موجود دی.قرآن کريم دمعجزو ځخه پريمان، دبريا سمت ته رابلونکی کتاب دی.راسئ دخپل ژوندونونو دسمون او بريا په پار قران کريم تلاوت اوپه لارښوونو يې عمل وکړو.

په اوردون کي داصحاب کهف سمځه

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضأ ي ياخلاي موجودات

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خلاء کي داسماني جسمونو شمېر

الله جل جلا له دسُوْرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصِّلَت په 53نمبرایات کي فرمايي:

سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هیوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتیا سره پر حق دی. ایا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

مګر کومي دي دالله جل جلاله نښاني؟په ریوایتونو کي راغلي دي چي په هسک کي دستوروشمېر دریګو ددانو اوشیګو په شمېرردی!

په پخو وختونوکي ستور پیژاندو دستورشمېر دزرګونو په شاوخوکي ښووي،ورسته ترځینو ځیرونو اوساینسي پرمختګو یې په خلأ کي دستورشمېرمیلیونونه یادکړ،دځه نورځیرونو اوپرمختګو ورسته یې یادشمېر میلیاردونو ته لوړکړ،خواوس ساینس پوهانو دنویو ټیکنالوژکي وسیلو،لویو او پیاوړو تلسکوپونو په مرسته یوازي په شیدو لارې کهکشان کي چي زموږ لمریزنطام هم دیاد کهکشان یؤه برخه ده څه ناڅه د 200میلیاردو ستورو دشتون خبر ورکړی دی.دیاد کهکشان چټکوالی په ساعت کي ۰95000کیلومتره ښودل سوی دی.

دشیدو لارې کهکشان پراخوالی،حجم نسبت نورو کهکشانوته دمنځنی کچې درلودونکی اود سل ګونو زرو میلیونو کهکشانو دډلي څخه یؤدی چي دهغوی په کره شمېرباندي یوازي الله جل جلاله ښه خبر دی.الله جل جلاله دسورت ق په 6نمبرایات کي فرمايي:أَفَلَمْ يَنظُرُوٓا۟ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَٰهَا وَزَيَّنَّٰهَا وَمَا لَهَا مِن فُرُوجٍ

ښه نو، دوی هیڅکله د ځان له پاسه اسمان ته ندي کتلي؟ - په څه ډول موږ هغه جوړ او سینګار کړ؛ او په هغه کښي هیڅ درز نشته.*الله جل جلاله دسورت الملک په 3نمبرایات کي فرمايي:ٱلَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرَىٰ فِى خَلْقِ ٱلرَّحْمَٰنِ مِن تَفَٰوُتٍ ۖ فَٱرْجِعِ ٱلْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه یې پېدا کړل؛ (اې کتونکې) ته به د الرحمان په هستونه کښي هیڅ راز ناآړوندي او توپیر ونه مومې. بیا سترګي واړوه، وګوره، ایا کومه نیمګړتیا دي چیري تر سترګو کیږي؟!* دستورو شمېر دومره ؤ الله جل جلاله ښه خبر دی چي دهغوی پراخوالی به څومره وي*

(c) ketabton.com: The Digital Library

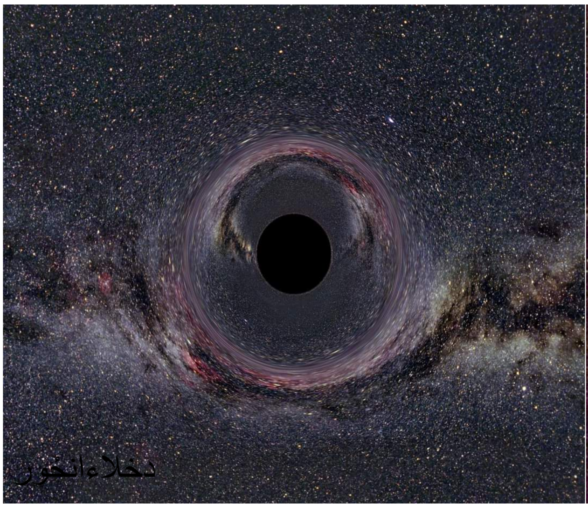

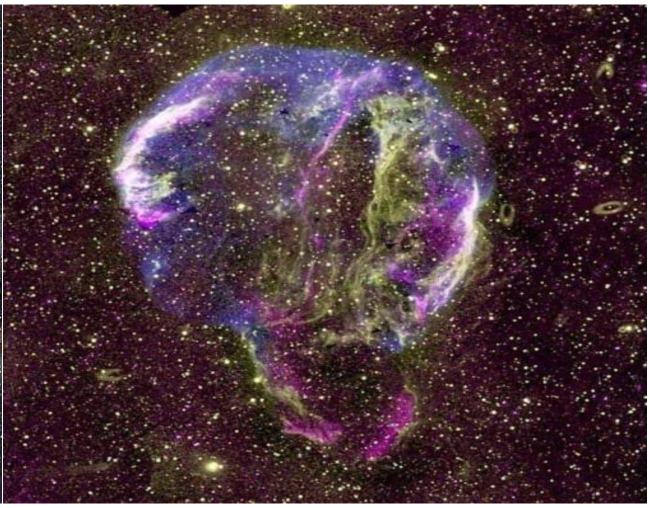

دمځکې حجم

دمځکې حجم 1ميليو کيلومتره مکعب دی،لمر نسبت ځمکي ته 1300000ځله لوی دی، دځمکي اولمر ترمنځ ليروالی،فاصله 150000000کيلومتره دی.

ديؤه ستوري لويوالی دلړم برج دستورو دډلې څخه هومره دی چي دځمکي اولمر ترمنځ ليروالی،فاصله خپل ځانته ځانګړې کولی سي.يوبل ستوری چي نوم يې منکب الجوزأ دی ١٠0ميليونه واري دلمرڅخه لوی دی.دياد مسايلو دپوهيدلو ورسته دالله جل جلاله سپيڅلي کلام ته نظر کوو اودهغه په لويوالي او اعجاز کي آند(فکر) کوو!الله جل جلاله دسورت ذاريات په 47نمبر ايات کي فرمايي:وَالسَّمَآءَ بَنَيْنٰهَا بِأَيْيدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

او اسمان موږ په خپل قدرت سره جوړ کړيدی او موږ د دې وس لرو.

***

٢دستوروليريوالی ادهغوی تيزوالی:

دستورو ترمنځ ليري والی، فاصله دنوري کال په مټ اندازه کيږي.درڼا تيزوالی په يؤه ثانيه کي 300000کيلومتره دی چي په يؤه کال کي 10زره ميليارده کيلومتره کيږي.جالبه خولا دا چي سپوږمی زموږڅخه يؤه نوري ثانيه اولمر د8نوري دقيقو په شاوخوکي زموږڅخه ليري دی.دتولـه لمريز نظام قطر د13نوري ساعتونو څخه ډېر نه دی،اوترټولو نيژدي نوري سياره،ستوری دمځکي څخه 4څلور نوري کاله ليري ده.که ديادې سيارې لوري ته په يؤه داسي سپرلی کي چي تيزوالی يې دسپوږمی دتيزوالي په اندازه وي سفر پيل کړو:موږ به ورسته درسلو زرو کلونو خپل منزل ته ځان ورسوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدرنګه که دمځکې په يؤه سپرلۍ کي چي د راوسه هم ځومره چټکې جوړې سوې دي خپل سفر ديادې سيارې سمت ته پيل کړو: زموږسفر به 50ميليونه کاله ورسته يادي سيارې ته په رسيدو پای ته ورسيږي،ياني ځلور نوري کاله ورسته.اوس نو دهغه کهکشان په اړه چي نوی کشف سوی دی،چټکوالی يې په يؤه ثانيه کي 240000کيلومتره دی اوسلګونه بيليونه نوري کاله زموږځخه دکشف په وخت کي ليري وو څه وواېو؟هوسلګونه بيليونه نوري کاله چي يوبيليون دزر ميليونه سره مساوي دی.رښتيا هم الله جل جلاله ځومره ښه فرمايلي دي.سُوْرَةُ الواقِعَة : 75ـ 76نمبرايا‌تونه:فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِنو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌاو که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛ ****څه چي مخکي وليکل سول دکايناتو څخه لږ شمېږ عجايب وه،مګر دکهکشانونو سيارو،ستورو اونوروخلايي جسمونو دحرکت،دهغوی دډېرې چټکتيا،لوی مدارونو،استحکام،دهغوی درنا خورولو دتوناېي، دهغوی ترمنځ دجاذبې دقوي او په حرکت کي دهغوی دتعادول په اړه مو خبرې نه دي کړي.الله جل جلاله سُوْرَةُ الزُّمَر په 67نمبر ايت کي فرمايي:

وَمَا قَدَرُوا اللهَ حَقَّ قَدْرِهِۦ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُۥ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ مَطْوِيّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦ ۚ سُبْحٰنَهُۥ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ*

دوی هغسي د الله قدر ونه کړ لکه ځنګه چي د هغه د قدر کولو حق دی (د هغه کامل قدرت خو داسي دی چي) د قيامت په ورځ به ټوله ځمکه د هغه په موټي کښي وي او اسمانونه به د هغه په ښي لاس کي نغښتل شوي وي. الله د هغه شرک څخه پاك او لوړ دی چي دوی يې کوي.

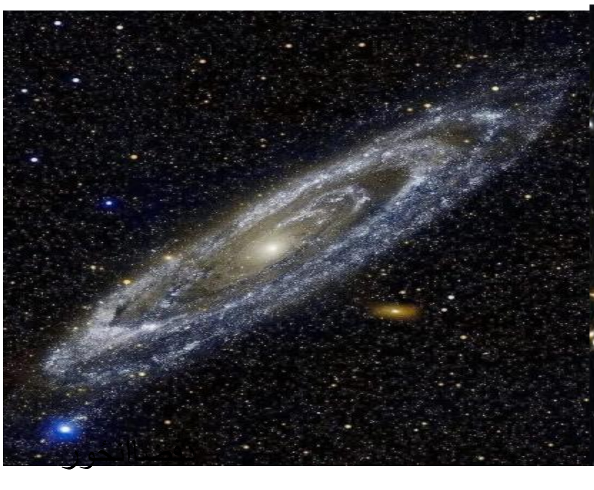

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه

الله جل جلاله دسُوْرَةُ الطّارق 12نمبرايات کي فرمايي:[وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ]
او (قسم دی) په چاودېدونکې ځمکه (چي اوبه، بوټي او داسي نور شيان ځني راوځي)؛
***

موږ نه سوای کولی چي دمځکې ټول اوصاف په يؤه کلمه کي راغونډ کړي وای،مگر الله جل جلاله مځکه يوازي په يوه ويی سره موصوفه کړې ده اوفرمايي:[وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ]
*

دمځکې ټولي لويي وچي يوخت سره موښتي وي.خوورسته يي منځ کي درزونه پيداسول اوديؤبل څخه بيلي اوپر شپږو برخو"آسيا،افريقا،اروپا،امريکا،استرليا،اوانترکتيکا باندي وويشل سوې.په (1915)ميلادي کال کي الماني پوه (وگنر)دهغو شوهدو په رڼاکي چي لاسته يي راوړي وه وويل٠ 20ميليونه کاله پخو ټولي لويي وچي سريوځای اويوه لويه وچه چي (پنگيا) په نامه يادېدل جوړه کړي وه.

د1950ـــ1968 ميلادي کلونو ترمنځ جيولوجستانو دوگنر نظريه،تيوري ومنل اودځمکې چاوديدل،درز کول يي تائيد کړل."که يؤ څوک د مځکي توصيف داسي وکړې چي دپيل څخه در اوسه دمځکي ثابتي ځانگړني په برکي ونيسي په ناچارۍ سره به ووايي:مځکه درز کوونکي،چاوديدونکي ده.

ياني دهغې ځانگړني درلودونکي ده کومه چي الله جل جلاله ورته ورکړې ده او په خپل پاک کلام کي يي دمځکې يادې ځانگړني ته اشاره کړې ده.مگر دمځکي ياد چاوديدل څنگه دي،څه کيفيت لري.

څرگنده چي مځکه دبيلا بيلو طبقو،پوړونو درلودونکې ده.دچرگې هگۍ ته پام کوو چي باندنۍ پوښ يي اهک،چوني ته ورته دی او نسبتً کلک جوړښت لري،ورسته يؤه نازکه لايه،درهغې ورسته دهگۍ سپين اودرهغه هم ورسته دهگۍ ژړ شتون لري.دهگۍ کروړه،سخته طبقه دهگۍ دباندنی پوښ دی.همدرنگه څومره چي موږ دمځکي تل ته نيژدې کيږو دهغې سختې کميږي.

"مځکه دلاندي طبقو (پوړونو) درلودونکي ده.لوموړی دمځکې قشر:دمځکي قشر نا متجانس ترکيب لري چي دژوروالي پر بنسټ پر دريو طبقو ويشل سوی دی:1رسوبي طبقه2گرانيتي طبقه3بزالتي طبقه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسوبي طبقه:ددې طبقې پيروالى دځوسانتي متروڅخه در10او15کيلومتروپوري رسيږي
ګرانتي طبقه:ددې طبقې پيروالى ديؤه کيلومتر څخه پيل اودر 20او40کيلومتروپوري رسيږي.ددي طبقې د لاندينى سرحد تودوخه دسانتي ګريډ در 1000درجوپوري پورته کيږي.
بزالتي طبقه ددې طبقې پيروالى د8څخه در 30کيلومترو پوري رسيږي،ديادې طبقې لاندنى سرحددمځکې دقشر دلاندينې سرحد په توګه منل سوى، يادسرحد ته دموهو يا (M)سرحدوايي.

2دمځکې هسته.

دهستې پوښ(مانتل) چي داته څخه در80او هتادر2900کيلومتروژوروالي پوري موقعيت لري.
مانتل غيري متجانس ځانګړتيا لري،په غالب ګمان ماده ډېروخت په مانتل کي جامد حالت لري دتودوخي درجه يې دژوروالي په ډېريدو سره بدلون مومي.دتودوخي درجه يې په 100کيلومتره ژوروالي کي د 1400څخه در 1500درجوپوري رسيږي په ياده طبقه کي دژوروالي په ډېريدو سره تودوخه هم زياتوالى مومي.

دمځکي هسته

دمځکې په هسته کي داتوموسفير فشار ميليونو ته رسيږي دمځکې په هسته کي دتودوخي درجه د2000سانتي ګريډ څخه زياته ده .انسان نه سي کولى نيغ په نيغه د دمځکې هستې ته لارپيداکړي.دهستې په اړه ټول مالومات پر اټکلونو اوفرضيو ولاړدي."ځينو جيولوجستانو دمځکې طبقه بندي داسي کړي ده :1:داوبوکلک قشر 2:کلکه برخه ياوچه
3:پوګه برخه 4:پورتنى پوښ 5:کورنى پوښ
6:باندنى هسته 7:کورنى هسته.

*دمځکې په هسته کې مايع،بهيدونکي، آتش فشاني،ايشدونکي موادشتون لري.الله جل جلاله سُوْرَةُ المُلك په 16 نمبرايات کي فرمايي:[ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِى السَّمَآءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ]ايا تاسي له دې څخه بېغمه ياست چي هغه ذات چي په اسمانونو کښي دى، تاسي به په ځمکه کښي ښخ کړي؛ او بيا به دغه ځمکه په ناڅاپي ډول ولړزيږي، وخوځيږي؟
**د(تَمُورُ)معنا لړزيږي. لړزيدل دمځکې دهغه مايع دجوش اوايشېدو لکبله کومه چي دمځکې په تل (هسته) کي په جوش اوخروښ کي ده."دزلزلې دپيښيدو يؤلامل داورشيدونکوفعليت او دآتشفشاني موادو فعليت دى."موږبختوريو چي دمځکې پرمخ(سطحه)يو دارام والي څخه دمځکې دباندنى طبقې برخمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو او کولی سو دمځکې پرسطحه ودانۍ جوړې اوژوند پکښي وکړو،که مځکه دخپل هستې د ایشیدونکو، مایع موادو پرمخ ورولویږي،ورژیږي پایله به یې داوي چې الله جل جلاله دسُوْرَةُ المُلك په 16 نمبر ایات کي فرمايي:

[ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِى السَّمَآءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ]

ایا تاسي له دې څخه بېغمه یاست چي هغه ذات چي په اسمانونو کښي دی، تاسي به په ځمکه کښي ښخ کړي؛ او بیا به دغه ځمکه په ناڅاپي ډول ولړزیږي، وخوځیږي؟

***

اوس نوآند(فکر)وکړې چي چا حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دمځکې اوآسمانونو دیادو ځانګړو څخه خبر کړ!؟هغه پیغمبر چي لیک لوست یې نه وو زده څه پوهیدی چي دمځکې په خیټه کي سوځونکي،ایشېدونکي مایع شتون لري؟آیا دقرآن دالله جل جلاله کلام نه دی؟"بیله شکه چي داقرآن دکایناتو دخالق الله جل جلاله کلام دی چي پر حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم یې نازل کړی دی!."

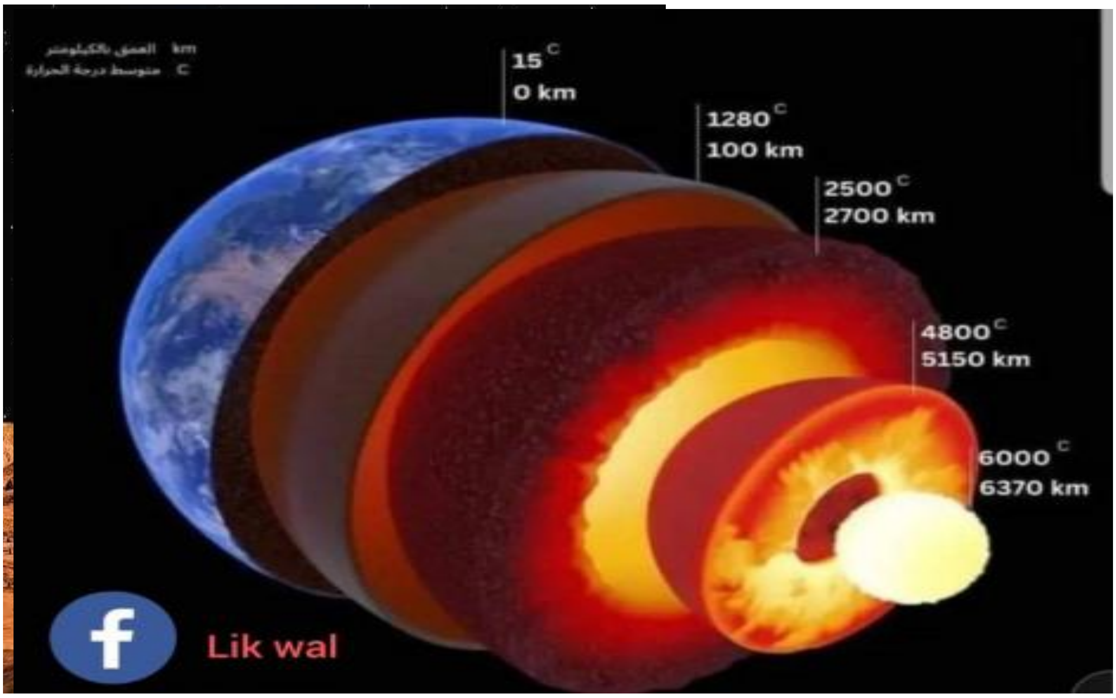

دسپوږمی څخه مځکه دویم دمځکي طبقي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرجسم دبيرته راګرځيدوپه حال کي دی

الله جل دسُوۡرَةُ الطّارق په 11 نمبرايات کي فرمايي: [وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ]

قسم دی په باران اوروونکي اسمان؛

*(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو، بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په مانان ده.

*دادکايناتو خالق دی چي يوازي په يؤه ويی(کلمه) سره دهسک(آسمان) توصيف کوي!

څومره چي علم،پوهه پرمختګ کوي نوي حقيقتونه راڅرګنديږي هومره قرآني معجزې راښکاره کيږي اودقرآني معجزو څخه ملاتړکيږي.سپوږمی ته پام کوو چي په خپل مدارکي دمځکې څخه راګرځي اوورسته دريؤه وار راګرځيدو دويم ځل بيرته خپل ځای ته ستنيږي.

لمرته پام کوو چي نسبت خپل محورته دګرځيدو په حال کي دئ او ورسته ترهر ځل ګرځيدو بيرته خپل لومړي ځای ته راګرځي،همدارنګه دېرشمېر آسماني جسمونه دګرځيدو اوبيرته ستنيدو په حال کي دي.

په (1910)ميلادي کال کي يؤ شمېر لکۍ لرونکي ستوري دځمکي دڅنډو څخه تېر سول چي بيا (76)کاله ورسته په (1986)ميلادي کال کي بيا هم ياده چاره سرته ورسيدل، ياني ياد لکۍ لرونکي ستوري (آسماني ډبرې) بيا راوګرځيدل او هر (76)کاله ورسته ياد راګرځيدل دالله جل جلاله په حکم سره بيا تکراريږي.

موږته څرګنده ده چي لمر،ستوري،سيارې،سپوږمی،لکۍ لرونکي ستوري (آسماني ډبرې)اوهر هغه څه چي په دايروي يا بيضوي بڼو مدارنو کي په خلأ کي شتون لري:لېږي ځي اوبيرته خپل ځای ته راګرځي.الله جل جلاله موږته (14)سوه کاله مخکي په خپل کلام کي دآسماني جسمونو په خپل مدار کي دګرځيدو او په خلأ کي دمداروتنو دشتون خبر راکوي! الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الأنبيَاء په (33)نمبر ايات کي فرمايي:

وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ الَّيۡلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ‌ؕ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ

او هماغه الله دی چي شپه او ورځ، او لمر او سپوږمی يې پيدا کړل، هر يو د دغو سيارو څخه په يو (بېل بېل) مدار حرکت کوي، ګرځي.

*داخبره چي الله جل جلاله آسمان په(ذَاتِ الرَّجْعِ) ويی سره مصوف کړی دی په بشپړډول رشتيا او موږ وربانديي ايمان لرو.دستايني وړدی الله جل جلاله چي ښه اندازه کونکی اوجوړونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينوپوهانو دا ايات شريف : وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ]*بل ډول تفسير اوتعبير کړی دی،هغوی وايي:په هواکي موجود ګازونه راګرځيدونکي،بدليدونکي ياتغيرکوونکي دي.دبيلګې په ډول اکسيجن که انسان يا ژوی تنفس کړي په کاربن دای اکسايډبدليږي.که دنباتاتو دګتې وړ وګرځي بيرته په طبيعت کي په اکسيجن بدليږي،همداډول په طبيعت کي نور ګازونه هم لېږري ځي اوبيرته راګرځي.

که چيرې الکترومقناطيسي امواج خلأ ته واستول سي دوهم ځلي خپل ځای ته راګرځي.

د ټول بشر دګټې وړ امواج دهمدې تغير بدلون اوبيرته راګرځيدو وړتيا درلودونکي دي.

داوبو براس ورسته تردې چي فضأ ته پورته سي دباران دڅاڅکو په ډول بيرته مځکې ته راګرځي .که ګازونو دځمکې داتموسفير فشارڅخه تېښته کولی سوای نو يؤ زيان به يې داوای چي دځمکې دابو براسونه به دځمکې څخه خلاء ته تلای خو بيرته به دباران په ډول مځکې ته نه راګرځيدلی.دا دالله جل جلاله ستره پيرزوينه ده چي دځمکې څخه خلأ ته ګازونه نه تښتي .

الله جل جلاله کايناتوته دتغير،بدلون اوبيرته راګرځيدو وړتيا ورکړې اوهغوئ يې دهمدې وړتيا درلودونکي خلق کړي دي چي هيڅ يؤ يې دالله جل جلاله دحکم څخه مخالفت نه سي کولی!

خوانسان چي الله جل جلاله اشر المخلوقات خلق کړی دی ولې دالله جل جلاله د امرونو څخه مخالفت کوي!؟

مورته دامعلومه سول چي آسمان،فضا دالله جل جلاله په اراده دمځکې بخار دباران په ډول،الکترو مقناطيسي امواج د راديويی امواجو په ډول،ګازونه در هغو تغيراتو دتېرولو ورسته چي په هغو کي شتون لري،اوهرخلأيی جسم بيرته خپل لمړي ځای ته راګرځي، دستوروپه شان چي په خلأ کي په دايروي شکله يا بيضوي شکله مدارو کي دخوځښت په حال کي دي.

ښه نوکه الله جل جلاله په خپل سپيڅلي کلام قرآن کريم کي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)

داپه دې معناده چي دا سپيڅلی قرآن کريم دکايناتو دخالق الله جل جلاله دلوري پر حضرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم باندي نازل سوی دی اوموږ ورباندي ايمان راوړی دی.

يادونه،(1)د "رجع" کلمې دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو يادې ژباړې:

دقرآن کريم اعجازقرآن اوتخنيک پښتوژباړل سوکتابونوڅخه را اخيستل سوي دي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله په خلا کي دتيارې (تاريکی) خبر راکوي!

يو خلا پيژندونکي پوه چي ديوه پرمختللي هيواد دفضايي بيړيو ديوه مرکز څخه يې ليدنه کړې وايي:څه موده مخکي زما ومخته يؤه فضايي بيړۍ خلا ته وتوغول سول: چي دياد مرکز عمليه دخلا يي بيړۍ دعمليې سره په پرلپسي ډول په اړيکه کي وه دفضايي الوتکې مشر په يوه اړيکه کي چي دبيړيو دمرکز سره يي ونيول ووېل:موږ اوس هيڅ شی نه وينو:دا په داسي حال کي وه چي فضايي بيړۍ په روښانه ورځ وتوغول سول،څه موده ورسته فضايي بيړۍ دمځکې داتموسفير څخه په بشپړډول خلا ته ووتل چي په پوره ډول تاريکه او بي نوره ده،

دفضايي بيړۍ رئيس اندېښنه وښودل او وي ويل:موږ هيڅ شی نه وينو داسي انګيرو لکه ړانده سوي چي يو:څه پيښه سويه ده؟

هغه څه چي دفضايي بيړۍ عمليې ته ورپيښ سوي وه داوه:دلمر وړانګې په خلا کې پاشل کيږي،خپريږي او دهوا ګرد اوغبارپه منځ کي سرګردانه کيږي: هغه څه چي فزيک پوهان ورته دنور انتشار يا خپريدنه وايي.

په خلا کي نور دهوا په ذراتو اوګرد پا شل کيږي اوټول نوراني اوځليدلي ښکاري،هغه کار چي په مځکه کي هم پيښيږي.ځيني ځايونه دلمر په نيغو وړانګو روښانه کيږي اوځيني ځايونه دلمر په منعکسه رڼا روښانه ښکاري:دمسجد په ډول:موږ يوبل وينو مګر هلته دلمر نيغي (مستقيمي)وړانګې شتون نه لري،بلکي دلمر منعکيسي وړانګې دي چي دشيانو سره دټکر ورسته زموږ سترګو ته رارسيږي او موږ هغه وينو.

فضايي بيړۍ هم ورسته تردي چي دمځکې داتموسفيرڅخه ووتل او دنور دانتشار پيښه(پديده) له منځه ولاړل دخلاپه بشپړې تاريکۍ کي راګيرسول اودبيړۍ کارکوونکو هيڅ نه ليدل.

اوس که دالله جل جلاله سپيڅلي کلام پاک قرآن ته چي 14سوه کاله مخکي نازل سوی دی او هغه وخت وګړو خلا،سپوږمۍ ته دتګ او دمځکې داتموسفيرڅخه په اوسنۍ طريقه د وتلوسره آشنايي نه درلودل مراجعه وکړو يوه علمي اعجازته رسيږو.الله جل جلاله دسُوْرَةُ الحِجر په 14او15نمبراياتوکي فرمايي [سُوْرَةُ الحِجر : 14](وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ)که موږ پر هغو د اسمان کومه دروازه پرانستې وای او هغوی په رڼا ورځ په کښې ختلي هم وای،[سُوْرَةُ الحِجر : 15]لَقَالُوٓا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَٰرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به یې هم همدا ویل چي زمونږ سترګي غولول کیږي، بلکي پر مونږ کوډې شویدي.

*دسورت سُوْرَةُ الحِجـر د15نمبرایات ژباړه یې په تفسیرديوبندی کي داسي راوړې ده:"بیشکه!هم داخبره ده چی تړلی سوی دی سترګی زمونږ بلکه مونږ یوقوم یوچی جادو راباندی کړی دوی دی""(سُكِّرَتْ)ژباړه:چی تړل سوی دی"هغه څه چي دفضایي الوتکې دعملیي رئیس وویل: چي مونږفکرکوو چي ړانده سوي یوو،تاریکی کي راګیر اوهیڅ شی نه وینو:14سوه کاله مخکي په قرآن کریم کي بیان سوي دي!آیا دایوقطعي دلیل پر دې نه دی چي قران دمخلوقاتو دخالق جل جلاله کلام دی؟

داپیښه څوکاله مخکي وسول:هغه وخت کله چي انسان دمځکې پوښ اتموسفیر وپیژندئ اوپه هغه کي یي نفوذ کړی وو،هغوی داسي یوځای ته ورسیدل چي دنور دانتشار پدیده (پیښه)دمنځه تللي وه او په پوره تاریکی کي راګیر سوي وه!په دې پیښې سره انسان وپوهیدئ،وي لیدل چي دمځکې دپوښ (اتموسفیر)څخه دباندي تیاره ده اوبغیر دروښانو ستورو دنور څخه نوره رڼا شتون نه لرییا نور (رڼا)نه منعکس کیږي ترڅو ولیدل سي.الله جل جلاله فرمایي:[سُوْرَةُ الحِجر : 14](وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ)

که مونږ پر هغو د اسمان کومه دروازه پرانستې وای او هغوی په رڼا ورځ په کښې ختلي هم وای،[سُوْرَةُ الحِجر : 15]لَقَالُوٓا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَٰرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ

بیا به یې هم همدا ویل چي زمونږ سترګي غولول کیږي، بلکي پر مونږ کوډې شویدي.

*دسورت سُوْرَةُ الحِجـر د15نمبرایات ژباړه یې په تفسیر (دیوبندی) کي داسي راوړې ده:("بیشکه!هم داخبره ده چی تړلی سوی دی سترګی زمونږ بلکه مونږ یوقوم یوچی جادو راباندی کړی دوی دی")"(سُكِّرَتْ)ژباړه:چی تړل سوی دی"

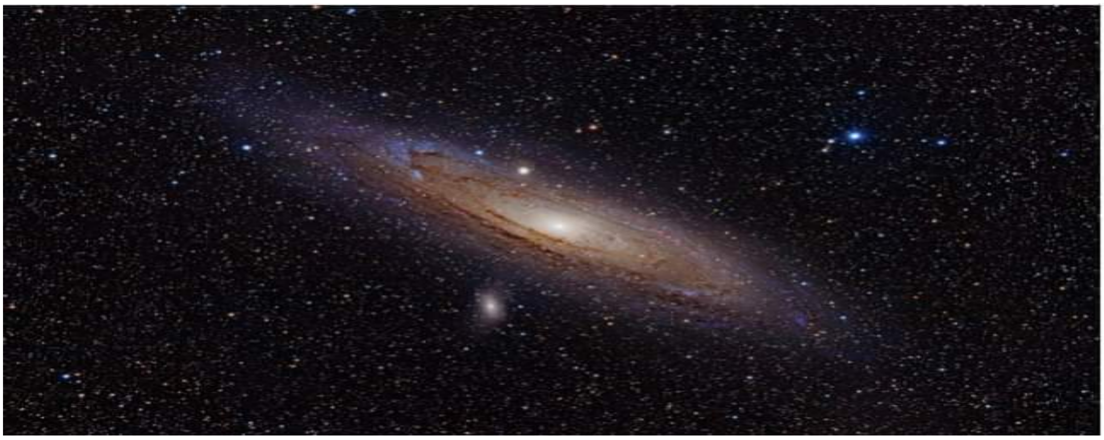

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبې قوه

هغه څه چي ډېرښکاره دي دکايناتو ناپايښ ده اوچي علم هرڅومره ډېر دسلګونو زرو ميليونو ليرې کهکشانو (آسمان ټولګو)په کشف باندي برلا سى سي،خودکايناتو داپراخوالى لانور ډېر روښـانه کيږي،مګـر ډېـر جالـب ټکـى دادى:دکاينـاتو پرناپـايښ پراخـى بانـدي يـو ثابـت قانونوحکمراني کوي:چي دجاذبې قوې په نوم سره پيژندل کيږي!

هره ټولګه دکايناتو يوه بلـه ټولګـه دکاينـاتو پـه خپل حد او ددوى ترمنځ اندازه کـي جذب کـوي (خپل ځان ته يې راکاږي):دجاذبې قوي ديوازني قانوپه مرسته.

کولی سو ووايو ټول کاينات يوه ټولګه ده که چيرې هريو ددوى څخـه همدغـه رکم يوبـل جذب کـړي (ځـان تـه راکـش کـړې)مګر څـه شـي ددوى تـرمنځ دليروالي،پاشـل کيـدو اوپـه زمـن کـي ديوځـاى والـي اويـوې ټـولګي پـه شـان دښـودني لامـل سـوى دى؟الله جل جلالـه دسُوْرَةُ الطّـارق پـه 11نمبرايات کـي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دى پـه بـاران اورووونکي اسمان؛(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليرولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په معنا هم ژباړل سوې ده.

هرڅه چي په آسمان،فضاکي دي په خپل مدارکي دګرځيدلو،راڅرخيدلو،ليري تللو اوبيرته خپل ځاى ته راتللو په حال کي دي.دا دوراني اوپرلپسي حرکت ديوې قوې دراپاروني سبب سوى دى:يوه قوه(ځواک)دجاذبې دقوې په مقابل کي:دامخامخ کيدل او حرکت ددې دوو قوو پـه منځ کي حرکتي تعادل (بربروالى) منځ تـه راوړې چي بياهم دا يـوه نښـه دنښـانو او دقدرتونو څخـه دالله جل جلاله ده.الله جل جلاله د سُوْرَةُ الرّعد په 2نمبرايات کي فرمايي:

(اَللّٰهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

الله هغـه ذات دى چـي اسـمانونـه يـې لـه سـتنو پرتـه همداسـي درولـي دي، تاسـي يـې پـه خپلـه وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمۍ يې د يو قـانون تـابع ګرزولـي دي. ددې ټول نظام هر شى تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښاني په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چي تاسي له خپل رب سره په يو ځاى کېدو باور وکړئ.

*(عَمَـد) دعمـود جمعـه ده يـاني سـتني مګـر دآسـمان سـتني دليـدلو وړنـه دي(بِغَيْـرِ عَمَـدٍ تَرَوْنَهَ)***ځيني پوهان وايي چي دا ايات شريف دکهکشانونو،ستورو،سيارو اونـورو فضـايي جسمونو ترمنځ دجاذبې دقوې پرشتون دلالت کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبې قوې ته د سُوۡرَةُ النَّمل په 61 نمبر ايات کي اشاره سوې ده،الله جل جلاله فرمايي:

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دى چي ځمكه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې كښې يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پكښې ټكوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ كښې يې پرده حائله كړه؟ - ايا له الله سره كوم بل خداى هم (پدغو چارو كښې شريك) دى؟ - نه، بلكې له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.***

څوک دی چي دمځکې پرمخ يې ټول شيانو ته قرار،ارام ورکړی او دهغه په خوښه مځکه ټول شيان ځان ته جذب کوي،ځان ته راکاږي؟

دوزن حقيت څه دی؟

هوا درياېونه اوهرڅه چي دمځکې پرمخ دي هغې ځان ته راکښلي،جذب کړي دي.

که چيرې انسان خلا ته پروازو وکړې اودمځکې جاذبې قوې دکرښې دورستي حدڅخه دباندي ووزي:دبې وزنۍ احساس به وکړې. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 61]

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دى چي ځمكه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې كښې يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پكښې ټكوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ كښې يې پرده حائله كړه؟ - ايا له الله سره كوم بل خداى هم (پدغو چارو كښې شريك) دى؟ - نه، بلكې له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.***نور اياتونه چي دمځکې پرجاذبې قوې باندي دلالت کوي:الله جل جلاله د سُوۡرَةُ الانشقاق په 3او4نمبراياتونو کي فرمايي[سُوۡرَةُ الانشقاق : 3](وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ)او کله چي ځمکه وغوړوله شي،[سُوۡرَةُ الانشقاق : 4](وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ)او څه چي په هغې کښې دننه دي هغه دباندي را وغورځوي او تشه شي؛***دمځکې دجاذبې قوې په لمنځه تللو سره:مځکه خپل ټول شته دننه شيان،اجسام دباندي غور ځوې، چي بيا بيرت خپل لومړي حالت ته نه ستنيږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپورت دليلونو محور دا لاندي ايات شريف دی:الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ فَاطِر : 41]
(إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يي د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بي ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.******

دلمروتـل دآسـمان لمنځـه (دلمريزنظـام دمنځـه)دلمـر دخپلـي سـمي طبعـي لارې څخـه کړيدل،انحراف شمېرل کيږي.که چيري خبير الله جل جلاله وفرمايي:[سُوْرَةُ الطَّارق : 11]
(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دی په باران اوروونکي اسمان؛***
(1)د "رجع" کلمـه دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوبـاره استولو،بيرته ګرځيدو پـه معنـا هم ژبـاړل سوې ده.همدغـه دفضـايي جسمونو بيرتـه راګرځيدل يـي خپل لومړي ځـای تـه دآسمان قـانون ګرځولی هره سياره.. چي په کايناتو شتون لري دخپل کروي يا بيضوي دوران پـه طـی کولو بشپړولو سره دوباره خپل لومړي ځای ته راګرځي:هغه هم بيله کوم کوچني انحرافه.
دادقت اونظم دچا کاردی؟
کـه لمـر دخپـل تـګ لـوري څخـه منحـرف او ووزې:ديـوې بلـي سياري..سرټکرکوي اوددوی دټکرلکبلـه دمځکـي څخـه ژونـد کـډه کوي!څـوک دی چـي کهکشانونه(آسـمان ټولګي)سـتوري اوسيارې يې دخپل حرکت پر مسير(تګ لوري)ثابتي اوټينګي ساتلي دي؟
که يو اورګاډی داوسپني دپټلی څخـه ووزي سقوط کوي،غوځـاريږي، اورګـاډی در هغوپوري خوندي دی ترڅوهغه داوسپني پر پټلی باندي روان وي.همدرنګه مځکه هم ،که خپل پر مسير دحرکت په حال کي وي:پرخپـل حـال بـه ثابتـه پاتـه وي،که يـې پـه درروران اومسير کي لږ هم توپير راغلی جوړوالی به يي دمنځه ولاړسي!خو دا دقادار ذات الله جل جلالـه دقدرت يوه نبنـه ده چي مځکه دخپل تګ لوري څخه نه منحرفه کيږي!دا دالله جل جلاله جوړښت دی!داداالله جل جلاله فضل دی!الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)
حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يي د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه بې ځایه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټینګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*****

یاني دهغوی کنټرول اونه وتل دخپل مسیر څخه دالله جل جلاله په واک اوکنټرول کي دي.

هغه لکی لرونکي ستوري چي په 1910م کال کي اودویم ځل په 1986م کال کي دخواوا څخه تیرسول:او ورسته درزرګونو کلونو دتیریدوېي اوس هم په دقیق اومنظم مسیر کي توپیر نه دی راغلی:توپیر څه حتی دردې چي لږ فرق یي په سرعت کي هم نه دی راغلی!ټولو لکی‌لرونکوستورو،کهکشانونو،ستورو،سیارو،سپوږمیانو،مځکې، لمریز نظام اوکایناتو دغه ډول دقیق اومنظم وضیعت دڅا په قدرت خپل کړی دی؟الله جل جلاله فرمایي:[سُوۡرَةُ یٰسٓ : 38](وَالشَّمْسُ تَجْرِی لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِیرُ الْعَزِیزِ الْعَلِیمِ)او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.*****دکایناتو ټولي برخي،اجزاوي په خپل ټاکل سوي مسیر کي دحرکت په حال کي دي اودهغه څخه سرغړونه نه کوي،نه اوړي،ولي؟ولي چي قادر ذات الله جل جلاله دهغوی سمبالونکی دی!الله جل جلاله دسُوۡرَةُ فَاطِر په 41نمبرایات کي فرمایي:(إِنَّ اللَّهَ یُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِیمًا غَفُورًا)حقیقت دا دی، یوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه یې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځایه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټینګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*

آیا دمځکي ټول ځواقونه داوړتیا اوتوان لري:که مځکه دخپل تګ لوري،مسیر څخه واوړې چي بیرته یې خپل اصلي(اره)تګلوري ته راولې؟او آیا که لمر دخپل مسیر څخه منحرف سي دمځکي اوسیدونکي یې بیرته خپل اصلي حالته دروستلو توان لري؟؟؟

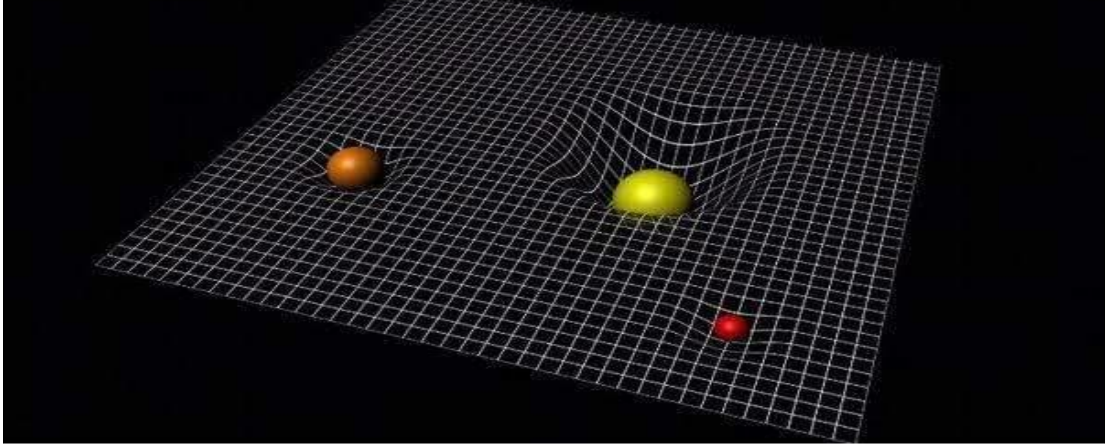

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې څخه ليري کهکشانونه (آسمان ټولګې)

الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الواقِعَة په 75 او76نمبر اياتونو کي فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75]

(فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛

[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛

******

يوې نړۍ والي رسنۍ اعلان کړه: چي ديوه پرمختللي هيواد يوه فضايي بېړۍ (الوتکه)چي ديوه لـوی تلسـکوپ ليږدونکـي وه فضــاته وتوغـول سـول.دياد تلسـکوپ دعدسـي قطـر 8متـره وو،دفضايي بيړۍ تيزوالی نژدي 40زره کيلومتر پرساعت وو،چي دکايناتو درازونـو دکشفولو لپاره فضا ته واستول سول.

ياده فضايي بيړۍ دتلسکوپ په ګډون کيدای سي اوس مشتري سيارې ته نژدي سوې وي .

دې فضايي بيړۍ ديوه کهکشان څخه چي تر اوسه نه وو کشف سوی عکاسي کړي:

مځکي ګمان کيداي چي ترټولو ليري کشف سوی کهکشـان بـه زمـوږ څخـه 000/000/24000 فاصله (ليريوالی)لري اونژدي ترين ستوری به زموږ څخه 4نوري کاله ليري وي:4نوري کاله ياني:که يوڅوک وغواړې يادستوي ستوري تـه دمځکې پـه يوه ليږدونکي ماشين،وسـايل کـي سفر وکړې،يادسفربه يې 50ميليونه کاله ورسته منزل ته په رسيدو پای ته ورسيږي.

قطبـي سـتوری 400زره نـوري کالـه او (M33)نبيولـه (وريځــې)7،2ميليونــه نـوري کالــه زموږڅخه ليري دي.يوبل کشف سوی کهکشان (آسمان ټولګه)زموږڅخه 24ميليونه نوري کاله فاصله لري.

مګر څـه لږوخـت مخکـي هغـې فضـايي بيړۍ چي يولـوی تلسـکوپ دځـان سـرليږدوي ديوبـل کهکشان انځور چي دمځکې څخه سلګونه بيليونه کاله ليري دی مځکي ته راستولی دی.

په دقت سره اند وکړئ!سلګونه بيليونه نوري کاله!

دايوه ډېره ليري فاصله ده:هريوبيليون دزرميليونه سره سمون خوري.

جالب ټکی خودادی:يادکهکشان پـه هره ثانيـه کـي د240زرو کيلـومترو پـه سرعت دحرکت پـه حال کي دی.زموږڅخه يې ليروالی هغه وخت چي ليروالی يې ثبت سو سلګونه بيليونـه نـوري کاله وو داچي اوس به زموږڅخه څومره ليري وي معلوم نـه دی.اوس ديـادو سـوو مـالومـاتو پـه نظرکي نيولو سره په دي ايات شريف کي ژور اند(فکر)وکړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَاۤ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛****

دايو لوی قسم دی که دنجوم ستور پيژندني په علم باندي وپوهيږو.آيا موږ ته ښايي چي دستر خالق جل جلاله داموروڅخه سر غړونه وکړو؟آيادابه ښه وي چي دالله جل جلاله څخه بغير دبل چا څخه وبيريږو؟آيا دابه ښه وي چي دالله جل جلاله دياد اوذکر څخه غافله سو اوذکريی ونه کړو؟آيا دابه شه وي چي داسلامي امورو څخه بي خبره اودهغوڅخه سرغړونکي واوسو؟راسئ بيا په ياد سوي ايات شريف کي ژور اند وکړودقيق ليروالی دمځکي څخه دهغه کهکشان چي تراوسه کشف سوی اودمځکي څخه ډېر ليري دی.

ياد کهکشان د(MACS-JD0647)په نوم نومول سوی اودمځکي څخه 13،3ميلياردە نوري کاله ليري دی.اوس که دنور(رڼا)تيزوالی چي په ثانيه کي 3لکه کيلومتره دی په 60کي چي ديوې دقيقي سره سون خورې بيا په 60کي چي ديوه ساعت سره سمون خوري،ساعت په 24کي چي ديوې ورځي سره برابريږي،ورځ په 365کي چي ديوه کال سره سميږي ضرب کړو څه په لاس راځي؟ديادې پايلي په ليدو بله چاره نه لرو چي په دي ايات شريف کي په غور اودقت اند وکړو اودالله جل جلاله دقدرتونو په ليدلو سره خپل سر زموږ او ټولو کايناتو پيداکوونکي ته پرسجده کښيږدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کهکشانونه،ستوري.. اودهغوی تيزوالی

دکهکشان ويی(کلمه)ډېره اورو اود هغه په اړه ډېر معلومات لولو،مګر نوي کشفيات دهغوی په اړه دومره هيرانوونکي دي چي ځيني وخت انسان دشک په سترګه ورته ګورې.

کهکشانونه (آسمان تيولګې) دکايناتو اساسي واحدونه بلل کيږي چي دستورو،سيارو،سيارګيو،سياره وزمو،لکی لرونکوستورو،سپوږميانو،آسماني ډبرو او دسختو،شديدو مقناطيسي او الکتريکي ميدانونو.. څخه جوړدي،په يوه کهکشان کي يادسوي ټول فضايي جسمونه شتون لري.دپاملرنې وړتکی خودادی :

ددې سره سره چي انسان د لويو اوځواکمنو تلسکوپو په مرسته زرميليونه کهکشانونه ليدلي،مشاهده کړي دي،مګر موږ بيله تلسکوپه په طبعي ډول لاندي کهکشانونه په پاکو تاريکو شپوکي په ښکلي هسک کي ليدلی سو:

لومړی(دشيدولارې) کهکشاندويم :د(SMC)يادماژالاني کوچنۍ وريځ) کهکشان يادکهکشان زموږ څخه 200زره نوري کاله ليري دی.

3:د (Large Magellanic Cloud)يا (LMC)دماژالاني لويه وريځ) کهکشان چي زموږ څخه دياد کهکشان ليروالی 160زره نوري کاله دی.

4:د (آنډرومډا) يا (M31)کهکشان چي زموږ څخه 2،5ميليونه نوري کاله ليرئ دی.

ځيني تيز نظر کسانو د (M33)کهکشان چي زموږ څخه 2،7ميليونه نوري کاله فصله لري او درهغه هم ليري کهکشان (M81) چي 11ميليونه نوري کاله زموږ څخه ليري دی،دليدلو ادعا کړي ده.هرکهکشان(آسمان تيولګه)په منځني ډول ددري لکه ميليونو ستورو درلودونکی وي.

الله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوْرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّـهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*****

اوس دشيدولارې آسمان تيولګه په نظر کي نيسو چي زموږ آسمان تيولګه شمېرل کيږي:

زموږ لمريزنظام دشيدولارې کهکشان يوه کوچنۍ برخه ده.ديادکهکشان اوږدوالی 150زره نوري کاله دی.داپه داسي حال کي چي موږ دسپوږمی څخه يوه نوري ثانيه او دلمر څخه 8نوري دقيقي او 17ثانيي ليروالی لرو،همدارنګه دټول لمريز نظام طول،اوږدوالی در 13نوري ساعته ډېر نه دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

او داسې يوه بڼه لري لکه يو لوښی چې دستورو ډک وي.يوبله جالبه خبره داده چې ټوله کهکشانونه ديوه نامالوم ټکي پر،شاوخوا چې ستورپيژندونکي ورته (تورسورى) وايي راڅرخي،هغه هم په يوداسي سرعت سره چې دباور وړنه دی ياني دنور دسرعت 10:8په نسبت که چيرې نورپه هره ثانيه کې دري لکه کيلومتره مزل کوي ټول کهکشانونه 10:7در10:8پرسرعت دنور دحرکت په حال کي دي.

زموږ لمريز نظام دمځکې په ګډون دخپل کهکشان دمرکز پر شاوخوا په يولوی مدارکي په ثانيه کي د220کيلومتره په تيزوالي دحرکت په حال کي دی.زموږ لمريز نظام په 250 ميليونه کاله کي يوځل دخپل کهکشان دمرکز څخه راګرځي، راچورلي،رښتيا دادي چې دآسماني جسمونو سرعت اودهغوی ترمنځ دليروالي تصور دانسان دعقل لپاره نه منونکی دی.

زموږ سياره مځکه په ساعت کي د1600کيلومترو په سرعت سره څرخې،مځکه دلمر پر شاوخوا هم په ثانيه کي د3کيلومترو په تيزوالي دحرکت په حال کي ده.لمر هم دخپل کهکشان دمرکز څخه په ثانيه کي د200کيلومترو په تيزوالي دګرځيد په حال کي دی.

دشيدولارې آسمان ټولګه هم په ثانيه کي د240زرو کيلومترو په تيزوالي دحرکت په حال کي ده، ياني دنورتيزوالي ته نژدې تيزوالي باندي .اوس که دا په نظر کي ونيسو چې لمر دشيدو لارې کهکشان دمرکز څخه دپوره دور خوړلو لپاره 250ميليونه کالو ته اړتيا لري نو دټولو کهکشانونو دحرکت نسبت موږته ښه روښانه کيږي.الله جل جلاله د سُوْرَةُ الغَاشِيَة په 17،18،19او20نمبراياتونوکي فرمايي:[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 18](وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ)او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 19](وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 20](وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ)او ځمکي ته نه ګوري چي څنګه غوړول شوې ده؟

***څه موده وړاندي د(M28)نومي کهکشان په مرکز کي چاودنه وسول:دېادې چاودنې داورلمبو سلګونه ميليونه کيلومتره اوږدوالی درلودی.

ددې چاودني لکبله د دوه زرو بيليونو بيليونو هيدروجني بمونو دانرژۍ دځواک په اندازه انرژي آزاده سول.يو هيدروجني بم څونده ځواک لري؟

يو هيدروجني بم دوندي ځواک لري چي دمځکي ترټولو لوی ښار ويران،خراب کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس که دوه زره بيليونه بيليونه هيدروجني بمونو ته چاودنه ورکړو څه به پيښ سي؟
په ربښتيا هم داپيښه به بيخي ډېره هيرانونکي وي.الله جل جلاله فرمايیدسُوۡرَةُ فَاطِر په 28 نمبرايات کي فرمايي:(إِنَّمَا يَخۡشَى الله مِنۡ عِبَادِهِ الۡعُلَمٰٓؤُا ؕ إِنَّ الله عَزِيزٌ غَفُورٌ)
(حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه وېرېږي. بېشکه الله برلاسی او ښونکی دی.)*اوس نو که موږ هرڅومره ډېر دکايناتو درازونو څخه خبرېږو:زموږ وېره به دالله جل جلاله دعذابونو څخه لاډېرېږي.موږ انسانان دمځکي پرمخ دډېرو کوچنيو کوچنيو ستور په شان يو.مځکه دلمر پر شاوخوا، لمر دکهکشان دلوی ستوري پرشاوخوا، کهکشان دتورسوري پرشاوخوا په فضا کي راڅرخي او دوی ټوله د راچورليدلو،راګرځيدلو په حال کي دي.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الطّارق په11نمبرايات کي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجۡعِ)قسم دی په باران اوروونکي اسمان؛(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په مانان هو ژباړل سوې ده.****هرآسماني جسم په بيضوي شکله يا کروي شکله مدارکي دراګرځيدو په حال کي دی،ښه نو اوس به دمځکي او آسمان په پيداېښت کي آند وکړو!زموږ خالق جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذۡكُرُونَ اللهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمۡ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلۡقِ السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ رَبَّنَا مَا خَلَقۡتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبۡحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خدای يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت کښي غور او فکر کوي (هغوی په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث كار وكړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛***

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستورو ځايونه

الله جل جلاله فرمايي[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛

****سوال دادی چي موخه دستورو دځايونو څخه څشي ده؟

دري ماناوي يې بيان سوي دي:

لومړی دستورو ترمنځ ناپايانه ليروالی دی ،چي دياد ليروالي درک دعقل لپاره ستونزمن چار دی،دبيلګې په ډول:دځينو آسمان تولګو اومځکې ترمنځ 18زره ميليونه نوري کاله ليروالی شتون لري،اوس که دنور تيزوالی چي په ثانيه کي دري سوه زره کيلومتره دی،په پام کي ونيسو،ياد تيزوالی به: په دقيقه،ګړی،ورځ،مياشت اوکلونو کي څوندي مزل وکړي اوڅومره به زموږ څخه ليري سي؟الله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76] (وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)******

مځکه اوسپوږمی يوازي يوه نوري ثانيه سرليري دي.دلمراومځکي ترمنځ ليروالی 8دقيقي او17ثانيي دچي نژدي 150ميليونه کيلومتره کيږي.دلمريز نظام طول 13نوري ساعته(ګړيه)اودشيدو لارې کهکشان طول 150زره نوري کاله دی.ايا د داسي فاصلو تصورکول چي زموږ او ستورو ترمنځ دي،ديوبل څخه دهغوی د ليري ځايونه تصور کول دعقل لپاره ممکن دي.ځای ددې دی چي بيا دا ايتونه په پوره آندکولوسره تلاوت اوبيا يې تکراروکړو. : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)

******دويمه مانا:ستوري تل په مختليفوځايونواو حرکت کي وي.

ددوی څخه هريويې دځانګړي تګ لوري او مدار درلودونکی اوهغه لوري ته ستنيدونکی دی.

الله جل جلاله دسورت يٰسٓ په 40نمبرايات کي فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا ٱلشَّمۡسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدۡرِكَ ٱلۡقَمَرَ وَلَا ٱلَّيۡلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمی ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).*****

دسورت الواقِعَة 75نمبرايات کي د (بِمَوَٰقِعِ)کلمه ددې ايات شريف د اعجاز راز دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې چي ديو ستوري ځای په مانا سره ددې نه دی چي هغه ستوری چي چېري کشف سوی وو په هغه وخت کي هغه ستوري په هم هغه ځای کي شتون درلودی،دبيلگي په ډول موږ دمځکي څخه دلمر انځور اخلو دلمرياد انځور د8دقيقو او17ثانيو پخوانی انځور دی، نه دهم هغه شيبې!

همدرنگه که زموږ څخه يوستوری يونوري کال ليروي داپه دي مانا ده چي دهغه ستوري نور يوکال ورسته زموږ سترگوته راسيدلی دی اوداچي اوس به څومره ليري وي موږ نه يوخبر!

خدای جل جلاله دستورو ترمنځ په ليروالي سرقسم نه دی يادکړی: ولې چې ستوري پريوه ځای ثابت نه دي:دحرکت په حال کي دي.

الله جل جلاله دستورو دځايونو ترمنځ ليروالی يادکړی دی.که يوستورپيژندونکی دايات شريف ولولي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلاَ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛****

نوپه عاجزی سره به الله جل جلاله ته سرپرسجده کښيږدي او دقرآن کريم اعجازته به عاجزه سي.مځکه پرلمرباندي خپل راگرځيدل په 365ورځو اوڅوساعتونو کي پوره کوي،ځيني نوري سيارې په 2کاله 3کاله اوياد1يوه کال څخه کمه موده کي ياد کارسرته رسوي او هريوه ددوی څخه دبيلوځايونو، دلويو او وړو کروي شکله اوبيضوي شکله مدارو درلودونکيه ده:هغه څه چي ددې ايات شريف تصديق کوي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلاَ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)****

په واقعت کي هرستوری،سياره..په هرثانيه کي ځانگړي ځايونه لري.داپه داسي حال کي چي دبشر په لاس جوړسوی دقيق ترين وخت ښوودونکی ساعت هم ځيني وخت بي وخته، کيږي بي دقته کيږي،دلته داسول پيدا کيږي: چي څشي دهغوی دتنظيم معياردی؟په ځواب کي وايو: يادساعتونه د هغو ستورو دحرکت ددقت پراساس تنظيم کيږي چي وړه خطا او بي دقتي يې په حرکت کي شتون نه لري،همدارنگه دهغو دښکاره کيدلو لپاره هم ځانگړي ځايونه شتون نه لري،ولې؟

ځکه چي يادستوري ديوه هيرنونکي سيستم پراساس هره ثانيه په نوي ځای کي وي!هغه ستوري چي په 1910م کال کي ورسته په 1986م کال کي دمځکي دخوا څخه تيرسول او اوس موږ انتظار باسو چي په 2062م کال کي به يادستوري ووينو.ديادو ستورو گرځيدل بيرته راگرځيدل 76کال وخت نيسي،هيڅ وخت دځنډ اومخکي والي سره نه دي مخ سوي ياني هروخت پرخپل ټاکلي وخت دثانيو په دقت بيرته راگرځيدلي دي،په داسي حال کي چي هغوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې څخه 30ميليونه کلومتره ليري واقع دي.دريمه مانا:دستوروترمنځ دجاذبې قوه شتون لري اولوى ټولګې کوچنى ټولګې خپل ځان ته راکاږي،يوبل مهم عامل چې په دي امر کې داخل دى،دستورو دټولګو ترمنځ ټاکل سوى مناسب ليروالى دى،که چيري په دي ليروالي کې توپير راځي:دکايناتوتوازون(برابروالى)به دمنځه ولاړسي آسماني جسمونه به ديوبل سره ټکروکړي اوکاينات به په يوې بي ترتيبي ټولګې بدل سي.

مګردستورو..ځايونه دستور دترتيب کوونکي دلوري څومره منظم ټاکل سوي دي چې ددې منظم والي پايله داده چې دهغوى دوران اوپه زمن کې دهغوى پر خپل ځاى ټينګوالى،محکموالى يې په وجود راوړى دى!بنه نو په اوله معنا کې بيان سول چې دستورو دځايونه څخه موخه دهغوى ډېرې ليري فاصلې دي.په دويمه مانا کې بيان سول:چې دستورو حرکت ليرډ راليرد ديوځاى څخه نوي ځاى ته مګر مخکې ټاکل سوي:ياني دهغوى په ټاکل سوفاصلو ،مدارو او دحرکت په ډول کې توپير نه راتلل،لکه مځکه کې چې سهاراومابنام بيله کوم توپيره په پرلپسي ډول راځي.

په دريمه مانا کې وويل سول: ستوري دهغوى دلوالي ،کوچنيوالي، ليروالي اونږدي والي سره ټولو ته په يوه ټاکل سوي دقيق ټکي کې قرار ورکول سوى او دهغوى ترمنځ دجاذبې قوې هغوى ته ټينګوالى،محکموالى وربخښلى اودا هيرانوونکى اوبې بيلګې نظام يې منځ ته راوړى دى!خداى جل جلاله دسُوْرَةُ فَاطِر په 41نمبرايت کې فرمايي:(إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖٓ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقيقت دا دى، يوازي همدا الله دى چې اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکى نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکى او بښونکى دى.

*****

د (أَن تَزُولَا)معنا څشي ده هيڅکله يې مانا (انْ تَفْنی)ياني نابوديدل لمنځه تلل نه دي،بلکي مانا يې ده (اوکه هغه بې ځايه سي)يعنى دخپل مسير څخه خارج سي ده.

دبيلګې په ډول که مځکه لمرته نږدي سي تيزوالى يې ډېرېږي،ترڅو دلمر دجاذبې قوې دتعدل(برابروالي)په حال کې وساتي ،دهغه لورته جذب نه سي اوپه خپل مسير کې لانوره هم پاته سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يوار بيا دپاک قرآن ددې اياتونه تکرار کوو:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ) نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*****

تاسواړياست په دې ايات شريف کي اند وکړئ،تحقيق اوغور وکړئ ولي چې:[سُوۡرَةُ الذّارِيَات : 20](وَفِى ٱلۡأَرۡضِ ءَايَٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ)په ځمکه کښي د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډېري نښاني دي؛*****اودغه رکم:[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ ٱنظُرُوا مَاذَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَمَا تُغۡنِى ٱلۡءَايَٰتُ وَٱلنُّذُرُ عَن قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُونَ)

دوی ته ووایه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.*****په رښتيا سره چي په آسمانونو اوځمکه کي دالله جل جلاله دقدرتونو،لويوالي بې شمېره نښې نښاني شتون لري اوهيڅ وخت پای نه مومي،داداسي نښې دي چي يوازي قانع کوونکي نه بلکې دهغوی څخه هيڅ انکار نه سي کيدای او دليل دهغوی څخه دانکار نه کيدلو درقانع کولو ډېر بيانوونکی اوبليغ دی.

يادونه که غواړئ ددې برخي په مطالعه په هراړخيز ډول پوه سئ تېرې دوې برخي هم ولولئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هسک کي دستورو شمېر

مخکي وختونو کي ستورپيژاندو دستورو شمېر دزرګونو پورته بلئ،څه موده ورسته يې ياد شمېر ميليونونه ياوئ اوڅه لږوخت ورسته يې ميلياردونه يادکړ،خو اوس وخت کي ستورپيژندونکو يوازي دشيدو لارې په کهکشان کي چي په کايناتو کي يو متوسط(منځنی)کهکشان دی،د30 ميلياردو ستورو دشتون خبر ورکړی دی،چي زموږ لمريز نظام هم ديادې آسمان ټولګي يوه برخه ده.ستورپيژندي ديوبل کهکشان دستورو په شمېرلوکي يو بل لوی عدد ته رسيدلي دي يانې:يوميليون ميليون ستوري،مګر دراوسه هم دې پوښتني ته چي: په فضا کي څومره ستوري شتون لري؟ځواب نه دی موندل سوی!دراوسه ديوميليون ميليون کهکشانونو شمېر انسانانو کړی چي هرکهکشان په همدومره شمېر ستورو ته په خپل ځان کي ځای ورکړی دی،داچي په هغوی کي څومره: سيارې،سپوږمياني او آسماني ډبرې.. شتون لري؟دايوه ډېره ستونزمن بي ځوابه پوښتنه ده.دخالق جل جلاله خلقتونه دانسان دتصور څخه ډېر هسک دي!الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الذّاريَات په 47 نمبرايات کي فرمايي:(وَالسَّمَآءَ بَنَيۡنٰهَا بِأَيۡيۡدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ)اوآسمان موجودکړی دی موږ په ايدی(دقدرت خپل)اوبيشکه موږخامخاپراخوونکی يو(اوهرشی موله واک (اختيار)اوقدرته پوره دی)*****ورستي اعداد چي بيان سول بيان کوونکی په آسمانونو کي دخلقت دعظمت دي :هغه خلقت په لاس سره دهغه خالق جل جلاله چي فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غور،ډلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.**************************

مودې مخکي آند کيدئ چي ځيني ستوري متحرک اوځيني نوربيا دلمرپه ګډون ثابت اوبې حرکته دي،دوخت تېريدل دهغوی په ثابتوالي اوحرکت باندي کومه اغېزه نه لري،دا په داسي حال کي چي دالله جل جلاله په کلام کي الله جل جلاله دلمر په اړه خبر راکوي اوحال يې راته داسي بيانوي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ)او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.*

په دې ورستيو وختونو کي کشف سول:چي لمر اولمريز نظام په ثانيه کي د200کيلومترو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېزوالي ديوبل ستوري پرشاوخوا په فضا کي دحرکت په حال کي دی او هرځل راګرځيدل يې ميليونونه کاله وخت نيسي.همدارنګه مځکه هم په ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دلمرڅخه دراګرځيد(چورليدو)په حال کي ده.ستورپيژاندو دځينو کهکشانونو(آسمان ټولګو)تېزوالی ډېر لوی عدد لاسته راوړی، ښوولی دی:240زرکيلومتره په ثانيه کي چي دا يو ډېر تېز اوهيرانونکی سرعت دی.يادسرعت نژدي درښا دتېز والي سره سمون خوري.ددې پراخيدونکو اوهيرنونکو کايناتو پيداکوونکی،سمبالونکی اوڅښتن څوک دی؟په رښتيا سره ددې کايناتو اوټولو مخلوقاتو پيداکوونکی پالونکی اوڅښتن پاک خدای جل جلاله دی!خدای جل جلاله دسُوۡرَةُ الأنبيَاء په 33نمبرايات کي فرمايي:(وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ الَّيۡلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ‌ؕ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَّسۡبَحُوۡنَ)او هماغه الله دی چي شپه او ورځ، او لمر او سپوږمۍ يې پيدا کړل، هر يو د دغو سيارو څخه په يو (بېل بېل) مدار حرکت کوي، ګرځي.***ياني هرستوری هغه که کوچنی وي يا لوی په دورنې حالت کي دی.قرآنکريم دالله جل جلاله کتاب دی او دټوکايناتو پيداکوونکی الله جل جلاله دی،نوددې دوو ترمنځ توافق اوهم غاړيتوب اړين دی،لاندي دوړ مبارکو اياتونو کي دې موضوع(سکالو)متن ته اشاره سوې ده:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 1](اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ الَّذِىۡ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضَ وَجَعَلَ الظُّلُمٰتِ وَالنُّوۡرَ‌ؕ ثُمَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا بِرَبِّهِمۡ يَعۡدِلُوۡنَ)ثنا او ستاينه الله ته ده چي اسمانونه او ځمکه يې هست کړل، رڼا او تيارې يې پيدا کړې. بيا هم هغه کسان چي د حقي بلني له منلو څخه يې انکار کړيدی، نور شيان د خپل رب سيالان ګڼي.[سُوۡرَةُ الکهف : 1](اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ الَّذِىۡۤ اَنۡزَلَ عَلٰى عَبۡدِهِ الۡكِتٰبَ وَلَمۡ يَجۡعَل لَّهٗ عِوَجَا ؕ ‏)ثنا او ستاينه الله ته ده چي پر خپل بنده يې دغه کتاب نازل کړ او په هغه کښې يې کوم کوږوالی پرې نښودی.*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمر

دا روښانه اوپيژندل سوی واقعت په پام کي نيسو:دلمر دمخ،سطحي تودوخه 6زره سانتي ګرېډ درجې او دمرکز ګرمښت يې 20ميليونه سانتي ګرېډ درجې دی،درڼا خپريدني،غورځوني توانايي يې هومره ډېره ده چي درڼا په په ځانګړو واحدونو اندازه اومعلوميږي.مګراړين ټکی دلته دی چي په فضا کي داسي ستوري شتون لري چي دهغوی نور دلمر 26برابره دی،همدارنګه نور داسي ستوري هم شتون لري چي نور(رڼا)يي دلمر100برابره او500 زره برابره ته رسيږي.

لمر دهغوی سره په پرتله کولو بيله دي چي يو متوسط(منځنی)ستوری وګڼوبل شی نه دی.

يادې سوې ټولي بېلګي ددې ايات شريف تصديق کوي چي خدای جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53](سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره ځرګنده شی چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟*******

انځوکي لمراومځکه ښکاري چي دلمربادې ځپي دمځکي څوبرابره لويي ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عين القط(NGC 6543)ستوري چاوديدل او دقرانکريم معجزه

هرڅيړونکی محقيق اومتفکر په کايناتو کي په آند،تحقيق،څيړني کولو او دکايناتو اړوند قرآني اياتونو کي په ژور آند اوغور کولو سره دې پايلې ته رسيږي چي :قرآن العظيم الشان دالله جل جلاله کلام دی چي پر حضرت محمد صلی الله عليه وسلم يې نازل کړی دی.داناشونی چاردی چي يوانسان ياپيری يوازي يا په ډليز ډول وکولی سي دقرآنکريم ديوه ايات مثل راوړي!انړی والي جرګي چي دنړۍ په بيلا بيلو ځايونو کي دقرآنکريم اوسنت دعلمي اعجاز پر سکالو(موضوع)جوړيږي،داروښانه کوې:چي علمي دقيقي اوپربېلګو ولاړې څيړني چي غيري مسلمانو پوهانو ددې لپاره نه چي قرآنکريم او اسلام ته خدمت وکړي کړي دي:يادو څيړونو چي لسګونه کاله وخت نيولی او ميليونونه ډالر پري لګيدلي داسي پايله تري لاسته راغلي چي بيله کوم زور،جبر اوتينګاره،بيله دې چي حقايق يې لمنځه يوړل سي په پوره ډول دسپيڅلي قرآن داياتونو او احاديثو سره مطابقي اوهم غاړې دي.يوازي دانه چي دقرآن شريف ديوايات سره بلکي دتورو سره يې هم غاړېتوب لري.يادسکالو(موضوع)تصديق کوونکي ددې ايات شريف ده:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]سَنُرِيهِمۡ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلۡءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمۡ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّۗ أَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ شَهِيدٌ*

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښانې په افاقو (هيوادونو) کښې هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښې هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟****

د 1990ميلادي کال داکتوبر په 31نيټه يوه پيژندل سوي تشاپالي مرکز دخپل يوه لوی اوپياوړي تلسکوپ په مرسته دتشيال(فضا)داسي انځور خپورکړ:چي هرليدونکي يې په لمړي ليدو هغه په پوره ډول ديوسور ګل په شان ليدئ :داسي يوسور ګل چي دسرلويو پاڼو،ګل پاڼي يې په منځ کي ابي او کوچنيو زرغونوپاڼو درلودونکی وو.ليدونکي په يادوليدلو کي هيڅ شک نه کوئ چي ياد انځور دي دګل نه وي،مګر ياد انځور په حقيقت کي(دعين القط/NGC6543)لوی ستوري دچاودني وو چي دمځکي څخه 13زره نوري کاله ليري دی.

ديادونې وړده چي په ياد فضايي مرکز کي زرګونه رنګه انځورونه چي دلويو تلسکوپونو په مرسته لاسته راغلي اوهريو يې دتشيال عجايب ليدلو ته وړاندي کوي پيداکيږي،مګر ديااد انځور يادونه موځکه وکړل چي دقرآنکريم علمي اعجاز څرګندوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد انځور دسورت رحمن د37نمبر ايات علمي اعجاز ځرګند کړ الله جل جلاله فرمايي:
[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 37](فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ)بيا کله چی وچوی ځيرى شی آسمان نو وبه ګرځی ګل سورنګ لکه سرى ځرمنی (يازيتون تيل).*په تفسير کابلی کي يې ددې ايات شريف تفسير داسي کړی دی:"يعني دقيامت په ورځ کښی به آسمان وچوی اورنګ به يې لکه سره ځرمن غوندی برېښی يا به په شان دتيلو دزيتون ځليدونکی پرکيدونکی وی نودابه څه لوی هيبت وی"والله اعلم!ځيني پوهان وايي:ياد انځور دقيامت په ورځ "دچاوديدونکي آسمان سرشباهت(ورتوالی لري)لري."والله اعلم!که چيرې موږ تول هغه تفسيرونه چي مخکي درياد انځور درخپريدو ليکل سوي وګورو:داسي مطلب به ونه لولو چي انسان ته قنا عت ورنه کړې.حقيقت دادی چي دياد ستوري دچاوديدلو په پايله کي دچاودني څخه لاسته راغلي خپرو سو دودونو اوګازونو ځان ته ديوځليدونکي ګل بڼه خپله کړي وه.په هرحال که چيرې ديادستوري چاودنې ځانته هرډول ښکلي ځيره غوره کړي وای:بيابه هم يومناسب تفسر دياد ايات شريف لپاره شمېرل کيدای،يادې چاودني دقرآنکريم د اعجاز ددوام داره لرئ دنورکړيو لپاره دمځکي اوسيدونکي د دې ته ورته هيرانونکوپيښو دپيښيدلو انتظار ته منتظر کړل.په همدي خاطر حضرت محمد صلی الله عليه وسلم په خپل اجتهاد او يا دالله جل جلاله دخواڅخه په ورته سوي الهام دډېرو هغواياتونو څخه چي ورته بيان پکښي سوی دتفسير څخه پرهيز کړی دی:ولي چي که ديادو اياتونو شرحه او تفسير سوی وای راتلونکو وګړو به تري انکار کوای او دهغه وخت اوسيدونکو به له دې کبله چي داياتونو دتفسير اوشرحي به يې پوره درک نه سوای کولی دنبي کريم صلی الله عليه وسلم دنبوت څخه به يې انکار کولی.ديادو اياتونو شرحه اوتفسير دعلم اوژوند دچارو دپرمختګ اوپوروالي سره بشپړې سوې.دابني کثير(رح)په تفسير کي (فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ) تفسير داسي سوی:څنګه چي غوړي اوطلا ويلي کيږي.حسن بصري (رح)وايي:آسمان رنګا رنګ کيږي.مجاهد(رح)دغوړو اوروغني رنګو په شان کيږي،دانظر يې دابن کثير(رح)په تفسير کي راغلی.په تفسيري قرطبي کي:آسمان دغوړو په شان صاف اوپاک کيږي.سعيد بن جبير(رح) اوقتاده (رح)هم ويلي: چي خپل ځان ته سوررنګ غوره کوي.څنګه چي مو وويل هغه څه چي په دي مبارک ايات زموږ پام ځان ته جلبوي دادي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعين القط ستوري دچاودني انځور چي په پوره ډول ديوه سره ګل سره ورته دی دناسا تشيالي (فضايي) اداري دهابل تلسکوپ په مټ اخيستی اوپه نړيوال جال(انترنيټ)کي يې خپور کړی ددې ايات شريف دتفسير تصديق کونکی دی:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 37](فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ)بيا کله چي وچوی ځيری شي آسمان نو وبه ګرځی ګل سورنګ لکه سری ځرمنی (يازيتون تيل). ***بنه نو په ياده پيښه سره بياهم.. ځرګند سول چي قرآنکريم دالله جل جلاله کلام دی اوداسي معجزه ده چي دکايناتو درپای پوري به دوام کوي!چا ګومان کوئ چي ستوری په آسمان کي چاوديږي او ديوه داسي سور ګل بڼه به ځانته غوره کوي چي پاڼې يې ګلابي،ګل پاڼې يې په منځ کي ابي او کوچنی پاڼې به يې زرغون رنګ لري.ياد انځور دهابل لوی تلسکوپ په مرسته دعين القط ستوري څخه په داسي حال کي اخيستل سوی چي دچادني انځور يې وو.ياد ستوری دمځکي څخه 13زره نوري کاله ليري دی،داپيښه يوبرخه دورځو دپيښيدونکو پيښو څخه ده،له بله اړخه ياده قضيه زموږ په ژوند کي دالله جل جلاله دهغه کتاب ده چي زموږ دژوند قانون ،نيغه او روښانه لار راته ټاکي،هرڅوک چي په هغه عمل وکړي:خوشبخته اوبريالی به وي اوکه څوک عمل نه په وکړي نو بدبخته او هلاک به سي!ياده پيښه دالله جل جلاله دقدرت دنښو څخه يوه نښه ده،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53](سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗأَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره ځرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟*

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستورو.. اولکۍ لرونکو ستورو مدارونه

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا الشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نـه شپه پر ورځـي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېـدونکي دي). ****دياد ايات شريف څخه خو پـه ښـکاره داسـي معلـوميږي :چـي سپوږمۍ اولمر هر يو دبيلو مدارونو درلودونکی دئ او يو دبل څخه ليريوالی لري.ددې ايات شريف دې برخې ته په پام سره لمر دسپوږمۍ سره نه مخامخ کيږي ياني ټکر نـه کوي:(وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ) ښه نو داښـکاره سول چي هرشـی چي په آسمانونو او مځکه کي دئ:ديادو مـدارونو درلـودونکی دئ،چي داخبردا ايات شريف تايـدوي [سُوۡرَةُ فَاطِر : 41]إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)
بيشـکه الله سـاتي (دغه)آسمانونه او ځمکه لـه دې نـه چي زائل سي (اولـه ځپل محوره بيځايـه سي)او (قسم دئ)که (بالفرض)مخ په زوال سي دادواړه نو وبه نه سـاتي (لـه زوالـه)دغه دواړه هيڅوک ماسواء لـه دغه(الله)نـه،****مخکي ليکنو کي هم بيان سول چي (أَن تَزُولَا)يـاني داچي الله جل جلاله هغوئ دځپلو مدارونو څخه وتلو ته نه پريږدي؛منعه کوونکی يې دئ!
يـا ده کلمـه (ويـی)دزوال دلمر سره چي دماپښين پـه وخت کـي دآسمان دمنځـه څخـه انحـراف کوي،اوړي توپير لري.دسُوۡرَةُ يٰسٓ د40نمبر ايات څخه هم معلوميږي چي ټول ستوري دځانګړو مـدارونو،تګ لـورو درلـودونکي دي اوهمدارنګـه سُوۡرَةُ الطّـارق د 11نمبرايات(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دئ په آسمان خاوند دبيرته ګرځيدلو (چورليدلو)*هم ددې مطلب وړاندي کوونکی دئ؛حتـی تـردې چـي ځينـو پوهـانو بيـان سـوی مطلـب دآسـماني جسمونو ځـانګړی صـفت يـاد کړی،هغوئ داسي عقيده لري چي هيڅ ستوری.. په تشيال کي بيله مداره نـه دئ،دتشيال پـرمخ دحرکت اوتاکلي ځای ته درسيدو ورسته بيرته هرستوری..ځپل لومړي ځای تـه راګرځـي.لکه هغه لکۍ لرونکي ستوري چي 1986ميلادي کال کي دمځکې دځنډو څخه تېرسول.هغه لکۍ لرونکي ستوري چي موږ يې په 2062ميلادي کال کي دليدلو انتظار کوو او دمځکي او آسمانو نو دپيدايښت دوخته دحرکت په حال کي دي:دګوتي دبند پـه اندازه هم دځپل مسير،تګ لـوري څخه بل لوري ته نه دي اوښتي.ديادوستورو دمدار ځيني برخې دمځکې څخه 300ميليونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيلومتره ليروالی لري،ځيني وخت خلګ بيره لري:چي ياد ستوري به خپل تګ لوري ته دمځکي دمخ خواته دوام ورکړي او دخپل 93کيلومتره لکی سره به دمځکي سره ټکروکړي؛مګر الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او ښونکی دی.*ديادولکی لرونکو ستورو ميليونونه کاله کيږي چي په خپل مدار کي ټينګ دي او دخپل مسيرڅخه نه اوړي.مځکه اولمر هم دميليونو کالو راپه دې خوا په خپل مدارکي دحرکت په حال کي دي!بنه نو خپله دغه دآسماني جسمونو ټينګوالی،مستحکموالی په خپل مدار کي دالله جل جلاله دقدرتونو دښو څخه يوه ښه ده چي دقرآن کريم په دې مبارک ايات کي ورته اشاره سوې ده:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا الشَّمْسُ يَنبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).

***دهيڅ ستوري مدار نه اوړديږي اونه لنډيږي!دستورو په تېزوالي کي ډېرښت او کمښت نه راځي!لمر دسپوږمۍ سره نه ټکريږي؛دمځکي پر خپل ځان راګرځېدل ثابت او دهرې شپې اوږدوالی پر خپل حال توپير نه کوي!ټول تاريخونه دزرګونو کلونو دتېريدو ورسته خپل تاکلي اعداد بيانوې،دبېلګي په ډول:کولی سو ووايو چي سل کاله ورسته يا که ووايو په 3000ميلادي کال کي به لمر دمارچ مياشتې پر 21نيټه ( ) پر 6:10دقيقې راخيږي.

داسي ويل په څه مانا دي؟آيا الله جل جلاله په قرآن کريم کي نه دي فرمايلي:(وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)*جالبه ده چي وپوهيږو چي د(كُلٌّ)کلمه په دې ايات کي راغلي ده ښشي ته اشاره کوي.زما په آند ټولو هغو پيداسو شيانو ته چي موږ يې وينو اشاره کوي:

يوه لرګينه وسيله چي داټومونو څخه جوړه سوې ده او هرآټوم دنيوټرون درلودنکی دئ او هرنيوټرون په ځانګړي مدارکي دحرکت په حال کي دئ،په واقعيت کي داټوم سيستم دکهکشان په شان دئ.هرهغه څه چي انسان ويني دحجرو،ذراتو درلودونکی دئ.ذرات داټوم،هغه دهستې او هغه دالکترونو څخه چي دښلوونکي مقناطيس درلودنکي دي جوړسوي دي،چي همدغه الکترونونه دهستې پر شاوخوا په ثابت تېزوالي راچورلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو هرڅه چي په کايناتو کي موږ وينو په خپل مدارکي ګرځيدونکي؛لامبووهونکي دي (فِی فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)*****هرهغه څه چي ستاسو دسترګو مخته دي:غرونه،ډبرې؛سمندرونه،انسانان،حيوانات..دحجرو،ذراتو څخه جوړدي هغه داتوم،اتوم دهستي.. او الکټرونو څخه جوړسوی دئ.

انځورلکی لروونکي ستوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

درڼا تېزوالی (سرعت)

الله جل جلاله د سُوْرَةُ السَّجدَة په 5نمبرايت کي فرمايي:يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ «هغه له اسمانه تر ځمکي پوري د نړۍ چاري اداره کوي او د دې اداري راپور پاس د هغه حضور ته په يوه داسي ورځ ورځي، چي د هغې اندازه ستاسي د شمېر له مخي يو زر (۱۰۰۰) کاله ده.*****ددې ايات شريف خطاب د(تَعُدُّونَ)په کلمي کي هغه وګړي دي :چي هغوئ نېټې په سپوږميز کال سره په نښه کوي.سپوږمۍ دمځکې څخه په 29ورځو اوشپږو ساعتونو کي راچورلي(راګرځي)،اوس که که دسپوږمۍ دمرکز څخه دمځکې درمرکز پوري ليروالی په لاس راړو ياني که موږ دمځکې څخه دسپوږمۍ دراګرځيدلو ددېرې نيم قطر يا دېادې دايرې ديوې وړانګي ليروالی په لاس راوړ:کولی سو دمځکې څخه دسپوږمي دراګرځيدلو؛دطی سوو کيلومترونو اندزه مالومه کړو.درڼا تېزوالی (سرعت)الله جل جلاله د سُوْرَةُ السَّجدَة په 5نمبرايت کي فرمايي:يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ *هغه له اسمانه تر ځمکي پوري د نړۍ چاري اداره کوي او د دې اداري راپور پاس د هغه حضور ته په يوه داسي ورځ ورځي، چي د هغې اندازه ستاسي د شمېر له مخي يو زر(۱۰۰۰) کاله ده.*****که چيرې دهغې دايرې طول چي سپوږمۍ ور باندي راګرځي په 12کي چي ديوه سپوږميز کال دمياشتو سره سمون خوري ضرب کړو او همدغه لاسته راغلی عدد په زرکي ضرب کړو:هغه مساحت چي سپوږمۍ دمځکې څخه په راچورليدلو په 1000کاله کي طی کړی دئ لاسته راوړ،هغه مساحت چي دسورت سجده په 5نمبر ايات کي بيان سوی دئ.والله اعلم!اوس که چيرې هغه ليروالی چي سپوږمۍ يې په زرکاله کي طی کوي ديوې پوره ورځي پر (86400)ثانيو وويشو په يوه ورځ کي دنور لخوا طی کيدونکو کيلومترونو اندازه لاسته راوړو.که چيرې دسپوږمۍ په زرو کالو کي وهل سوی مساحت درڼا ديوې ورځي پر طی کيدونکي مساحت باندي وويشو؛داعداد لاسته راځي:5/299792چي ياد عدد دنور(رڼا)دتېزوالي هغه دقيق عدد دئ چي دپاريس دنړۍ وال کنفرانس دلوري اعلان سو.په حقيقت کي هغه ځای ته چي سپوږمۍ په زرکالو کي رسيږي هغه ته نورپه يوه ورځ کي رسيدلی سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کشفول چي رڼا په يوه ثانيه کي 5/299792کيلومترتېزوالی لري:په 20مه پيړۍ کي دانسان دلاسته راوړ ونوڅخه يوه وه.ياد سرعت په نړۍ کي ترټولو ګړندی تېزوالی دئ؛که چيرې کوم بل شی درڼا په تېزوالي حرکت وکړي:درڼا په شان به په ذراتو واوړي،ناپاينه حجم به پيداکړي،ځانګړي بڼه به نه لري، وخت به دهغه لپاره ودريږي اوکه چيرې بيا کوم شی درڼا څخه هم ګړندی سي وخت به دهغه لپاره شاته وګرځي يابه وخت دهغه لپاره لنډسي.ټول پوهيږو چي سپوږمۍ ديوه سپوږميز کال په يوه مياشت کي دمځکي څخه اوپه همدومره موده کي دخپل ځان څخه هم راګرځي،په همدي خاطر موږ تل دسپوږمۍ يوآړخ وينو اوبل اړخ يې په سترګو نه سو ليدلئ ولې چي دسپوږمۍ پرخپل ځان دراګرځيدلو تېزوالی دهغه تيزوالي سره برابر دئ چي دمځکي څخه په هغه تېزوالي راچورلي،ياد ګرځيدل دسپوږمۍ دځان او مځکي څخه 29ورځې او شپږساعته وخت نيسي.دپام وړتکی دادئ چي سپوږمۍ هرورځ 13درجې دخپل مدارڅخه دمځکي پر شاواخوا طی کوي او هرورځ درمخکينۍ ورځې 49دقيقې ورسته ښکاره کيږي يا راخيږي.که چيرې دسپوږمۍ په راختلو کي هرورځ همدغه 49دقيقې ځنډنه وای:تل به موږ سپوږمۍ دڅورلسم يا بدر سپوږمۍ په شان ليدای، مګر دا ورستوالی ددې سبب سوی دئ چي موږ سپوږمۍ دمياشتې په ورځوشپوکي په بيلا بيلو بڼو سره وينو؛ياني سپوږمۍ بيلا بيل پړاونه طی کوي:هلال(نوې مياشت)اوله ربع؛دڅورلسم سپوږمۍ؛اخيردمياشتي اوټوله پټه سپوږمۍ،په همدي دليل الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ يُونس : 5]هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمۡسَ ضِيَآءً وَالۡقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ ۥ مَنَازِلَ لِتَعۡلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالۡحِسَابَ‌ۚ مَا خَلَقَ اللهُ ذَٲلِكَ إِلَّا بِالۡحَقِّ‌ۚ يُفَصِّلُ الۡءَايَٰتِ لِقَوۡمٍ يَعۡلَمُونَ *هماغه ذات دی چي لمر يې روڼ او سپوږمۍ يې روښانه پېدا کړېده. او د سپوږمۍ د نړي کېدو او غټېدو پړاوونه يې په منظم ډول ټاکلي دي، چي تاسي په هغو سره د کلونو او نېټو حساب معلوم کړۍ. الله دا هر څه (د لوبې په ډول نه، بلکي) له يو مقصد سره پېدا کړيدي. هغه خپلې نښاني د هغو خلکو لپاره چي علم لري په روښانه څرګنده توګه وړاندي کوي.***دازموږ دپيداکوونکي دخوا پرموږ،يوبل لوی نعمت دئ او دکايناتو يوه بله جالبه پيښنه ده:چي سپوږمۍ ته يې داسي فرمان کړی:چي هرورځ درمخکينۍ ورځې 49دقيقې ورسته راوخيږي،ترڅو بيلابيل منزلونه اوپړاونه طی کړي ترڅو دوختونو شمېرل او کليزه دهسک په منځ کي شتون ولري او دمځکي اوسيدونکي په حساب،کتاب،ورځو،مياشتواوکلونو باندي وپوهيږي.حقيقت دادئ چي خدای جل جلاله دنړيوداوسيدونکو پالوونکی دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جالبه داده:سپوږمی دلويوالي داږخه دمځکې د80مې برخې سره برابريږي،همدرنګه دسپوږمی دجاذبې قوه دمځکې6:1پرنسبت ده،ياني دسپوږمی دجاذبې قوه در مځکې کمه ده:که چيرې يو60کيلويې وګړی دسپوږمی پرمخ وتلل سي دهغه وزن به لس کيلو کم وي ياني 50کيلو وزن به لري.ددې سربيره ورته نوري سپوږمۍ هم په کايناتوکي شتون لري چي دهغوئ پرخپل ځان راګرځيدل کلونه وخت نيسي چي ځيني يې ډېرليري اوځيني يې ډېر نژدي دي؛مګرد الله جل جلاله تدبير داسي وو چي دمځکې دسپوږمی خلقت داسي سوی دئ: چي په څومره وخت کي دمځکې څخه راګرځي په همدومره وخت کي دخپل ځان څخه هم راګرځي.که چيرې داسي نه وای اوپه هرځل دمځکې څخه په راګرځيدو کي يې 13درجې دخپل مدارڅخه نه طی کولی او همدرنګه يې هرورځ درمځکینی ورځې 49دقيقې په راختلو کي ځنډ نه راتلای موږ نه سوای کولی چي دسپوږمی څخه مو دمياشتو او کلونو دشمېرلو کي کاراخيستی وای او دنيټو معلومو ونکي موټاکلي وای.يوبل سوال چي دسپوږمی په اړه مطرح دئ:که چيرې دسپوږمی ليروالی دراوسني ليروالي لږوای څه کيدل؟خدای جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 5]الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ**لمر او سپوږمی د يو حساب پابند دي؛

****

بنه نو دسپوږمی څخه درمځکې پوري ليروالی دخالق جل جلاله دلوري داسي دقيق ټاکل سوی:که چيرې دراوسنی اندازې يې ليروالی کم وای ياکم سي دسمندرونو اوبه به لوړې راسي،ټوله وچه به ونيسي (غوټه کړې)او دمځکې پر مخ به ژوند ناشونی سي.که چيرې ډېرې مځکې ته نژدي سي مځکه به يې ځان ته رواکړي سپوږمی به دمځکې سره ټکروکړې اوکه چيرې يې ليروالی ډېرښت پيداکړي دجزر اومد پيښه چي پرسمندرونو مهمه اغيزه کوي دمينځه تلای او پرژوند باندي به يې ربړونکي اوځورونکي اغيزي پريښي وای،او که چيرې بيا نور هم ليروالی راسي :نوري سيارې به سپوږمی خپل ځان ته جذب کړي؛ياده پيښه به ددې لامل سي چي مځکه به خپل انتقالي حرکت په 4ساعته کي بشپړوي؛ورځ اوشپه به دوه ساعته سي.د سُوْرَةُ الرَّحمٰن 5نمبرايات شريف ياده ټوله محاسبه په خپل ځان کي رانغاړلي ده:الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ*لمر او سپوږمی د يو حساب پابند دي؛****الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 39]وَالْقَمَرَ قَدَّرْنٰهُ مَنَازِلَ حَتّٰى عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ *او سپوږمی ته موږ پړاوونه ټاکلي دي، تر دې پوري چي د هغو پړاوونو څخه په تېرېدو بيا هغه د خُرما وچه څانګه غوندي شي.*

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 40]لَا الشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).*دسُوْرَةُ إبراهيم په 33نمبرايات کي الله جل جلاله فرمايي:وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ **او هغه لمر او سپوږمۍ ستاسي لپاره په کار واچول چي د قانون تابع چليږي. او شپه او ورځ يې ستاسي لپاره په کار واچول.*الله جل جلاله دلمر او سپوږمۍ ځانګړونوپه اړه فرمايي.[سُوْرَةُ الفُرقان : 61]تَبَارَكَ الَّذِى جَعَلَ فِى السَّمَآءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرٰجًا وَقَمَرًا مُّنِيرًا**هغه ذات ډېر مبارك دی چي په اسمان کښي يې برجونه پېداکړل او په هغه کښي يې يوه ډيوه (لمر) او يوه ځلانده سپوږمۍ رونه کړه.*الله جل جلاله دسُوْرَةُ نُوح په 15 او16نمبراياتو کي فرمايي:[سُوْرَةُ نُوح : 15]أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا)ايا نه وينئ چي په څه ډول الله لاندي باندي اووه اسمانونه پيدا کړل؟[سُوْرَةُ نُوح : 16]وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا**او په هغو کښي يې سپوږمۍ رڼا او لمر ډيوه وګرځوله؛*جالبه ده چي وپوهيږو دسپوږمۍ خاوره درڼا راغبرګوونکي،منعکس کوونکي ده.او دا دالله جل جلا له دحکمتونو څخه يؤحکمت دئ.دسپوږمۍ رڼا دلمر داتلسمې برخې رڼاسره برابره ده.دسپوږمۍ څخه دلمر راغبرګيدونکي رڼا موږ ته دسپوږمۍ دليدلو وړتيا راکړي ده او موږ کولی سو ديؤې داسي کليزې څخه ګټه واخلو چي دښکلي هسک په منځ کي ده .الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يُونس : 5]هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَآءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ ۚ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذٰلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ ۚ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ**هماغه ذات دی چي لمر يې روڼ او سپوږمۍ يې روښانه پېدا کړېده. او د سپوږمۍ د نري کېدو او غټېدو پړاوونه يې په منظم ډول ټاکلي دي، چي تاسي په هغو سره د کلونو او نېټو حساب معلوم کړۍ. الله دا هر څه (د لوبې په ډول نه، بلکي) له يو مقصد سره پېدا کړيدي. هغه خپلي نښانې د هغو خلکو لپاره چي علم لري په روښانه ډول ښکاره کوي.***داالله جل جلاله دکلام داياتونو يؤه کوچنۍ برخه وه چي دالله جل جلاله پرلويو قدرتونو شاهدي اداکوي.داهغه پيښې وي چي داوسني وخت ډيرمختللو وسيلو په مټ دننۍ زمانې انسانانو کشف کړي دې،مګر د الله جل جلاله په پاک کلام قرآن کريم کي 14سوه کاله مخکي هغوته اشاره سوې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو ځنګه عاجزه او دخاورو څخه جوړسوی انسان دالله جل جلاله دپاک کلام دایاتونو څخه سرغړونه کوي؟
دالله جل جلاله اودهغه درسول حضرت محمدمصطفی صلی الله عليه وسلم دامور څخه سرغړونه کوي؟په رښتياسره چي ياد کړن کوونکي وګړي ستر زيان کوونکي وګړي دي.

دلمريزنظام دسيارو ترمنځ ليري فاصلې

يو داسي رښتيا چي دهغه څخه انکارنه کيږي دادئ:تراوسه سل ميليونه زره آسمان ټولګي په تشيال کي پيژندل سوي ياکشف سوي دي،دشيدو لارې آسمان ټولګه د100زره ميليونوستورو،150زره نوري کالو په اوږدوالي او د25زرو نوري کالو د بره؛په درلودلو سره دمنځنيو حجم درلودونکو آسمان ټولګو دډلي څخه ده.دمځکي او سپوږمی ترمنځ ليروالی يوازي يوه نوري ثانيه دئ .همدارنګه دلمر او مځکې ترمنځ ليروالی 8نوري دقيقې او 17ثانيي دئ.دمځکې او لمريز نظام ترمنځ ليروالی 13نوري ساعته دئ.اوس نوکه پوه سو چي نور(رڼا)په يوه کال کي لس ميليونه ميليونه کيلومتره ليروالی طی کوي، هغه وخت موږ ديادو فاصلو ښه درک کولی سو.لمريز نظام چي موږ په هغه کي يوو او13نوري ساعته اوږدوالی لري په نظر کي نيسو:دالماني ستريپيژدونکي:(جوهان بوټ) څيړونو ته پام کوو هغه وايي:دلمريز نظام دسيارو ترمنځ ليروالی ديوې دقيقي رياضکي يا هندسي قاعدې څخه پيروي کوي.هغه يوه پاڼه خپره کړي وه چي دغه عددونه پکښي ليکل سوي وه:0- 3- 6- 12- 24- 48- 96- 192په دې عددونو کښي هرعدد دمخکيني عدد دوه برابره دئ.د0صفر عدد يې دعطارد لپاره،د3عدديې دزهرې لپاره،دمځکې لپاره يې د6عدد او د12عدد يې دمريخ لپاره په نظر کي ونيوئ او پرهمدغو عددونو يې بسنه وکړل.ورسته يې هريو ديادو عددونو څخه د4سره جمع کړ او دهغه حاصل يې د9ميليونه مايله سره ضرب کړ:هغه عدد چي ديادو عمليو دجمعي اوضرب څخه لاسته راغلی، دټاکلي عدد دسيارې ليروالی يې درلمر پوري بيانوئ.داقاعده په 19ميلادي پيړۍ کي بيان سول او ډېر جنجالونه يې پيداکړل:په هغه وخت کي په دوه ځايه کي ياده قاعده سمه نه وه:که د24او 192عدد په ياده قاعده کي جمعه او ضرب سوی وای په پايله کي يې داسي ځای په ښه کوئ چي هلته هيڅ سيارې شتون نه درلودئ؛مګر دڅه مودې ورسته کشف سول چي د24عدد په ځای کي کوچنۍ سيارې او د192عدد په ځای کي داورانوس سياره شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هره سياره په يادو عددونو سره په نښه کړو ورسته يې د4سره جمعه کړو اوبيايې په 9ميليونه مايله کې ضرب کړو:ددې اعدادو حاصل به دهرې سيارې ليروالی دلمرڅخه بيان کړي.ثنا اوستاينه ده هغه ذات ته چې ټول مخلوقات يې په داسې او ددې څخه هم جالب نظم او ترتيب سره جوړکړي او پيداکړي دي.په رښتيا چې دقايناتو هره ذره دالله جل جلاله دقدرتونو،نښو اونښانو ښکارندويه ده.ځای ددې دئ چې دهغه جل جلاله ستاينه اودخدای جل جلاله په کلام پاک قرآن کې ژورآندوکړو الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101]قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ ۚ وَمَا تُغۡنِى الۡءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنۡ قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُونَ

دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښې چې څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چې له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.*****

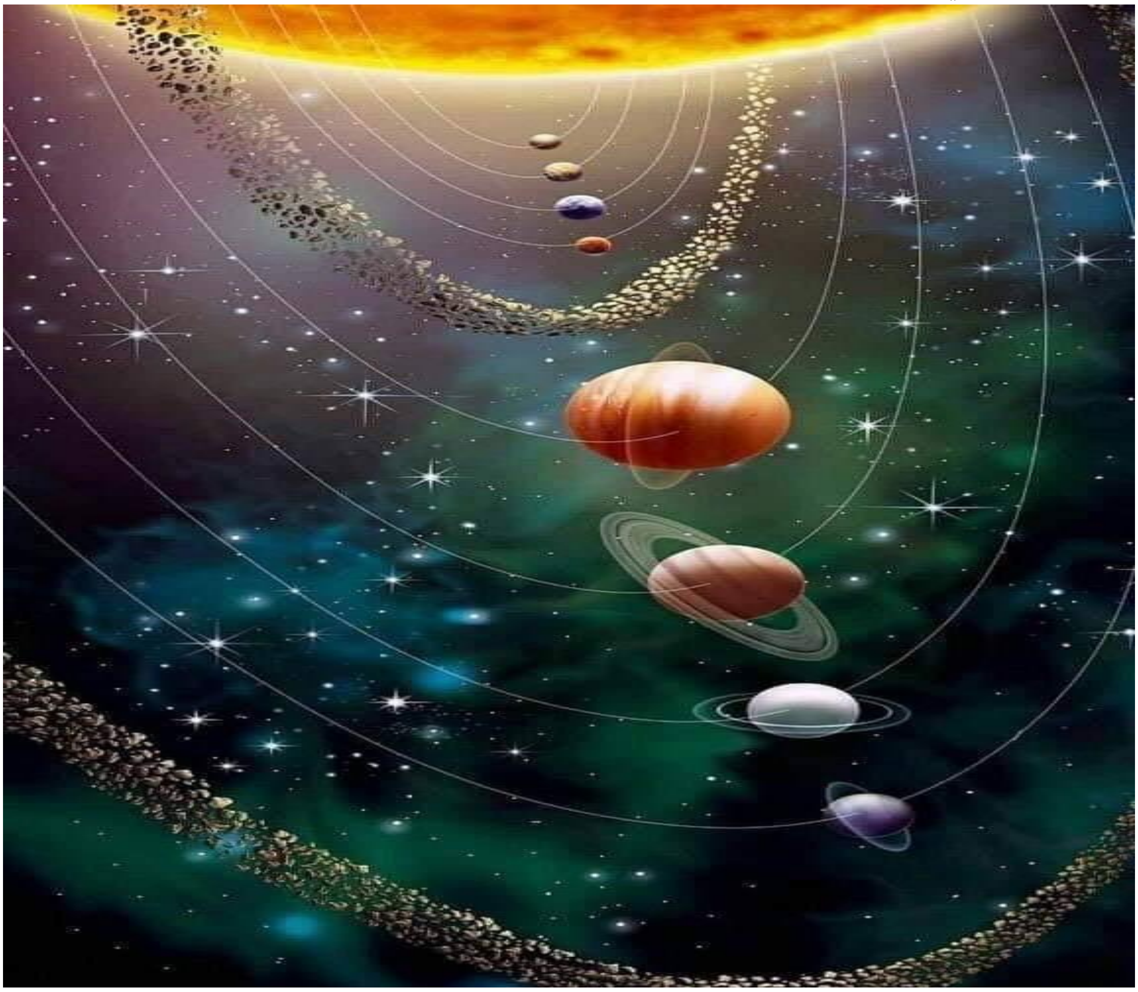

زمورږدلمريزنظام سيارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبي قوه

دحديثو څخه څرګنديږي چي:دالله جل جلاله ذکر اوياد دمومن انسان په ژوند کي ډېرې مهمي اغيزې لري او ولې به يې نه لري ولي چي په قرآنکريم کي ددرو سوو څخه په زياتو اياتونو کي تکرار سوي او بيان سوي دي:چي انسان بايد په هر حال کي دالله جل جلاله په ذکر اوياد بوخت وي،ولي چي عبادت دزړه،فکراوژبې دئ.يؤ دالله جل جلاله د ذکر اوياد کولو د ډلي څخه دالله جل جلاله په قدرتونو،نښو او نښانو کي په کايناتو کي آند،فکر کول اوپه دې اړه دقرآنکريم اياتونه لوستل دي.دالله جل جلاله دښکار اوپټو نعمتونو شکر اوياد،دالله جل جلاله په امورو عمل کول او دنواهيو پريښودل،دهغه جل جلاله ذکر په زړه اوژبه کول،دتسبيح او حمد ويل،دتو حيد او تکبيرويل،په هر حال کي دهغه جل جلاله شکر اداکول،دعا کول،الله جل جلاله ته دخپلو ګناهونو دبخښي په پار بغاري، وهل:دالله جل جلاله ذکرونه دي.الله جل جلاله ډېر ياد کړې ترڅو زړه مو ارام سي،غمونه موليري سي،سينه مو پراخه سي او پر دښمن بريالي سي.دالله جل جلاله په اياتونو کي آند،فکرکول ذکر دئ.ياد فکر کول دالله جل جلاله دپيژندني لپاره دومره اړين دئ چي الله جل جلاله دسُوْرَةُ آل عِمرَان په 190او191نمبراياتونو کي فرمايي:[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 190](إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لِّأُولِى الْأَلْبٰبِ)د اسمانونو او ځمکي په پيداينت او د شپې او ورځي په تګ راتګ کښي د هغو پوهانو لپاره ډېري نښاني دي:[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خدای يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيداينت کښي غور او فکر کوي (هغوی په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث کار وکړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛*****

دهغو اياتود ډلي څخه چي په هغوئ کي آسماني جسمونو او دهغوئ ځانګړونو ته پکښي اشاره سوې يؤه ديادو اياتونو د اشارو څخه دستورو ترمنځ دجاذبي قوه ده،الله جل جلاله فرمايي:

[سُوْرَةُ الرّعد : 2](اللَّهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله هغه ذات دی چې اسمانونه يې له ستنو پرته همداسې درولي دي، تاسې يې په خپله وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمۍ يې د يو قانون تابع ګرزولي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښانې په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چې تاسې له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.

*ددې ايات شريف څخه څرګنديږي چې الله جل جلاله آسمانونه په داسې ستنو،ميلونو درولي دي چې موږ يې نه سو ليدلی او دا نالیدلی شی همدا دجاذبې قوه ده چې دټولو کايناتو دذرې څخه درآسمان ټولګو(کهکشانونو)پوري سمبالوونکي اوټينګوونکي ده.والله اعلم!

دبيلګې په ډول لمرځمکه په خپل لوی قوت،پياوړتيا سره خپل ځان ته کشوي:په همدي خاطر مځکه په تړلي ديرې کي دلمر څخه راچورلي(راګرځي)،که چيرې دمځکې او لمر ترمنځ دجاذبې قوه لمنځه ولاړه سي:مځکه به دخپل مسير څخه ووزي په تشيال او دتاريکيو په منځ کي به لالهانده، يخی سي او دمنفي 270درجې چې مطلق(بيخي)دصفر درجه ده او ذارات په ياده يخه هوا کي دحرکت وړتيا نه لري،دمځکې څخه به ژوند کډه وکړي.الله جل جلاله فرمايي:

[سُوْرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چې اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.

***ددې لپاره چې لمر دجذب قوه ښه درک کړو:که په هر دليل دلمر دجاذبې قوه دمنځه ولاړه سي،ددې دپاره چې مځکه پراوسني ځای پاته سي اړيوو چې دفولادي تنابونو،مزو په وسيله چې دفلزاتو دډلي څخه کروړ اوټينګ فلزدئ، مځکه دلمرسره په يادو مزو وتړو.هرفولادي مزی ديڅوه ميلي متر قطر په درلودلو سره دسلو کيلو وزن دپورته کولو او ټينګولو زغم لري.موږ ددې لپاره چې مځکه خوندي وساتو او دلمر سره يې وتړو يو ميليون ميليون فولادي مزوته چې هريو يې 156 ميليونه کيلومتره اوږدوالی، 5مترقطر ولري او وکولی سي چې هريو ددوئ څخه ددوه ميليونه ټنه وزن دټينګولو يا پورته کولو زغم ولري اړتيا لرو.په واقعت کي دلمر دجاذبې قوه داسې ده: 1ميليون ×1ميليون×2ميليونه ټنه.اوس نو که وغواړو ديادو مزو يو اړخ پرمځکه ټينګ يا خښ کړو ددې لپاره چې مزي،مځکه او لمر سره وصل سي:موږ به په مځکه کي دفولادي مزو دځنګل سره مخ سو،داسې چې ديادو مزو ترمنځ به په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله مځکه کي لیروالی در5 متره کم وي او دومره حجم به ولري لکه یو لوی غر،یاد مزي به زموږ څخه دلمر وړانګي پټي کړې او دمځکي خوځښتونه او فعالیت به دمنځه ولاړسي.داټول لوی ځواکونه ددې لپاره دي چي مځکه په هره ثانیه کي د30کیلومترو په تېزوالي دلمر پر شاوخوا په خپل مدار کي حرکت وکړي.الله جل جلاله فرمایي: [سُوْرَةُ الرّعد : 2](اللَّهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

الله هغه ذات دی چي اسمانونه یې له ستنو پرته همداسي درولي دي، تاسي یې په خپله وینئ. بیا یې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمی یې د یو قانون تابع ګرزولي دي. ددې ټول نظام هر شی تر یو ټاکلي وخت پوري چلیږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبیر کوي؛ هغه نښاني په ډاګه څرګنده بیانوي، ښایي چي تاسي له خپل رب سره په یو ځای کېدو باور وکړئ.*یو دثابتو سوو حقیقتونو دډلې څخه دادئ :مځکه په بیضوي بڼې مدار کي دلمر پر شاوخوا ګرځي،دا مدار دکوچني او لوی قطر لرونکی دئ.دمځکي اولمر ترمنځ دجاذبې قوه هم پردې اساس ده چي لوی جسم کوچنی جسم خپل ځان ته راکاږي او هرڅومره چي یو شی لوی وي دجاذبې قوه یې هم زیاته وي.دلیروالي په ډېریدو سره دجاذبې قوه کمیږي.

دمځکي تېزوالی دلمر پرشاوخوا 30کیلومتره پر ثانیه دئ؛کله چي مځکه دخپل مدار کوچني قطر درلودونکي برخې ته رسیږي او لیروالی یې دلمر سره لږیږي په دې حالت کي داشوني وي چي لمر یې خپل ځان ته جذب کړې او دلمر دمخ په 6000درجې تودوخه کي دمنځه ولاړه او تبخیر سي.ځکه مځکه لمر ته نژدې وي او دانژدې والی ددې سبب سوی وي چي دلمر دجاذبې قوه پر مځکه ډېره سي.مځکه دیادې سوي پیښي دنه پیښیدلو په پار په دې کوچني قطر درلودونکي برخه کي دخپل مدار، دمځکي سرعت ډېریږي او دلمر دراکښوونکي قوې زیاته اغیزه په خپل تېز حرکت سره لمنځه وړي.کله چي مځکه دخپل مدار لوی قطر لرونکي ساحې ته رسیږي دمځکې سرعت هم کمیږي ددې لپاره چي دلمر دراکښوونکي قوې اغیزه پري ډېره سي، دخپل مدار څخه ونه وزې او دتشیال په تاریکه او یخ کي یخی نه سي.ښه نو دمځکې تېزوالی(سرعت)دخپل مدار په بیلا بیلو برخو کي دیادو عواملو لکبله توپیر کوي،داسي چي دخپل مدار په کوچني قطر درلودونکي برخه کي یې تېزوالی ډېریږي او په لوی قطر درلودونکي برخه کي یې تېزوالی کمیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد توپيرونه دمځکې په تېزوالي کي په ډېره ارمه سره پيښيږي ترڅو دمځکې پرمخ ژوند بـې ترتيبه نه سي او دمځکې دمخ دويجاړې سبب ونه ګرځي.الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.

***

زموږکهکشان*دشېدولارې آسمان ټولګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې د اوسيدونکو لمر

خداى جل جلاله د سُوْرَةُ عَبَسَ د 17نمبرايات څخه در 32نمبرايات پوري فرمايي:[17](قُتِلَ الْإِنْسٰنُ مَآ أَكْفَرَهُ)لعنت (هلاكت) دي پر (كافر) انسان وي، څومره كلك د حق منكر دى.[18](مِنْ أَىِّ شَىْءٍ خَلَقَهُ)الله له څه شي څخه دى پيدا كړى دى؟! [19](مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ)

د نطفي له يو ځاڅكي څخه الله پيدا كړ، بيا يې د ده تقدير وټاكه؛[20](ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ)بيا يې د ده لپاره د ژوند لاره اسانه كړه؛[21](ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ)بيا يې دى مړ كړ او قبر ته يې ورساوه؛[22](ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُ)بيا كله چې يې خوښه شي، هغه به دوهم ځل راپاڅوي.

[23](كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ أَمَرَهُ)هيڅكله نه، ده هغه فرض نه دى اداء كړى، چې الله ورته حُكم كړى وُ.[24](فَلْيَنظُرِ الْإِنسٰنُ إِلٰى طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.[25](أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا)موږ ښې اوبه راتوى كړي دي؛[26](ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا)بيا ځمكه مو په عجيبه شان شلولي (څيرلي) ده؛[27](فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا)بيا په هغې كي مو غلې، دانې را زرغوني كړي دي،[28](وَعِنَبًا وَقَضْبًا)او انګور او سابه،[29](وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا)او ښوون (زيتون)، او كجوري (خُرما)،[30](وَحَدَآئِقَ غُلْبًا)او ګڼ باغونه،[31](وَفٰكِهَةً وَأَبًّا)او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛[32](مَّتٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعٰمِكُمْ)د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

*****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يُونس : 101](قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوى ته ووايه: "په اسمانونو او ځمكه كښې چې څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او كوم خلك چې له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور كېداى نه شي.***لمر دروښانو نښو نښانو څخه دالله جل جلاله دقدرتونو يو دئ،چي دخپل ځلا په خوړولو سره موږ دالله جل جلاله لوري ته هدايت كوي!لمر دمنځني حجم درلودونكى ستورى دئ،چي دمځكې څخه يو ميليون او دري سوه زره برابره لوى دئ،لمر دمځكې څخه 156ميليونه كيلومتره چي د اتو نوري دقيقواو 17ثانيو سره سمون خوري ليري دئ.داسي ستوري هم شتون لري چي دلمر اومځكي او ددوئ ترمنځ ليروالي څخه يې هم حجم غټ دئ.دلمر دمركز تودوخه 20ميليونه درجې ده،كه چيرې مځكه دلمر په غيږكې وغورځول سي په ډېر لږوخت كي به په تبخير(توښ)بدله سي.دلمر داور دڅپو اوږدوالى يو ميليون كيلومتره ته رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر توخه دومره ده چي په هره ثانيه کي ددوو زروميليياردو ټنو دډبرسکرو دتودوخې په اندازه تودوخه توليدوي.دا روښانه اوځليدونکی جسم هرورځ دري لکه شپيته زره ميليونه ټنه وزن دخپل حجم څخه دلاسه ورکوي.دستورپيژاندو داټکل پر اساس دلمر د ژوند پنځه زره ميليونه کاله تېر سوي دي او وګړو ته وايي چي مخکي درپنځه ميلياردو نورو کالو پوري به داډيوه مړه نه سي.والله اعلم*که دلمر روښنايي دمنځه ولاړه سي:مځکه به په سختې تاريکۍ کي راګيرسي،دتودوخې درجه به يې منفي 270درجې ته راټيټه سي او ديخي په هديره به بدله سي.دتودخې او رڼا په لمنځه تللو بسنه کوي چي دژوند ټولې نښې نښانې په مځکه کي دمنځه ولاړې سي.لمر دبيلابيلو حرکتونو درلودونکی دی:دلمر وضعي حرکت چي په هرو 5/25ورځو کي خپل پرځان ګرځي.دلمر انتقالي حرکت دآسمان دجنوب څخه دشمال لورته دلمريزنظام په ګډون په هرثانيه کي 5/19کيلومترو په تېزوالي دحرکت په حال کي دئ.همدارنګه لمر دټول لمريز نظام په ګډون په ثانيه کي د225کيلومترو په تېزوالي دشيدولاري دآسمان ټولګې پر شاوخوا راګرځي.دلمر دننه ټول عمر هستوي چاودني کيږي ترڅو رڼا،انرژي اوتودخه توليد کړي.لمر ته وګورئ او وپوښتئ:چا دا اور لګولی او پارولی دئ؟چا داروښانه اوځلانده نښه ځړولي ده؟چا داسور رنګې سکه دهسک په منځ کي وهلي ده؟چا داساعت په تشيال کي ځوړند کړی دئ داسي يؤساعت چي دهغه ستني دقيامت در ورځې پوري دګرځيدو په حال کي دي؟چا هغه ته دا پورته والی ورکړی دئ چي په بيلابيلوځايونو کي په دقيق مدار کي دچورليدلو په حال کي دئ؟اوڅوک دئ چي دهغه روښنايي يې ددونيا آسمان ته راوړي ده؟دلمر ګټې دژوندېو موجوداتو لپاره بلها ډيرې دي.دموسمونو بدلون دمځکې او لمر دبدلون پايله ده.که چيرې لمر نه وای کلونه،مياشتي او ورځې نه ترتيبدلي يا په شمار کي نه سوای راتلای.درڼا او تاريکۍ توپير نه سو کيدلی.دلمر دلويدلو په وخت کي ژړزګي او دشپې دپيل سوروالی چي دلمر دوړانګو دخپريدو لکبله منځ ته راځي:نه به وای.زموږ،لمر،کايناتو اوپه هغوکي دټولو شته مخلوقاتو خالق جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 37])وَمِنْ ءَايٰتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذِى خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ)دغه شپه او ورځ، لمر او سپوږمی د الله له نښانو څخه دي. لمر او سپوږمی ته سجده مه کوئ، بلکي هغه خدای ته سجده وکړئ چي دا يې پيدا کړي دي که په رښتيا سره تاسي د هغه عبادت کوونکي ياست.*

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا الله جل جلاله فرمایي:[سُوۡرَةُ إبراهيم : 33](وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ دَآئِبَيۡنِ‌ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيۡلَ وَالنَّهَارَ)او هغه لمر او سپوږمۍ ستاسي لپاره په کار واچول چي د قانون تابع چلیږي. او شپه او ورځ یي ستاسي لپاره په کار واچول.*

همدرنګه بیا الله جل جلاله فرمایي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمۡسُ تَجۡرِى لِمُسۡتَقَرٍّ لَّهَا‌ ۚ ذٰلِكَ تَقۡدِيرُ الۡعَزِيزِ الۡعَلِيمِ) او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډیر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.****

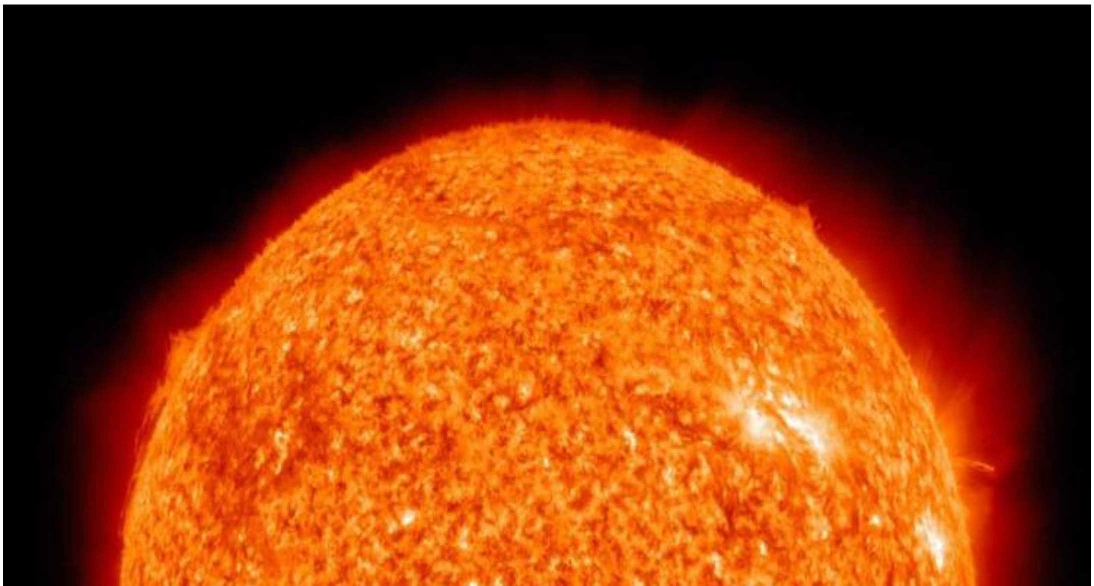

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر او سپوږمۍ ترمنځ په ليروالي کي آند(فکر)کول

الله جل جلاله دسُوۡرَةُ يُونس په 101نمبر ايات کي فرمايي:(قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚوَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوى ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېداى نه شي.****بيا الله جل جلاله فرمايي [سُوۡرَةُ يُوسُف : 105]په اسمانونو او ځمکه کښي څومره نښاني دي چي پر هغو دوى تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.****

لمر دمځکي څخه يؤ ميليون او دري لکه واري لوى دئ،کومې داورڅپې چي دلمر څخه دباندي خورېږي يؤميليو کيلومتره اوږدوالى لري او که چيرې مځکه دلمر پرمخ ولوېږي په يؤ ثانيه کي به په توښ بدله سي.ستورپيژاندو دلمر دژوند موده درېنځه زره ميليونوکالو ډېره ياده کړي او وايي:چي لمر دمځکي څخه 8نوري دقيقې او 17ثانيې چي د156ميلونو کيلومترو سره سمون خوري ليري دئ.ياد پوهان زياتوې:دعقرب برج په منځ کي يؤ نوراني ستورى شتون لري ياد ستوري ته (قطب العقر)وايي او دومره لوى دئ چي لمر او مځکه او ددوئ ترمنځ ليروالى په برکي نيولى سي.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ يُونس په 101نمبر ايات کي فرمايي:(قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚوَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ) دوى ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېداى نه شي.****بيا الله جل جلاله فرمايي [سُوۡرَةُ يُوسُف : 105](وَكَأَيِّنْ مِنْ ءَايَةٍ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ)*په اسمانونو او ځمکه کښي څومره نښاني دي چي پر هغو دوى تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.****همدرنګه بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوى قسم دى؛*دسپوږمۍ اومځکي ترمنځ ليروالى يوه نوري ثانيه، دلمر او مځکي ترمنځ ليروالى 8نوري دقيقې او 17ثانيې او د لمريز نظام دترټولو ليري سيارې سره مځکه 13نوري ساعته ليروالى لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ ته تر ټولو نژدي هغه ستورى چي زموږ دلمريز نظام(غونډال) څخه نه دئ قطبي ستورى دئ،ياد ستورى زموږ څخه ځلور زره نوري کاله ليري دئ،داليروالى دسپوږمۍ دليروالي سره چي يؤازي يوه نوري ثانيه زموږ څخه ليري ده؛پرتله کړئ. انسان تراوسه دتشيال په نيولو کي يؤازي يوه نوري ثانيه مخته تللى دئ.دتشيال لټوونکو پوهانو يؤ وخت په غرور وويل:کولى سو د شالنجر په فضايي الوتکې آسمان فتحه کړو،مګر څه وسول:باده فضايي الوتکه په تشيال کي د70ثانيو تګ ورسته داور په ټوټو بدله سول.دشيدولارې آسمان ټولګي دترټولو ليري ستوري اومځکي ترمنځ ليروالى 150زره نوري کاله دئ او دځيني نورو هغو بيا زموږ سره ليروالى 18زره نوري کالـه دئ.سُوْرَةُ الواقِعَـة : 75](فَـلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِـعِ النُّجُـومِ) نـو داسـي نـه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛* * *

په دي ايات شريف کي دستور دپرېوتلو دځايونوڅخه يادونـه سوي ده،چي بيا الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ) او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوى قسم دى؛* * * *کـه چيرې دليروالـي څخـه يادونـه سـوي واى څـه کيدل؟اسـلامي پوهـان مسلمانان دتفکر کولـو عبـادت تـه هڅـوي؛دالله جـل جلالـه دمخلوقـاتو پـه پيدايښـت او جوړښـت کـي آنـد (فکر)کولو ته يې رابولي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 190](إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لِّأُولِى الْأَلْبٰبِ) د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت او د شپې او ورځي پـه تـګ راتـګ کښـي د هغـو پوهـانو لپـاره ډيـري نښـانـي دي:[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَـا عَذَابَ النَّارِ) چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خداى يـادوي. او د اسمانونو او ځمکي پـه پيدايښت کښـي غـور او فکر کـوي (هغـوى پـه غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربـه! دا ټول شيان تـا بـابيزه او بـې مقصده نـه دي پيدا کـړي، تـه لـه دې څخـه پـاك يـې چـي عبـث کـار وکـړې؛ نـو اې ربـه! مـوږ د دوږخ لـه عذابـه وژغوره؛*بيـا الله جـل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الزُّمَـر : 67] وَمَـا قَـدَرُوا اللهَ حَـقَّ قَـدْرِهِۦ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُۥ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ مَطْوِيّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦ ۚ سُبْحٰنَهُۥ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ

دوى هغسي د الله قدر ونه کړ لکه څنګه چي د هغه د قدر کولو حق دى (د هغه کامل قدرت خو داسي دى چي) د قيامت په ورځ به ټوله ځمکه د هغه په موټي کښي وي او اسمانونه بـه د هغه په ښي لاس کي نغښتل شوي وي. الله د هغه شرک څخه پاك او لوړ دى چي دوى يې کوي.* *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خسوف او کسوف

حديث شريف ژباړه: د رسول الله صلى الله عليه وسلم زوى ابراهيم وفات سو په همدغه ورځ لمر ترنځې ونيوئ خلکو داسي گمان کاوه چي دغه کسوف د اسلام د پېغمبر د زوى د مړينې له کبله دى ، کله چي رسول الله صلى الله عليه وسلم خبر سو د خلکو دا خبره يې رد کړه او وې فرمايل:يو شمېر خلک په دې اند دي چي د لمر او سپوږمۍ ترنځه نيول د سترو شخصيتونو په مړينه د غم له امله وي، دغه خبري درواغ دي، دا خو د الله تعالى دلايل او نښاني دي چي بنده گان پند ورڅخه واخلي.په بل حديث کي راځي :ژباړه: د ابو موسى اشعري رضى الله عنه څخه روايت دى چي لمر ترنځې ونيوئ رسول الله صلى الله عليه وسلم چي د بيرې اثر ورباندي وو چي قيامت نسي ولاړ سو او مسجد ته راغئ يو اوږد لمونځ يې وکئ چي رکوع او سجده يې هم اوږده وه او دومرې اوږد لمونځ يې وکئ چي ما مخکي دده دومري اوږد لمونځ نه وو ليدلى، او بيا يې وفرمايل چي دغه کسوف د خداى د قدرت يوه علامه ده تر څو بندگان وبېريږي ، دا نه د چا د مرگ له کبله ده نه د ژوند، کله چي داسي کسوف راسي تاسي د خداى ذکر کوئ، دعاوي کوئ او استغفار واياست .***خسوف دټولي سپوږمۍ يا دسپوږمۍ ديؤې برخې پټيدلو ،نه ښکاريدلو ، ته وايي.ياده پيښه هله رامنځته کيږي کله چي مځکه دلمر اوسپوږمۍ دمنځ څخه تېريږي.همدارنگه کسوف هغه پيښې ته وايي:کله چي سپوږمۍ دمځکې اولمر ترمنځ تېريږي،داسي چي کله دهمدې تېريدو لکبله لمر په پوره ډول يا دلمر يؤه برخه پټه سي همدغه حالت ته دلمر ترنځه نيول يا کسوف وايي. دادوې پيښې دالله جل جلاله هغه عظمت او رحمت ته اشاره کوي،چي فرمايي:[سُوْرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصِّلَت : 37] وَمِنْ ءَايٰتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذِى خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ)دغه شپه او ورځ، لمر او سپوږمۍ د الله له نښانو څخه دي. لمر او سپوږمۍ ته سجده مه کوئ، بلکي هغه خداى ته سجده وکړئ چي دا يې پيدا کړي دي که په رښتيا سره تاسي د هغه عبادت کوونکي ياست.***همدارنگه بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ القَصَص : 71]قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا إِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَأْتِيكُم بِضِيَآءٍۖ أَفَلَا تَسْمَعُونَ[اې پېغمبره (ص)!] دوى ته ووايه: "تاسي کله غور وکړ چي که الله تر قيامته پوري پر تاسي د تل لپاره شپه خوره کړي، نو د الله څخه پرته هغه کوم معبود دى چي تاسي ته رڼا راولي؟ - ايا تاسي نه اورئ؟"*

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيداى سي يؤڅوک سوال وکړي:څنګه کيداى سي چي سپوږمۍ دلمر ټکى وپوښي په داسي حال کي چي سپوږمۍ دلمر څخه څلور سوه ځله کوچنۍ ده؟ځواب دادئ چي لمر دمځکي څخه درسپوږمۍ څلور سوه واري ليري دئ او دا ليروالى ددې سبب سوى دئ چي لمر اوسپوږمۍ دمځکې څخه په يؤه اندازه مالوميږي،په همدې خاطر سپوږمۍ کولى سي چي دلمر دهغو وړانګو مخه ونيسي کومې وړانګې چي مځکه رڼا کوي او نه پريږدي چي دمځکي د اوسيدونکو سترګو ته دې دلمر نيغي وړانګې ورسيږي.

بايد په ياد ولرو چي دلمر دترنځې ښکلا موږ دې ته راونه بولې چي بيله داسي عينکو لمرته ونه ګورچي هغه عينکي دلمر دوړانګو مخنيوى کولى سي.ولې چي دلمر دترنځې په وخت کي لمر ته کتل زموږ سترګو ته سخت زيان رسوي. دلمر دترنځې په وخت بيله عينکو لمر ته کتل زموږ دسترګو شبکيې ته ډېر زيان رسوې؛په تېره بيا دماشومانو دسترګو شبکيه ديادو وړانګو پروړاندې ډېره حساسه ده.په همدې.. خاطر پيغمبرصلى الله عليه وسلم دکسوف لمونځ سنت کړى دئ!داسي لمونځ چي د اوږده قرائت اوسجدې درلودونکى دئ،کله چي موږ ياد لمونځ کي بوخت يوو ديادې پيښې سره نه مخ کيږو،ياني موږ به په لمانځه بوخت يوو او دې ته به وخت ونه مونده ترڅو دلمر دترنځې په وخت کي دلمر ټکى ته وګورو.والله اعلم!

څه موده وړاندې داګست پر يؤلسمه نيټه ټول عربي هيوادونه دکسوف په ليدو قادره وه،خو يؤازي ديادو هيوادونو په شمال ختيځو پولو کي لمر په پوره ډول ترنځې نيولى وو.ديادو هيودونو ددلې څخه دسوريي په شمال ختيځ کي ديؤه ساعت لپاره دلمر يؤه برخه ترنځې نيولې وه چي ورسته د دوو دقيقو لپاره لمر په پوره ډول په ياده سيمه کي ترنځې ونيوئ؛په همدغه وخت کي دلمر داور دڅپو چي اوږدوالى يې يؤميليون کيلومترو ته رسيږي دليدلو مناسب فرصت پيداسو،همدارنګه دلمريزغونډال دېنځو سيارو:عطارد ،زهرې،مريخ،مشتري،او زحل ليدل هم ممکن سول، او هغه خبره چي وايي: په غرمه کي مي ستوري وليدل رښتيا سول.ښه نو ويلى سو کله چي لمر په پوره ډول ترنځه ونيسي موږ کولى سو په ستر ګو باندې بيله کومې وسيلې په غرمه يا دورځې په يؤه بله برخه کي سيارې او نورستوري ووينو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسوف دلمردترنځې نيولوانځور

خسوف دسپوږمۍ دترنځې نيولوانځور

دهوا فشار اود هغه پايلې

الله جل جلاله د سُوَرَةُ الأنعَام په 125نمبرايات کي فرمايي:فَمَن يُرِدِ اللهُ أَن يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ***

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو (دا حقيقت دی) چا ته چي الله د لارښووني اراده وکړي، د هغه سينه د اسلام لپاره پرانيزي. او چا ته چي په ګمراهۍ کښي د غورځولو اراده وکړي، د هغه سينه تنګوي او داسي فشار پرې راولي چي (څنګه د اسلام تصور په ذهن کښي راګرځوي نو) داسي ورته معلوميږي، چي ته به وايې ساه يې د اسمان لوري ته پورته کيږي. په دې توګه الله (له حق څخه د تېښتي او کرکي) ناپاکي پر هغو کسانو مسلطوي چي ايمان نه راوړي؛***

ياد ايات شريف يئو دهغو اياتونو دډلي څخه دئ چي دقرآنکريم علمي اعجاز څرګندوي.په روغتيا پوهني؛طبي علم کي بيان سوي دي: کله چي انسان جګو يالوړو برخو ته دالوتکي يا بلې کومې وسيلې په مټ وخيږي، بدن يې دروغتيايي ستونزو سره مخ کيږي.ددې ستونزو دډلي څخه نفستنګي،دسا بندښت يا خپه کيدل دي چي په ياد ايات شريف کي ورته اشاره سويه ده:(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَآءِ)***خومره چي موږ لوړ خيږو دهوا فشار کميږي او داکسيجن اندازه لږيږي.که موږ دسمندر دمخ(سطحې) څخه لس زره فوټه لوړ ولاړسو:دفشار دلږيدو او اکسيجن دکمښت احساس نه کوو،مګر دلس زرو څخه درشپاړس زرو فوټو پوري دسمندر دسطحي څخه لوړ داکسيجن دکمښت احساس دهغو سيستمونو،جوړښتونو په وسيله چي الله جل جلاله دانسان په بدن کي ځای پرځای کړي دي درک کوو.ياد سيستمونه په داسي هسکو برخو کي چي لوړوالی يې 16زرو فوټو ته رسيږي خپل ځان دياد چاپيريال دهوا دفشار او اکسيجن داندازې سرسم جوړوې او دانسان دبدن اړتيا وي پوره يا تأ مينوي،مګر دا جوړښتونه هله دکاره لويږي او دانسان دژوند حياتي اړتياوي نه سي پوره کولی کله چي انسان د16زرو څخه در25زرو فوټو پوري دسمندر دسطحي(مخ) څخه لوړ ولاړسي.په ياد لوړوالي کي دانسان بدن دبيلابيلو ستونزو سره مخ کيږي چي لومړۍ هغه يې سابندي او خپه کيدل دي.(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ)***د25زرو فوټو څخه لوړ انسان په پوره ډول بي هوښه کيږي،ځکه خو هغه الوتکي چي دمځکې دمخ څخه 40زره فوټه لوړ الوزې،دننه هوا يې دمځکي دمخ دهوا څخه اته ځله د متراکمي هوا درلودونکي وي،ترڅو دمځکي دهوا دفشار سرمتناسب فشار دخپلو سفرليو يا هغې کي ناستو وګړو لپاره برابرکړي،بيله ياد جوړښته به دالوتکې ټول سپاره دپوره بي هوښۍ سره مخ سي.په حقيقت کي ياد ايات شريف دقرآنکريم علمي اعجازبيانوي.والله اعلم*تراوسه مو داکسيجن دکمښت داغيزو په اړه وويل خوکه دهوا فشار کم سي څه به وسي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

فشار او دهغه پايلې

پو هان وايي:دهوا دفشار په غورځيدو يا کښته کيدو سره دانسان په بدن کي شته گازونه دانبساط او پاشل کيدو سره مخ کيږي ياده پېښه دانسان دبدن دانساجو،دبدن دجوړښتونو،هوايي لارو،لويو کلمو اومنځني غوږ دشليدلو يا څيري کيدلو لامل کيږي.

دهوا دفشار ډارونکي پايلې پر همدې ځاى نه ختميږي بلکې:نه زغمونکي دنس دردونه په ځانگړي ډول دلويو کلمو په برخه کي،دهويي لارو سره تړلي دردونه،همدارنگه دغوږونو او بندونو دردونه يې يوه برخه وي.اوس نوځاى ددې پوښتنې دئ چي ووايو آيا حضرت محمد صلى الله عليه وسلم بيله هغه چي اسلام او مسلمانان وايي هسک ته ختلى وو چي وي کولى سواى داسي دقيق علمي مطالب په خوږو اشارو سره بيان کړي؟

آيا په هغه وخت کي کوم بل کس تشيال يا دمځکې داتموسفير څخه دباندي وتلى او پورته سوى وو؟آيا الوتکو شتون درلودئ چي دهغو په وسيله يوڅوک تشيال ته ولاړسي او داسي خبرونه دپيغمبرصلى الله عليه وسلم لپاره راوړي؟ښه نو راسئ چي دياد ايات شريف تلاوت يو واربيا ښه په غور او پوره پاملرنې سره وکړو: [سُوْرَةُ الأنعَام : 125](فَمَن يُرِدِ اللهُ أَن يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ) نو (دا حقيقت دى) چا ته چي الله د لارښوونې اراده وکړي، د هغه سينه د اسلام لپاره پرانيزي. او چا ته چي په گمراهۍ کښې د غورځولو اراده وکړي، د هغه سينه تنگوي او داسي فشار پرې راولي چي (څنگه د اسلام تصور په ذهن کښې راگرځوي نو) داسي ورته معلوميږي، چي ته به وايې ساه يې د اسمان لوري ته پورته کيږي. په دې توگه الله (له حق څخه د تېښتې او کرکې) ناپاکي پر هغو کسانو مسلطوي چي ايمان نه راوړي؛***

بيان سوي علمي حقيقتونه ورسته در علمي پرمختگونو او دردې چي انسان دالوتکې او ستور مزلو په مټ دمځکې د اتموسفير څخه دباندي ولاړ سي،کشف سوي ثابت سوي دي.موږ چي نن ورځ په الوتکه کي دسپريدو او تشيال يا دهسک لور ته دپرواز په وخت کي دستونزو سره نه مخ کيږو علت يې دادئ چي الوتکې او ستور مزلي بيړۍ داسي ترحه او جوړې سوې دي چي هغوئ دهوا دفشار په موزينه او دانسان لپاره يې مناسبوالي باندي برلاسي وي.که دهر علت لکبله دالوتکې دهوا دفشار دتوزون ساتلوجوړښتونه دکاروليږي بيله ځنډه به الوتکه خپل لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرواز ته دپای ټکی ږدې او الوتکه سمبالوونکي به دلوړې ارتفاع څخه کښته لورته دالوتکې په راوستلو دالوتکې سپاره دمرګه ژغوري.ځای ددې دئ چي ددې ايات شريف علمي اعجاز ته په غور پام وکړو:(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ)

****

پوهيږو چي هر انسان دخپل بدن په يوه يادوو مترو مساحت باندي د10څخه درشلو ټنو پوري دهوا فشار زغملی سي،مګر ياد فشار نه احساسوي په واقعت کي موږ ټوله ديوه داسي سمندر په تل کي چي دهوا څخه ډک دئ ژوند کوو چي دلسو څخه درشلو ټنو پوري دهوا فشار خپل پرتن ليږدوو.پوهان وايي:هغه فشار چي دمځکې دننه شتون لري داتموسفير دفشار څخه دري لکه اوشپږسوه ميلونه ځلي ډيردئ.

همدارنګه يو نيوټروني ستوری چي مخکي دلمر هومره وو او د ډير فشار دراغيزې لاندي دومره کوچنی سوی چي قطر يې يوازي 14کيلومتره ته رسيدلی فشار يې داتموسفير دفشار يوميليو ميليون بيليون برابره دئ.

درمځکې درفشار لاندي درټولو کروړ(کلک)عنصر الماس دي ياد فلز داتموسفير دفشار دڅلور ميليونه فشار دپياوړتيا هومره فشار باندي تخته سوی دئ، دالماسو فشار په وار وار دمځکې د دننه فشار څخه ډيردئ.په دې ورستيو کي پوهانو وکولی سول چي د2000درجې حرارت او داتموسفير دپنځه زره برابره فشار هومره فشار باندي عادي سکروټه تراکم ورکړي:ياده ماده په صنعتي الماسو مشهوره ده.يو بل اړين ټکی چي دفشار سره اړه لري دادئ: روغتيا پوهان درمتراکمو او جامدو درملو مايع درمل ډير خوښوې او وايي چي کيدای سي جامدو درملو دفشار دراغيزې لاندي خپلې ځيني ځانګړني دلاسه ورکړي وي.اوس به خپل بيان رالنډکړو اوددې بيان ښکلي معنوي پايله به راوسپړو.الماس دطبعت کروړه ماده ده چي يوسلوڅولښت ميلونه ډالره قيمت لري،اوس که همدومره اندازه عادي سکاره دډير لوړ فشار لاندي راولو په الماسو اوړي او ارزښت يې هم نژدي دالماسو سره برابريږي .

که چيرې يوڅوک پر خدای جل جلاله او دهغه پر پيغمبر صلی الله عليه وسلم ايمان ولري،دالله جل جلاله دلوري پر ښوول سويه لاره ولاړسي،اسلامي امورو ته په ربښتيني ډول غاړه کښيږدي پرهيز ګاري وکړي،دالله جل جلاله په لار کي جسماني،مادي او معنوی تکليفونه وګالي او صبر پر وکړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسلام ددين لپاره کار وکړي،هغه ديوه عادي انسان څخه دلوړې مرتبې درلودونکي انسان باندي بدليږي،داسي لکه يو عادي تور رنګ درلودونکي سکاره چي در ډېر فشار دتېرولو اوزغملو ورسته په ارزښتمندو الماس باندي بدل سي.

ټنبلي اوکسالت،دسترپا څخه تېښته،شهوت خوښوونه،فسق او بې لارې،غلا،قتل،مسلمان زورونه: هيڅ وخت انسان ميراني،پرمختګ،او برياته نه سي رسولی،بلکي داسلام په لاره کي داسلامي قوانينو په رڼا کي سختی،تکليفونه او زحمتونه ګالل او پرلپسي کوښښونه دي چي انسان ته لويه بريا ورپه برخه کوي.حضرت محمد صلی الله عليه وسلم داسلام دپاک دين دخپرولو اونيغې لارې ته دبشر درابللو لپاره سختی او تکليفونه ګاللې دي.

تل داسي کيږي چي در تکليفونو،زحمتونو او کړاونو ورسته هوساينه،بريا او پراخي راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محُکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې ګُروي توب او دهغې اړيکه دعميق دويي(لغات) سره!

په قرآنکريم کي دې موضوع (سکالو)ته اشاره سوې ده! الله جل جلاله دسُوْرَةُ الحَجّ په 27 نمبرايات کي فرمايي:(وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ)او خلکو ته د حج لپاره عمومي اعلان وکړه چي هغوی تا ته له هر ليري مزل څخه پلي او پر اوښانو سپاره راشي؛

***ښايي داسوال وسي چي ولې (مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ)کلمي د(عَمِيقٍ)ويي پرځای د(بَعيدٍ)ويي ونه فرمايل سو؟علماپه دې اړه وايي:دعميق دويي کارول دبعيد پرځای دمځکې ګُرويتوب ته اشاره کوي،ولې چي دمځکې دمخ کرښې نيغي(مستقيمي)نه دي بلکي منحني دي او دهغوئ په څرګندولو کي دريم ُبعد ياني عمق ته اړتيا ده،نوپه همدې خاطر پاک الله جل جلاله په دې کلمه سره دمځکې کرويتوب ته اشاره کړې ده.**

والله اعلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مځکي استقرار،ارام والی

دمځکي دارام والي په اړه الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 61]

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښې يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښي شريك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي. ************************

څوک دئ چي مځکه يې دقرار او ارام ځای ګرځولې ده؟

دمځکې پرمخ دنګې ودانۍ او ماڼی بيله دې چي راپريوځي ولاړې دي:چا هغوئ ته دنه پرځيدلو اونه ورانيدلو وړتيا دداسي يوجسم پرمخ ورکړي ده چي:په هرثانيه کي دخپل مدار څخه 30کيلومتره طی کوي!مګر سره ددې خوځښته هم دمځکې پرمخ هسکې ماڼۍ ودانۍ دي. که چيري مځکه په لړزيدا سي هيڅ يؤه ماڼی به روغ پاته نه سي بلکي دمنځه به ولاړې سي! الله جل جلاله موږ ته بې شمېره نعمتونه راکړي اوهغه جل جلاله دهغو اخيستونکی هم دئ!الله جل جلاله دمځکې په اړه فرمايي:[سُوۡرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ ۚ إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفْعَلُونَ)

نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

****

مځکي تردي ګومان کيدئ چي غرونه پر خپل ځای ثابت دي:مګر غرونه دوريځو په شان دحرکت په حال کي دي ولې چي دمځکې سره يؤ ځای دراګرځيدو راچورليدو په حال کي دي.

يؤجنګ چي ددوو هيوادونو ترمنځ ونښتئ او شپږمياشتې يې دوام پيداکړ ډول ډول وسلې په ياد جنګ کي وکاريدلې:هغوئ دپرمختللو وسلو،د رادار ضد الوتکو،ليزري وسلو کمپيوټرونو،سپوږمکيانو اودشپې دبمبارونو څخه دريغ نه کوئ،هرورځ څلورسوه الوتکې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسک کي ښکاره کيدلې او په سختۍ سره يې بمبارکوئ،دې پيښې شپږمياشتې دوام وکړ او دري سوه زره ميلونــه ډلـره لګښت پـري راغلـی مګـر بسـنه کـوي چـې يـؤه سياره 45ثـانيي ولړزيږي او ديـاد اونـورو لويـو جنګونـو څخـه ستر زيانونـه او ورنـی منځ تـه راولـي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ البُرُوج : 12](إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ)په حقيقت کښي ستا د رب نيونـه ډيره سخته ده.**************

دمځکي ملکيت دالله جل جلالـه پـه اختيـار کـي دئ اومـوږ هيڅ شی پـه اختيارکي نـه لرو،کـه چيري مځکه دريکتر دمقياس پراساس اته درجې ولړزيږي اوټولې ودانـی ړنګـي کـړې څوک کولی سي دياد کار مخه ونيسي؟

په حقيقت کي په داسي حال کي انسان هيڅ نه سي کولی،بيله دي چي فرياد وکړي!

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الأنعَام : 65] (قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُم بَأْسَ بَعْضٍ ۗ انظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ)ووايه: هغه پر دې قادر دی چي پر تاسي کوم عذاب له پاسه نازل کړي يا ستاسي تر قدمونو لاندي يې را پورته کړي، يا تاسي پر ډلو ووېشي، پر يوې ډلې باندي د بلې ډلي د زور خوند وڅکي. وګوره! موږ په څه شان په مکرره توګه له بېلا بېلو لارو څخه خپلې نښانې دوی ته وړاندي کوو، ښايي چي دوی په دې حقيقت وپوهيږي.

****

بيا الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ النّحل : 112] (وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ)الله د يـوه کلـي (د وګـړو) مثـال راوړی دی: هغـه (د کلـي اوسـېدونکو) د ډاډينـي او بيغمـی ژونـد تيـراوه او لــه هــر لــوري ورتــه پرېمانــه روزي رســېدله. نــو هغــه (د کلــي اوسېدونکو) د الله د پېرزوينو پر ناشکری لاس پوري کړ، نو بيا الله د هغه پر اوسېدونکو د هغو د کړو وړو دا خوند وڅکه چي د لوږي او ويري غمونه پرې خواره شول؛

****

دسورت نمل د61نمبرايات شريف څخه دويمه مانا دجاذبې دقوې اخيستلی سو،هغه دجاذبې قوه چي دمځکې پرمخ هرڅه دي خپل ځانه ته يې راکشوي،هغه چي دشيانو وزنونـه ورڅخـه سرچينه اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستورپيژاندي دخوب په حال کي وه چي ناڅاپه دخوبه راپاڅيږي ولي چي دبي وزنی منطقې ته رسيدلي وه،خپل ځانونه په هوا کي ويني چي دخلايې بيړی پرچت باندي موښتي دي او دبي وزنی احساس کوي.ياد حالت دڅه لږوخت لپاره زغمل کيدای سي مګر کلونه په ياد حالت کي ژوند کول ډېر ستونزمن دئ.بايد دځانه وپوښتو هغه څه چي زموږ دلاسونو څخه لويږي دچا په امر دمځکې پرمخ ارام نيسي او څوک دئ چي دجاذبې قوه يې پيداکړي ده؟طبعاً ځواب دادئ چي خدای جل جلاله يې پيداکونکی دئ.چا اې انسانه ستا داړتيا وړتول شيان په مځکه کي پيدا کړي دي؟ ايا داسي ځای چي هلته اوبه نه وي کولی سي ژوند وکړي؟
آيا بيله الله جل جلاله داسي څوک سته چي دپوهانو په وينا285زره ډوله غذا يې مادې يې دانسان دتغذيې لپاره پيداکړي دي.په رښتياسره چي دالله جل جلاله دسترو قدرتونو نښې زموږ په منځ اوزموږ دسترګو وړاندي دي،نيکبخته هغه دئ چي دهغو څخه پند واخلي اوبدبخته هغه دئ چي بابيزي يې وګڼي اوسرغړونکی ،سرکښي کوونکی سي،کفر اختيار کړي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ السَّجدَة : 21] (وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ) له هغه لوی عذاب څخه مخکي به موږ په همدې دُنيا کښي (د يو نـه، يو واړه) عذاب خوند په دوی باندي وڅکو، ښايي چي دوی (د خپلي سرکښـی له کړنلاري څخه) راواوړي.**************بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الرُّوم : 41](ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِى عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ)
په وچه او لمده کښي د خلکو (د لاسونو) په عملونو سره فساد ښکاره شويدی؛ نو (الله) په دوی باندي د هغو عملونو (د سزا) خوند څکي چي دوی کړي دي، ښايي چي دوی راوګرځي.
***

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه څوک دئ چي مځکه يې ستاسو دژوند کولو ځانګو وګرځول؟

موږ ديوې سيارې پرمخ چي مځکه نوميږي دژوند کولو په حال کي يوو،مګر ولې دلمريز غونډال دنورو سيارو سره سره پوازي مځکه دژوند کولو لپاره مناسبه او د هوسا ژوند تېرولو وړده؟ عطارد په پام کي ونيسو،ديادې سيارې يو کال 88ورځې دئ چي څلور څلويښت ورځې يې پرلپسي شپه او 44 ورځې يې ورځ ده.آيا داسي يو ځای چي 44ورځې يې پرلپسي شپه او 44وزځې يې ورځ وي دژوند کولو لپاره مناسب دئ؟

که موږ په عطارد سياره کي يوو او شپه وي نو چي هرڅومره بيديږو او راويښيږو ياده اوږده شپه به پای ته نه رسيږي!دکال څلور موسمه دعطارد سيارې په همدې 88ورځوکي دي.ياده سياره په 88ورځو کي يوځل دلمر دشاوخوا څخه راچورلي (راګرځي)ياني پوره دور پري وهي.پر همدې سربيره عطارد بې هوا ده.ددې ځانګړونو په درلودلو سره عطارد سياره دژوند کولو وړنه ده.دزهرې دسيارې يو کال 225ورځې دئ چي لږ ترلږه نيم کال يې شپه او دکال پاته برخه يې په پرلپسي ډول ورځ ده.ديادې سيارې تودوخه دورځې دخوا د20درجې څخه پورته او شپې در منفي شل درجې کښته کيږي.آياداسي ځانګړني درلودونکي سياره چيري چي هوا او اوبه هم شتون نه پکښې لري دانسان دژوند کولو لپاره مناسبه ده؟

دمريخ سياره چي هره ورځ يې 24ساعته ده مګر يوکال يې دمځکې د687کالو سره سمون خوري،ياني که چيري يو انسان هلته ژوند کوي دهغه دژوند په تېرېدو دهغه داولادونو او لمسيانو دژوند په ختميدو سره هم نه سي کولی هغوئ نوی موسم ووينې،ياني ددوئ ټول ژوند به په ژمي کي هلته تېريږي او پسرلی به دعمر درپايه پوري ونه وينې،دوئ به ونه سي کولی چي دموسمونو دښکلا څخه خوند واخلې.

مريخ سياره دلمر دشاوخوا څخه په 687کلونو کي راګرځي،تودوخه يې درمنفي 70درجو پوري کښته کيږي،مريخ کي داوبو او هوا دشتون هم څرک نه ليدل کيږي آياد داسي ځانګړني درلودونکي سياره کي يوبنه ژوند کيدای سي؟دمشتري سياره چي ورځ يې دپنځو ساعتونو په تېريدوسره پای ته رسيږي او هرکال يې دمځکې د12کالو برابر دئ،تودوخه يې منفي 30درجې ده،ضخامت يې دمځکي دضخامت 4/1بابره دئ،په واقعت کي مشتري دغازونو څخه متشکله سياره ده، ښه نو آيا انسان په داسي سياره کي ښه ژوند کولی سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدارنګه زحل سياره چي هر کال يې دمځکې د29کالو سره سمون خوري او دلمر څخه يؤمليارد اوڅلورسوه زرکيلومتره ليري ده، اورانوس سياره چي هر کال يې دمځکې 48کاله کيږي،نپتون چي هر کال يې دمځکې د169کالو هومره دئ،پلوتو چي هر کال يې دمځکې 247کالو سره برابردئ:آياداسي سيارې دژوند کولو لپاره مناسبې او ښه دي؟

بلکي يا!مځکه دانسان دژوند کولو لپاره ښه او وړځای ده. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الزّخرُف : 10](الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ)

هماغه ذات دی چي ستاسي لپاره يې دغه ځمکه زانګو وګرځوله او په دې کښې يې ستاسي لپاره لاري جوړي کړې، تر څو چي تاسي سمه لاره وموندلای شئ.******

څنګه کيدای سي چي موږ انسانان دخپلو ماشومانو لپاره هوسا اونرمه ځانګو چي دمعتدل حرارت (تودوخې) درلودونکي وي تياره کړو داسي چي دهغوئ لپاره دهراړخه ښه وي؟

مګر خدای جل جلاله دخپلو بندګانو: انسانانو سره داسي نه کوي بلکي الله جل جلاله په خپلې مهربانۍ سره مځکه دانسان لپاره دژوندکولو ځانګو:يؤ داسي ځای چيري چي انسان په رحت او هوساينې سره ژوند کولی سي پيداکړی دئ! خدای جل جلاله دمځکې ليروالی دلمر څخه په متوسطه ډول ټاکلی دئ يانې نه ډېر ليري چي مځکه ديځې په ټوټه بدله سي او نه ډېر نژدې چي مځکه داور په کندې بدله سي! دمځکې تودوخه يې درمنځي څلويښت درجې پوري ټاکلي ده،ضخامت يې ماينه،لمر،دجاذبې قوه،ورځنی تيزوالی،دموسمونو اوږدوالی يې متوسط او هرڅه يې دانسان دبدن دزغم سره وړ اوښه جوړ کړي دي اوخپل نعمت يې پرموږ پوره کړی دئ...الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الزّخرُف : 10](الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ)هماغه ذات دی چي ستاسي لپاره يې دغه ځمکه زانګو وګرځوله او په دې کښې يې ستاسي لپاره لاري جوړي کړې، تر څو چي تاسي سمه لاره وموندلای شئ.

****

خدای جل جلاله په دې بيان او همدرنګه په دې ايات شريف سره :[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6] أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛

*******يادونه:په تفسيرکابلی کي يې ديا د ايات شريف تفسير داسي کړی دئ:"چي خلګ په سکون او اطمنان پري ولګوې او هستوګنه پري وکړي او په ارامۍ او هوسائي (رحت)سره ناسته ملاسته پکښې وکړې"*************

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ افکار بيدار،عقلونه هوښيار او زمونږ نظر يې خپل لورته متوجي کړی دئ. دامځکه زمونږ لپاره پيداسوې ده:آيا په دې کي مو آند کړی دئ؟ آيا په مځکه کي چي الله جل جلاله زمونږ دارام اوثبات ځای ګرځولی آند او غور کړی دئ؟هغه مځکه چي په ثانيه کي دخپل مدار څخه دېرش کيلومتره طی کوي آيا دهغې پرمخ دهغې دتګ له امله کوم شی تکان خوري,لړزيږي؟آيا يوه مانۍ ياودانۍ دمځکې دحرکت لکبله ورنه سوې ده؟ :[سُوْرَةُ النّبَاٍ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا) ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولې ده؛

****

دمځکې دشاوخوا هوا دمځکې سره دحرکت په حال کي ده:چي ښکلي،نرم او دهوا پا کوونکي بادونه منځ ته راولي چي انسان ته يې لا نوره هوساينه او ارامي وربخښلي ده!

که چيري داسي نه وای هوا ولاړه او مځکه دحرکت په حال کي وای:د1600کيلومترو په تيزوالي به سخت توپانونه پيښ سوي وای:ياد توپانونه به دومره خطرناک اونه زغمونکي وای چي دژوندیو موجوداتو ژوندي پاتي کيدل به يې دمځکې پر مخ پای ته رسولي وای.

په لوړه کچه دتوپانونو تيزوالی په ساعت کي 600کيلومترو ته رسيږي:کله چي دتوپان سرعت 200کيلومترو ته په ساعت کي ورسيږي سترزيانونه درشا پريږدي که ديادو توپانونو تيزوالی 1600کيلومترو ته ورسيږي څه به پيښ سي؟[سُوْرَةُ النّبَاٍ : 6]

(أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولې ده؛******څنګه کيدای سي چي مځکه دي داوسيدلو ارام ځای وواوسي سرددې چي مځکه په زيات سرعت سره دحرکت او خوځښت په حال کي ده؟څنګه کيدای سي لويې مانۍ او ودانۍ دمځکې پرمخ پاته سي په داسي حال کي که مځکه لږ هم ولړزيږي هرڅه ورانيږي:مانياني،کورونه،پولونه او داوبو وياله؟ اې انسانه!ستا دبيداری او دغفلت دخوب څخه دراکښينستلولپاره ځيني وخت الله جل جلاله دمځکې لړزيدل:زلزلې تاته ښکاره کوي چي چي په يو څو ثانيو کي لوی ښارونه دخاور سره سم کړې. [سُوْرَةُ النّبَاٍ : 6] (أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولې ده؛************ چا مځکه پر خپل تګ لوري تينګه ساتلي ده؟څوک دمځکې سرعت په کوچني قطر کي ډېر اوپه لوی قطر کي کموې؟څوک دمځکې ياد توپيرونه په ارامۍ اوبيله دې چي مونږ په وپوهيږو پيښوې؟آيا بيله الله جل جلاله بل کوم څوک ديادو کارونو دکولو قدرت لري ياي په توان کي سته چي يادکارونه دي وکړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛ *************

څوک دئ چي مځکي ته يې مناسب حرارت بخښلی دئ:که مځکه ودرېږي دمځکي حرارت به دورځې در 350درجو پورته اودشپې منفي 270درجوته ورسيږي.

ښه نو څوک دئ چي شپه اورځ يې زموږ دخوب اوبيدارۍ لپاره پيداکړي دي؟

شريف سره :[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛***********كله چي دقرانكريم تلاوت كوئ په اياتونو كي يې ژورآند كوئ.كله چي الله جل جلاله فرمايي :[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛********غور وكړئ چي څنګه مځكه زموږ لپاره په داسي ډول جوړه سوي چي هرڅه پكښې زموږ لپاره مناسب او وړدي.غور وكړئ چي څنګه مځكه الله جل جلاله په مناسبه اندازه او سرعت سره پيداكړي ده او هغه يې په اوبو،هوا،لمر،نباتاتو،حيواناتو،شپه او ورځ حركت او دجاذبې قوې په شتون كي زموږ داړتياوو پوره كوونكي پيداكړي ده.

آندو كړي چي څنګه يې تاسوته دوې پښې،دوه لاسونه،دوې سترګې،دوه پښتورګي،دوه سږي،يؤزړه،ميلياردونه عصابي حجرات او دبدن نور پيچلي جوړښتونه،پياوړی عقل او مغز خبرې كوونكي ژبه اوريدونكي غوږونه اونوردېر زيات نعمتونه بخښلي دي.

ښه نو دالله جل جلاله په مخلوقاتو كي آند اوغوروكړئ ترڅو دخپل خالق جل جلاله پر سترو سترو نعمتونو شكر وكاږئ او دهغه جل جلاله او دهغه درسول صلى الله عليه وسلم امور ته غاړكښېږدئ.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 28](وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآبِّ وَالْأَنْعٰمِ مُخْتَلِفٌ أَلْوٰنُهُ كَذٰلِكَ ۗإِنَّمَا يَخْشَى اللهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا ۗإِنَّ اللهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ) او په همدې ډول د انسانانو، ځناورو او څارويو رنګونه هم مختلف دي. حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه وېرېږي. بېشكه الله برلاسی او ښښونكی دی.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې تېزوالی(سرعت)

دوه اياتونه په قران کريم کي شتون لري چي دمځکې تېزوالي ته په کښي اشاره سوي ده.
لومړی ايات شريف دغه دئ:[سُوْرَةُ النَّمل : 61] [أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلٰلَهَآ أَنْهٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ]
او هغه ځوك دی چي ځمكه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښي شريك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي.********* په دويم ايات شريف کي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ المؤمن/غَافر : 64] [اللَّهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَآءَ بِنَآءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۚذٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ ۖفَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعٰلَمِينَ]
هغه خو همدا الله دی چي ستاسي لپاره يې ځمکه ارام ځای وګرځوله او پاس يې د اسمان ګمبته جوړه کړه. هغه ستاسي صورت جوړ کړ او ډېر ښکلی يې جوړ کړ، هغه تاسي ته د پاکو شيانو روزي درکړه. هماغه الله (چي دغه يې کارونه دي) ستاسي رب دی. الله د بې حسابه برکتونو څښتن دی، هغه د مخلوقاتو رب دی.
****

دمځکې سرعت دخدای جل جلابه دلويو نښو څخه يوه نښه ده چي ډېر وګړي ورته نسبتً ډېر غور اوپام نه کوي.مځکه داستوا په ليکه کي د1600کيلومترو په تېزوالي خپل پرځان سره راڅرخي،همدارنګه مځکه دلمر دشاوخواڅخه په ثانيه کي د30کيلومتروپه تېزوالي څرخي،ياني مځکه ددوه ډوله حرکت درلودونکي ده:وضعي اوانتقالي،مګر دمځکې ديادو او نورو حرکتوپه شتون کي هم مځکه دپوره ارام او اسقرار خاونده ده او دګوتې ديوه بند په اندازه هم تکان او لړزه نه لري.که مځکه لړزيدای:دمځکې پرمخ به ټولې ودانۍ نړيدلي وای. خدای جل جلاله پوښتي چي[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه ځوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)*****ځوک دئ چي مځکه يې دارام او قرار په حال کي ساتلي ده؟ای موږ اوتاسو ناتونه بندګانو هغه ساتلي ده او آيا داکار مو په توان کي سته،ښه نو بيا ولې هغه وخت چي يو ښار زلزله خرابوي دهغه دورانيدلو او خرابيدلو مخه نه سو نيولی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که داسي وسي چي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحِجر : 74] [فَجَعَلْنَا عٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَـا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيلٍ] او مونږ هغه سيمه پر بل مخ نسکوره کړه او پر هغو مو د پخي شوي ختي د تيږو باران ووروه.*****

څه کوئ آيا کولی سئ دمځکي دلړزيدو او ورانيدو څخه مخنيوی وکړئ؟آيا کولی سئ ورسته دمځکي درلړزيدو مځکه بيرته خپل لومړي حالت ته ستنه کړئ؟ انسانان داکارنه سي کولی بلکي خدای جل جلاله کولی سي داسي کار وکړي چي فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)*****

دځان څخه پوښتنه وکړئ هغه کورچي دنړی په يوه پرمختللي ښار کي مو په لسګونو ميليونو ډالرو رانيولی،ورسته دردي چي مځکه لږ ولړزيږي او ياد کور وران سي:څه کولی سئ؟ ښه نو په دې ايات شريف کي ژور آند وکړئ:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)****

په يوې پرمختللي الوتکي کي سپاره سئ او يوار دهغي وزرونو ته پام وکړئ:وبه وينئ چي دالوتکه راسته اوچپه سمت ته تکان خوري:آيا کولی سئ په داسي الوتکه کي سفر وکړئ چي هيڅ ډول تکان نه خوري؟ مګر مځکه دخپلو ټولو حرکتوسره دارام استقرار په حالت کي ده ، دسلګونو زرو کلونو په تېريدو بيا هم په خپل لومړي حال پاته ده اوهيڅ ډول توپير،تحول په هغې کي نه سی پيداکولی دا دمځکي دارام والي او استقرار نښه ده.:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا] (او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)
****

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 88][وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللهِ الَّذِيَ أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ] نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.******

په دې ايات شريف کي دغرونو حرکت ته دوريځو په سرعت اشاره سوې ده او داد مځکي دوضعي حرکت دليل دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه په هره ثانيه کي نيم کيلومتر پر خپل مر کز باندي راڅرخي ځکه چي دمځکي محيط 40000زره کيلومتره دئ ياني ورسته در24ساعتونو درتيړيدلو خپل دحرکت لومړي ټکي ته راګرځي. دمځکي دتيږوالي دمالومولو لپاره بايد دمځکي دمدار دکيلومترو اندازه چي څلويښت زره کيلومتره ده پر څلرويشت ساعته وويشو چي په ساعت کي 6/1666کيلومتره کيږي،همدا دمځکي دوضعي حرکت سرعت په يوه ساعت کي ښيي. څوک دئ چي مځکي ته يې په پوره ډول ارام او قرار وربخښلى دئ،سره ددې چي مځکه پر خپل مرکز سره راڅرخي،مځکه دلمر دشاوخوا څخه راچورلي،مځکه دلمر په ګډون ديوبل ټکي څخه راګرځي،همدارنګه مځکه،لمريز غونډال او کهکشان چي دڅرخيدو په حال کي دي هيڅ کومه اغيزه دمځکي پر ارام او استقرار نه لري. په واقعت کي دټولو کايناتو څرخيدل چي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 40]]لَا الشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ] نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلاى شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).****دمځکې پر استقرارکومه اغيزه نه لري!**

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځمکې دجاذبې قوه او دشيانو ثابتوالی،ټينګولی

اند وکړئ يؤ وګړی په تشيالي (فضايي)بيړۍ کي سپور سو،دمځکي دجاذبې قوې دميدان څخه په وتلو:هغه ځای چي هلته وزن مانا نـه لري، کـه هلتـه کوم شی پرېښنو دل سي پـه تشيالي بيړۍ کـي الـوزي او پـر چت يې موښلي ښـه نـو اوس چـي مـوږ دارام او قـرار دنعمت څخـه برخمن يو دخپل ځـان څخـه بـه وپوښـتو چـي چـا دمځکـي پر مـخ تيولـو شيانو تـه ارام او قـرار ورکړی او هغه يې ثابت ساتلي دي؟الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الأنعَام : 102]

[ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ ۚلَاۤ إِلٰهَ إِلَّا هُوَ ۚخٰلِقُ كُلِّ شَیْءٍ فَاعْبُدُوهُ ۚوَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ وَكِيلٌ]

هم دغه الله ستاسي رب دی، هيڅ کوم بل خدای له هغه پرته نشته، د هر څه خـالق دی. نو لـه دې امله تاسي د هماغه بندګي وکړئ؛ او هغه د هر شي ساتونکی څارونکی دی؛*****

که چيري دمځکي تېزوالی ډېر يادوه چنده سي:ټول شيان بـه دهسـک لورتـه وغورځيږي او هيڅ شی به پرمځکه پاته نه سي. که موږ په يؤه لوښـي کي اوبـه واچوو او هغـه پـه مناسبه انـدازه وڅرخـوو ديـاد لوښـي څخـه بـه اوبـه دبانـدي ونـه تښـتي:ځکـه دجاذبې قـوه ديـاد کـار مخنيوی کوي. پوښـتو چـا دجنوبي نيمې کرې اوبـه پـه مځکې پوري موښـتي پـه مځکـه کـي خوندي ساتلي دي؟ په يادو اياتونو کي الله جل جلاله زموږ پام دمځکي دجاذبې قوې تـه اړوي. ښـه نـو بريـا او مبـارکي دي وي هغـه چاتـه چـي دقرانـکريم پـه اياتونو کـي ژور انـد او غـور کوي:ځکه چي په اسلام کي اند او فکر کول لوی ځای لري. الله جل جلاله فرمايي:

[سُوْرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚوَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرونه

پاک الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ المُرسَلات : 27] وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُم مَّاءً فُرَاتًا) او په هغې کښې مو دنګ او لوړ غرونه ښخ ودرول؛ او پر تاسي مو خوږې اوبه وڅښلې. ************

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17]أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 18]وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 19]
وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟
****

په دې ايات شريف کي په غور کولو موندو چي الله جل جلاله موږ ته صرحتً په غرونو کي آند کولو اودهغوئ په داسي ډول ښخ درولو ته غور کولو ته رابولي.
غرونه دميخونو په شان دي چي 2:3برخه دهغوئ دمځکي په زړه کې ښخه يا شتون لري چي ياده برخه يې دمځکي دبيلا بيلو پوښوونو څخه تيريږي:ترڅو دمځکي دغه لايي (پوښونه)دمځکي دڅرخيدو په وخت کي ديؤبل څخه ليري نه سي او ديؤ بل سره موښتي و اوسي.
يؤبله خبره چي دغرونو دهيرانوونکي جوړښت په اړه ده هغه داده چي:کومه برخه دغرونو چي موږ په خپلو سترګو وينو هغه يؤازي دغره 1:3برخه ده،پاتي دوې برخې دغره دمځکي په زړه کي دي. دهيماليا دغره لوړه څوکه (اېورسټ)د8000څخه زيات لوړوالى لري چي ياد لوړوالى دټول غره لوړوالى نه دئ بلکي دا 8000متره لوړوالى دغره دريمه برخه لوړوالى دئ. د ياد او پاتي ټولو غرونو دوې برخې لوړوالى دمځکي په زړه کي ځاى لري چي موږ يې نه سوليداى،همدا وجه ده چي الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النَّازعَات : 32]وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا او غرونه يې په کښې ښخ درولي دي؛[سُوْرَةُ النَّازعَات : 33]مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ د ژوندانه د وسائلو د برابرولو په غرض، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره (يې دا کړني تر سره کړي دي).*په دې ايات کي په آند کولو:[سُوْرَةُ النّحل : 81] وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ)**

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه د خپلو پيدا کړو، زياتره شيانو څخه ستاسي له پاره سيوري برابر کړل. په غرونو کښي يې ستاسي لپاره پناه ځايونه جوړ کړل، او تاسي ته يې داسي پوښاکونه در په برخه کړيدي چي د ګرمۍ څخه مو ساتي او ځيني نور پوښاکونه چي په خپل منځي جګړو کښي ستاسي ساتنه کوي. په دغه ډول هغه پر تاسي باندي خپل نعمتونه بشپړ وي، ښايي چي امر منوونکي شئ.*****************

دغرونو دريمه ځانګړنه هم روښانه کيږي اوهغه داده چي دسمندر دغاړې ياساحل دغرونو دشا لورى په پوره ډول وچ اوبې اوبو سوى وي ،تونـد اوسرکښه بادونه په يادځاى ياني ساحل کي نه ښکاره کيږي، دبيلګې په ډول که چيري تاسو دحمص دښار دلارې دحلب ښارته سفر وکړئ: وبه وينئ چي ټولې ونې له دې کبله چي هلته دغرددو برخو ترمنځ يؤ درز دئ کړې يا په ما يل شکل دي.

ښه نو يؤ دصفتونو څخه دغرونو پټنځاى دئ ؛ياني غرونه دبادونو منعه کوونکي دي غرونه دبادونو مخ ته خنډ ګرځي او دروې يې.

دغرونو څلورمه ځانګړنه :

الله جل جلا لـه فرمايي:[سُوۡرَةُ الرّعد : 3] وَهُوَ الَّذِى مَدَّ الۡأَرۡضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِىَ وَأَنۡهَٰرًا‌ۖ وَمِن كُلِّ الثَّمَرَٰتِ جَعَلَ فِيهَا زَوۡجَيۡنِ اثۡنَيۡنِ‌ۖ يُغۡشِى الَّيۡلَ النَّهَارَ‌ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوۡمٍ يَتَفَكَّرُونَ)او همغه دى چي دا ځمکه يې غوړولې ده، په دې کښي يې د غرونو ميخونه ټکوهلي دي او سيندونه يې بهولي دي. همغه د هر راز مېوو جوړې دوه پيدا کړي دي او پر ورځي باندي شپه خوروي. په دې ټولو شيانو کښي د هغو خلکو لپاره ستري نښاني دي چي له غور او فکر کولو څخه کار اخلي.*********

هغه څه چي زيات ددې ايات شريف څخه څرګنديږي دغرونو اوسيندونو ترمنځ اړيکه ده،په حقيقت کي غرونه دسيندونو سرچيني دي،ياني سيندونو دغرونو څخه رابهيږي. پنځمه ځانګړنه دغرونو الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 15]وَأَلۡقَىٰ فِى الۡأَرۡضِ رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِكُمۡ وَأَنۡهَٰرًا وَسُبُلًا لَّعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ)

هغه په ځمکه کښي د غرونو ميخونه ټکوهل، چي ځمکه پر تاسو ونه ښوري. هغه سيندونه وبهېول او لاري يې جوړي کړې، چي تاسي لاره ومومئ.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ لپاره خاورینه مځکه دخپل تېز سرعت په درلودلو باید دلړزید اوښوریدو سره مخ سوي وای،مګر دغرونو په مناسیبو او وړځایونو کي دالله جل جلاله دلوري په پیداکیدو یا میخیدو سره داخاورینه سیاره دلړزیدو څخه ساتل سوي ده اوپه غرونو سره پاک الله جل جلاله مځکه په پوره ډول دپوره ارامولي اوثبات خاونده کړي ده چي ددې ایات شریف ددې برخې (وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ) هغه په ځمکه کښي د غرونو میخونه ټکوهل، چي ځمکه پر تاسو ونه ځرخیږي.*******

مانا همداده یانې دغرونو شتون ددې سبب سوی دئ چي مځکه دخپل تېز سرعت په شتوم کي دلړزیدو،ښوریدو څخه خوندي وي.دغرونو شپږمه ځانګړنه:الله جل جلاله فرمایي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61]أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَآ أَنْهَرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ اللهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دی چي ځمکه یې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښي یې سیندونه وبهول او (دغرونو میخونه) یې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخیرو په منځ کښي یې پرده حائله کړه؟ - ایا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښي شریك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زیاتره خلك ناپوهان دي.

***** څوک دئ چي مځکي ته یې پوره ارام اوسکون وربخښلی دئ ؛په داسي حال کي چي مځکه په ثانیه کي د30کیلومترو په تېزوالي دحرکت په حال کي ده او دیوزر شپږسو کیلومترو په تېزوالي په ساعت کي پرخپل ځان دراځرخیدو په حال کي ده،مګر ددې ټوله سرعت سره سره هم یوه ودانی لا نه ورانیږي. که چیرې الله جل جلاله مځکي ته دا استقرار نه وای وربخښلی نو په یوه کوچني تکان به دمځکي پرمخ ټولې ودانی او آبادۍ لمنځه تللي وای! ښه نو راځئ چي ښه غور وکړو چي الله جل جلاله څه فرمایي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61]

أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَآ أَنْهَرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ اللهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) او هغه څوك دی چي ځمکه یې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښي یې سیندونه وبهول او (دغرونو میخونه) یې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخیرو په منځ کښي یې پرده حائله کړه؟ - ایا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښي شریك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زیاتره خلك ناپوهان دي.

****

همدارنګـه يؤبـل شـی چـي پـه لانـدي ايـات شـريف کـي روښـانه سـوی دئ ؛الله جـل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ المُرسَلات : 27] وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَّآءً فُرَاتًا)
او په هغې کښې مو دنګ او لوړ غرونه ښخ ودرول؛ او پر تاسي مو خوږې اوبه وڅښلې.
****

يوهان وايي :دغرونو دمساحت په نظر کي نيولو سره دمځکې مساحت دخپل اوسني مساحت څلور برابره کيږي ياني که دغره دخوا نيول سوی مساحت خپل دغره سره مقايسه کړو وبه وينو چي پنځه واحده کم درهغه دئ.
ښـه نـو دې غرونـو مسـاحت تـه پراخـوالی ورکـړی دئ،هـوا يـې ښـه،پاکه اوخونـدوره کـړې ده،نورې دندې هم کيداسي ولري چي په هغوبانـدي يؤازي الله جل جلالـه علم لـري پـه همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17]أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نـو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 18]وَإِلَى السَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ)او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 19]
وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟
****

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين زر

په يوځای کي ليکل سوي وه چي "دګازي ښيښنو دجوړولو په کارخايونو کي کله چي هغوئ خپل داړتيا وړ اوبه په ورستي پړاو کي دسپينو زرو دميلو څخه تيره وي ترڅو په اوبو کي سته ميکروبونه دمنځه ولاړسي. څه موده ورسته مي په يوکتاب کي چي دفلزاتو په اړه ليکل سوی وو دسپينو زرو درعنوان لاندي مي دا متن ولوستی،ماته جالبه داوه چي دياد متن ليکوال مسلمان هم نه وو!"سپين زر ديوې موهيمې (اړينې) ځانګړنې درلودونکي دي چي کولی سي ټول د اوبو په دننه کي ميکربونه دمنځه يوسي. ياده ځانګړنه د سپينو زرو،دهغوئ دځانګړو تشعشاتو لکبله ده.

که موږ وغواړو اوبه دميکروبو څخه پاکي کړو کولی سو اوبه دسپينو زرو دميلو يا دسپينو زرو ټوټې په اوبو کي کښيږدو ترڅو اوبه دمايکرو اورګانيزمونو څخه پاکي سي.

په يو بل ځای کي ليکل سوي وه چي" دا فلز(سپين زر)دباکترياوو قاتل دئ" اوبيايې ليکلي وه "که غواړو يوليتر اوبه پاکي کړو نو ديوه ګرام سپينو زرو ميلياردمه برخه بايد په اوبو کي حل کړو،بسنه کوي چي يو ليتر اوبه دي دميکروبونو څخه پاکي سي. يوه بله ځانګړنه دسپينو زرو داده چي کولی سو دهغوئ په مرسته دهوا پاکي او نا پاکي مالومه کړو ولې چي :سپين زر په ناپاکه هوا کي خپل رنګ ته بدلون ورکوي او دا ښکاره کوي چي په هوا کي زهري ګازونه شتون لري.

ديادو ځانګړو نو سربيره سپين زر نورې ځانګړنې هم لري چي بشر ورڅخه په صنعت کي ګټه اخلي او په بيلا بيلو برښنايي او نورو وسأيلو کي کاريږي. دټولو فلزاتو دنرخ معيار هم دسپينو زرو په مټ ټاکل کيږي؛پردې ټولو سربيره الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ ٱلدَّهۡر/الإنسَان : 15](وَيُطَافُ عَلَيۡهِمۡ بِـَٔانِيَةٍ مِّنۡ فِضَّةٍ وَأَكۡوَابٍ كَانَتۡ قَوَارِيرَا۠)د هغو مخي ته به د سپينو زرو لوښي او د ښيښنو ګيلاسونه ګرځول کيږي؛[سُوۡرَةُ ٱلدَّهۡر/الإنسَان : 16]قَوَارِيرَا۟ مِنۡ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقۡدِيرًا)ښيښې، هم هغه چي د سپينو زرو په ډول به وي او هغه به (د جنت خدمتکارانو) په سمه اندازه برابر ډک کړي وي.*****

ډېر دغور ځای دئ چي ولې الله جل جلاله په دې ځای کي دسرو زرو ذکر ونه کړ په داسي حال کي چي دسپينو زرو څخه ګران بيه هم دي او يو دهغو فلزاتو دډلې څخه دي چي دجنت بختور اوسيدونکي به يې کاروي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

روښانه ده: په دې دليل چې دسپينو زر ارزښتمنې ځانګړنې موږ ته لانورې ځرګندې سي والله اعلم. بايد دا هم پر زياته کړو :ځکه چې په قرآن کريم کي دبشر دعلومو اساسي اصول شتون لري؛

****

سپين زر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبادونو د لوري بدلون

يؤدهغو اياتونودډلې چي د الله جل جلا لـه لـويې نـوره هم مـوږ تـه ښـه ښـکاره کـوي دبقري سورت 164نمبر ايات شريف دئ الله جل جلالـه فرمـايي: [سُوْرَةُ البَقَرَة : 164]إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِى تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ النَّاسَ وَمَآ أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ مَّآءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ)

(ددې حقيقت پېژندني لپاره کـه کومـه نښـه نښـانه پـه کـار ده، نـو) د اسمانونو او ځمکي پـه جوړښت کي، يوه پـه بلـې پسـي د شـپې او ورځـي پـه پرلـه پسـي راتـګ کښـي، پـه هغـو بېړېـو کښي چي د انسـانانو د ګټـي وړ شـيانو د وړلـو راوړلـو لپـاره پـه سيندونو او سـمندرونو کښـي ګرځـي راګرځـي، د باران پـه هغو اوبو کښي چي الله يې له پاسه را اوروي او د هغو پـه وسـيله ځمکه ژوندئ کوي او پـه خپل دغه انتظام سره يې پـه ځمکـه کښـي هـر راز سـاه کښـان خـواره کړيدي، د بادونو پـه لګېدو کښي او پـه هغو وربځو کښي چي د اسمان او ځمکي پـه منځ کښي د امر ښکيل دي؛ د هغو خلکو لپاره بې شمېره نښاني دي چي د پوهي څخه کار اخلي.

****

بادونـه دانسانانو اونـورو ژونـديو موجوداتـو دژونـد اړتيـا او اسـباب دي.اوس بـه پـه دې خبـره ځان وپوهو چي الله جل جلاله بادونو تـه څنګـه بدلون ورکـوي:پوهـان وايـي،کـه يوجامدياسـخت جسم او اوبـه يؤځـاى ديـوې انـدازې تـودوخې لانـدي کښـيږدو،داوبو تـودوخـه بـه دمـالوم وخـت دتيريدلو ورسته دجامد جسم درتودوخې کمه وي.

په يؤې بلې ازموينې کي دا قضيه لاښه ثابتيداى سي، کـه يؤجامـد جسـم او اوبـه ديـؤه سـاعت لپـاره دلمـر تـودوخې تـه کښـيږدو وبـه وينـو چـي دابـو دتـودوخې درجـه تـر 6او دجامـد جسـم دتـودوخې درجـه بـه در10درجـو پـوري پورتـه تللـې وي، ښـه نـو اوبـه دحـرارت پـه اخيسـتلو اومخه نيولو کي درنورو اجسامو ښه عمل کوي.په همدې خـاطر پـه سـاحلي سيمو کـي دوچـې حرارت داوبـو در تـودوخې زيـات وي،همدعلت دى چـي دوچـې هـوا منبسطه سـي لـوړ لورتـه حرکت وکړي اوبيا رقيقه سي په پايله کي يې دهو فشـار هـم کميـږي دبلـې خـوا پـه همـدې حـال کي دسمندر هوا غلظه، يخـه اودهـوا فشـار يـې ډېـر سـي او دوچـې لورتـه حرکـت وکـړي ترڅـو دهغې هوا ځاى ونېسي کومه چي پورتـه تللـې ده،همدا علت دى چي دسمندر غاړه دماپښين

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسته دهغه شمال خاونده وي كوم باد چي خونک او د وچې لورته دحرکت په حال کي وي.

بنه نودالله جل جلاله ددې ايات شريف منظور (وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ)څخه همدادی،والله اعلم*

امام طبري په خپل تفسير کي دهمدې ايات شريف پـه اړه وايي:راجح انـد د(وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ)څخه،دالله جل جلاله دطرفه دمختليفو ماموريتونو ورکړه وه بـاد تـه ده:ځيني وخت دنباتـاتو القاح اودهغوی دنسل ډېرښت، ځيني وخت دعذاب په بڼه ؛چي باد هرڅه نابودوي،،،

ځيني عرب لغات پيژندونکي وايي:(وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ) يـاني بادونـه يؤار دجنوب يـوار دشمال لويديځ اوختيځ دلوري وي.والله اعلم

اوسپنه

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الحَديد : 25](لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنٰتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتٰبَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۖ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنٰفِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللهُ مَنْ يَنصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّ اللهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ)موږ خپل پېغمبران لـه روښـانو څرګندو نښـانو اوهداياتو سره ولېږل؛ او لـه هغو سره مو کتـاب او تلـه نـازل کړل، تر څو چي خلك پرعدل ولاړ وي. او اوسپنه مو راکوزه کړه چي په هغې کښې ډېر زور دی او د خلکو لپـاره ګټـې دي. دا د دې لپاره شويدي چي الله معلومه کړي چي څوك د هغه لـه ليدلو پرتـه د هغه او د هغه د پېغمبرانو مرسته کوي. بېشکه الله ډېر قوی او برلاسی دی.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضا پوهان ستور پيژاندي پردې باور دي چي آسماني ډبرې چي دهسک لوی او کوچني جسمونه دي. ديادو ډبرو ډېره برخه اوسپنه جوړوي. دا چي دانسان دخوا لومړی موندل سوی،کشف سوی فلز اوسپنه ده. ښه نو دا خبره په اثبات رسيږي چي اوسپنه په خپله ښه يا دآسماني ډبرو په ښه ځمکې ته را لويدلي،راغورځول سوي يا را استول سوي ده. دکالـه پـه زرگونو آسماني ډبرې پر ځمکه را لويدلي يا موښتي،چي دځينو هغو وزن يې سلگونو ټنو تـه رسيږي. دبيلگې په ډول په امريکا کي يوه آسماني ډبره وموندل سول چي وزن يې 62ټنو څخه ډېر وو او د دوو عنصرونو اوسپنې او نيکل څخه (تشکيل) سويه جوړه سويه وه.

په آيزونا ايالت کي يوبله آسماني ډبره چي د دوو سوو مترو په ژور والي او دزرو مترو پـه پراخوالي يې يوه کنده جوړه کړي وه وموندل سول. ديادې آسماني ډبرې دپارچو څخه لسگونه ټنه اوسپنه چي دنيکل سره گډه وه راووتل.

دقرآنکريم ددې ايات شريف دابرخه چي الله جل جلالـه فرمايي (وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ)موخه خورا روښانه سوه مگر ددې ايات په دې برخه کي چي الله جل جلاله فرمايي

(فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ) دلته داوسپنې دډېرې پياوړتيا اوډېرو گټو څخه کومه پياوړتيا اوگټې مطلب دي چي ورته اشاره سوې ده. په ځواب کي بايد وويل سي:پوهان داوسپنې پـه اړه دې پايلې ته رسيدلي دي چي اوسپنه دډېرې مودې لپاره پاتـه کيدای سي يانې ډېر دوام درلودای سي زورلري او دفشار پـه وړاندې ډېر مقامت کولی سي، دضخامت داړخـه ضخيم ترين فلز دئ چي دمځکې دبرابروالي سبب هم سوې ده. ديادولو وړده چي دژونديو موجوداتو دجوړښت اساسي او اړين عنصر هم اوسپنه جوړوي: نباتات دخاورو څخه اوسپنه اخلي، نور ژوندي موجودات بيا خپل ځان دنباتاتو څخه تغذيه کوي،دهمدې لارې داوسپنې ذرات وينې تـه لاره پيداکوي او دژونـديو موجوداتـو پـه رگونـو کـي شـتون لـري. پـه 1910ميلادي کـال کـي يوکنفرانس چي دفلزنو په اړه جوړسوی وو،دې اندېښنې شتون درلودئ چي در 1970ميلادي کال پوري بـه دمځکې داوسپنې ټولې ذخيرې پای تـه ورسيږي،مگر ورسته داسي خبرونـه خپاره سول چي ياد فلز په مځکه کي په پراخه پيمانه شتون لري.

په دې ورستيو کي چي کومې څيړنې په دې اړه سوې دي په هغوکي دا روښانه سويه ده چي دمځکې دقيشر پنځه پـه سلوکي وزن اوسپنه جوړه وي، پوهان دا اندازه اوسپنه اوه سوه پنځوس زره ميليون ميليون ټنه اټکل کړي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر هغه څه چي دیادولو وړدي هغه دادې چي :زمونږ اوټولو ژوندیو موجوداتو ژوند داوسپني دشتون سره تړلی دئ؛ که څه هم دیادې خبرې منل به موږته ستونزمن وي مګر اوسپنه دويني په جوړښت کي جوړښتيز رول لري.

که چيري هر انسان دخپل بدن دري ګرامه اوسپنه دلاسه ورکړي:ژوند به يې دمرګ سره مخ سي دا په داسي حال کي چي دانسان په بدن کي اوسپنه دپنځو ګراموڅخه ډېره نه ده،مګر همدا اندازه اوسپنه دويني په هيمو ګلوبين کي ده چي ويني ته يې سور رنګ ورکړی دئ.

والله اعلم*********

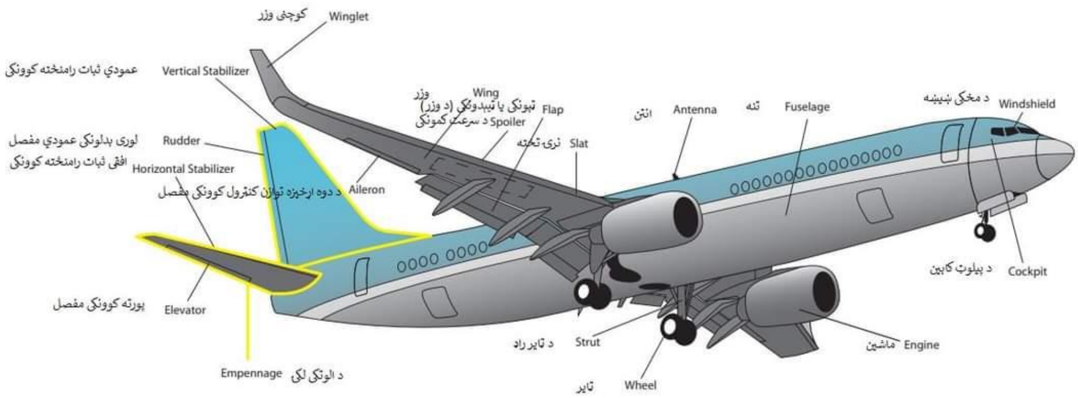

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره اوپه هغې کي اوسيدونکي ژوندي موجودات

ښايي دباور کولو وړنه وي چي ووايو :په هر متر مکعب زرعتي مځکه کي ددوو لکو څخه ډېر چينجيان،سل زره حشرې،دري سوه عادي چنجيان؛په زرګونو ميليونه ميکروبونه اوډېر نور کوچني موجودات شتون لري.

دیادې خاورې هر ګرام دڅوميلياردو باکترياوو ،ډېرو کوچنيو موجوداتو او ميکربونو درلودونکی دئ چي ځيني دهغوئ څخه اکسيجن ته اړتيالري اوځيني نوريې بيا اکسيجن ته اړتيا نه لري؛ځيني يې بې له غړو حرکت کوي اوځيني نور يې دپرو په مرسته حرکت کوي.

په رښتيا چي دا مخلوقات دپرلپسي حرکت اوډېرې اړيني دندې دسرته رسولو په حال کي دي؛دا هغه مسله ده چي درنن ورځې همداسي پيچلې اوبې ځوابه پاتې ده. داسوال اوس هم پرځای پاته دئ چي ددې مخلوقاتو اصلي (اره)دنده څشی ده.که څه هم پوهانو ځيني آندو نه په دې اړه وړاندي کړي مګر اصلي موضوع(اره سکالو)ته اوديادو مخلوقاتو دپيدايښت اصلي موخې ته نه دي رسيدلي. مګر هغه څه چي روښانه دي هغه دادي چي دياد مخلوقات فعليت دانسانانو لپاره ډېر ارزښتمن دئ. دبيلګې په ډول که ووايو :که چيري دانسان نسل دمنځه ولاړسي ژوند به بيا هم ادامه پيداکړي مګر که داکوچني موجودات دمنځه ولاړسي ژوند به هم دمځکې پر مخ پای ته ورسيږي،که ووايو چي دهغوئ ژوند دانسان لپاره ډېراړين دئ ښه به مو ويلي وي راځي چي ياده خبره ښه روښانه کړو:زموږ ټول خواړه په مستقيم(نيغ)يا غيري مستقيم ډول دشنو نباتو څخه لاسته راځي، دبيلګې په ډول که موږ دپسه غوښې يادې کړو:پسه دنباتو څخه دتغذيې ورسته وده کړي ده او موږ هغه غوښې خورو چي دنباتاتو په مرسته يې نمو کړي ده. ښه نو ټول غذايي مواد په مستقيم يا غيري مستقيم ډول دنباتاتو سره اړيکه لري،الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شني سمسوري وني څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

****

پوهان د (الْأَخْضَرِ)په ويي کي په تعجب کي ولويدل چي څنګه امکان لري چي شنه ونه وسوځيږي په داسي حال کي چي دوچو لرګو څخه ياده ګټه اخيستل کيږي مګرولې دلته(مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمايل سوي دي،ځينو پوهانو په ځواب کي ويلي دي چي د(الْأَخْضَرِ)ويي يوه علمي ټکی ته اشاره کوي دهري وني ژوند دهغې دشنو پاڼوسره تړلی دئ او دهرنبات وده ديوې عملی سره تړلې ده چي په فتوسنتز سره شهرت لري؛په ياده عمليه کي دلمروړانګي دنبات دشنو پاڼو په مرسته اخيستل کيږي اوخپلې اړتياوي دهمدې لارې پوره کوي. په واقعت کي که دلمر وړانګي اوبه او کاربن داي اوکسيډ نه وي دنباتاتو لپاره ژوند هم امکان نه لري. دنباتاتو پاڼې دنباتاتو هغه کار خوني دي چي نباتاتو ته اساسي او داړتيا وړ توکي برابره وي،پاڼې رژيږي اودباد په مرسته په چاپيريال کي پاشل کيږي،ورسته يادې پاڼې دميلياردونو ذربيني موجوداتو په مرسته تجزيه کيږي او دهغوئ څخه دغټو موجوداتو دخوړو لپاره تياريږي.
داټول کارونه په دوو مرحلو کي سرته رسيږي مګر ديادو کارونو دسرته رسيدو لپاره هواته اړتياده چي دهغه دپيداکيدو دنده بيا چينجيان سرته رسوي:داسي چي په مځکه کي درزونه جوړوي اوپرېږدي چي هوا يادو چاکونو اودرزونوته ننوزي.ښه نو چينجيان ،حشرات ،ماران اونور دخاورو لاندي ژوند کوونکي موجودات دا دنده هم پر غاړه لري چي مځکي ته دهوا دننوتلو لاره خلاصه کړي،که چيري ياده کړنه سرته ونه رسيږي نباتات به لوی نه سي ياني وده اونمو ونه کړي،چينجيان خاوره تجزيه کوي اويوازي خدای جل جلاله پوهيږي چي په هر هکتار مځکه کي به څومره ټنه مواد تجزيه کوي او دهغوئ دکود يا امبار اندازه په هر کيلو متر مربع کي به څومره وي. اوس به ښه وي چي وپوښتو موږ چي دالوی کاينات ستر خالق جل جلاله او حکيم شريعت لرو چيري ځو او کوم شيان موو دکايناتو دپيدا کوونکي داوامرو دمنلو څخه غافله کوي. کوم څه چي وويل سول دکايناتو ديوې کوچنی برخي يوه بيخي لږ برخه رښتياوه ولې چي دکايناتو دپيداکوونکی الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ بنیٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 85](وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلرُّوحِ‌ۖ قُلِ ٱلرُّوحُ مِنۡ أَمۡرِ رَبِّى وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلۡعِلۡمِ إِلَّا قَلِيلًا) دوی ستا څخه د روح په باب پوښتنه کوي، ورته ووايه: "روح زما د رب په حکم راځي، خو تاسي له علم څخه لږه برخه موندلې ده."********
اوبيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ البَقَرَة : 255] ٱللَّهُ لَآ إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَىُّ ٱلۡقَيُّومُ‌ۚ لَا تَأۡخُذُهُ ۥ سِنَةٌ۬ وَلَا نَوۡمٌ۬‌ۚ لَّهُ ۥ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٲتِ وَمَا فِى ٱلۡأَرۡضِ‌ۗ مَن ذَا ٱلَّذِى يَشۡفَعُ عِندَهُ ۥۤ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦ‌ۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡ‌ۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَىۡءٍ۬ مِّنۡ عِلۡمِهِۦۤ إِلَّا بِمَا شَآءَ‌ۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَـٰوَٲتِ وَٱلۡأَرۡضَ‌ۖ وَلَا يَـُٔودُهُ ۥ حِفۡظُهُمَا‌ۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِىُّ ٱلۡعَظِيمُ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الله، هغه ژوندي ابدي ذات څخه پرته چي ټول کائنات يې تنظيم کړيدي بل هيڅ خداى نشته؛ هغه نه ويديږي او نه پرېشاني پرې راځي. په اسمانونو او ځمکه کي چي هر څه دي، د هغه دي. څوك د هغه په وړاندي د هغه له اجازې پرته سپارښت کولاى شي؟ - څه چي د بندګانو په وړاندي دي په هغو هم خبر دى او څه چي د بندګانو څخه پټ دي په هغو هم؛ او د هغه له معلوماتو څخه هيڅ شى د هغوى په ادراك کښي نشي ايسارېداى؛ مګر دا چي الله پخپله د کوم شي علم ورکول وغواړي. د هغه حکومت پر اسمانونو او ځمکه خور شويدى او د هغو ساتنه د هغه لپاره کوم ستومانوونکى کار نه دى. يوازي هماغه (الله) يو لوى او لوړ ذات دى.

***

په هر ګرام خاوره کي ميلياردونه باکترياوي شتون لري؛داموجودات دخاورو لاندي په څه اخته وي يوازي الله جل جلاله ښه پوهيږي داپټ کارکوونکي کوچني موجودات په حقيقت کي دالله جل جلاله ورکړه ده اوموږ دياد مسائيلو دحقيقت څخه بي خبره يوو. نباتات ريبو،ټولوو اودهغوئ څخه ګټه اخلو داټول الهي کارونه دي.ښه اوس بايد ددې ايات شريف سره موږ هم ووايو [سُوۡرَةُ إبراهيم : 34] (وَءَاتَٮٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلۡتُمُوهُ‌ۚ وَإِن تَعُدُّوا نِعۡمَتَ ٱللَّهِ لَا تُحۡصُوهَآ‌ۗ إِنَّ ٱلۡإِنسَـٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ) او هغه ټول هغه څه چي تاسي وغوښتل درکړل. که تاسي وغواړئ چي د الله نعمتونه وشمېرئ؛ نو شمېرلاى يې نه شئ. حقيقت دا دى چي انسان ډېر بې انصافه او ناشکره دى.

****

الله جل جلاله دمځکې باندني،منځ او دمځکې لاندې محصولات زموږ دګټې اخيستو لپاره پيداکړي دي ترڅوموږ دخپل خالق جل جلاله ډېر شکر کوونکي او امر منوونکي بندګان ووسو[سُوۡرَةُ الزُّمَر : 56]

(أَن تَقُولَ نَفۡسٌ يَـٰحَسۡرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَّطتُ فِى جَنۢبِ ٱللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ ٱلسَّـٰخِرِينَ)

داسي نه چي وروسته څوك ووايي: "افسوس زما پر هغه خطا چي ما د الله په شان کښي وکړه؛ بلکي زه خو په ملنډو وهونکو کښي شامل وم."

*******والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلزله

ډېر وخت په بيلا بيلو ښارونو کي دزلزلې دکيدو خبرونه اورو چي هريوه يې دبلې څخه ځپونکي اوسخته وي او دډېرو وګړو ژوند يې اخيستی وي.

دا دزلزلو ډېرې پيښې اوسختي يې هرڅه دپيغمبر صلی الله عليه وسلم دحديثو ريښتياکوونکي دي چي دځانه خبرې نه کوي بلکي هرڅه چي ده مبارک ويلي دي دالله جل جلاله وحي دي.

ددې زلزلو پايله به داوي چي موږته دقيامت دزلزلي څرنګوالی دريوې اندازې پوري روښانه سي،هغه قيامت چي الله جل جلاله دکافرانو دشکنجه کولو وعده په هغه کښي کړي ده اوفرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 1](يَآأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خلکو! د خپل رب له غضب څخه ځان وژغورئ، حقيقت دا دى چي د قيامت زلزله لوى (هولناك) شى دى.***********

دمځکې وچه دلمريز نظام (لمريز غونډال)په سيارو کي ډېر ضخامت لري. پوهان دزلزلې په اړه وايي :يو حرکت دئ چي دمځکې د دننه څخه پيل سي اوډېر لوى فشار دهغه څخه منځ ته راسي چي دمځکې پوست دهغه دراګرځولو وړتيا دلاسه ورکړي او په پايله کي وچوي يا په بله مانا مات سي چي همدا چول يا پريکيدل دمځکې دپوښ دزلزلې درعنوان لاندي په خبرونو کي اورو؛ ديادولو وړده چي ياد لوى فشار دمځکې په دننه کي داتش فشاني يا بهيدونکو سوځوونکو موادو څخه منځ ته راځي.

ښه ده چي وپوهيږو چي دمځکې دپوست ضخامت در99کيلومترو ډېريږي.ياد پوست دتور مرمر دډبرو څخه جوړ سوى چي يادې ډبرې دډبرو هغه تينګې ډبرې دي.

داپيښه موږته دالله جل جلاله دقدرتونو يوه وړه نښه راښکاره کوي چي فرمايي [سُوۡرَةُ الـذّارِيَات : 58] إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ) بې‌شکه، الله خو پخپله ښه روزي ورکوونکى دى، د ډېر قوت خاوند او زورور دى.

****

زلزله څېرونکي موږته دنړى دزلزلو دخرابيو او مرګ ژبلو اندازه وړاندې کوي،چي دهغوئ څخه ځيني يې په لاندي ډول سره دي:په 1556ميلادي کال کي په چين کي زلزله وسول چي په هغې کي 859زره نفروژوند دلاسه ورکړ. په 1737ميلادى کال کي په هند کي 180زرو وګړو په 1923م کال کي په جاپان کي 100زره کسانو او په 1976م کال کي بيا په چين کي يوې زلزلې په څو ثانيو کي د35زرو وګړو ژوند ته دپاى ټکى کښيښوئ. اوس نو دالله جل جلاله دي کلام ته غوږ ږدو چي فرمايي:[سُوۡرَةُ الحَجّ : 1]يَاأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ)اې خلکو! د خپل رب له غضب څخه ځان وژغورئ، حقيقت دا دى چي د قيامت زلزله لوى (هولناك) شى دى.***********

ديوه زلزه څېرونکي پوه څخه وپوښتل سول:آيا کيداى سي دزلزلې دپيښيدلوڅخه څو دقيقې مخکي خبرسو؟ يا دپوه يې په ځواب کي وويل:نه مګر ډېرئ حيوانات مخکي دزلزلې درکيدو هغه درک کوي چي دهغوئ په سرکي يې هغه حيوان دئ چي پر بې عقلى باندي يې وګړي بيلګې ورکوي ياني خر.خر دزلزلې درپيښيدلو 15دقيقې مخکي خبريږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په آند داچې حیوانات دزلزلې درمخه خبرېږي علت يې دادئ چې دانسان په څير مکلف نه دي اودزلزلې دپيښېدلو موخه دوئ نه دي په دې دليل چې الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الأحزَاب : 72]إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنسٰنُ ۖإِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا) موږ چې دغه امانت اسمانونو، ځمکي او غرونو ته وړاندې کړ، نو هغوی يې پورته کولو ته تيار نشول او ورڅخه ووېرېدل، خو انسان هغه پورته کړ؛ بېشکه دغه (انسان) غټ ظالم او جاهل دی.****الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الزّلزَلة : .۸؛1] إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا) کله چې ځمکه په خپل ټول قوت سره وخوځوله شي (ډېره قوي او سخته زلزله وشي)؛وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا) او ځمکه خپل دننه ټول پيټې راوباسي، دباندې يې وغورځوي؛(وَقَالَ الْإِنسٰنُ مَا لَهَا) او (منکر) انسان به ووايي چې په دې (ځمکه) څه شوي دي؛(يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا) په هغه ورځ به ځمکه خپل (پر مخ باندې تېر شوي) حالات بيان کړي؛(بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحٰى لَهَا)ځکه چې ستا رب به هغې ته (د داسې کولو) امر کړی وي.(يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمٰلَهُمْ)په هغه ورځ به خلك په تيت پرك حالت کښې ور وګرځي، تر څو چې خپل عملونه يې ورته وښودل شي.(فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ)بيا چا چې يوه ذره قدري نېکي کړې وي، وبه يې ګوري؛(وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ)او چا چې يوه ذره قدري بدي کړې وي، وبه يې ګوري.******والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کعبه شريفه دمځکې مرکز کي ځای لري

دمځکې لويي وچې دکعبې شريفي پر شاوخوا پاشل سوي دي دا هغه حقيقت دئ چي يؤه ستورپيژندونکي مرکز چي خپلې اخري څيړنې يې په دې باره کي سرته رسولي دمنلو وړ؛ګرځيدلی.ياد مرکز دپيچلو اوپرمختللو محاسبو په مرسته دمکې مکرمې او دهغې دشاوخوا ښارونوترمنځ ليري والی محاسبه کړ:په پايله کي داپه ډاګه سول چي په دريو لويو وچو افريقا،اروپا او آسيا کي دهغوئ ترټولو ليري پرتې سيمې 8زره کيلومتر دمکې مکرمې څخه ليروالی لري. مګر په اوسنۍ مځکه کي چي شمالي او جنوبي امريکا استرليا اوجنوبي منجمداقيانوس دي،ديادو هرې لويي وچې پای دمکې مکرمې څخه 13زره کيلومتره ليروالی لري او دالله جل جلاله کور مکه مکرمه ددې هندسي شکل مرکز جوړوې،مګر دبل لوري مکه مکرمه په آرام اقيانوس کي قرار لري اوپه دې محاسبه کي په نظر کي نه ده نيول سوې.ښه نو په ياده محاسبه کي روښانه سول چي دمځکې دلويو وچو مرکز مکه مکرمه ده الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 96](إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِى بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعٰلَمِينَ) بېشکه تر ټولو لومړی عبادتځی چي د انسانانو لپاره ودان شو، هغه هماغه دی چي په مکه کښي دی، هغه ته خير او برکت ورکړ شوی او د ټولو نړيوالو لپاره د هدايت مرکز ګرځول شويدی؛*********************

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعودي عربستان به بیا شین،زرغون سي

یو مسلمان پوه دیوه مځکه پیژندونکي(جیولوجیست)ځخه چي په یاده برخه کي متخصص دئ وپوښتل. آیا کوم دلیل شتون لري چي عربستان په پخوا زمانو کي دبنونو اوباغچو درلودونکی وو،یاني زرغون اوشین وو؟ هغه په ځواب کي وویل دامسئله دمتخصصینو دتائید وړده! مسلمان عالم وپوښتل:په کوم دلیل؟ هغه وویل دسیندونو رسوبات په جزیرة العرب کي په پراخه کچه لیدل سوي دي؛همدارنګه په الربع الخالی سیمه کي چي یو بې اوبوسیمه ده اودعربستان په جنوب علف کي داسي کلي پیداسوي چي درشګولاندي سوي وه او همدارنګه په نورو سیمو کي ډبریني سیمي کشف سوي دي چي ورسته درڅیرنو په ډاګه سول چي هلته دلویو ونو ریښې هم شتون لري.

دا ټول اړخونه داپه ډاګه کوي چي دعربستان سیمه زرغونه اویوداسي سیمه وه چي سیندونه اوبنونه یي درلودل تردي چي دالربع الخالي سیمه په بنونو پوښلي سیمه وه اوهلته سیندونه بهیدل،دامسئله دجغرفیه پوهانو دتائید وړمسئله ده.

مسلمان بیا دیاد مځکه پیژندونکي ځخه وپوښتل :آیا کوم داسي دلیل شتون لري چي دعربستان وچه سیمه بیا دپخوا په شان زرغونه سي؟په ځواب کي یې وویل دامسئله هم زموږ په آند یوه مشهوره اودمنلو وړمسئله ده. پوښتونکي وپوښتل په کوم دلیل؟په ځواب کي یې یادپوه وویل :دمځکي دپوست ضخیم تریني ټوټي دجنوب لوري ته میلا پیداکړی دئ؛همدا دلیل دئ چي ځوکاله مخکي دامریکا او اروپا ژمی ډېر سخت اوسوړ وو،دمځکي دپوست دیادوټوټو دحرکت دوام به په راتلونکي وخت کي دمځکې شکل ته بدلون ورکړي چي په پایله کي به یې بارني کرښې او دهوا دتراکم لوری هم بدلون وکړي او همدا دلیل دئ چي دعربستان هیواد به په راتلونکي وخت کي بیا دپخوا په شان زرغون سي. مسلمان کس یاد جغرفیه پوه ته وویل :ستا آند دهغه چا په اړه چي 1400کاله مخکي یې دانظر ورکړی وو:(عن ابي هریره ان رسول الله صلى الله علیه وسلم قال لا تقومُ السّاعةُ حتّى يكْثُرَ الْمالُ ويفِيض حتّى يخْرُج الرّجلُ بِزكاةِ مالِهِ فلا يجِدُ أ حدًا يقْبلُها مِنْهُ وحتّى تعُود أرْضُ الْعربِ مرُوجًا وأنْهارًا)مسلم:2339

قیامت به رانسي ترڅو چي مال زیات نسي او ونه بهیږي تردې چي سړی به دخپل زکوة سره را ووځي اوهیڅوک به پیدانه کړي چي هغه قبول کړي تردې چي دعربو مځکه به څرځایونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ويالې وګرځي.*د(تغُّود)ويې پردې خبره دلالت کوي چې عربستان په پخوا کې زرغون وو اوبيا به هم هغسې سي.داصحيح حديث شريف دئ ددې حديث په اوريدلو کافر مځکه پيژندونکی په تعجب کې سو:ولې؟ ولې چې هغه پوهيدئ چې پوهانو داحقيقت په دې ورستيو کې موندلی دئ؛ښه نو بيا څنګه هغه نبي چې ليک لوست يې نه سوای کولی داسې علمي حقيقت چې پرخو څيرنو، ډېرې مطالعې اوږدو سفرونو ته اړتيا لري او داسې يو کس ته اړتياده چې په مځکه پيژندنه کې ماهره وي،ښه نو دالله جل جلاله داکلام تلاوت کوو چې فرمايي:[سُوْرَةُ النّجْم : 3]وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوٰىٓ)دغه (محمد ص) له خپل نفسي خواهش څخه خبري نه کوي؛[سُوْرَةُ النّجْم : 4]إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى)دا (قُرآن) خو يوه وحيي ده چې پر هغه نازليږي.

***************** داسلام دستريپيشوا بلاغت ددې حديث شريف څخه روښانه کيږي چې(تغُّود) دويي په کارولو دپخوا اوراتلونکي څخه ديادې سيمې خبرورکوي :که چيرې هغه د(حتى يصبح)دويي څخه چې مانايي ده (ترڅو چې بدله سي)کاراخيستی وای يوازې به ددې سيمې دراتلونکي خبروای اوکه چيرې يې د(کانت) دويي (لغات)څخه کار اخيستی وای يوازې به يې دپخو خبرورکړی وای،مګر پاک نبي تيرسوي اوراتلوونکي خبر ورکړی دئ ښه نو راځي چې بيا دا ايات شريف تلاوت کړو :[سُوْرَةُ النّجْم : 3]وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوٰىٓ)دغه (محمد ص) له خپل نفسي خواهش څخه خبري نه کوي؛[سُوْرَةُ النّجْم : 4]إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى)دا (قُرآن) خو يوه وحيي ده چې پر هغه نازليږي.************

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبه

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)
ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟***

دمځکې پرمخ دژونديوموجودات ژوند دانسانانو،حيوناتواونباتاتو په ګډون په اوبوپوري تړلی دئ،اوبه يوازنی هغه ماده ده چي کولی سي مالګه اونورغذايي مواد دمحلول په بڼه دژونديو موجوداتو بدن ته واستوي.څرګنده ده که اوبه نه وای دمځکې پرمخ به ژوند نه وای!زموږ څخه څوک باور کوي چي دهرې ثانيي په تېرېدو،يوازي ديوې ثانيي په تېرېدلو دهسک(آسمان)څخه دمځکې پرمخ باندي 16ميليونه ټنه اوبه را اوريږي،ياني باران پري کيږي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 25] أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا) موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛**********هو! دژوند دپايښت لپاره په هره ثانيه کي 16ميليونه ټنه اوبه دباران په ډول پرمځکه اوريږي.که چيري دغه اوبه په يو وار په (جمعي)ډول دمځکې پر مخ اوريدلای:هرڅه به يې دمنځه وړاي وای او ژوند ته به يې دپای ټکی ايښی وای،مګريادې اوبه دکوچنيوڅاڅکو په بڼه چي دخپل ځان سره لطافت،حکمت اورحمت لري اورې. ديوې علمي څيړنې پايلې مي ولوستلې؛هلته يې ليکلي وه:په سوريه کي چي په کال 1988م کي بارانونه اوريدلي وه هلته دحيواناتوغذايي موادو ښه وده اونمو کړي وه دبيلګې په ډول داسي چي که موږ غوښتلی ياد واښه او دحيواناتو نورمغذي مواد په همدې اندازه دبهر(دباندي)څخه راوارد(راوړي)وای نولس ميلياردہ ليرې لګښت به پري راغلی وای،مګر يادو اوربښتونو انسانان ددې ډېر لګښت څخه وژغورل،الله جل جلاله په خپل فضل اوکرم سره پرياده اونورو سيمو هروخت همداسي بارانونه اوروې چي دانسانانو ،حيواناتو اونباتاتو دژوند تېرولو لپاره خورا ډېر اړين دي او دخپل ځان سره خورا ډېرې ګټې لري.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 22]وَفِى السَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ)په همدې اسمان کښې ستاسي روزي هم ده او هغه شی هم دی چي ستاسي سره يې وعده کيږي.*******

(c) ketabton.com: The Digital Library

داپه دې مانا ده که بارانونه نه واى هغه غذايي توکي چي موږ يې خورو شتون به يې نه درلوداى!مګرداﷲ جل جلاله په مهربانۍ سره په ياد اونوروبارانې کلونو کي دميوو اونورو نباتاتو اندازه دتصوروړ نه وه.

پاکي ده پاک الله جل جلاله ته چي موږ ته عطاء کوي! هغه چي خپله يې تاکي دتوکوقيمتونه (نرخونه)دي،هغه په باران اوهوا سره دتوکوپه کميت اوکيفيت کي ډېروالى راولي غذايي توکي ډېروي ترڅوقيمتونه يې راکښته سي الله جل جلاله فرمايي::[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 22]وَفِى السَّمَآءِ رِزۡقُكُمۡ وَمَا تُوعَدُونَ)په همدې اسمان کښي ستاسي روزي هم ده او هغه شى هم دى چي ستاسي سره يې وعده کيږي.******

الله جل جلاله ستر روزي رسوونکي ،پياوړى اولوى دئ هغه په ثانيه کي پرمځکه 16ميليونه ټنه اوبه دباران په ډول اوروې چي موږ د لس ميلياردو ليروپه اندازه دغذايي موادو درانيولوڅخه خلاص کړي.

ديادولو وړده دغذايي موادو ياده اندازه ديئوې کوچنۍ سيمې ده نه دټولي نړۍ ! داعددونه دمؤمنانوپه آند داﷲ جل جلاله د رحمت او ورکړې نښانه ده.ﷲ جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ بنىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 20] كُلًّا نُّمِدُّ هَٰٓؤُلَآءِ وَهَٰٓؤُلَآءِ مِنۡ عَطَآءِ رَبِّكَ ۚ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحۡظُورًا)

هم دغو او هم هغو، دواړو ډلو ته موږ (په دنيا کښي) د ژوند وسايل ورکوو، دا ستا د رب بخشش دى. او ستا د رب ورکړه د چا څخه منع نه ده.*******بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 24:٣٢]فَلۡيَنظُرِ الۡإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.أَنَّا صَبَبۡنَا الۡمَآءَ صَبًّا)موږ ښې اوبه راتوى کړي دي؛

ثُمَّ شَقَقۡنَا الۡأَرۡضَ شَقًّا)بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولې (څيرلې) ده؛(فَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا حَبًّا) بيا په هغې کي مو غلې، دانې را زرغونې کړي دي،(وَعِنَبًا وَقَضۡبًا) او انګور او سابه،(وَزَيۡتُونًا وَنَخۡلًا)او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،

(وَحَدَآئِقَ غُلۡبًا)او ګڼ باغونه،(وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا)او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛

(مَّتَٰعًا لَّكُمۡ وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ)د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهوا او اوبو ترمنځ اړيکه

راسئ ددولويونعمتونو: اوبو اوهوا يادونه وکړو او ددوئ دوو ترمنځ پراړيکه وړغيږو!

داخبره ډېره اړينه ده:که چيري داوبو اوهوا ترمنځ اړيکه نه وای دنړۍ پرمخ به هيڅ ژوندي مخلوق شتون نه درلودای!

داوبو اوهوا ترمنځ اړيکه عبارت ده: هوا داوبو بړاس (بخار)ته په خپل ځان کي ځای ورکوي او دتودوخې ددرجې په تناسب يوه اندازه اوبه دخپل ځان سره وړي.

دبيلګي په ډول:هرمترمکعب هوا په صفر درجه سانتيګراډ تودوخه کي 5ګرامه داوبو بړاس ته په خپل ځان کي ځای ورکوي.

که چيري ديادې اندازې هوا تودوخه 20يا30درجې لوړه ولاړه سي هغه وخت بيا 130ګرامه داوبو بړاس دځان سرووړای سي. همدا بدلون دتودوخې او دهوا په مرسته داوبو دبړاسونو وړل دتراکم دعمليې لاندې دباران داوريدو لامل کيږي.

ښه نو که باران نه وای:نباتاتو به شتون نه درلودای اوکه چيري نباتات نه وای:ژونديو موجوداتو نه سوای کولی چي ژوندوکړي،که نور ژوندي موجودات نه وای انسانانوبه هم ژوند نه سوای کولی،ولي چي:اوبه دژوند بنسټ اوسرمايه ده خدای جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟*

څنګه الله جل جلاله دسمندرونو اوبه ټولو دښتو اولويو وچوته رسوي؟

داکار په هوا کي داوبو دبړاسونو په واسطه دتودوخې په متاسيبه درجه کي سرته رسيږي.

کله چي دتبخير دعمليې په مرسته 130ګرامه داوبو بړاس يومترمکعب هوا ته ننباسو هغه وخت ياده خړوبه (مشبوع)سويه هوا داوبو دبړاس په مرسته؛يويخ ځای ته يوسو داوبو بړاس به ژر خپله تودوخه دلاسه ورکړي.يخه هوا دخپل ظرفيت څخه په ګټې اخيستلو اودتودوخې دکښته والي په مرسته داوبوبړاس دخپل ځان څخه ليري کوي اوهغه داوبودڅاڅکوپه بڼه اوريږي،دباران داوريدو بنسټ اوعمليه همدا ده چي پروړغيدلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر وړانګې دمځکې پرپرخوبرخوياني سمندرونو لوېږي پرخه برخې موځکه وويلې چې سمندرونه دمځکې4/5برخه جوړوې،دهغه ورسته دسمندريؤه اندازه اوبه په بړاس بدلېږي اوهوا يادبړاس دځان سره وړي.دتودوخې سخت اختلاف دساحلي سيمو تودوخه دبيابانونو تودوخه دباد درامنځته کيدلولامل کيږي او باددخپل ځان سره داوبو بړاسونه وړي،کله چې ياده خړوبه سويه هوا دابودبړاسونو په مرسته ديخو سيموسره ټکرېږي(جنګېږي)هوا دځان څخه داوبوبړاسونه ليرې کوي اوپه همدې ترتيب باران اوري.چا داقانونونه:دبړاس اوتراکم قانونونه رامنځته کړي؟ چا اوبه ته په بړاس دبدليدلوتوانايي ورکړې ده؟چا هوا ته داوبودبړاسونو دوړلو توان ورکړی دئ؟چا دهرې درجې تودوخې لپاره هوا ته دمالومې اندازې داوبودبړاسونو دوړلو اندازه ټاکلي ده:دصفردرجې تودوخې لپاره 5ګرامه د20درجې تودوخې درلودونکي هوا لپاره 130ګرامه،اوکه چيري بيا صفر درجې ته دتودوخې درجه راکښته سي هوا داوبو بړاس دځانه شړي اوپه څاڅکو بدليږي!چا دا قانون داسي په ترتيب جوړکړی دئ؟ داواقيعتونه په لومړيو کي خوراساده مالوميږي! مګر دباران داوريدلو دا اوږده پړاونه خورا ډېر پيچلي دي! زموږ موخه په ساده ژبه دحقيقت بيانول وه!دغه ځانګړني داوبو چې دمادې په دريو حالتونو کي پيداکيږي اودهوا ځانګړني چې يؤه يې دبړاسونوليږد ده،او ددوئ دوو هوا او اوبو ترمنځ اړيکه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمندرنولويوالى.

دلمرووړانګي چي مايع اوبه په غاز بدلوي. بادچي دتودوخي دبدلون لکبله رامنځته کيږي او وربځي تېږو او وچو دښتو ته دځان سره وړي اوهغوئ ورسته تردې چي مړې سوې وي بېرته ژوندوئ كوي .تولي دنښانو څخه دالله جل جلاله دلويي اونعمتونو دي!الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ إبراهيم : 34]وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلۡتُمُوهُۚ وَإِن تَعُدُّوا نِعۡمَتَ اللهِ لَا تُحۡصُوهَآۗ إِنَّ الۡإِنسَٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ)او هغه ټول هغه څه چي تاسي وغوښتل دركړل. كه تاسي وغواړئ چي د الله نعمتونه وشمېرئ؛ نو شمېرلاى يې نه شئ. حقيقت دا دى چي انسان ډېر بې انصافه او ناشكره دى.*************

اوبه او دانبساط(پراخيدني)انقباض(غونجيدني)ځانګړني يې

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبياء : 30]أَوَلَمۡ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمَٰوَٰتِ وَالۡأَرۡضَ كَانَتَا رَتۡقًا فَفَتَقۡنَٰهُمَاۖ وَجَعَلۡنَا مِنَ الۡمَآءِ كُلَّ شَيۡءٍ حَيٍّۚ أَفَلَا يُؤۡمِنُونَ)

ايا كافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمكه يو لـه بلـه سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل كړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا كړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟***********

كه چيري پردي مبارک ايات شريف باندي دتفسير څوكتابونه وليكل سي:بيابه هم ديـاد ايات شريف پوره تفسير نه وي سوی،مګر دلته يې موږ دتفسير يوه كوچنۍ برخه وړاندي كوو.

يو دپوهانو څخه دابوپه اړه چي الله جل جلاله دژوند بنسټ اوسرمايه ګرځولي ده وايي:

كه چيري اوبه خپله يوه كوچنۍ ځانګړنه دلاسه وركړي بيله شكه به دخاوريني ځمكي پرمخ ژوند پاى ومومي.دا اړينه ځانګړنه څشی ده ؟كله چي موږ اوبه سړي كړو دمځكي پرمخ دبلې هري مـادې پـه شـان لكه:جامـدات،مايعات اوغازاتوپـه ډول دهغوئ حجم كميږي اومنقبضـي(غونجيږي)ولې چـي هرتـوكى دتـودوخي پـه ډيريدوسـره منبسط(پراخيږي)اودتودوخي په كمولو سره منقبض (راټوليږي)اوبه هم همدا ځانګړنـه لـري كـه چيري دابـو تودوخـه دهغوئ دايشـيدو پـه حـال كي راكښته كړو اودهغوئ حجم دحجم مالوموونكي وسيلې په مرسته اندازه كړو،وبه وينو چي دهغوئ حجم كم سوى دئ.

كه چيري موږ يې دتودوخي درجه د100درجې څخه 60 -30-20-10او 5درجې ته راكښته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو بيا به دهغوئ حجم ډېر سي اومنبسطې به سي،داهغه کړنه ده چي تاسو يې هم کولی سی وويني. په يؤه لوښي کي اوبه واچوئ اوهغه په يخچال کي کښېږدئ،داوبو دريخی کيدلو ورسته به ووينئ چي دهغوئ حجم ډېرسوی دئ که چيرې اوبه په منګي کي وي اويخی سي منګی به وچوي،ياده کړنه هغه ده چي په لويو ډبرو کي په همدې بڼه درزونه پيداکيږي او دغرونو څخه رالويږي.

مګر ددې عمليې اړيکه دمځکې پرمخ دژوند سره څه ده؟که چيري په يخي کيدلو سره داوبو حجم کم سي ياني منقبضي سي دهغوی غلظت به لوړ ولاړسي اودکثافت اندازه به يې درمايع اوبو لوړه سي او دخپل درونـدوالي لکبلـه بـه دسمندر تل تـه ولويږي،ياني دسمندرونو دابو سطحه به کښته ولاړه سي.

کـه چيري ټول سمندرونـه يخی سي ياده کړنـه بـه دتبخير(بړاس)عمليـه ودروي بڼـه نـو چـي دسمندرونو بړاس شتون ونـه لري بيابه باران نه اوريږي پايه بـه يې دنباتـاتو دمنځـه تلل وي او دنباتاتو دمنځه تلل دحيواناتو اوانسانانو دژوند دختميدا په مانا دي.

که چيري دابو انبساط او انقباض دنورو مادو په شان وای ميليو نونه کال مخکي بـه دمځکی پرمخ ژونـد پـای تـه رسيدلی وای،مګر دايوځـانګړی خاصيت دئ چـي الله جل جلالـه اوبوتـه ورکړی دئ .کلـه چي اقيانوسونـه منجمدسي دهغوئ منجمدوالی ددې لامل کيږي چي داوبو حجم ډېرسي او ورسره په خوا کي يې غلظت کميږي ديخي دغلظت کميدل داوبو څخه ياپه بلـه مانا دابو ديخي دکثافت اندازه داوبو څخه کميدل ددې لامل کيږي چي ټول سمندر دهغه در پايه پوري يخی نسي!

داوبو همدا ځانګړنه چي په يخی کيدوسره يې دغلظت اندازه کښته کيږي دنړی پرمخ دژونـد کولو لامل ګرځي.که موږ شمالي اوجنوبي منجمد سمندرونو تـه ولاړسو وبـه وينـو چـي هلتـه داوبو مخ يخي پوښلی دئ خو دټول سمندر اوبه نه وي يخی.ديخي ديـادپوښ لانـدي اوبـه وي او ژوندي موجودات په هغه کي ژوندکوي.آيا داوبو ياده ځانګړنه خپله رامنځته سوي ده؟

که چيري داوبوياده ځانګړنه نه وای هيڅ ژونـدی موجوج بـه دمځکی پرمخ نـه وای. پـه دي ايات شريف او دالله جل جلالـه دنورو نعمتونـو، قدرتونو پـه نښو نښـانو کي مونـدو چي:ټول کاينـات ستړپيداکوونکی،حکيم اداره کوونکی،اوريدونکی،ليدونکی،مهربانـه خـالق جـل جلالـه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول کاينات دا شا هيدي ورکوي چي دا هرڅه الله جل جلاله پيداکړي دي! الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الحِجر : 21] وَإِن مِّنْ شَىْءٍ إِلَّا عِندَنَا خَزَآئِنُهُۥ وَمَا نُنَزِّلُهُۥٓ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ) هيڅ شی داسي نشته چي د هغه زيرمي (خزانې) زموږ سره نه وي. او موږ چي هر شی نازلوو په يوه ټاکلې اندازه يې نازلوو.

****

په صحيح البخاري شريف کي د زيد بن خالد(ض)څخه روايت دئ.ژباړه: "رسوالله صلی الله عليه وسلم دسهار ترلمانځه ورسته مخ راواړه ويي ويل: پوهيږئ ستاسو رب څه وويل ؟موږ وويل الله اورسول يې ښه خبردي.ده وويل:الله وويل چي زما په بندګانو کي ځينو پرما ايمان راووړاوځيني راباندي کافرن سول چاچي وويل:پرموږ دالله په رحمت،دالله په رزق او الله په فضل باران وسو نو هغه پرما ايمان راوړی او په ستوري کافران دی اوچاچي وويل :پرموږ فلاني ستوري باران وکړ نوهغه پرستوري ايمان راوړي اوپه ما کافردی".بخاري 4147

*****دالله جل جلاله دلوري دباران..کمښت دانسانانو دتربيې اوتاديب په پاروي.

داروپا فضايي ادارې يوخبر خپورکړی،په دې خبرکي راغلي دي چي ديادې ادارې يوپياوړی تلسکوپ دمځکې داتموسفير څخه دباندي داوبو دبخارونو يوه وريځه ليدلي ده چي په هغې وريځې کي دومره اوبه دي چي کولی سي په يوه ورځ کي ټول اقيانوسونه 60واري دخوړو اوبوڅخه ډک کړي.يوه ستورپيژاندي په دې اړه ويلي دي :يادتلسکوپ دکايناتوپه څو برخوکي داوبو دبخارونو وريځې کشف کړي دي ،مګر اخيري وريځه چي کشف سوي ده هغه دابو دبخارونو لويه توليدوونکي وريځ ده. داخبر دالله جل جلاله دکلام ددې ايات شريف علمي اعجاز ښه څرګند اوروښانه کوي!مګر دالله جل جلاله دنعمتونو څخه محروم کيدل:دانسانانو دتربيې اوتاديب لپاره دي! په لاندي اياتونو کي راغلي دي:[سُوۡرَةُ الشّورىٰ : 27]
وَلَوْ بَسَطَ اللهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوْا فِى الْأَرْضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرٌۢ بَصِيرٌ)

که الله خپلو ټولو بندګانو ته پراخه روزي ورکړې وای، نو هغوی به په ځمکه کښې د سرکښۍ طوفان برپا کړی وای، خو هغه په يو حساب سره چې څومره غواړي نازلوي يې. په باوري ډول هغه له خپلو بندګانو څخه باخبر دی او هغوی ويني.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الجنّ : 16]وَأَلَّوِ اسۡتَقَٰمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسۡقَيۡنَٰهُم مَّآءً غَدَقًا)او (اې پېغمبره (ص)! ووايه، ما ته دا وحيي شوې ده چي) "که خلك په ثبات سره پر سمه لاره تللي وای، نو موږ به هغوی ښه خړوبه کړي وای؛[سُوۡرَةُ الجنّ : 17] لِّنَفۡتِنَهُمۡ فِيهِۚ وَمَن يُعۡرِضۡ عَن ذِكۡرِ رَبِّهِۦ يَسۡلُكۡهُ عَذَابًا صَعَدًا)تر څو چي په دې نعمت سره هغوی وازمايو؛ او څوك چي د خپل رب د ذِکر څخه مخ واړوي، نو د هغه رب به يې په سخت عذاب کښې اخته کړي.***[سُوۡرَةُ المَائدة : 66]وَلَوۡ أَنَّهُمۡ أَقَامُوا التَّوۡرَىٰةَ وَالۡإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِم مِّن رَّبِّهِمۡ لَأَكَلُوا مِن فَوۡقِهِمۡ وَمِن تَحۡتِ أَرۡجُلِهِمۚ مِّنۡهُمۡ أُمَّةٌ مُّقۡتَصِدَةٌۖ وَكَثِيرٌ مِّنۡهُمۡ سَآءَ مَا يَعۡمَلُونَ) کاشکي دوی تورات او انجيل او هغه نور کتابونه نافذ کړي وای، چي د دوی د رب لـه لوري ورتـه لېږل شـوي ول. که داسي يې کړي وای؛ نو د دوی لپاره به له پاسه روزي ورېدله او له لاندي به راخوټېدلـه. که څه هم چي په دوی کښې ځيني خلك په سمه لاره تلوونکي هم شته، خو زياتره يې ډېر بد عمله دي.****ناپوه،نادان اوړانده وګړي ځيني وخت نورانسانان دخوړو دکمبود څخه بيروي ځيني وخت يې داوبودکمښت؛ځيني وخت يې بيا دنفتو اونـورو کـانونو دذخيـرو دخلاصيدو څخه بيروي اوغواړي انسانان داوبو،غنمو اونفتوپر سر سره وجنګوي،هغوئ ددې تکي څخه بې خبره دي چي د الله جل جلالـه حکمت دمځکې پرمخ ديوې مـادې دکمښت څخه انسانانو ته ادب ورکول دي!والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتوکو لوړ لورته دوړلو هغه ځانګړنه چي اوبه يې لري

دبارانونو او بريښناو سرچينې چي پرموږ يې ارزانې راوستلي ده څشی ده؟دايوه هيرانوونکي پوښتنه ده.موږ الله جل جلاله په مخکه اوآسمانونو کي آند کولوته رابللي يوو!

[سُوۡرَةُ یُونس : 101]قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِی السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ ؕ وَمَا تُغۡنِی الۡاٰیٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوۡمٍ لَّا یُؤۡمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښې چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

***

دباران آره سرچينې سمندرونه دي.تاسوښه پوهيږئ دسمندرونو مساحت نسبت دمځکې دلويو وچو دمساحت 71سلنه دئ. يانې 71سلنه دمځکي مخ سمندرونو اوپاتي 29سلنه وچه ده .داځواب داسي سوال پيداکوي چي دا ډېرې اوبه دکومه راغلي دي.دآرام سمندر ځينې برخې 12زره متره يانې 12کيلومتره ژوروالی لري. که چيري دمځکې ټولې هوارې مځکي،دښتونه،غرونه، بيابانونه سره جمعه(يوځای)کړو دمځکې دمخ 29سلنه جوړوې دمځکې نورټول مساحت سمندرونه جوړوي چي ځينې ځايونه دسمندرونو ژوروالی در 12کيلومترو څخه ډېرېږي.ښه نو دا دوندي اوبه دکومه سوي؟داپوښتنه اوس هم بې ځوابه پاته ده اوکوم منوونکی ځواب ورته نه دی پيداسوی. دلته يوبله پوښتنه پيداکيږي:په دې سمندرونو کي په زرګونو ډوله کبان دکومه سول؟

چا دالوي سمندرونه دکبانو ډک کړل؟ کبان دلومړيو وختونوڅخه دراوسه پوري دانسانانو دخوړو لويه سرچينه ده،در يوميليون ډوله ډېر کبان په سمندرونو کي شتون لري چي دانسانانو دخوړو يوه سرچينه ده او شمېر يې يوازي الله جل جلاله ته ښه مالوم دئ.يوه بله مسله داده چي سمندرونه دلويو وچو ديوبل سره دمښلولو وسيله ده او دهغوئ سطحي پرلويو وچو ويشل سوي دي.داټولې هغه پوښتنې اومسئلې دي چي ډېرو زياتو څيړونوته اړتيالري.مګردلته غواړو داوبو،سمندرونوپر يوه اړين قانون باندي وړغيږو.

داقانون وايي:اوبه ته هر لويدونکی جسم يو داسي قوت(پياوړتيا)مونډي چي هغه دکښته څخه لوړ لورته ټيل وهي يا وړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد زور داوبو دهغه وزن سره برابر دئ کومې چي دهغه جسم په مرسته بي ځايه سوي وي(F=W=Mg=pug)يؤدروند توکی واخلئ اوهغه سره اوبو ته ولوېږئ:تاسوبه داسي احساس کړئ لکه هغه توکي چي خپل نيم وزن دلاسه ورکړی وي، داهغه څه دي چي ياد توکی اوبه لوړ لورته کشوي.داپياوړتيا ديؤه ځانګړي قانون منونکي ده:داقوت برابردئ داوبو وزن مساوي دهغه جسم دحجم سره.که چيري ياد قانون نه وای انسان داوبو پرمخ حرکت نسوای کولی.ددې قانون په مرسته کبان په اوبو کي لامبو وهي اوژوندکوي:بيله دې قانونه به په اوبو کي يؤ کب هم نه وای پيداسوی.کبان ځکه په اوبو کي لامبووهي يا په بله مانا ژوند کوي ولې چي دهغوئ وزن دهغه اوبو څخه کم دئ کومې چي دوئ په خپل جسم سره بي ځايه کوي.که چيري ياد قانون نه وای بيړيو نسوای کولی چي دسمند څپې پري کړي اوپه هغه کي حرکت وکړي.په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 12]

(اللَّهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

همدا د الله ذات دی چي ستاسي لپاره يې سمندر اېل (تابع) کړ، تر څو په امر يې په هغه کښې بېړۍ وچليږي او تاسي د الله د فضل لټون وکړئ او شکر کوونکي اوسئ.

****

داسي خبرونه مې اوريدلي دي چي وايي داسي دتيلو وړلو بيړۍ سته چي دريؤميليون ټنو ډېر تيل وړي،يادې بيړۍ ښارګوټو ته ورته دي چي دسمندر څپې پري کوي.

دالويي کښتی دڇا په فضل،مرسته اومهرباني دسمندر پياوړي څپې پري کوي؟

دالله جل جلاله لوی نعمت اومهرباني ده چي اوبوته يې داځانګړنه ورکړي چي اجسام لوړ لورته کشوي.ياد قانويؤه غربي پوه کشف کړی دئ. الله جل جلاله په ډېرو اياتونوکي دې مسئلې ته اشاره کړي ده.لومړی ايات شريف::[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 12](اللَّهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

همدا د الله ذات دی چي ستاسي لپاره يې سمندر اېل (تابع) کړ، تر څو په امر يې په هغه کښې بېړۍ وچليږي او تاسي د الله د فضل لټون وکړئ او شکر کوونکي اوسئ.

***دويم ايات شريف:[سُوْرَةُ لقمَان : 31]

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ ءَايٰتِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا ته نه وينې چي په سمندر کي کښتۍ د الله په فضل سره چليږي، تر څو چي هغه تاسي ته خپلي ځيني نښاني در وښيي. په باوري توګه، په دې کي د هر هغه چا لپاره ډيري نښاني دي چي صبر او شکر کوونکی وي.****دريم ايات شريف:[سُوْرَةُ الشّورىٰ : 32](وَمِنْ ءَايٰتِهِ الْجَوَارِ فِى الْبَحْرِ كَالْأَعْلٰمِ)د هغه له نښانو څخه دغه بېړۍ دي چي په سمندرونو کښي د غرونو په شان ښکاريږي*****څلورم ايات شريف:[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 24]وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَئَاتُ فِى الْبَحْرِ كَالْأَعْلٰمِ)او دا بېړۍ د همغه دي، چي په سمندر کښي د دنګوغرونو په څېر لوړي پورته شويدي.***پنځم ايات شريف[سُوْرَةُ فَاطِر : 12]وَمَا يَسْتَوِى الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُۥ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌۖ وَمِنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَاۖ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)او د دواړو سيندونو اوبه يو شانته ندي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختي ترخې مالګيني دي، چي نه شي څښل کېدای. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څیروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***دا دالله جل جلاله دمهربانۍ دنښو څخه يوه نښه ده. هروخت چي مو ديْلاسي توکي څخه ګټه اخيستل چي د يوه ليري ځايه راوړل سوی وو لوړايات شريف دريادوئ.ښه نو دا دالله جل جلاله دمهربانۍ ،نعمتونو ،لطف اولويي نښه ده.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 25]فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کومي کومي لورېنې درواغ کړئ؟!***والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د(البر)او(البحر)کلمو،وينو تکرار،تناسب دمځکې پرمخ دوچې اوسمندرونو ترمنځ نسبت:

دقرآنکريم دبيلابيلوعلمي اعجازو څخه يو رياضيکي اعجازدئ.په قرآنکريم کي 13ځلي د(الْبَر)وچه،وچي ويي،کلمه تکرارسوي ده؛همدارنګه د(البحر)سمندر،سمندرونو ويي,کلمه په يوازي ډول 33واري راغلي ده.موږته ددې خبرې پوهه سته چي پيغمبر(ص)تول سمندرونه نه وه ليدلي اودهغوی سره يې هومره اړيکه هم نه درلوده،که چيري هغه اياتونه چي دالبر او البحر کلمي په هغه کي راغلي دي ديوبل سره جمعه کړو:

يوعدد په لاس راځي چي هغه د46عدد دئ،که چيري اوس هغه کلمي چي په هغه کي البر شتون لري :13پرهغه ويونوچي په هغه کي البحر يادسوی وي :46وويشو دمځکې دسطحې دوچې نسبت،اندازه دسمندر ونوسره په لاس راځي دانسبت 71سلنه دئ چي دوچي په نسبت دسمندرونو اندازه راته ښيي ياني دمځکي دمخ اوبه دوچي په نسبت 71سلنه دي .

که چيري بيا 41عدد پر 13وويشو 29سلنه عدد په لاس راځي چي دوچي اندزه دمځکې دسمندرونو په نسبت راته ښيي.ياني دمځکي دمخ هغه اندزه چي سمندرونه پکښې شتون نه لري 29سلنه ده نسبت سمندرونو ته.

ښه نو آيا دا دپاک کلام داپه زره پوري محاسبه انسان کړي ده؟

څنګه هغه اياتونه چي په هغه کي دمځکې وچه برخه ذکرسوي ياده سوي ده اوهغه ويونه چي په هغه کي سمندرونه يادسوي دي متناسيبې دي دنسبت سره دټولي مځکي دوچي اوسمندرونوسره .ښه نو دايوه دقيقه او حاکيمانه کوچنۍ نمونه ده دقرآنکريم داعجاز څخه چي دحسابي احکامو په نامه شهرت لري.همدرنګه په قرآنکريم کي دشهر ويي چي مانايي مياشت ده 12واري تکرارسوی دئ،آيادا کلمه اتفاقً راغلي ده؟هرڅومره چي علم پرمختګ وکړي اوعلمي تحقيقات نورهم پراخ سي هومره به دقرآنکريم علمي اعجازونه راښکاره کيږي،هغه چي مخکي نه وه پيژندل سوي.ښه نو:بختورهغه وګړی دئ چي قرآنکريم يادوي.

خوشبخته هغه کس دئ چي قرآنکريم تلاوت کوي.بختورهغه وګړی دئ چي قرآنکريم نورو ته وربښيي ؛عمل ورباندي کوي اودحکمونوپه رڼا کي يې دخپل ژوند محال وېش جوړوي.

قرآنکريم شفاعت کوونکی اوخلاصوونکی دهغه وګړي دئ چي په هغه باندي عمل کوي؛حکمونه يې عملي کوي.ښه نو راسئ چي قرآنکريم ته رجوع وکړو چي داسلام آره سرچينه ده.الله جل جلاله فرمايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ بنیٓ اسرآئیل/الإسرَاء : 9]إِنَّ هٰذَا الْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصّٰلِحٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا)حقیقت دا دی چې دغه قُرآن هغه لاره ښیي چې بیخي سمه سیخه ده. کوم کسان چې هغه ومني ښې چاري سرته ورسوي، هغو ته د ستر اجر زېری ورکوي،*قرآنکریم وګړي هغولاروته سیخ کوي چې سیده ترینې لارې دنیکبختی ددونیا او اخرت دي.الله جل جلاله فرمایي:[سُوۡرَةُ طٰه : 123] قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًاۖ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقٰى)او ویې فرمایل: "تاسي دواړه (دلي، یعني انسان او شیطان یا ادم او هوا) له دې ځایه کوز شئ. تاسي به یو د بل دښمنان یاست. اوس که زما له لوري تاسي ته کوم هدایت ورسیږي، نو څوك چې د هغه هدایت پیروي وکړي، هغه به نه ګمراه شي او نه به په بد بختی کښې اخته شي.***بیا الله جل جلاله فرمایي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 38]قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًاۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَن تَبِعَ هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ)موږ وویل: "تاسي ټول له دې ځایه کوز شئ، بیا چې تاسي ته زما له خوا کوم هدایت ورسیږي، نو څوك چې زما د هدایت پېروي وکړي؛ نو پر هغو به څه وېره او غم نه وي؛***دقرآنکریم اعجازونه بیخې ډېردي هغه چې یادونه ورڅخه وسول یؤکوچنۍ بیلګه دهغوڅخه وه! والله اعلم**

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمندرونوداوبوتريوالی دئ

يـوه دنبنونښـانوڅخه دالله جـل جلالـه دعظمـت،لويي دسـمندرونوداوبوتريوالی دئ. پوهـان وايي:دسمندر په هرليټراوبوکي 27ګرامه مالګه شتون لري اودکالـه پـه نـړۍ کـي 50ميليونـه ټنـه مالګـه دسـمندرونوڅخه دانسـانودخوا پـه مصـرف رسـيږي.دسـمندرونومالګه دټولوسمندرونوداوبو5/3برخه جوړوي اودسمندرداوبوپه هرکيلومترمکعب ساحه کي 34ټنـه مالګـه شـتون لري.کـه چيري دسمندرونومالګه دسمندرونوڅخه را وويستل سي اودمځکې دشـپږولويو وچـوپرمخ وپاشـل سـي دمځکـي پـرمخ بـه دمـالګي لـوړوالی 153متروتـه ورسيږي!چي داخوراډيره مالګـه ده! دلتـه چي کوم سوال زموږپام خپل ځانتـه را اړوي هغه دادئ چي دادومره ډيره مالګـه دسمندرونوپه اوبوکي دکومـه سول؟يو دپوهانوڅخـه وايي:پـه سمندرونوکي 5ميليونـه مکعبـه مالګـه شتون لري،دا دځانـه ليکل سوي خبري نـه دي بلکـي دادقيقي شمېرې دعلمي کتابونوڅخه را اخيستل سوي دي.ښه نو دا مالګه دکومه راغلي اوپه سمندرونوکي ويشل سوي ده؟په دې اړه بيل بيل آندونـه شـتون لري.يوه نظريـه داده چي :پـه سمندرکي دمالګي لويي تيږې شتون لري چي دا ډبري دسمندر پـه اوبـوکي ويلـې کيږي.يوه بله نظريه بياداده چي دسمندرونودغه مالګه دسيندونو اوبو دځان سره راوړي ده،دغه نظريه په ښکاره ځکه ناسمه مالوميږي چي :دمځکې پرمخ داسي جهلونه،سمندرګي شتون لري چي دسيندونو اوبه په هغوئ کي تويږي ولې دهغوئ اوبـه دميليونونـو کـالو راپـه دې خوادراوسـه خوږې دي؟دسمندرونود اوبو دتريوالي علت دراوسه هم نـامعلوم دئ اوکومـه منونـکي نظريـه بيله دې مبارک ايات څخه شتون نه لري؛الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]

وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونـه يې سره يو ځـای کـړي دي. يو خوږ او خونـدور، بل تـريخ او تريـو. او د دواړو پـه منځ کښـي يـوه پـرده حائلـه ده، يو خنـد دی چي هغـوی يـې لـه ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.***

سره ددې چي دسيندونواوبه سمندرونوته داخلي سي او سره ددې چي دمالګينوډبروڅخـه هم تېري سي دسيندونودغه اوبـه هيڅکلـه نـه تـروې کيږي بلکـي خوږې بـه وي،الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.***

هوکه چيرې دسيندونواوبه سمندرنوته ننوځي اوسلګونوکيلومتره مساحت ووهي تروې به نه سي اوهمداسي خوږې به پاته سي ولي چي دسمندرونو ددوه ډوله ځانګړونولرونکواوبوترمنځ يوخنډ پرده ده چي هغوئ يې ديوبل سره دګډيدوڅخه ساتلي دي،

[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.دغه پرده نه پريږدي چي دخوږواوبوکبان تروو اوبوته اودترووواوبوکبان خوږواوبوته داخل سي،الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 68]أَفَرَءَيْتُمُ الْمَآءَ الَّذِى تَشْرَبُونَ)تاسي کله په غړېدلو سترګو کتلي دي، دغه اوبه چي تاسي يې څښئ؛

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 70]لَوْ نَشَآءُ جَعَلْنٰهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ)

که موږ وغواړو نو دا به سختي تروې کړو؛ نو ولي شکر نه باسئ؟

***

يعني که الله جل جلاله غوښتلی دغه اوبه به يې هم دسمندرونوداوبوپه شان تروې کړې وای،ښه نو ولي ددې لوی نعمت ددرلږدلودخاطره دخدای جل جلاله شکرکوونکي ونه اوسو؟!الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 12]وَمَا يَسْتَوِى الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُۥ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ) او د دواړو سيندونو اوبه يو شانته ندي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختي ترخې مالګيني دي، چي نه شي څښل کېدای. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څيروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سمندرکي دتندې لکبله دډېرو وګړو دمړينې ډېرکيسې شتون لري؛ځينې وخت کښتۍ ډوبيږي اودکښتۍ ځيني سپاره ژغورل کيږي مګردتندې لکبله داوبوڅخه په ډک سمندرکي خپل ژوند دلاسه ورکوي.ښه نوالله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 12]
وَمَا يَسۡتَوِى الۡبَحۡرَانِ هٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهٗ وَهٰذَا مِلۡحٌ اُجَاجٌ‌ؕ وَمِنۡ كُلٍّ تَاۡكُلُوۡنَ لَحۡمًا طَرِيًّا وَّتَسۡتَخۡرِجُوۡنَ حِلۡيَةً تَلۡبَسُوۡنَهَا‌ۚ وَتَرَى الۡـفُلۡكَ فِيۡهِ مَوَاخِرَ لِتَبۡتَغُوۡا مِنۡ فَضۡلِهٖ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُوۡنَ)
او د دواړو سيندونو اوبه يو شانته ندي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختې ترخې مالګيني دي، چې نه شي څښل کېدای. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څيروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***************سربيره پرتريوالي داوبوبله دالله جل جلاله دعظمت لويه ښه خپله سمندرونه دي!که دمځکې پرمخ دغه لوی حوضونه نه وای چا دغه حوضونه جوړول،ځيني سمندرونه د10زرومترډېرژوروالی لري! چا دغه لوی حوضونه پيدا کړي دي،حوضونه،اوبه،تريوالی،کبان،صدفونه،اوپه کايناتوکي دالله جل جلاله دعظمت درشمېرډېرې نورې نښې نښاني شتون لري.[سُوۡرَةُ الذّٰرِيٰت : 20] وَفِى الۡاَرۡضِ اٰيٰتٌ لِّلۡمُوۡقِنِيۡنَ)په ځمکه کښې د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيرې نښانې دي؛
****

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوبوجريان

که چيري انسان سمندرته داخل سي:داوبوهغه څاڅکي چي انسان يې پرخپل بدن حس کوي ښايي دڅوکلونوسفر ورسته دغه ځاى ته رارسيدلي وي.

ولې چي دسمندرونواوبه داستوا څخه دشمالي قطب اوجنوبي قطب لورته حرکت کوي اوځيني وخت داوبوداسفر در15زره کيلومتر وپوري فاصله وهي. کومې اوبه چي په سمندرکي موندل کيږي دنورو اوبو ځاى نيوونکي اوبه دي چي اوږده لاره يې دشمال،جنوب،ختيځ اولويديځ لورته وهلې ده.

داوبودغه حرکتونه په سمندرونو،اقيانوسونو کي دپيچلو قوانينو پراساس سرته رسيږي، مګرهغه څه چي ديادولو وړدي هغه دادي چي داوبو ددغو حرکتونو علت داستوا په کرښه کي دلمر په مرسته داوبو دتودوخي لکبله دي.

داوبو داګرميدل داوبو سطحه،مخ شل سانتي متره پورته کوي دا لوړراپورته کيدل: دشمال سمت ته داوبو دخوځښت لامل کيږي،ښه نو اوبه په دواړو قطبونو کي سړيږي داوبو دغه يخيدل داوبو وزن ډيروي په همدې خاطر دسمند تل ته ځي او داستوا لورته حرکت کوي ترڅو دګرمو اوبو تشه ډکه کړي.څرګنده سول چي دوه حرکتونه رامنځته سول چي يو لوړلورته اوبل دسمندر دتل خواته دئ،موږ دي پايلې ته رسيږو چي الله جل جلاله دډيرنښو نښانو څخه يوه يې همدا دسمندرونو داوبو خوځښت دئ. که چيرې يوه بيړۍ همدغو اوبو ته داخله سي او خپل ماشينونه بندکړي بيړۍ به په ساعت کي د8کيلومترو په چټکۍ روانه وي.

دسمندر داوبو ددې حرکت پراخوالى لږ او ډير 80کيلومتره او ژوروالى يې 450مترو ته رسيږي،همدارنګه داوبو ددې خوځښت حجم په هره دقيقه کي څلورميليونه ټنه وي.

دغه حرکتونه په هرو لسو ورځوکي 130زره ټنه ديخي توټې وړلې کوي.

دسمندرونو ددې حرکت ګټې څشي دي؟دا حرکتونه بې شمېره ګټې لري: داروپا ديخي سيمې هوا يې معتدله کړي ده... داوبو يوبل حرکت هم دسمندر دتل په 3زره مترۍ کي شتون لري ،که يو اوبتل خپل ماشينونه بندکړي:ددې حرکت په مرسته به ديوه ځاى څخه بل ځاى ته حرکت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالله جل جلاله دعظمت يؤه بله نښه چي غوارو پري خبرې وکړو داده: دسړو اوبو يؤ حرکت دجنوبي امريکا دسواحلو لورته حرکت کوي ترڅو دپيرو اوشيلي هيوادونو ته ورسيږي،

داوبودغه جريان دسمندري نباتاتو ډېره اندازه دخپل ځان سره ليږدوي دغوسمندري نباتاتو کي يؤ زيات شمېر ساردين کبان دخپل ګيډې دمړولو په نيت راغونډ سوي وي او دنباتاتو دليږد سره همدغه کبان هم ليږدول کيږي،کله چي سواحلوته دغه نباتات داوبوسره انتقال سي کبان هم پکښي شتون لري چي دميليونونو هغه الوتونکو خواړه جوړوي چي ديادو سمندرونو په ساحلونو کي ژوندکوي.

دغه مرغان په همدې ساحلونو کي فاضله مواد پرځای پريږدي چي ديادو سيمو داوسيدونکو وګړو داقتصاد لپاره خورا اړين دي.
ولې چي ددې مرغانو دفاضله موادوڅخه غوره سره لاسته راځي،د50مليونو مرغانو فاضله مواد راټوليږي او دنړۍ بيلا بيلو برخو ته استول کيږي. دجنوبي امريکا دساحلونو داوسيدونکو وګړو داقتصاد ډېره برخه ددې مرغانو پرفاضله موادو پوري تړلي ده چي دساردين کبانوڅخه خپله خواړه برابروي.

پوهان اټکل کوي چي دغه سمندري کارغان دکاله 3ميلونه ټنه ديادوکبانو څخه خوري.
دا کبان په هغو سمندري نباتاتو کي چي داوبو جريانونو دځان سره را وړې رانقل سوي دي.
که الله جل جلاله په خپل حکمت سره دا اراده وکړي چي داوبو ددې جريان مخ بل لور ته واړوي:ساردين کبان به دسمندري نباتاتوڅخه تغذيه نه سي اومړه به سي په همدې ډول به سمندري مرغانو ته خواړه ونه رسيږي او مړه به سي،وګړي به ددې مرغانو دفاضله موادوڅخه بې برخې سي او دسختو اقتصادي ستونزو سره به لاس او ګريوان سي؛داستونزې به دهغو وګړو د دردونکي لوږي لامل سي. آيا داخبره دانه ثابتوي چي الله جل جلاله ستر روزي رسوونکی دئ!
الله جل جلاله اوبه په حرکت راولي اوبه دځان سره دکبانو غذا انتقالوي،کبان دمرغانو خواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي اودمرغانو دفاضله موادو دپیسوخڅه انسانانوته خواړه په لاس ورځي داتول دسړو اوبو دحرکت برکت دئ چي دجنوبي امریکا دسواحلو لورته درومي. دادخلیج ګرم خوځښت اوسوړخوځښت وو همدارنګه دادسمندر دسطحې اوتل حرکت وو.

دسمندرونو داوبوجریان یوه پیچلې او اوږده موضوعه ده چي یوې برخې باندي موږې خبرې وکړې!الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 3]إِنَّ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ لَءَايٰتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ) حقیقت دا دی چي په اسمانونو او ځمکه کښي بې شمېره نښاني د ایمان راوړونکو لپاره دي.

****

بیا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الذَّارِيَات : 20]وَفِى الْأَرْضِ ءَايٰتٌ لِّلْمُوقِنِينَ)په ځمکه کښي د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډیري نښاني دي؛

****

هرکلــــــه چـــــي وغـــــواړو دالله جــــل جلالـــــه پـــــه لـــــويي کـــــي آندوکړو:آسمان،مځکه،سمندرونه،کبان،اوبه،هوا،مرغان،غرونه ،نباتات،حیونات اوانسانان زموږ په مخ کي دي موږ ته ترټولوښه همدغه زموږپه وړاندې مخلوقات دالله په قدرتوتوکي دژورآندکولو وخت درکوي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصِّلَت : 53]سَنُرِيهِمْ ءَايٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلې نښاني په افاقو (هیوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شی چي دغه قُرآن په ريښتيا سره پر حق دی. ایا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نبا تات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقرآنكريم دتلاوت اغيزه دنباتاتو پرلوبوالي اوكيفيت باندي.

په يؤه عربي هيواد كي يؤ څيرونكى ژوندكوي چي په خپلو علمي او عملي څيړونو په عربو اونړى كي پيژندل سوى دئ،هغه په ژنيتيک كي تخصص كړى؛ هغه دپوهنتون استاد او دډېرې پوهي خاوند دئ چي په خپلو پراخو علمي څيړونو سره شهرت لري.

دي پوه يؤ دا سي تجربه سرته ورسول چي كيداى سي تاسو پري باور ونه كړئ،مگر دا رښتيا دي او په قرآنكريم كي دغه سكالو(موضوع) يادسوى دئ.الله جل جلاله فرمايي:
[سُوْرَةُ بنی اسرآئيل/الإسراء : 44] تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۗ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا
د هغه پاكي خو اوه اسمانونه او ځمكه او هغه ټول شيان بيانوي چي په اسمانونو او ځمكه كښي دي، هيڅ شى داسي نه شته چي د هغه له ستايني سره د هغه پاكي نه بيانوي؛ خو تاسي د هغو په پاكي بيانولو نه پوهيږئ. حقيقت دا دى چي هغه ډېر زغمونكى او ښبونكى دى.
[سُوْرَةُ النُّور : 41] أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ ۖ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ)
ايا ته نه ويني! هغه ټول مغلوقات چي په اسمانونو او ځمكه كښي دي، او هغه الوتونكي چي په وزرونو غوړولو سره الوزي الله په پاكى سره ستايي؛ هر يو د خپل لمانځه او ثنا ستايني كړنلاره پيژني. او دوى ټول چي څه كوي، الله پري پوهيږي.[سُوْرَةُ الحَشر : 24]هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ ۖ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ۚ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ)الله هغه ذات دى چي د هستوني پلان جوړوونكى او د هغه نافذوونكى او د هغه سره سم صورت جوړوونكى دى. د هغه ډېر غوره نومونه دى. هر څه چي په اسمانونو او ځمكه كښي دي، د هغه په پاكى سره ستاينه كوي او هغه برلاسى او د حكمت څښتن دى.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 6]وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ)او ستورى او ونه دواړه (ټول) سجده كوونكي دي؛*************دغه څيرونكى وايي:نباتات هم دنورو مخلوقاتو په شان احساس كوي،اوري او پردوئ باندي اغيزه كوونكو كړنو ته په مثبت يا منفي ډول ځواب وركوي،دا دياد څيرونكي دڅيرني لنديز وو،په تفصلي ډول بايدووايوو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه څيرونکي په 1997ميلادي کال کي دخپل پوهنځي په بڼ کي څيرنه پيل کړل:هغه څلور پلاستيکي کوټې په يؤه اندازه جوړي کړې،هغه يې په يؤه اندازه دخاور څخه ډکي کړې،په هغوئ کي يې په يؤه اندازه غنم وکرل ،ټولوته يې په يؤه اندازه مالومه سره(امبار)ورکوئ او ټولو ته يې په يؤه اندازه او وخت اوبه ورکولې.

ورسته در يادو کارونو يې د خپل يؤ محصل څخه وغوښتل چي په اونۍ کي دوه ځله سورة ياسين،فاتحه،اخلاص او ايات کرسي دکرل سو غنمو په لومړۍ کوټه کي تلاوت کړي.
دبل زده کوونکي څخه يې وغوښتل چي ځيني نباتات دې راوړي او دکرل سوو غنمو په دويمه کوټه کي دې يې پري پري کړې او په هغه کوټه کي دې بې رحمانه اوسختي خبرې ورته کوي او داکړنه دې هم په اونۍ کي دوه ځله تکراروي.
دېؤه بل زده کوونکي څخه يې وغوښتل چي په دريمه کوټه کي دې ددويمي کوټې دريمه اندازه بې رحمانه او سختي خبرې کوي او په غچي سره دې دهغوئ دپري کولو اراده کوي.

لنډه داچي په لومړۍ کوټه کي کرل سوو غنمو ته قرآنکريم تلاوت کيږي په دويمه کوټه کي نور نباتات دغنموپه مخ کي غوځيدل په دريمي کوټې کي غنمو ته ازار ورکول کيدئ او دڅلورمي کوټې غنم پرخپل حال پريښودل سول چي په طبيعي ډول غټ سي.

ددې څيرنې پايله چي هغه په يؤه علمي غونډه کي څرګنده کړل داسي وه:
دهغې کوټې غنم چي په هغې کي قرآنکريم تلاوت کيدئ دنورو کوټو دغنمو څخه يې 44سلنه ښه وده کړي وه او دهغوئ دانې دنورو کوټو څخه 144سلنه ډيرې وې.
ددويمې او دريمي کوټې غنم چي ازار او تکليف ورکول کيدئ دهغوئ لويوالى دلومړۍ کوټې په نسبت 35سلنه کوچنى وو،او حاصل يې هم 88سلنه ورڅخه کم وو.
دغه حکم عملي تفسير دبرکت دئ.
ښه نو هر کله چي يؤ مؤمن مسلمان کښت کوي قرآنکريم دزړه دتله تلاوت کوي او الله جل جلاله يادوې:دغه کړنه يې دکښت دبرکت او ډيرښت لامل کيږي،همداسي په نورو کړونو کي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 261] مَّثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّائَةُ حَبَّةٍۗ وَاللَّهُ يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُۗ وَاللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ

کوم خلك چي خپل مالونه د الله په لار کښي لګوي، د هغو د لګښت مثال داسي دی، لکه چي يوه دانه وکرله شي او لـه هغې څخه اوه وږي زرغونه شي او په هر وږي کښي سل دانې وي. په همدې ډول کله چي د چا عمل ته د الله خوښه شي، زياتوالی په کښي راولي. الله (ج) هم پراخوونکی او هم د علم څښتن دی.

***

ښايي موږ په دې خبره تعجب وکړو چي نباتات قرآنکريم اوري او هغه ته ځواب ورکوي ولي تعجب وکړو الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الحَشر : 24]هُوَ اللَّهُ الْخَٰلِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُۖ لَهُ الْأَسْمَآءُ الْحُسْنَىٰۚ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَا فِى السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ)

الله هغه ذات دی چي د هستوني پلان جوړوونکی او د هغه نافذوونکی او د هغه سره سم صورت جوړوونکی دی. د هغه ډېر غوره نومونه دی. هر څه چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، د هغه په پاکی سره ستاينه کوي او هغه برلاسی او د حکمت څښتن دی.

****

دغرونو او نباتاتو ترمنځ کوم يو يې ژوند ته نژدي دئ؟ قرآنکريم پر پيغمبر صلى الله عليه وسلم باندي نازل سوی دئ ترڅو زموږ دژوند تګلاره سي مګر انسان چي قرآنکريم دهغه دنيکبختی لپاره پر رسول الله نازل سوی دئ دهغه څخه په غفلت کي دئ په داسي حال کي چي نباتات هغه ته ځواب ورکوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ بنیٓ اسرآئیل/الإسرَاء : 44] تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَٰوَٰتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّۚ وَإِن مِّن شَىْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِۦ وَلَٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْۗ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)د هغه پاکي خو اوه اسمانونه او ځمکه او هغه ټول شيان بيانوي چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، هيڅ شی داسي نه شته چي د هغه له ستايني سره د هغه پاکي نه بيانوي؛ خو تاسي د هغو په پاکي بيانولو نه پوهېږئ. حقيقت دا دی چي هغه ډېر زغمونکی او ښونکی دی.

****

الله جل جلاله بيا فرمايي:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 6] وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ)او ستوری او ونه دواړه (ټول) سجده کوونکي دي؛[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 13]فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو (اې پېریانو او انسانانو)، تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

ښه نو کله چي دنباتاتو کرنلاره دقرآنکریم سره په دې ډول وي، آیا داد عقل مندی کړنه ده چي انسان هغه مخلوق چي دمخلوقاتو غوره دئ او دقرآنکریم آره مخاطب دي چي سیده اودبریالیتوب لارې ته یې را بولي دقرآنکریم څخه غافله وي او مسلمانان دې ددې ایات شریف مصداق سي چي فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرقَان : 30]وَقَالَ الرَّسُولُ يٰرَبِّ إِنَّ قَوۡمِى اتَّخَذُوا هٰذَا الۡقُرۡءَانَ مَهۡجُورًا)او پېغمبر به ووايي: "اې زما ربه! زما قوم دغه قُرآن پرېښی ؤ."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددوسمندرونوپه منځ کي ديوال،خند چي په بشپړډول دهغوئ ديؤبل څخه جلاکوونکی دئ.

په قرآنکريم کي دوه سپيڅلي اياتونه په دي اړه شتون لري:لومړی يې په سورت رحمن اودويم يې په سورت فرقان کي دئ. په لومړي ايات کي خدای جل جلاله فرمايي:سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 19]مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ) دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛ [سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 20]بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ) بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 21]فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

پوهان ددي خنډ،ديوال په اړه په تعجب کي لويدلي چي چيري شتون لري:آيا داخنډونه دسره سمندر او دهند دآقيانوس په منځ کي دي يا دتور او مديترانه سمندر په منځ کي؛او که يا دجبل الطارق،او مديترنه،اطلس اقيانوس په منځ کي دا جلاکوونکي ديوالونه،خنډونه چيري دي؟

[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : ٢١*19]مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ)دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.(فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

يؤشی چي ډېر جالب دئ هغه دادئ چي دهرسمندرځانته يؤ ډول تريوالي،غلظت،رنګه اومعلومه دتودوخې درجه لري او ددې سره چي سمندرونه ديؤبل سره موښتي دي دهغوئ په ځانګړونو کي توپير نه راځي. که يؤڅوک په الوتکه کي دجبل الطارق پرتنګي يا پرباب المندب اويا دبسفر پرسر الوتنه وکړي:وبه ويني چي يؤسمندر دبل سمندر سره توپير لري.
دسمندر پوهانو دا موندلي ده که دسره سمندر داوبو زرات په باب المندب کي دغه ديوال ته ورسيږي بيرته به دسره سمندر لورته حرکت وکړي. ښه نو دهمند دسمندر اوبه به سره سمندر ته نه ننوزي او دسره سمندر اوبه به په همدي ډول دهمند دسمندر داوبوسره نه ګډيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 20](بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَـان)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائلـه ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.

****

هريو ددوئ څخه په مالومه اندازه غلظت،تودوخه اوتريوالی لري چي دېرښت او کمښت نـه پکښي راځي.دمديترانه سمندر دتور سمندر او اطلس سمندر سره هم دغه رکم دئ.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 19](مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ)دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛ [سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 20]بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائلـه ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 21]فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

*****

دغه خنډ داسي خنډ نه دئ لکه يو ديوال بلکي دايو نرم شی دئ چي پـه اوبوکي ګډ دئ دويم ايات چي پـه قرآنکريم پـه دې اړه راغلی هغه دادئ،الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقَان : 53](وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا) او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

****

ښه نو دخوږو او ترووو اوبو پـه منځ کي يو منعه کوونکی شتون لري،دبيلګـي پـه ډول:دام ريکا ديوه سيند څخـه پـه يوه ثانيـه کـي 300زره متره مکعبه خوږې اوبـه اطلس سمندر تـه بهيږي او 80 کيلومتره په سمندر کي مخته ځي، دا خوږې اوبه دترووو اوبو پـه منځ کي لاره وهي مګر ديوبل سره نه ګډيږي ولي چي:[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 20]بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ) بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.

****

همدارنګه ډېر دخوږو اوبو کبان ترووو اوبو تـه نـه داخليږي او پـه همدې ډول دترووو اوبو کبان خوږو اوبو ته نه ننوزي ولي چي همدا خنډ ددوئ د داخليدو مخه نيسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرقان : 53] وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چې دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښې يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چې هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

*****

دا دالله جل جلاله دلويو نښو څخه يؤه نښه ده چې دسمندرونو اوبه ديؤبل سره نه ګډيږي.
آيا يؤڅوک کوای سي چې په يؤه لوښي کي خوږې او تروي اوبه توئ کړې بيله دې چې سره ګډې سي ،آيا ورسته درګډولو به يې ديؤبل څخه بيلې کړې او آيا کولی سي دهمدغه لوښي څخه يؤازي خوږې اوبه وڅښي.[سُوۡرَةُ الـرَّحمٰن :۲۱ * 19] مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ) دوه سمندرونه يې خوشي کړل چې سره يو ځای شي؛ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ) بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چې هغوی ترېنه تېری نکوي. فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) نو (ای پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

کله چې پوهان خپل ددې کشف څخه ډېر خوشحاله وه وي موندل چې په قرآنکريم کي دې خبرې ته اشاره سوې ده ،په تعجب کي سول. هغوئ دا هم کشف کړل چې ددوو سمندرونو په منځ کي دخوږو اوتروو اوبو ترمنځ دوه منعه کوونکي شتون لري:يؤ خنډ ددې خنډونو څخه ددوسمندرونو اوبه ديؤبل سره دګډيدلو څخه ساتي مګردويم خنډ داسي دئ چې ديؤه سمندر کبان نه پرېږدي چې بل سمندر ته ننوزي او دا ددې لامل کيږي چې هرسمندر خپل دتريوالي دغلظت ميزان او خپلې خاصې ځانګړنې وساتي او هغه دبل سمندر سره دګاونډيتوب په سبب دلاسه ورنه کړې.
دغه دويم خنډ ددوو سمندرونو ترمنځ ثابت نه دئ او دبادونو او نورو خوځښتونو په سبب ديؤځای څخه بل ځای ته حرکت کوي. قرآنکريم دغه دويم کشف ته هم اشاره کړي ده،قرآنکريم لومړي منعه کوونکي ته برزخ او دويم منعه کوونکي ته حِجر نوم ياد کړی دئ.والله اعلم،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

****

دسمندرونو ددې دوو خنډونو په اړه ځېړني رواني دي.

ښه نو هرڅه چي الله جل جلاله پيداکړي دي دېرهيرانوونکي دي او په هغوئ کي سترپټدونه،نصحتونه اوپريکړنده دلايل شتون لري. والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو جذبيدنه دلمر لورته

نباتات دلمر لورته جذبيږي که چيرنباتات په يوداسي کوټه کي چي کړکی ولري کښيږدو :دنبات ځانګي او ښاخونه به دهغه کلکين لورته مايل سي ځکه دلمرووړانګي دهغه څخه کوټي ته دننه کيږي. هيرانوونکي به دا وي چي دنبات پاڼې به داسي ترتيب سي چي ټولو ته رڼا دلمرووړانګي ورسيږي.

ډېر داسي لږ پيښيږي چي پاڼي دي سره وپيچل سي خو بيا به هم پاڼي دلمر لورته ځای ونيسي؛په نباتاتو کي دا ځانګړنه ريښتني ده.[سُوۡرَةُ النَّمل : 63] (أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ) ايا له الله سره کوم بل خدای هم (د دغه کار کوونکی) شته؟ -

****

يوه پوه نبات راوړی اوهغه يي په کومه لوله کي سرچپه کښيښوئ ورسته درڅه مودې يي وليدل چي ريښې يي لاندي لورته او پاڼي يي لوړلورته تللي دي،ياني ريښې دلندبل اوپاڼي دلمر او هوا لورته کشيږي.چا نبات داسي پيداکړی؟ چا نبات داسي پيداکړی چي يوه برخه يي دلمر او بله برخه يي دمځکي لورته رکشيږي؟

[سُوۡرَةُ النَّمل : 63](أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ) ايا له الله سره کوم بل خدای هم (د دغه کار کوونکی) شته؟

*****

يوبل ديادولو وړتکی دادئ چي دځينو نباتاتو ريښې داوبو دموندلو لپاره در30مترو پوري رسيږي که چيرې اوبه دخاورې په يوه لوري کي وي ريښه هم هغه لوري ته کشيږي که څه هم اوبه دمځکې په ډېره لاندي برخه کي وي.

ساقه چي تل لوړ لورته وده کوي که چير دلمررڼا دبل لورڅخه وځليږي ساقه به هم هغه لورته وده وکړي.دلته انسان ته سوال پيداکيږي چي آيا ماده عقل لري؟

دريښو کشيدل داوبو لورته دپاڼو اوساقو وده دهسک لورته دالله جل جلاله دلويي دښو نښانو څخه دي. يوبله پيښه چي ډېره هيرانوونکي ده هغه داده :ښه نو کله چي نبات تږی سي منطقي خوداوه چي لومړی يي باېد دريښو اوبه مصرف کړی کارولي وای،مګر داسي نه ده لومړی دپاڼو اوبه مصرفيږي بياد ځانګو بيا دتني او ورسته دريښې اوبه مصرفيږي.

کله چي نبات ته اوبه ونه رسيږي ورستی اوبه چي نبات يي کاروي هغه دريښې اوبه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که يؤ دهقان دنبات اوبول هيروي او باران هم نـه وي نبـات هغه اوبـه لـومړی مصرفوي چي دهغوئ پـه کـارول ورتـه چنداني زيـان نـه رسيږي،ورستی اوبـه چي نبات يی کـاروي هغه د ريښو اوبه دي که چيرې نبات لومړی دريښو اوبه مصرفوالی په هغه لومړيو کي به نبات وچ او لمنځه به تللای. ښه نو په دې کي څه حکمت دئ الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ یُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِي الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ) دوی تـه ووايـه: "پـه اسمانونو او ځمکـه کښـي چـي څـه دي، هغه پـه غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نـه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

****

بيله شکه هرڅه چي دمځکي پرمخ شتون لري دالله جل جلالـه پرلويوالي،حکمت،علم،رحمت، اوفضل دلالت کوي.والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنبات دنده داوبو ساتل دي

دځينو نباتاتو دنده په هغو دښتو او وچو سيمو کي چي اوبه شتون نه لري داوبه ذخيره کول،ساتل دي.

هرمسافر په يؤه وچه بي اوبو دښته کي درهرڅه لومړی اوبو ته اړتيا لري:په همدي خاطر دځينو بي اوبو سيمو ونې په خپله تنه کي در 3زره ليترو اوبو پوري ساتي. انسانان او حيونات کولی سي خپله تنده او داوبو اړتيا ددې ونو دښاخونو او څانګو په پري کول چي رنې اوپاکي اوبه به پکښي ساتل سوي وي پوره کړي. ښه نو داونې الله جل جلاله په وچو او بي اوبو دښتو کي دانسانانو دتندې دليري کولو لپاره پيداکړي دي.

داونې په خپلو تنو کي داوبو دذخيره کولو ساتلو لپاره داوبو دساتلو نسجونه لري او هغوئ کي دانسان داړتيا اوګټې اخيستو وړاوبه ساتي.دغه نسجونه چي دسپنج په ډول دي دونو په ښاخونو اوڅانګو په منځ کي ځای لري. ددې ونو داوبو دساتلو اندازه په وچو موسمونو کي درزره ليټرو ته رسيږي دا ونې دالله جل جلاله دلوري دانسانانو دګټې اخيتنې لپاره پيداسوي دي. ښه نو هغه وخت دانسانانو تباهي اوبربادي پيل سول چي انسانانو دځنګلونو دونو په پري کولو داوبو په ککړولو،چاپيريال ته دزيان رسوونکو غازونو په ازادولو پيل وکړ او دا چاره ددې لامل سول اوسي به چي ډول ډول ناروغی او طبعي پيښې رامنځته سولي اوپه راتلونکي وخت کي به لاډيرې سي.

دچاپيريال ساتلو سکالو ډيراړين سکالو دئ،الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ البَقَرَة : 205]

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ)او کله چي هغه ته قدرت په لاس ورځي (يا کله چي بېرته وګرځي)، نو په ځمکه کښې د هغه ټولي هلي ځلي ددې لپاره وي چي فساد خپور کړي، کښتونه لوټ کړي او انساني ځوځات له منځه يوسي. په داسي حال کښي چي الله (هغه ذات چي هغه به شاهد نيوه) هيڅکله فساد نه خوښوي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزرغونې(شنې)پاڼې کارخونه

بيله شکه موږ ټولو په پسرلي کي دطبعت ښکلا ليدلي ده،داسي چي وابښه راشنه کيږي ونې پاڼې،ځانګي غوټۍ او ګلونه کوي ټولې مځکې زرغونې جامې اغوستي وي اوټول نباتات راټوکيدلي وي. آيا دالله جل جلاله دلويي نښو ته مو ددې ښکلا په ليدو ژورآند کړی دئ،آيا دې لاندې آيات کي چي ددې طبعي ښکلا ټوکيدلو ته پکښي اشاره سوي پام مو کړی: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 99](وَهُوَ الَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ ۗ انظُرُوٓا إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او هماغه ذات دی چي له اسمانه يې اوبه ورولي، بيا مونږ د هغو په وسيله هر راز نباتات راوټوکول، بيا مو ورڅخه شنه ښېرازه کښتونه او ونې پيدا کړل، بيا مو ورڅخه لاندې باندې سپږې دانې راويستلې، او د کجورو(خُرما) له ځانګو څخه مو د مېوو وږي شنګلي پيدا کړل چي له ډېر بار نيولو څخه ښکته ځانګې؛ او دانګورو، ښونو (زيتنو) او انارو باغونه مو جوړ کړل، چې د هغو مېوې يو بل ته ځېرمه ورته هم دي، او بيا د هري يوې خصوصيات بېلا بېل هم دي. دا ونې چي کله مېوه نيسي، نو په هغو کښې د مېوې راوړلو او بيا يې د پخېدو څرنګوالي ته لږ ځير شئ. په دې شيانو کښې د هغو کسانو لپاره نښانې دي، چې ايمان راوړي.

****

دبټو او وښو راټوکيدل دبوټو بدليدل په ونو دمځکې زرغونه جامه اوغستل دا ټول دالله جل جلاله دعظمت دنښو څخه دي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ عَبَسَ : 24-32]فَلْيَنظُرِ الْإِنسٰنُ إِلٰى طَعَامِهِۦٓ) بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري. أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا) مونږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛ (ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا) بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولې (څيرلې) ده؛

فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا) بيا په هغې کې مو غلې، دانې را زرغونې کړي دي، وَعِنَبًا وَقَضْبًا)او انګور او سابه، وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا) او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،(وَحَدَآئِقَ غُلْبًا) او ګڼ باغونه،(وَفٰكِهَةً وَأَبًّا) او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛(مَّتٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعٰمِكُمْ) د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

****

څوک چي دطبيعت ښکلاويني په همدې ښکلا کي ګرځي اوکتنه يې کوي دطبيعت دا ښکلا يې مغزو ته خوښې وربخښې مګر دالله جل جلاله شکر نه ادا کوي او دا ښکلا ګاني دالله جل جلاله دعظمت نښې نه بولې دا سي يؤ انسان دئ چي دقرآنکريم څخه غافله دئ دغه مبارک ايات دانسان پام خپل ځان ته اړوي: [سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شني سمسوري ونې څخه اور پيدا کړ او تاسې د دې څخه خپل نغري بلوئ؛**** ********کيدای سي يؤڅوک وپوښتي ونې چي وچې سي اور اخلي الله جل جلاله دلته ولې داسي فرمايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهانو مالومه کړي که کلورفيل دزرغون والي حجره(ژونکي)لمرته مخامخ سي په هره دقيقه کي 20عضوي ترکيبونه جوړوي،نبات داوبو اوځيني معدني موادو په مرسته ځان تغذيه کوي، نبات چي ډېر ګاز دهوا څخه اخلي هغه دکاربن ډای اوکسيډ غازدئ(Co2)چي دنبات په جوړښت کي ونډه لري،دنبات جوړښت،دهغه بدنه دانسان دليد خلاف دخاورو څخه نه ده بلکي ديوې لويي چټکې فابريکي څخه ده چي الله جل جلاله دزرغوني پاڼې په منځ کي جوړه کړي ده.که چيري دنبات پاڼې نه وای:نبات به شتون نه درلودی.

که چيري نبات په تاريکۍ کي يا دلمر دوړانګو څخه نبات ليري کړو وده نه کوي . دغه هسکي لوي درختې او دهغوئ پنډې تنې چي څو ټنه وزن لري دهغې فابريکي توليد دي چي په کوچنيو زرغونو پاڼو کي شتون لري. ښه نو ولي الله جل جلاله دلته فرمايي: سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ)

هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شنې سمسوري ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

********* ****

دلته دې ته اشاره سوي ده که چيري الله جل جلاله په نبات،ونه کي دغه بې شمېره کارخونې نه وای پيداکړي ونو به هيڅ دباندنی شتون نه درلودای. ښه نو کله چي انسان دطبيعت ښکلا ويني بايد دالله جل جلاله په اياتونو کي ژور آند وکړي او ورڅخه غافله نه سي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يُوسُف : 105](وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ) په اسمانونو او ځمکه کښې څومره نښانې دي چي پر هغو دوی تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.*****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ عَبَسَ : 24](فَلْيَنظُرِ الْإِنسٰنُ إِلٰى طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.

****

انسان په ژمي کي ونې دوچولړګيو په ښه ويني مګر په پسرلي کي دغه ونې ځوانيږي،غوټۍ کوي ګولونه کوي اوپاڼې کوي دا ټوله کارونه څوک کوي؟

هرکله چي موږ په دښت کي يوازي رازرغون سوی نبات وليدئ ورڅخه وپوښتئ:چا ته را وټکولي او زرغون يې کړي،چا تاته دراشين کيدلو توانايي درکړه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيله شکه الله جل جلاله دهرشی پيداکوونکی دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الأنعَام : 99]
وَهُوَ الَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ ۗانظُرُوٓا إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ ۚإِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)او هماغه ذات دی چي له اسمانه يې اوبه ورولي، بيا مونږ د هغو په وسيله هر راز نباتات راوټوکول، بيا مو ورڅخه شنه ښۍرازه کښتونه او ونـي پيدا کړل، بيا مو ورڅخه لاندي باندي سپرې دانـي راويستلي، او د کجورو(خُرما) له ځانګو څخه مو د مېوو وږي شنګلي پيدا کړل چي لـه دېر بار نيولو څخه ښکته زانګي؛ او دانګورو، ښونو (زيتنو) او انارو باغونه مو جوړ کړل، چـي د هغو مېوې يو بل ته ځېرمه ورته هم دي، او بيا د هري يوې خصوصيات بېلا بېل هم دي. دا ونـي چي کلـه مېوه نيسي، نـو پـه هغو کښي د مېوې راوړلـو او بيا يې د پخېدو څرنګوالي تـه لږ خير شئ. پـه دې شيانو کښـي د هغو کسانو لپـاره نښـاني دي، چـي ايمـان راوړي.******************* **

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو تخمونه اودهغوئ ډولونه

خداى جل جلاله دنباتاتو دژوند بنسټ پر تخمونو جوړ کړی دئ. دنباتو ډېرښت،تکثر پرتخمونو تړلی دئ. تخمونه يؤه لويه نړئ لري،که موږ دهغو دځانګړنو او نورو اړوند سکلوګانو څخه خبرسو په هيرت کي به ولويږو .

دتخمونو اندازې ډېر توپيرونه سره لري :دهندي جوز تخم دومره کوچنی دئ چي په هرګرام کي يې 70000دانې شتون لري،دغه تخم دګرد په ډول دئ. هغه ځانګړنه چي دټولو تخمونو ترمنځ ګډه ده هغه ژوند دئ،که غواړئ په دې اړه په ډېرڅه وپوهيږئ:دلوبيا يا چڼو دانې پر لندومالوچو کښيږدئ وبه ګورئ چي هغه څنګه وده او لويوالی کوي او په ريښو اوڅانګو بدليږي،همدغه دلوبيا دانه درهغو دنبات دغذا لپاره بس ده ترڅو نبات دمځکي څخه ځان تغذيه کوي.

ځيني تخمونه وزرونه لري!هو وزرونه لري،هوا ته پورته کيږي او سلګونه کيلومتره لار وهي ترڅو ديؤه هيواد بل يا ديؤې سيمې څخه بلې سيمې ته ورسيږي او په طبيعي ډول په لنده مځکه کي راشنه سي.

ښه نو دغه تخمونه ځکه وزرونه لري چي ديؤې سيمې څخه پروازوکړي اوبله سيمه زرغونه کړې. ځيني تخمونه پشمونه لري ترڅو نيژدي سيمو ته پري وليږدول سي لکه ځيني ګلونه.ځيني نور تخمونه کروړ،سخت پوستکی لري ترڅو اوبه ورڅخه تيري نه سي او دسيلابونو اوسيندونو په مرسته ديؤې سيمې څخه بلې سيمې ته ليږدول کيږي.

ځيني نور تخمونه بيا اغزي لري ترڅو دحيوانتو پر بدن وموښلي او دهغوئ سره بلې سيمې ته وليږدول سي. ځيني نور تخمونه سرښناکه ماده لري دمرغانو پر پښو مښلي او ديوې سيمې څخه بلې ته ليږدول کيږي.

ځيني نور تخمونه بيا سخت،کروړ پوښونه لري او دطبيعي پيښو په مرسته يې پوښونه ماتيږي او راشنه کيږي. دځينو نباتاتو ريښې په مځکې در 17مترو ننوزي او دځينو نباتاتوريښې په مځکه کي در30مترو رسيږي ترڅولندبل يا اوبوته ورسيږي او ځان موړ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سُوۡرَةُ لقمَان : 11](هَٰذَا خَلۡقُ اللَّهِ فَأَرُونِى مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِۦ ۚ بَلِ الظَّٰلِمُونَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ
) دا خو د الله پيدا كول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا كړيدي؟
- اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په څرګنده ګمراهۍ كښي غور ځېدلي دي.

****

ښه نو ځيني تخمونه وزرونه لري؛ځيني پشمونه ځيني اغزي ځيني كروړ پوستونه ځيني سخت پوښونه ځيني سرښناكه ماده لري ترڅو دمرغانو پر ښنو ومښلي او ديؤې سيمې څخه بلې ته وليږدول سي. داټول دالله جل جلاله دعظمت ،لويي او حكمت ښكارندوي دي!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو زغونوالی

ويل کيږي چي دانسان په لاس جوړه سوي يوفابريکه هم دومره پرمختللې نه ده لکه هغه فابريکه چي دشني پاڼې په دننه کي شتون لري!

دپاڼې په حجرو(ژونکو)کي يوه ماده شتون لري چي هغه ته کلورفيل،شنه ماده وايي،هرکله چي دغه ماده دلمروړانګو ته مخامخ سي دهغې ماليکولونه دتودوخې پياوړو واحدونو ته اوړي اوهغه اوبه چي دپاڼې په دننه کي شتون لري تجزيه کوي او هايدروجن H او اوکسيجن Oورڅخه لاسته راوړي. ښه نو که موږ غواړو په خپلو هغو وسايلو چي دراوسه يي په لاس کي لرو اوبه تجزيه کړو او اوکسيجن او هايدروجن ورڅخه په لاس راوړ موږ 2500cدرجې تودوخې ته اړتيا پيداکوو.

انسانان،نباتات،او حيوانات په پرلپسي ډول اوکسيجن ته اړتيا لري اوتنفس کوي يې،څنګه په هوا کي دنورو غازونو سره داوکسيجن نسبت ثابت پاتي کيږي؟

ددې لپاره چي په هوا کي دغازونو اندازه ثابته پاته سي:دمځکې پرمخ نباتات 100بيليونه ټنه دکاربن ډای اوکسيډ ګاز او25بيليونه ټنه هايدروجن په غذايي موادو او 100بيليونه ټنه اوکسيجن بدلوي همدارنګه دهغې انرژۍ مجموعه چي نباتات يې دفتوسنتز په عمليه کي کاروي دانسانانو ديوه کال دمصرف سوي انرژۍ لس برابره ده. ديوې منځنۍ ونې پاڼې په هرساعت کي يو کيلو ګرام غذايي مواد توليدوي،دغه غذايي مواد په شپه کي په خوږه بدليږي ترڅو ونه دهغې څخه ګټه واخلي او يا هم په ونه کي دنشايسته په ښه ذخيره کيږي .

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شنې سمسوري ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

****

د(الْأَخْضَرِ)کلمه وه زرغونوالي ته اشاره کوي ولې چي په پاڼه کي يو ډېره پياوړې فا بريکه شتون لري چي ډېر ارزښتمن کارسرته رسوي چي انسان دهغه دسرته رسول توناي نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تخمونه او دهغوئ دخوا دسختو شرايطو زغمل

دخدای دعظمت دنښو نښانو څخه يوه يې داده چي پر داسي يومځکه چي پرهغې په کلونو باران نــه وي ســوی هغــې تــه اوبــه نــه وي رســيدلي پرهغــي واښــه،گلونه اوبــوټي را زرغونيږي،دکار دهيرت وړدئ.

دلته انسان ته يو سوال پيداکيږي:پردغه مځکه چي دا اووه او يا لس کلونه باران نه وو اوريدلی دا تخمونه دکومه سول چي واښه،بوټي او گلونه تري راشنه سول؟

داسوال په پوره ډول پرځای دئ دا کوم چا دا تخمونه نه دي پاشلي څنگه دا وچه مځکه زرغونه سول؟

ښه نو چا داتخمونه پاشلي دي ددې سوال ځواب دادئ:پوهيږو چي سختي ډېري هم درطبيعي پيښو لاندي راځي،سختي طبيعي پيښي عبارت دي:دباد،باران،زلزلو،گرمی اويخنی څخه داپيښي کروړي ډېرې درخپلې اغيزې لاندي راولي اوهغوئ په خاورو بدلوي.

داپيښې پرغرونو اوسيندونو هم خپله اغيزه لري،آيا داپيښې پرهغو تخمونو چي الله جل جلالــه په خاورو کي پټ کړي اغيزه نه کوي؟ پوهان وايي تخمونه داسي پيداسوي دي چي حتی سختي طبيعي پيښي هم پر هغو کومه اغيزه نه کوي. کله چي هغوئ په مځکه کي پټ سي او موږ هغوئ نه وينو کلونه پرهغوئ بادونه،گرمی او يخنی تيريږي مگر داد تخمونه چي ځانته پيښــي زغمــوونکی او ځانگړی پوښ لــري خپل پــه ځان کــي کــوچنی ساقي؛ځانگې؛ريښي او غــذايي مــواد ساتي،ورسـتـه درڅوکلونــو بــاران اوريــږي او دهمــدي تخمونــو څخــه ښــکلي گلونــه،بوټي او واښــه راشــنه کيږي. ښــه نــو دغــه ټولــه ښــکلا پــه دې ټولــه مــوده کــي چيري وو،خــدای جــل جلالــه دهغوپيښــو څخــه چــي هرڅــه لمنځــه وړي دوئ ســاتلي وه. يــوه بلــه هيرانوونکي بيلگه دتخمونو دساتل کيدو داده: الله جل جلالــه دانسان پــه معده کــي پياوړي او ښه اغيزه کوونکي تېزاب (کلردريک اسيد) پيدا کړي دي،که موږ سخته غوښه هم وخورو دمعدې داتېزاب: دهغوئ کوچني فعالعه ماليکولونه پپسين به دغه سخته غوښه تجزيه کړي.

په دې باره کي هم تجربې سرته رسيدلي دي،دبيلگې په ډول:پوهانو دغوښې يوټوټه په يو فلزي توپ کي چي کوچنی سوری يې درلودئ واچول،دا کوچنی توپ يې په يوه حيوان وخوړئ دڅه وخت ورسته يې ياد ژوی مړ اودهغه دمعدې څخه يې ياد توپ را وويستئ،وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليدل چي په هغه توپ کي غوښې شتون نـه درلـودئ ځکـه دتوپ درکوچني سوري هغه تـه تېزب ورغلي وه او غوښه يې تجزيه کړي وه.ښـه نو آيا هضم يؤ ميخـانيکي عمليـه ده کـه کيمياوي؟ په حقيقت کي هضم دادواړې عمليې په برکي نېسي:کله چي خواړه پـه ميخـانيکي ډول هضم نه سي کيمياوي مواد هغه په مايع بدلوي.

هر سخت خواړه چي انسان خوري دمعدې دتېزابونو او انزايمونو په مرسته په مايع بدليږي او دجذب وړګرځي،ددې تولو سربيره ځيني داني او تخمونه چي انسان دميوسره خوري دانسان دبدن څخه بيله تجزيه کيدلو اوبيله کوم بدلونه وزي،او دمعدې ميخانيکي او کيمياوي عمليې پرهغوئ کومه اغيزه نه سي کولی!

دا دالله جل جلالـه حکم او حکمت دئ ولـي چي هغه جل جلالـه ددې تخمونـو دسـاتني دپاره يؤداسي پوست او ساتونکی ځای پرځای کړی دئ چي هغه يې دهرې ميخانيکي او کيمياوي اغيزي څخه پري ساتلی دئ. مـه هيروئ چي څيرونکو دمصر پـه اهرمونـو کـي داسـي غنم لاسته راوړل چي هغوئ شيږزره کاله مخکي ذخيره سوي وه،څيرونکو همدغه غنم وکرل اوهغوئ راشنه سول. ولې چي ځيني تخمونـه الله جل جلالـه دسختو شرائيطو لاندې خونـدي ساتي. دغه کوچنيو ژونديو موجوداتو ته په شپږ زره کاله کي کوم زيان نـه وليدلی اوخپلـي ځانګړني يې ساتلي وي په همدي خاطر الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ لقمَان : 11](هَٰذَا خَلۡقُ ٱللَّهِ فَأَرُونِى مَاذَا خَلَقَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦۚ بَلِ ٱلظَّٰلِمُونَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟ - اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په څرګنده ګمراهی کښي غور ځېدلي دي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

حیوانات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور زړه دژوندیو موجوداتو په منځ کي

دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه یؤه هغه یې دمور زړه دئ:زموږ موخه دمور فزیکي زړه چي دوه دهلیزه،دوه بطنه.لري نه دئ بلکي زموږ موخه دمور مینه داولاد سره یا دهغې معنوي زړه دئ.

پوهان وايي:پیاوړي انګیزه او اړیکه دانسان په وجود مورنۍ مینه او اړیکه ده بلکي دټولو ژوندیو موجوداتو په منځ کي مورنۍ مینه او اړیکه دټولو څخه پیاوړي ده .

دمورنۍ مینې،شفقت او مهربانۍ دلایل نه یؤازي په انسانانو کي بلکي په ټولو ژوندیو موجوداتو کي بې شمېره دي.

دعبدالله بن مسعود (ض)څخه رواویت سوئ دئ چي رسول الله صلی الله علیه وسلم یؤځای ودریدئ یؤ صحابي دونو لورته ورغلئ او دهغه ځای څخه یې ُحمْره په نامه دیؤه مرغه هګۍ دځان سره راوړي،دې مرغه دپیغمبر صلی الله علیه وسلم پرسر په راګرځیدلو پیل وکړ پیغمبر صلی الله علیه وسلم وپوښتل چا ستاسو څخه دي مرغه ته ازار ورکړی دئ؟

هغه سړي وویل:ماددې یؤه هګۍ را اخیستې ده،رسوالله وویل:هغه وروړه.

****

سره غالبوزه،غومبسه دبوټو او ګلون، شیره راټولوي اوپه یؤ مستطیل شکله لرګي کي داشیره او د ګلونو خوړې ټوټې ذخیره کوي او لرګی ورڅخه ډکوي،بیا هګۍ اچوې او دغه کندو په خاورو پوښې ورسته مري،ع ورسته دیادي غالبوزي هګۍ په کوچنیو غومبسو بدلیږي او همدلته دیؤه کال خواړه موندې. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ طٰه : 50](قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهٗ ثُمَّ هَدٰى)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته یې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بیا یې ورته لار وښودله."

****

یؤبل ډول غومبسه په مځکه کي تونل کیندې،کله چي هغه چینجی موندي هغه چیچې او دزهرو په مرسته یې بې هوښه کوي مګر هغه نه وژني،ورسته هغه دکیندل سوي تونل لورته کشوي،هګۍ اچوې دتونل لاره بندوي او د خپلو چیچیانو لپاره تازه خواړه پرځای پریږدي چي داوړدې مودې لپاره هغوئ ددغو خوړو څخه تغذیه کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني ښځينه مرغان خپلو چيچيانوته در1300ځله ډېر خواړه ورکوي. ښځينه اوښه دخپل جونګي دلاسه ورکولو په وخت کي ژاړي،همدا ډول سپی هم دخپلو کوتريانو دلاس ورکولو په غم کي ژاړي،که يؤه آسپه خپل کورنګی دلاسه ورکړي يؤ وحشت ناکه شېشنی کوي او څوک نه پرېږدي چي هغه ته ورنژدي سي،دخوړو دخورک او اوبو دڅښلو څخه پرهيز کوي.
دالله جـل جلالـه دلويي،حکمـت او مهربـانی دډېـرو نښـو نښـانوڅخه يـؤه يـې دمـور مينه،ترحم،شفقت دئ چي نه يؤازي په انسانانو کي بلکي په ټولو ژونديو موجوداتو کي شتون لري. والله اعلم

اوښ

کله چي انسان اوښ ته آند وکړي وبه ويني چي يؤ جالب ژوی دئ او دبدن جوړښت يې هيرانوونکی دئ. اوښ په وچو او بياباني سيمو کي دليږد رالېږد يؤه ښه وسيله ده. په نړۍ کي در15ميليونه ډېر اوښان شتون لري چي شمېر يې نور هم دډېريدلو په حال کي دئ.
داوښ بدن داسي جوړښت لري چي داوبو اوهوا دسختو شرايطو سره ژر توافق کوي.
داوښ سترګي ددوو ځيرمو لرونکي دي چي داوښ سره مرسته کوي چي شيان لوی ووينـي او دريګونو او دښتو دګرد او غبار څخه يې سترګي خوندي وساتي، دشيانو دلوی ليدلو لکبله اوښ يؤ ماشوم يا کوچني ژوي ته په آسانی تسليميږي. الله جل جلالـه فرمايي.[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 72](وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تـابع) کړيدي چي پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،
****

اوښ کولی سي خپل پزه او غوږونه بند کړي ترڅو دوړي او ګرد ورته زيان ونه رسوي او تګ ته په سخت باد کي دوام ورکړي. داوښ شونډان سخت او ناوړي يې دسختو شيانو لکه اغزو دتجزيي لپاره بسنه کوي.[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛
*****

اوښ دڅښلو لپاره لږو اوبو ته اړتيا لري،ددې سربيره چي اوښ دلمبيدلو دفلزي حمام په

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندازه اوبه څښلی سي،مگر اوښ کولی سي لسگونه ورځې بيله اوبو ژوند وکړي:هغه داسي چي دسختي اړتيا په وخت کي اوښ داړتيا وړ اوبه دخپل بدن دنسجونو څخه اخلي چي په پايله کي يې دخپل بدن يؤ پر څلورمه برخه وزن دلاسه ورکوي بيله دي چي دياد وزن په دلاسه ورکولو سره دتګ په وخت کي ناتونه سي. اوښ په خپلو بوکونو کي دخپل بدن يؤ پر پنځمه برخه غوړ ذخيره کوي ولې که چيري خواړه په لاس رانه وړي خپله اړتيا دخپلو بوکونو څخه پوره کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ايا دوی اوښ ته نه گوري چي څنگه پيدا کړ شوی دی؛

****

داوښ منځنی عمر در40کاله ډېر دئ، داوښ سپرتيا او کنټرول هوسا دي خو هغه وخت کله چي دهغه سره په مهرباني چلند وسي.

داوښ دبدن جوړښت دانسانو دعبرت اخيستلو لپاره غوره دئ،راسئ چي دې ايات شريف ته ژور آندوکړو.[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)

نو ايا دوی اوښ ته نه گوري چي څنگه پيدا کړ شوی دی؛

*****

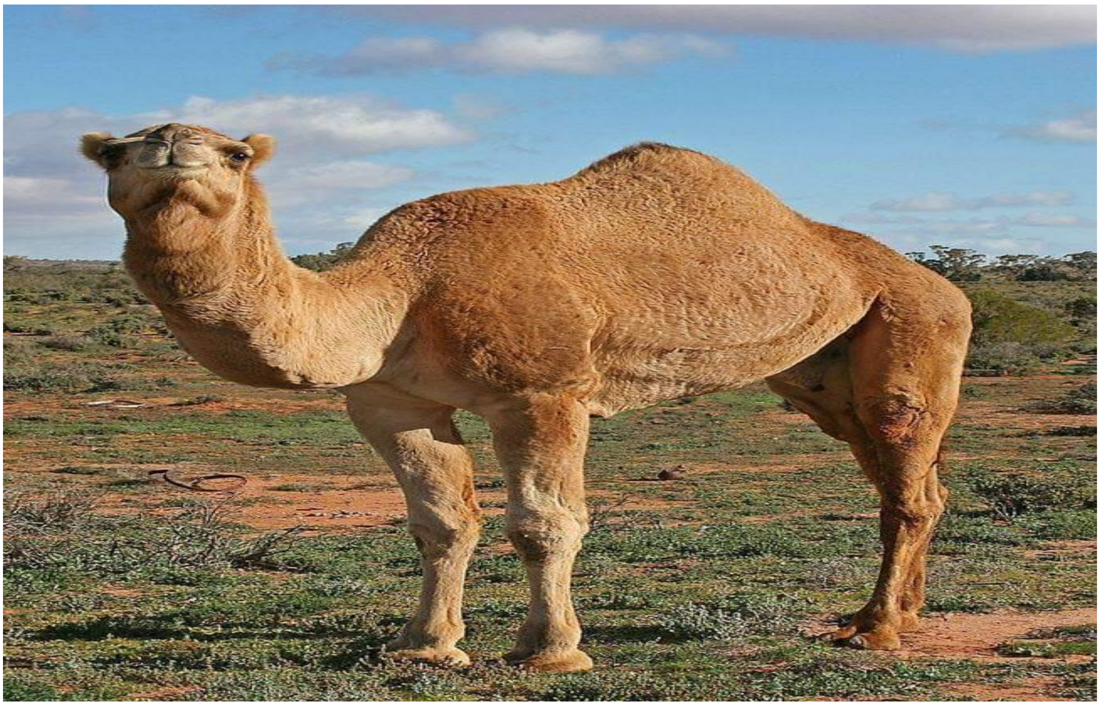

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغوا شيدې

دغوا شيدې چي موږ يې په بيلا بيلو لارو لکه: دچايو،مستو،پنير،شلومبو په ډول کاروو: بشپړه خواړه دي.

دغــوا دشــيدو 87ځخــه د91 ســلنه اوبــه جــوړې همــدا ډول دغــوا پــه شــيدو كــي خوړه،پروټينونه،معدني موادکلسيم،فسفر،A.B.C.Dويټامينونه شتون لري مګر جالبه داده چي شيدې دژول سوو نباتاتو او وينو دمنځه په خالص ډول دغوا دغولانځي ځخه ترلاسه کيږي. نوي ځيړنو مالومه کړي ده چي غوا، دشيدو توليدونکي غدې لري،دغه غدوات پر نور کوچنيو ځانګو ويشل سوي چي ريښې ورته وايي،ريښې ديوې غشاء په واسطه پوښل سوي چي په خوا کي يې کوچني رګونه دي ددې غشاء حجرې دکوچنيو رګونو ځخه دشيدو دتوليد اړين مواد اخلي او دشيدو توليدونکو غدو ته يې ليږي ورسته درهغه دغو غولانځو ته شيدې ځي او خالصي شيدې په لاسه راځي.

دراوســه لا دا نــه ده مالومــه چــي هغــه حجــري چــي دکوچنيــو رګونــو دوينــي ځخــه دشــيدو توليدونکي مواد اخلي په شيدويې بدلوي په کوم ميکانيزم کارکوي.

پوهان وايي دشيدو توليدونکو حجرو په خواکي کوچنيو رګونو کي د300ځخه در400ليټرو ويني تيريدلو ته اړتيا ده ترڅو هغوئ يو ليټر شيدې توليد کړې؛ياني يو ليټرشيدې د300ځخه در400ليټرو ويني ځخه ترلاسه کيږي. په رښتيا چي دغوا دبدن يوه لويه فابريکه ده الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النّحل : 66](وَإِنَّ لَكُمْ فِى الْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةًۖ نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ)

او ستاسي لپاره په ځارويو کښي هم يو درس (عبرت) شته، د هغو له ګيډي د خوشيو او ويني تر منځ موږ يو شی په تاسو ځيښو، يعني خالص شيدې، چي د ځښونکو لپاره ډيري په خوند تيرېدونکي دي.

*****

ښه نو موږ تر اوسه ددې حجرو دکار په حقيقت نه يوو خبر چي ځنګه دغه ژونکي دکوچنيو رګونو دويني ځخه اوبه،ويټامينونه،قندونه،معدني مواد،پروټينونه،اوغوړي اخلي او دهغوئ دترکيب ځخه شيدې جوړوې،يوه غوا هره ورځ 30کيلو ګرامه شيدې کوي اوهرکيلوګرام

(c) ketabton.com: The Digital Library

شيدې هغه وخت ترلاسه کيږي چي دشيدو توليدونکو حجرو په خواکي په کوچنيو رګونو کي دري سوه ليټره وينه تيره سي.

الله جل جلاله په لاندي ايات شريف کي دخپل عظمت دنښو نښانو څخه يؤې ته اشاره کړي اوفرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 66](وَإِنَّ لَكُمْ فِى ٱلْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةًۖ نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ)

او ستاسي لپاره په څارويو کښي هم يو درس (عبرت) شته، د هغو له ګيډې د خوشيو او ويني تر منځ موږ يو شی په تاسو څښو، يعنې خالص شيدې، چي د څښونکو لپاره ډيري په خوند تيرېدونکي دي.

*****

څوک دا حکم صادروي او دا چاره په داسي منظم ډول ترتيبوي؟ څوک دغه حجروته لاربښوونه کوي چي:پتاشم،فسفر،کلسيم،ويټامينونه،غازونه،قندوته،غوړي دويني څخه واخلئ اوهغه ترکيب کړئ؟ څنګه دغه مواد په سپينو خالصو شيدو بدليږي چي په هغوئ کي دويني هيڅ اثر نه وي؟ هغه معجزې چي په هسک،مځکه،حيواناتو،نباتاتو کي دي ټولې دالله جل جلاله دلويي او حکمت دنښو نښانو څخه دي.

داد الله جل جلاله دلويې نښه ده کوم نباتات چي غواګانې خوري هغه الله جل جلاله انسانانو ته په خالصو شيدو بدلوې. آياتاسو کولی سئ دغه نباتات په شيدو بدل کړئ؟ بيله شکه شيدې دانسانانو لپاره ښه او بشپړه غذا ده او دا دالله جل جلاله دنعمتونو څخه يؤ نعمت دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ يٰسٓ : 72](وَذَلَّلْنَٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تابع) کړيدي چی پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،

****

خدای جل جلاله حيونات زموږ په اختيارکي راکړي داسي چي يو کوچنی؛ماشوم يؤه غوا دځرولو لپاره بيايي او هغه ته کوم زيان نه رسوي،که غوا ليونی سي هغه لس کسه هم نه سي نيولی. ښه نو غوا او نور ژوي دانسانانو دهوسايني،ګټې اخيستلو لپاره پيداسوي او ځيني يې ورته رام سوي دي .

آيا دابه ښه نه وي چي تل دالله جل جلاله دنعمتونو شکر اداکړو او دهغه جل جلاله بندګي په ښه ډول سره وکړو او تل يې يادونه وکړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

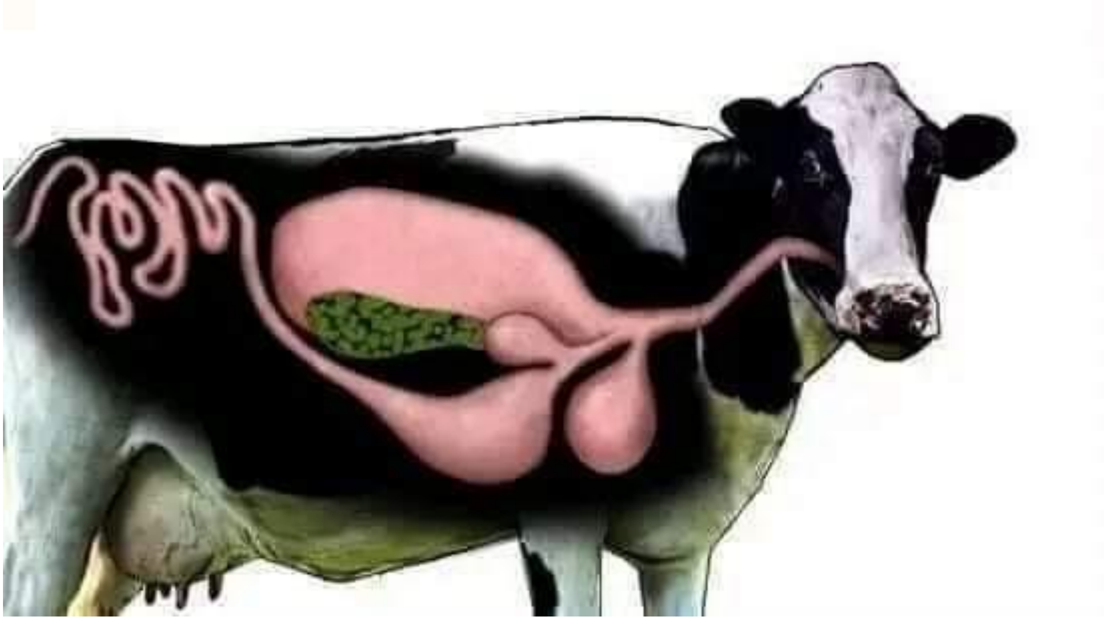

* *

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرافه

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِيَ أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ) نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چې ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښې به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چې هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چې تاسي څه کوئ.

****

زرافه دلوړ قد لرونکی ژوی دئ،دزرافي اوږدوالی درشپږو مترو ډېرېږي. زرافه هوښيار او تېزه منډي وهونکی حيوان دئ،خدای جل جلاله زرافي ته دوې سترګې ورکړي چې ديُو برج په څېر دسر په پورتنۍ برخه کي يې ځای لري،زرافه دخپلو سترګو په مرسته 360درجې خپل شاوخوا ليدلی سي همدارنګه دزرافې وزن دريؤه ټن ډېر او دمنډې وهلو په وخت کي چټکوالی په ساعت کي 60کيلومترو ته رسيږي.

دزافو غاړې دنورو حيواناتو څخه اوږدې دي چې اوږدوالی يې يؤنيم متر ته رسيږي،دزافي سر لوی دئ چي دغاړې او سر اوږدوالی يې دوه متره کيږي.

دزرافي سر دهيرانوونکي ځانګړني لرونکی دئ:کله چي زرافه وغواړې پر مځکه کوم څه وخورې دبدن څخه يې وينه په تېزۍ سره دسرلورته ځي چي دغاړې رګونه يې شين رنګ اختيار کړي، کله چي زرافه وغواړې سر دمځکې څخه پورته کړې نو طبعً چي دويني ونور بدن ته په ژر تللو به دسر ګرځيدلو او بې هوښی سره مخ سي خو داسي نه کيږي ځکه الله جل جلاله زرافو ته يؤ ځانګړنه ورکړي ده چي پوهان يې په تعجب کي کړي دي.

ددې ژوي دسر رګونه جالبه ځانګړنه لري،دزرافي دسر رګونه دوالونو درلودونکي دي،کله چي زرافه سر دمځکي څخه پورته کړي دغه والونه ټول بند سي ترڅو وينه دزرافي دسر څخه ناڅاپي ونه وزي او زرافه دبې هوښې سره مخ نه سي،ورسته درڅه وخت دغه والونه لږ لږ خلاصيږي او دزرافې دسر څخه وينه دبدن نور غړو ته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو کله چي زرافه سره کښته کوي ډېره وينه دزرافې سرته ځي او کله چي سر پورته کوي وينه په يؤه وار بيرته نورو غړو ته نه ځي بلکي ورو ورو دزرافې په سر کي موجود والونه پرانيستل کيږي او وينه نورو غړو ته پريږدي چي دا کار ددې لامل کيږي چي دزافې سر په يؤه وار ډېره وينه دلاسه ورنه کړي او زرافه دبي هوښۍ او سرگرځيدلو سره مخ نه سي.چا دا هيرانوونکی جوړښت دزرافې په سر کي جوړ کړی دئ؟ چا دا والونه دزرافي په سر کي ځای پرځای کړي دي؟ دا دحاکم،قادر ذات الله جل جلاله دلويي نښه ده ! الله جل جلاله دمځکې پر مخ دمځکې لاندې او لوړ موجودات په ښه شان پيدا کړي دي الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُلك : 3](الَّذِی خَلَقَ سَبۡعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرٰی فِی خَلۡقِ الرَّحۡمٰنِ مِن تَفٰوُتٍ ۖ فَارۡجِعِ الۡبَصَرَ هَلۡ تَرٰی مِن فُطُورٍ) هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکي) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز نااړوندي او توپير ونه مومي. بيا سترگي واړوه، وگوره، ايا کومه نيمگړتيا دي چيري تر سترگو کيږي؟!

****دزرافې زړه په هره دقيقه کي 55ليټره وينه دبدن بيلا بيلو برخو ته پمپوي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101] قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِی السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ ۚ وَمَا تُغۡنِی الۡءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُونَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړيدلو سترگو وگورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او گټور کېدای نه شي.***ښه نو هرڅه چي موږ وينو،لمسو دالله جل جلاله دقدرت،عظمت،حکمت نښې نښاني په کښي شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکانګرو په شان يؤ ژوی چي په دښتو کي ژوند کوي

دالله جل جلاله دجالبو او هيرانوونکو موجوداتو دډلي يؤ ژوی چي کانګرو ته ورته دئ او په وچو دښتو کي ژوند کوي.

دغه ژوی دکانګو په شان دوې لوړې پښي لري چي دکانګرو په شان پري توپونه وهي،ياد ژوی دخپلي لکی په مرسته دالوتکي دلکی په شان په هواکي خپل لوري ته بدلون ورکوي.

دغه حيوان هم دنورو حيوناتو په شان هضمي او دويني ددوران سيستم لري مګر جالبه داده چي ياد ژوی په خپل ټول ژوند کي يؤ ځاڅکی اوبه هم نه څښي،هو دغه ژوی اوبه نه څښي!

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمَٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟

*****

اوبه دهر ژوندي موجود د ژوند لپاره اړين او يؤه اساسي برخه ده دبيلګې په ډول دانسان 70سلنه وزن اوبه جوړوې. ښه نو دغه ژوی دخپل ژوند په اوږدو کي اوبه نه څښي. ځينو ژوو پيژندونکو دغه ژوی اهلي کړ او په زرغونه سيمه کي يې دهغه پالنه کول،دوئ وغوښتل چي ياد ژوی اوبه وڅښي:خوبريالي نه سول. ښه نو ددې ژوي دبدن اوبه دکومه پوره کيږي؟

څيرونو څرګنده کړل چي دا ژوي په خپل هضمي سيستم کي د اوکسيجن او هايدروجن دترکيب څخه اوبه جوړې. که موږ وغواړو اوبه جوړې کړو موږ پيچلو ماشينونو ته اړتيا پيدا کوو.

ښه نو ياد ژوی چي په وچه دښته کي ژوند کوي اوکسيجن دهوا څخه اخلي او داړتيا وړ هايدروجن دځينو وچودانو څخه چي ياد ژوی يې خورې پوره کوي او اوبه تري جوړوې.

په نړی کي هيرانوونکي موجودات شتون لري چي ليدونکي سترګي دهغوئ حقيقت ښه ليدلی سي.ژوي دحق نه منوونکو انسانو څخه غوره دي:ځکه هغوئ دخپل اختيار نه دي کوم مسؤليت نه دئ ورسپارل سوی او دعذاب لايقان نه ګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ مخته په هر شي کي دالله جل جلاله دقدرت،حکمت اولویې نښانې دي:زموږ په بدن، خوړو،نباتاتو،حیواناتو،مرغانو،کبانو او هرهغه څه کي چي موږ یې لمس،احساس،او وینو زموږ لپاره دعرت اخیستلو او دالله جل جلاله دلویي ډېرې نښاني دي.

دخوګ،خنځیر دغوښې دحراموالي حکمت

یؤه مقاله مي ولوستل چي دیؤه پوه دکتاب لنډیز وو چي دسرکوزي په باره کي لیکلي وه.

داچي الله جل جلاله دخوګ غوښې خوړل حرام کړي په دي کي ډېر حکمتونه دي.

خنځیر یؤ داسي ژوی دئ چي غوښې او نباتات خورې،دخوګ دغوښې خورک په ټولو دینونو کي حرام دئ.

دغه حیوان دبدو اخلاقو درلودونکی دئ.چټلي او بداخلاقي دخوګ دځانګړونو څخه دي.

دخوګ چټلي او دصحرا دمړو موږکان خوړل خوښېږي،دخوګ دخوښې وړ خواړه دمردارو لاښې دي. که خوګ یوداسي ځای ته بوتلل سي چي په یؤه خوا کي یې چټلي هم شتون ولري خوګ به دچټلی خوا ته ورسي؛ځکه دچټلی خوښول دخوګ ځانګړنه ده.

انسانانو ته دخوګ دغوښې دخورک له کبله د کډو دانې دچینجي ناروغي،نس ناستي،ژړي،امیبي ډیزنټري،ناروغی ورپیښېږي، که څه هم دخوګ غوښه دیؤه ساعت لپاره په اوبو کي وایشول سي یا درمنفي 29درجو پوري په یخچال کي کښېښودل سي . سبحان الله دخوګ په غوښه کي بیلا بیلې ناروغی او زیان رسوونکي چینجیان شتون لري،چي دیادې غوښې په ډېرو ایشولو او یا په ډېرو یخولو هم لمنځه نه ځي.

داچي الله جل جلاله دخوګ دغوښې خورک حرام کړی په دې کي ډېر حکمتونه دي چي ځینو ته یې اشاره کوو. خنځیر چټلي او مرداري خوښوي،چټلي او دمرادارو سوو حیوناتو غوښې خورې،خوبیا هم ځینو انسانانو دخوګ غوښې خپل خواړه ګڼلي او هغه خورې. په ځینو هیوادونو کي دخوګ غوښه خوړل کیږي چي دهغو هیوادو دوګړو 1پر 6برخه دمړینې علت هم دخوګ په غوښه کي دموجودو چینجیانو له کبله وي.

یؤبله دیادولو وړخبره داده چي دخوګ غوښه لوړه درجه کلسترول لري،ځکه خو په هغو هیوادونو کي چي دخوګ غوښه خوري دزړه دحملې او درګونو دتنګیدلو دناروغی فیصدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغو هيوادونو څخه چي دخوګ غوښه نه خوري 8برابره لوړه ده. دغه مطلب ددې لپاره وو چي مسلمان وګړي په دي وپوهيږي چي ولي الله جل جلاله دخوګ غوښه حرامه کړي ده. خدای جل جلاله چټلی حرامي او پاکی حلالی کړي دي. هغه څه چي نفس دهغه په مرسته دهوساينې او پاکی احساس کوي حلال او هغه څه چي دانسان عقل او بدن لمنځه وړي حرام کړل سوي دي. ښه نو موږ باید وپوهیږو چي دالله جل جلاله دهرحکم لپاره همدا بسنه کوي چي هغه دالله جل جلاله دلوري څخه دئ.

سپی او دهغه څخه رامنځته کيدونکي ناروغی

يو علمي څيرنه مي ولوستل چي په پيل کي يې حديث شريف راوړل سوي وه چي په صحيحينو او نورو کتابونو کي روايت سوي دي. رسوالله صلی الله عليه وسلم فرمايي:منْ اتْخذ كلْبا الا كلب زرعٍ أو غنمٍ أو صيْدٍ ينقص منْ أجره كل يومٍ قيراط(بخاري 3146)(مسليم1574)

دحديث شريف مفهوم:څوک چي بيله دکښت،پسونو دساتني او يادښکار دسپي څخه پرته بل سپی ساتي هره ورځ يو قيراط دهغه دعمل دثواب څخه کميږي:قيراط،يو پر څلوريشتمه برخه دثواب. ددغه څيرنې ليکوال 36ناروغی يادې کړي وي چي دسپيو څخه انسانانو ته ليږدول کيږي. ددغو ناروغيو څخه دژغورنې يوازنی لار داده چي سپي بايد بيله اړتيا ونه ساتل سي. ديادونې وړ ده چي دليوني سپي ناروغي(رابيس) چي مشهوره ناروغي ده دانسانانو دمړينې لامل کيږي،چي په يوه کال کي ديادې ناروغی لکبله يولک انسانان خپل ژوند دلاسه ورکوي.

کيدای سي تاسو وپوښتی:آيا نور ژوي په دې ناروغيو نه اخته کيږي؟

په ځواب کي بايد ووايوو:اخته کيږي خو نور حيوانات دسپي سره دمحاسيبې وړنه دي،دبيلګې په ډول دپيشي څخه انسان ته ددې ناروغی دليږد اندازه 7سلنه او دسپي څخه انسان ته ددې ناروغی دليږد اندازه 92سلنه ده. يوازي په فرانسه کي په 1976ميلادي کال کي 7ميليونو سپيو شتون درلودئ په داسي حال کي چي دفرانسي دنفوسو شمېر 52ميليونه وو.غربي هيوادونو کي سپيو ته داندازي څخه زيات ارزښت ورکول کيږي داسي چي هغوئ سپيو داولادونو څخه بي نيازه کړي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسلام په مبارک دين کي دساتني او ښکاري سپي څخه ماسيوا دنورو سپيو دساتلو اجازه نسته،ددې موخو پرته دسپيو ساتل ناروا دي؛ځکه رسوالله صلی الله عليه وسلم فرمايي:منْ اتْخـذ كلْبـا ِالا كلـب زرعٍ أو غـنمٍ أو صـيْدٍ يـنقص مِـنْ أجـرهٍ كـلِ يـومٍ قيراط(بخــاري 3146)(مسليم1574) دحديث شريف مفهوم:څوک چي بيله دکښت،پسونو دساتني او يادښکار دسپي څخه پرته بل سپی ساتي هره ورځ يؤ قيراط دهغه دعمل دثواب څخه کميږي:قيراط،يؤ پر څلوريشتمه برخه دثواب.

--- -----------------------------------

دسپي بويايي حس

خدای جل جلاله دحيوناتو په منځ کي عجيبه او هيرانوونکي ژوي پيداکړي دي چي هر يؤ يې هيرانوونکي ځانګړني لري.

سپي هيرانوونکی پياوړی دبويايي حس لري:چي دانسانانو دبويايي حس څخه يؤ ميليون ځله پياوړی دئ.

ښه نو که يؤ ګرام نشيې توکي په يؤه کاغذ کي وپيچو،هغه په کوتيو کي بند کړو،کوتی بيا په کارتن کي کښيږدو او دياد کارتن سره سل نور کارتونونه يؤځای کښيږدو: وبه وينو چي يؤ روزل سوی سپی دسلو کارتنونو په منځ کي دنشيې توکو لرونکی کارتن په نښه او پيدا کوي.هغه ته پياوړی بويايې حس ورکول سوی دئ .

څيرونو په ډاګه کړي ده چي په نړۍ کي هر انسان ځانګړی بوی لري،هيڅ وخت دوه انسانان يؤ ډول بوی نه لري. ديؤ روزل سوي سپي لپاره دابسنه کوې چي ديؤه انسان دجامې يؤه ټوټه بوی کړې او هغه دسلګونو انسانانو په منځ کي پيداکړې.

دانسان بويايې حجري 5سانتي متره مربع اوږدوالی لري مګر دسپي بويايې حجري،ژونکي 50سانتي متره مربع اوږدوالی لري. دانسان په پزه کي 5ميليونه بويايې حجري شتون لري دسپي په پزه کي 50ميليونه بويايي حجري شتون لري. دسپي بويايي حس دانسان څخه يؤميليون برابره پياوړی دئ. څوک باور کولی سي چي ددې ژوي حافظه ميليونونه بوينه يادولی سي. که يؤ سپي وروزل سي سپي دبوی په پيژندلو کي تيروتنه نه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبيلګي په ډول که موږ دوه لوښي چي 50ليټره اوبه په کښي شتون ولري يؤه ته يې يؤکاچوغه مالګه ور واچوو او هغه ښه پکښي حل کړو:سپي کولی سي دځپل پياوړي بويايي حس په مرسته دتروو اوبو لوښی دخوږو اوبو دلوښي څخه بيل کړې.

جالبه داده چي په ځينو هيوادونو کي دګاز دپيپ لين دسوريو دمالومولو لپاره دسپيو څخه کار اخلي،داسي چي سپی دګاز دپيپ په اوږدو بيايي او کوم ځای چي ياد پيپ سوري وي سپی هغه دګاز دپيپ لين ماموريننو ته په نښه کوي.

ځينو نورو هېوادونو کي دمجرمينو،وسلو،نشيي توکو او مينونو دپيداکولو لپاره دسپيو څخه کار اخلي.

دويني اړيکه دميکروبونو سره

الله جل جلاله درواني ويني خوړل موږته حرام کړي دي. دغه امر دلاندي ايات شريف دعلمي اعجاز برخه ده: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 145](قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطۡعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيۡتَةً أَوۡ دَمًا مَّسۡفُوحًا أَوۡ لَحۡمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُۥ رِجۡسٌ أَوۡ فِسۡقًا أُهِلَّ لِغَيۡرِ اللهِ بِهِۦۚ فَمَنِ اضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ)

[اې محمده (ص)!] دوی ته ووايه: کومه وحيي چي ما ته راغلي ده، په هغې کښي خو زه کوم داسي شی نه مومم چي پر کوم خوړونکي حرام وي؛ مګر دا چي هغه مرداره (خپله مړ شوی) وي يا توی شوې وينه وي، يا د خوګ غوښه وي چي هغه ناپاکه ده، يا فسق وي چي له الله پرته د بل چا په نوم حلال کړای شوی وي. نو څوك چي د اړتيا په حالت کښي (له دغو شيانو څخه کوم شی وخوري) پرته له دې څخه چي هغه د نافرمانۍ اراده ولري او پرته له دې څخه چي د اړتيا له اندازې څخه زياتی وکړي، نو په دې کښي شك نشته چي ستا رب له تېرېدني څخه کار اخيستونکی او رحم کوونکی دی.

******

روانه وينه دميکروبونو داوسيدوځای دئ مګر دانسانانو او ژوو په بدن کي داسي غړي شتون لري چي هغه وينه پاکوي:پښتورګي وينه دزهري موادو څخه پاکوي او هغه دفعه کوي.کله چي يؤ حيوان مړسي دهغه وينه دميکروبونو په خونډي ځای،داوسيدو ځای باندي بدليږي،په همدې خاطر ددې خبرې درکشف ورسته په ځينو غربي هيوادونو کي داسي قوانين

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ او پلي سول چي دويني او مردارسوي حيوان دغوښي خوړل يې منعه کړي دي،مگر الله جل جلاله 1400کاله مخکي پر موږ درواني ويني او مردار سوي حيوان دغوښو خوړل حرام کړي وه. دقصابۍ هر چاړه په زرگونو ميکروبونو لړلي وي:کله چي چاړه دويني سره په اړيکه کي کيږي ميکروبونه ويني ته ننوزي او هلته تکثر کوي،په نيم ساعت کي دوه برابره کيږي ،ياني زره ميکروبه په دري ساعته کي ميليونونه ميکروبونه کيږي؛ځکه خو داسلام په مبارک دين کي دحيواناتو دذبحه کولو امرسوی دئ. دميکروبو دډېرښت،تکثر اوسنيو نظرياتو ته په پام موږ دې پايلي ته رسيږو چي په اسلامي لاره ذبحه کول څومره اړين دي.

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ فَاطِر : 14] إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَآءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۖ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ)که هغوی وبولئ، نو ستاسي دُعاوي نشي اورېدای او که يې واوري، نو تاسي ته يې ځه ځواب نشي درکولای. او د قيامت په ورځ به هغوی ستاسي د شرك څخه منكر شي. د حقيقت د حال څخه داسي كوم صحيح خبر تا ته د يو باخبره ذات څخه پرته بل څوك نشي دركولای.*****

عربو دجاهليت په زمانه کي:ويني په کلمو کي اچولي او هغه يې کبابولي،اوس هم په کفري هيوادونو کي ځيني خلک دا خوښوي چي غوښه دويني سره وخوري؛په همدې خاطر حيوانات نه ذبحه کوي بلکي هغه وژني او ټوټه کوي يې چي په پايله کي دژوي وينه دبدنه نه وزي او په غوښه کي پاته کيږي. ښه نو که موږ غواړ په ژوند دستونزو څخه خلاص،بريالي او خوشبخته سو دالله جل جلاله دحکمونو څخه بايد سرغړونه ونه کړو!دالله جل جلاله اوامر چي په قرآنکريم کي دي :په قرآن الکريم ځان پوه او په لارښوونو يې عمل وکړو.دقرآن الکريم لارښووني دانسان آزادۍ نه محدودوي بلکي دهغه دسلامتی زمانت کوي. که دبريښنا دمزو ديؤ لځ ځای خوا کي يؤه دړه باندي ليکلي وي "دبريښنا مزي ته لاس وروړل دمرگ خطر لري"ايا دبريښنا مامورينو داليکنه ستاسو دآزادئ دمخنيوي لپاره دلته ليکلي ده. دغه داړه چي هلته راځړول سوي ستاسو دآزادی دلمنځه وړلو لپاره نه بلکي ستاسو دخونديتوب لپاره را ځړول سوي، مومن انسان بايد داسي وپوهيږي. الله جل جلاله زموږ دسلامتی لپاره پولي ټاکلي دي،دالله جل جلاله دلوري دټاکل سو حدودو څخه سرغړونه نه کول،زموږ دبريا ،نيکبختی اوسلامتی لامل کيږي، او برعکس دهغه حدودو څخه سرغړونه زموږ دناکامی،بربادی لامل کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوينې حراموالی

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 145](قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطۡعَمُهُ ۥۤ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيۡتَةً أَوۡ دَمًا مَّسۡفُوحًا أَوۡ لَحۡمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ ۥ رِجۡسٌ أَوۡ فِسۡقًا أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦ‌ۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ)

[اې محمده (ص)!] دوی ته ووايه: کومه وحيي چې ما ته راغلې ده، په هغې کښې خو زه کوم داسي شی نه مومم چې پر کوم خوړونکي حرام وي؛ مګر دا چې هغه مرداره (خپله مړ شوی) وي يا توی شوې وينه وي، يا د خوګ غوښه وي چې هغه ناپاکه ده، يا فسق وي چې له الله پرته د بل چا په نوم حلال کړای شوی وي. نو څوك چې د اړتيا په حالت کښې (له دغو شيانو څخه کوم شی وخوري) پرته له دې څخه چې هغه د نافرمانۍ اراده ولري او پرته له دې څخه چې د اړتيا له اندازې څخه زياتی وکړي، نو په دې کښې شك نشته چې ستا رب له تېرېدني څخه کار اخيستونکی او رحم کوونکی دی.

******

پوهان دوينې په اړه وايي:وينه دخپل ځان سره:زهري؛اضافي،او زيان رسوونکي ترکيبونه ليږدوي ولې چې يؤه ددندو څخه دوينې دزهري او اضافي موادو ليږد او دبدن دوتلو په پار دهغوئ سره مرسته ده. وينه کي يوريک اسيد شتون لري چي دپرټينونو دتجزيي څخه ورسته جوړيږي.همدارنګه وينه دکلمو څخه زهري مواد دبدلولو لپاره ايني،ځيګر ته ليږدوي. که چيري انسان وينه وڅښي يا وخوري دانسان په بدن کي ديوريک اسيد،اونورو زهري موادو اندازه ډېريږي چي په پايله کي يې انسان دمغزو په ناروغيو اخته، په کوما او مړيني يې پای ته رسيږي.

وينه دميکروبو،ويروسونو دتوليد،تکثر لپاره خوندي ځای دئ.وينه کي بيلا بيل ميکروبونه،ويروسونه ځای لري اوکه چيري انسان وينه وخوري ياد ميکروبونه،ويروسونه دانسان بدن ته داخليږي،موږ نه سو کولی دوينې څخه دساليمو خوړو په ډول ګټه واخلو په همدي خاطر دهغه حيوان دغوښو خوړل چي وينه يې دبدن څخه نه وي وتلي يا په اسلامي طريقه نه وي ذبحه سوی ناروا دي،ځکه که وينه دحيوان دبدن څخه ونه وزي په غوښه کي پاته کيږي او وينه کي ميکروبونه،زهري مواد او حتی ويروسونه شتون لري چي خوړل يې دانسان لپاره ډېر زيان لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ بايد دهغه حيوان غوښه هيڅکله ونه خورو چي داسلامي شريعت سره سم نـه وي حلال سوی. په اسلام کي دحيـوان دغاړي شاه رګ پـري کيږي نـه ټول سر: ځکـه دزړه اړيکـه پـه بشپړ ډول دمغزو سره نه پري کيږي عصاب زړه ته امر کوي چي زه دويني دکمښت سره مخ يم وينه را واستوه زړه په پرلپسي ډول وينـه مغز تـه استوي ترڅو دحيوان دبدن ټولـه وينـه مغز ته دتلو په تکل دغاړي دشاه رګ څخه چي پري دئ دباندي ووزي.

ښه نو داسلامي شريعت حکم چي دپورته ايات شريف څخه سرچينه اخلي حکمت بايد مسلمان ته په پوره ډول څرګند وي.ښه نو که چيري موږ يؤه کفري هيواد ته سفرکوو بايد دداسي يؤه حيوان غوښـه ونـه خـورو چـي هغـه داسـلامي شـريعت سرسـم نـه وي ذبحـه سوی،داسـلامي شريعت خلاف دمرادار سوي حيوان دغوښي خوړل حرام او روغتيا ته زيان رسوونکي دي.

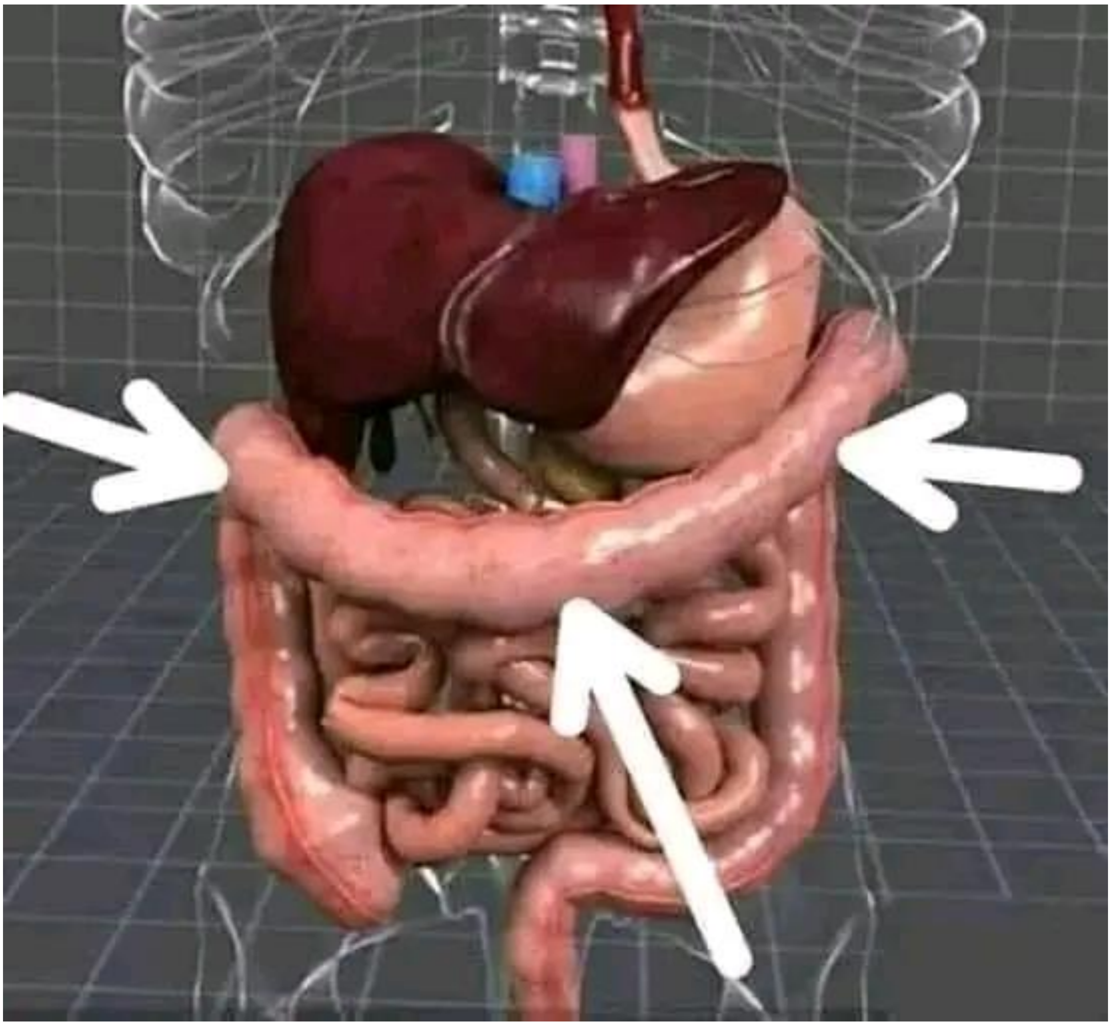

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس

الله جل جلاله آس دانسانانو دهوساينې او سرلوړۍ لپاره دهغوئ په واک کي ورکړی دئ.

آس ډېري ځانګړني لري چي يؤه هغه يې داوريدو پياوړی حس دئ:دغه حيوان دبل آس دليدلو وړاندي دهغه دپښو ترپهاری اورې او خپل خاوند ته خبر ورکوي.آس دعمر په ډېريدلو سره د نسل دتوليد وړتيا دلاسه نه ورکوي. ياد حيوان پياوړی تنفسي سيستم لري چي دوه لوی سږي دهغه سره مرسته کوي چي ډېر اکسيجن تنفس کړي او په ډېرو ځغستلو ژر ستړی نه سي. آس کولی سي دځان سره ډېر بار وليږدوي داسي چي دخپل وزن يو پر څلورمه برخه بار وړلی سي،دبيلګې په ډول که دآس وزن 400کيلو ګرامه وي سل کيلو ګرامه وزن وړلی سي، همدا ډول کولی سي په اوږدو مزلونو کي بيله اوبو او خوړو مزل ته دوام ورکړي.

آس پياوړې حفظه لري،او په کومه سيمه کي چي اوسيږي دهغي سيمي لارې ښه ورمالوميږي،که دآس دخاوند څخه لاره ورکه سي آس کولی سي هغه درخپله کوره ورسوي. آس خپل خاوند دهغه دليدلو پرته پر ږغ ،بوئ او دسپريدلو پر طريق پيژني. آس دخپل خاوند دکنټرول حرکاتو ته ژر مثبت ځواب ورکوي. آس دهوښيارو او وفا لرونکو ژوو دډلې څخه دئ. په علمي څيړونو کي څرګنده سوي ده چي پر آس سپرتيا دزړه،ايني،پښتورګو او هضمي سيستم دناروغيو په مخنيوي کي ونډه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی کبان

يؤدالله جل جلاله دنښو نښانو څخه چي دهغه پرلويي دلالت کوي په سمندرونو کي لوی کبان دي. يؤ ډول ددې کبانو څخه چي نيلي رنګ لري شمير يې: 150زرو ته رسيږي،130ټنه وزن او 35متره اوږدوالی لري.

که ددغو کبانو وزن دهغوئ په شمېر کي ضرب کړو يؤ لوی عدد لاسته راځي؛که چيري دغه عدد دمځکي پرمخ پر ټولو انسانانو وويشو هرانسان ته يې 6ميليونه او4کيلو ګرامه غوښه رسيږي. دغه کبان جالب جېنډېنې ژوند لري کله چي دمور په خيټه کي وي اوږدولی يې دريؤه سانتي متر نه ډيريږي،د پيدايښت څخه څه موده ورسته يې اوږدوالی 7مترو او وزن يې 2ټنه ته ورسيږي.

دغه کبان مځکه دشمال څخه درجنوبه طی کوي،داستوا پر کرښه تيريږي دشمالي قطب څخه در جنوبي قطب پوري ځي. لکه څنګه چي پوهيږو په سمندرونو کي دتودوخي درجه توپير لري؛په همدي خاطر باد کبان دچربۍ يوه لايه لري چي پنډوالی يې يؤمتر ته رسيږي اوهغوئ دسړو او تودوخي څخه ساتي.

دغه کبان په يؤځل 4ټنه خواړه خوري او درځلورو ټنو په کمو خوړو نه مړيږي.

کله چي کوچنيو کبانو ته ګورو دلويو کبانو ټول غړي په هغوئ کي هم وينو مګر دلويو کبانو دغړو څخه کوچني. ښه نو لوی کبان دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه دي.

په رښتيا چي هرڅه په سمندرونو کي دي ټول زموږ دګټي اخيستني لپاره پيداسوي دي,الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 13](وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۚ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ) هغه د اسمانونو او ځمکي ټول شيان ستاسي لپاره مسخر کړل، هر څه له خپل لوري څخه؛ پدې کښي ستری نښاني د هغو خلکو لپاره دي چي غور او فکر کوونکي دي.****هرڅه چي الله جل جلاله پيداکړي دوې ګټي لري لومړی يې:عبرت،لارښوونه اوپيژندنه دويمه يې دونيايي ګټه.[سُوْرَةُ الواقِعَة : 73-74]نَحْنُ جَعَلْنٰهَا تَذْكِرَةً وَمَتٰعًا لِّلْمُقْوِينَ)موږ دا (اور) د

(دوږخ) درپه زړه کولو وسيله او د اړو کسانو لپاره د ژوند متاع ګرځولې ده.(فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ)نو [اې پېغمبره (ص)!] د خپل عظيم رب نوم په پاکی سره ياد کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهلامي كبان

يؤډول كبان شتون لري چې هلامي نوم لري. دغه كبان دايتاليا او فرنسي دساحلي سيمو داوسيدونكوسره ډېر وخت لپاره وجنګيدل او هغه ساحلونه يې په ويرونكو سيمو بدل كړل،داسي لكه دزهري مارانو څخه ډكي دښتي.

يؤ ګرځيدونكي چې دساحل څخه يې ليدنه كول وويل:دپښې دبجلكي سره مې ناڅاپه يؤ درد احساس كړ داسي درد لكه يؤڅوک چې مې پر بجلكي سور سيخ راوتېرسي،ورسته دريؤه پاو مې داسي احساس وكړ لكه چا چې مې سرسنجاق كړ ورسته درهغه بې هوښه سوم،درژغورنې ورسته چې ډاكتر مې فشار كتلی وو نژدي وصفر ته وو.

ځيني پوهان وايي:په هغوسيمو كي چې دهلامي كبان شتون لري په هر متر مربع كي 25كبان دي،ددغو كبانو ډله چې اوږدوالی يې دوو مترو ته رسيږي په كښې زيات شمېر هلامي كبان شتون لري. كب پيژندونكي وايي:ددې كبانو د جنګ كولو:دانسانانو دچيچلو آره موخه نه ده مالومه،چې دوئ ولې په ساحلونو كي جنګيږي.

دهلامي كب داستراليايي ډول نيښ دومره پياوړی دئ چې په څو دقيقو كي دانسان دمړينې لامل كيږي. دهلامي كبان سترګي او غوږونه نه لري،همدارنګه مغز هم نلري،دهغوئ بدن نازک،پوست دهوا او اوبو پر وړاندې پياوړی دئ. ديادو كبان دبدن 98سلنه اوبه جوړوي.

ياد كبان زهري دي او زهر يې انسان ته زيان رسوونكي دي. ډاكتران لارښوونه كوي چې ساحلونو كي بايد اوليه مرستې شتون ولري. همدا ډول دساحل ليدونكو،سيلانيانو ته لارښوونه كوي چې دځان سره بايد كورتيزول درمل ولري ځكه چې سيلانيان ديادو كبانو دحملو څخه خوندي نه دي. دراوسه پوري ژوند پيژندونكي او سمندر پيژندونكي پوهان ددې كبانو دجنګيدلو دعلت په پيداكولو نه دي بريالي سوي او ددې كار لپاره يې كوم ښكاره دليل نه دئ موندلی،خو اسلامي پوهان په دې باوردي چې ياد كبان په نبنه سوي نقشې،موخې باندې چې دالله جل جلاله هغوئ ته ښوولي ده حركت كوي؛ځكه ياد كبان دهغو ساحلونو لورته راغلي يا ځي چې دانسانانو دفساد له كبله تباسوي دي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرُّوم : 41](ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِى عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وچه او لمده کښې د خلکو (د لاسونو) په عملونو سره فساد ښکاره شويدی؛ نو (الله) په دوی باندې د هغو عملونو (د سزا) خوند څکي چې دوی کړي دي، ښايي چې دوی راوګرځي.

*******بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الزُّمَر : 62]اللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىۡءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ وَكِيلٌ) الله د هر شي هستوونکی دی او هماغه د هر شي ساتونکی دی.**

****

بيله اجازې دخدای جل جلاله دغه کبان حرکت نه سي کولی ،هيڅ عاقل انسان بيله موخې حرکت نه کوي!څنګه به ددې کبانو حرکت بيله موخې وي؟ الله جل جلاله فرمايې: [سُوۡرَةُ هُود : 56] إِنِّى تَوَكَّلۡتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّى وَرَبِّكُم ۚ مَّا مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذُۢ بِنَاصِيَتِهَآ ۚ إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسۡتَقِيمٍ) زما توکُل پر الله باندې دی چې زما رب هم دی او ستاسي رب هم. هيڅ ساکښ داسې نشته چې وچولي (د تندي وېښتان) يې د هغه (الله) په لاس کښې نه وي. بېشکه زما رب پر سمه لار دی.

****

بيا فرمايي: [سُوۡرَةُ الحَدِيد : 22](مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِى ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِىٓ أَنفُسِكُمۡ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مِّن قَبۡلِ أَن نَّبۡرَأَهَآ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ) هيڅ مصيبت داسې نشته چې په ځمکه کښې ستاسي پر خپل نفس نازل شي او موږ هغه له پيدا کولو څخه مخکې په يو کتاب کښې نه وی ليکلی، دغسې کول د الله لپاره ډېر اسانه کار دی.

****

دغه کبان هم دالله جل جلاله لښکر دي؛ډېر لښکريان.الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ المدَّثِّر : 31](وَمَا جَعَلۡنَآ أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةً ۙ وَمَا جَعَلۡنَا عِدَّتَهُمۡ إِلَّا فِتۡنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسۡتَيۡقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا ٱلۡكِتَٰبَ وَيَزۡدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِيمَٰنًا ۙ وَلَا يَرۡتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ ۙ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلۡكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِى مَن يَشَآءُ ۚ وَمَا يَعۡلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ ۚ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ لِلۡبَشَرِ)موږ د دوږخ دغه خدمت ګاران پرښتې ګرځولي دي او د هغو شمېر مو د کافرانو لپاره ازموينه ګرځولې ده، تر څو چې د اهل کتابو باور راشي او د مؤمنانو ايمان زيات شي، همدارنګه اهل کتاب او مؤمنان په کوم شك کې پاتې نه شي. د زړه ناروغان او کافران دا وواېي چې ښه نو، د الله د دې عجيبه خبري څخه څه مطلب کېدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ډول چي د الله چا ته خوښه شي ګمراه کوي يې او چا ته چي يې خوښه شي لاره ورښيي. او ستا د رب لښکري پخپله له هغه پرته بل څوك نه پيژني؛ او د دوږخ يادونه له دې پرته د کوم بل غرض لپاره نه ده شوې چي خلکو ته پند وي.

*****

دهلامي کبان چي ديونان،فرانسې او ايټاليا په ساحلونو کي جنګ کوي ياشتون لري او هغه ساحلونه يې داسي کړي لکه دوژونکو مارنو څخه ډکې ويرونکي دښتونه،په دي کي دالله جل جلاله حکمتونه دي.

دسمندر بريښنا،برق لرونکي کبان

پوهان وايي:هيڅ شی داسي نسته چي په خپلو کارونو کي بريښنايي قوه توليد نه کړي.

دبيلګې په ډول دانسان زړه دولټ يؤ سلنه بريښنا توليدوي،دزړه بريښنايي ګراپ مالومونکي آله دEcg ماشين دزړه بريښنا يي جريان مالوموې ځکه خو دغې آلې ته Ecgدزړه بريښنايي ګراپ مالومونکي آله وايي.

هره عضله په خپل حرکت سره بريښنايي قوه توليدوي،دغه قوه داسي ده چي انسان کولی سي هغه وزغمې؛مګر هغه څه چي هيرانوونکي او خورا جالب دي هغه دادي چي:يؤډول کبان په سمندرونو کي شتون لري چي دهغوئ دلوري توليد سوې بريښنايي څپې 220ولټ دي. دغه کبان دسمندر په ژورو کي دبريښنايي جټکو په مرسته دځان ساتنه کوي او خپل دښمنان پري وژني. يؤبل ډول ددې کبانو داسي دئ چي دخپل داوړو اړخونو څخه داسي بريښنايي څپې توليدوي چي پياوړتيا يي 600ولټه ده.

څيرونکو ياد کبان يؤه حوض ته راوړل چي ياد حوض دڅو ځراغونو سره وصل وو،ددغو کبانو په هر وار بريښنا ازادولو سره شپږ ځراغونه روښانه کيدل،په داسي حال کي چي هرڅراغ 100ولټه بريښنا ته اړتيا درلودل. دڅرغونو دغه روښانه کيدو څو ثانيې وخت دلود.

ياد کبان څنګه بريښنا توليدوي؟

ديادو کبانو دبدن در څيرلو ورسته په ډاګه سول،چي دغه کبان په خپلو اړخونو کي شپږ غابښو ته ورته جوړښتون لري چي سرو کي يې بريښنايي حجرې،ژونکي شتون لري،او دکيمياوي موادو په مرسته يې دکب په بدن کي بريښنايي قوه توليدوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوئ وموندل چي يؤ کب در400ډېرې بريښنا توليدونکي ژونکي لري،چي دځنځير په شان ديؤبل سره مبنتي دي او دمغزو دامر سره سم په يؤه وار دخپل دښمن لورته خپله انرژي خالي کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصِّلَت : 53]

سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)

ډېر ژر به مونږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شی چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

****

ښه نو يؤډول کوچنی کب 220ولټه اوبل ډول کب 600ولټه بريښنايي جټکې توليدوي،دا دالله جل جلاله دلويی او حکمت دنښو څخه يؤه ده،په ريښتيا چي دالله جل جلاله ټول مخلوقات دهغه جل جلاله پر قدرت،عظمت او علم شاهدي وايي.

دسلمون،سالمن کبان

دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه يوه يې دسلمون کبان دي.

دغوکبان په خپل هيرانونکي کار پوهان په تعجب کي کړي چي بيله قرآن کريم څخه دهغه تفسير نه کيږي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زمونږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

******

دغه کبان دامريکان دسيندونو په سرچينو کي زيږي،دهغه سيندونو دځروبو،ابشارونو څخه راکښته کيږي داطلس دسمندر پای ته ځي او ورسته دفرانسي ساحلونو ته مهاجرت کوي،ورسته درهغه بيرته راګرځي دخپل پيدايښت ځای ته راستنيږي.

دايؤ ګمان او فرضيه نه ده بلکې پر يادو کبانو کلونه کلونه څيړنې سوي،په ځينو سيندونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دڅيرنې ځايونه جوړسوي:چي ددوميا شتو په جريان کي يې د دوميليونو څخه ډېر دسلمون كبان شمېرلي دي چي بيرته دخپل پيدايښت ځای ته راستنيدل.
څيرونكو پرهغوئ ځينې فلزي آلي چي پر هغو ديادو کبانو دکډوالی تاريخ ليکل سوی وو دهغوئ پر بدن نصب كړي ترڅو چي هغوئ بيرته راستانه سي دهغوئ دسفر وخت پري مالوم وي. دهيرنتيا ځای دادئ چي هغوئ څنګه داطلس سمندر څخه بيرته دخپل زيږيدنې ځای ته راګرځي. كه موږ يو سمند پيژندونكی په كښتۍ كي سپوركړو اوهغه ته ووايو دفرانسې دسواحلو څخه دامازون ځنګله سيندونو ته ولاړسه:ياد پوه او متفكر كه هر څومره هم په سمندري سفرونو کي تخصص ولري او دهغه سره نقشه اوبل لارښوونكي آله نه وي :نه سي کولی ټاکل سوي ځای ته ورسيږي.
مګر دغه کبان چي دسمندر په ژور کي تک کوي خپل منزل ته ځان رسوي،كه چيري هغوئ دري درجې هم دخپل لارې څخه چپ سي دشمالي امريكا څخه يې جنوبي امريكا ته لار بدليږي،ددې سربيره څنګه ياد کبان دفرانسې دساحلونو څخه دخپل پيدايښت ځای ته ستنيږي،په داسي حال کي چي دانسانانو امكانات دكبانو په لاس كي نه دي.
ياد کبان كولی سي پرکومه لار چي تللي بيرته پرهغه لاره ولاړ سي چي حتا ځيني وخت دلوړو ځروبو څخه پورته کيږي،دهغوئ څخه دځروبو څخه دپورته تللو په وخت كي دقيق انځورونه اخيستل سوي دي چي هغوئ غوښتل بيرته خپل دزيږيدو ځای ته ستانه سي.
ښه نو داکبان چا داسي پيداکړي؟چاهغوئ ته دلارې مالومولو وړتيا وركړي؟الله جل جلاله فرمايي [سُوْرَةُ طٰه : 49]قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يٰمُوسٰى)فرعون وويل: "ښه نو، بيا ستاسي دواړو رب څوك دی، اې موسی؟!"[سُوْرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدٰى) موسی (ع) ځواب وركړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت وركړ، بيا يې ورته لار وښودله."

*****

بيا الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الأعلىٰ : 1-3](سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى)[اې پېغمبره (ص)!] د خپل لوړ مرتبه رب د نوم په پاكي سره ستاينه وكړه؛(الَّذِى خَلَقَ فَسَوّٰى) هغه (رب) چي (ټول شيان يې) پيدا كړي، بيا يې اندول برابر كړی دی؛(وَالَّذِى قَدَّرَ فَهَدٰى)او هغه (رب) چي (خير او شر يې) اندازه كړل، بيا يې لاره وښودله؛*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــه دحيوانـــاتو پـــه چلنـــد،کړنو او جوړښـــت کـــي ژور آنـــد وکـــړو هيرانـــوونکي پيبښـــي بـــه ووينو:دسلمون،سليمان دکب سربيره،سمندري ماران الوتونکي مرغان،حيوانات،نباتات چا دوئ پيداکړي دي؟

چا دوئ ته دژوند تګلارې ښوولي دي؟چا هغوئ تـه پـه شپه او ورځ کي دخپلو مخو دڅارلو وړتيا ورکړې؟

دا دالله جل جلاله مخلوقات دي چي په بشپړ ډول بې‌له کومي کمۍ الله جل جلاله پيداکړي دي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر کب

يو سمندر پيژندونکی دسمندر په اوبو کي په ځيرونو بوخت وو،چي يوه لوی کب ته يې پام سو چي دخپلې ډلې بيل او ديوه کوچني کب لورته يې حرکت وکړ.

دمعمول سره سم دي سمندري پوه فکر وکړ لوی کب دکوچني کب دخوړلو په نيت دهغه لورته حرکت وکړ،مګر دهغه پر خلاف يې وليدل چي لوی کب دکوچني کب خواته ودريدئ او کوچني کب دهغه دځينو خالونو په خوړلو پيل وکړ.

تقريباً ورسته درلسو کالونو يو هيرانوونکی حقيقت ځرګند سو هغه داوو چي :دغه کوچني کبان دټولو کبانو درملنه کوونکي يا ډاکتران دي،او يو ناليکلي وعده،يا پريکړه دټولو کبانو په منځ کي سوي ده چي دغه ډول کوچني کبان بايد دنورو کبانو لخوا ښکار او ونه خوړل سي.په دي اړه ډېرې ځيرنې وسولې او دهغوئ په اړه ډېر مالومات لاسته راوړل سول،چي ورسته پوهان لخوا يادو کبانو ته د درملنه کوونکو يا ډاکترانو کبانو نوم ورکول سو. الله جل جلاله ددې کب خواړه دنورو کبانو دزخمونو په چرکونه،نوونه ايښي دي. لوی کبان دخپلو زخمونو ددرملنې لپاره ديادو کبانو خواته درومي .

ځيني ويډيو ګاني چي دياد کب څخه سوي ډېرې هيرانوونکي دي يوکب ددې کوچني کب خواته راځي او خپله خوله ورته خلاصوي ترڅو دياد کب دزخم چرک وخورې،کوچنی کب دهغه خولې ته ننوزې په همدې وخت کي يو نسبتً غټ کب دناروغ کب دښکار لپاره راځي،ناروغ کب درملنه کوونکي کب ديو ډول ږغ سره يوځای دخولې څخه غورځوي اوتښتي.دا څنګه وعده او قرارداد دئ چي دسمندر په ټولو برخو کي دهغه څخه پيروي کيږي.

دغه کبان چي الله جل جلاله پيداکړي دي يو ښه توږونکي آله لري چي پرځای کارکوي،ددې کب هضمي سيستم داسي دئ چي چرک اونوونه قبولوي او همدا مواد ددې کب خواړه دي،کله چي يو لوی کبان ديوبل سره ټکر يا جګړه کوي :زخمي کيږي؛دزخم،ټپ دالتهاب ،چرک څخه دخلاصون په پار دياد کوچني ډاکترکب خواته ځي او هغه يې درملنه کوي.

ځيني وخت ددې کب خوات ډېر کبان ددرملنې لپاره راځي نو ديوبل سره شخړه نه کوي بلکي دمتمدينې ټولنې دوګړو په شان په نوبت کي دريږي،يو بل ته تکليف نه رسوي. کبان انتظار کوي ترڅو ددرملنې نوبت يې را ورسيږي؛ځيني وخت ديوه کب درملنه يوه دقيقه يا دهغه څخه ډېر وخت نيسي او پرخپله لاره ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ لقمَان : 11]هٰذَا خَلۡقُ اللّٰهِ فَاَرُوۡنِىۡ مَاذَا خَلَقَ الَّذِيۡنَ مِنۡ دُوۡنِهٖ‌ؕ بَلِ الظّٰلِمُوۡنَ فِىۡ ضَلٰلٍ مُّبِيۡنٍ
) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟
- اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په ښکاره ګمراهۍ کښي غور ځېدلي دي.

******

ميليونونه کبان په سمندرونو کي ژوند کوي:چا هغوئ ته ور وښوول چي دا درملنه کوونکى کب بايد ونه خوړل سي او زيان ورته ونه رسيږي ترڅو هغه خپل کار ته په ښه ډول دوام ورکړې ؟آيا هغوئ عقل لري؟الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ طٰه : 50](قَالَ رَبُّنَا الَّذِىۡۤ اَعۡطٰى كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهٗ ثُمَّ هَدٰى) موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتونکي مرغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرغان

يؤځای مې ولوستل داسې هيڅ يؤه الوتکه شتون نه لري چې دمرغانو وکارونو ته ورسيږي،يا حتا هغه کارونو ته نژدې سي.

الوتونکي مرغان الله جل جلاله پيداکړي چې دهغه جل جلاله دعظمت نښه ده او دهغوئ داسې توصيف کوي:[سُوۡرَةُ المُلك : 19]

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نه ويني؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چې هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

الوتونکي دنورو مخلوقاتو څخه ډېرې ښکلاوي لري،او ډېر زړه را کښوونکي دي.دنړۍ په هره برخه او موسم کې موندل کيږي:په قطبي سيموکي،دغرونو په هسکو څوکو،په سمندرو کې؛په تاريکو ځنګلونو کې؛په وچو دښتو او ګڼ ميشتو ښارونو کې .څېړونکو دراوسه 9 زره ډوله مرغان پيژندلي دي.

خدای جل جلاله مرغانو ته سپک وزن ورکړی ترڅو دهغوئ لپاره الوتنه آسانه وي.دهوا دليږد کوچني پيپونه،خاليګاوي دهغوئ دبدن په هره برخه کې شتون لري ترڅو وزن يې کم او دالوتلو په وخت کې يې بدن سوړ،خنک کړي. خدای جل جلاله دهغوئ هډوکي خالي او ښکې سپکې پيداکړي دي،ترڅو په ښه ډول الوتنه وکولی سي.

مرغان ښه ليدل کولی سي چې دځينو دلېد وړتيا يې دانسان دليد 8برابره ده. ځينې يې خپل ښکار د2000مترو ليرې څخه ويني،دهغوئ سترګې ددې توانايي لري چې ديؤې پوره دايرې په اندازه وګرځې په داسې حال کې چې دانسان سترګې يؤازې 180درجې سيمه بيله سر ګرځول ويني. دمرغانو سترګې دسره په دواړو خواو کې شتون لري چې کولی سي بيله سر ګرځول يؤه بشپړ دايره ووينې. ځيني مرغان خپل ښکار ددوه کيلومتره لوړې څخه په ښکاره ډول ويني. ځيني يې خپل هګۍ دونو په پاڼو کې درنظر لاندې ساتي، ځيني نور مرغان بيا خپل ښکار داوبو لاندې ويني او هغه ښکارکوي. دځينو مرغانو تېزوالی په ساعت کې 130کيلومتره او دځينو سرعت يې بيا دښکار په وخت کې 350کيلومترو ته رسيږي لکه:دښکاري باز.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني مرغان بيله دريدلو 6زره کيلومتره الوتنه کوي يا 86ساعته بيله دمې خپل وزرونه رپوي او په ياده موده کي دخوړو او اوبو څخه ګټه نه اخلي. ايا داسي الوتکه سته چي بيله تيلو او ډېرې انرژۍ دومره فاصله ووهي.[سُوْرَةُ المُلك : 19] أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نه ويني؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

:****

د ډېرې قوي؛پیاوړتیا تولید،کلکي او سپکي پرزې دیؤې الوتکې دوه بنسټيز شرطونه دي چي هره الوتکه يې بايد ولري ترڅو الوتنه وکولی سي.

مرغان پيژندونکي وايي:دغه دوه شرطونه په مرغانو کي شتون لري،ياني ډېره قدرت،او سپک وزن دغه محرک قدرت مرغانو دسينې دپياوړو عضلو،پياوړی زړه چي قوي غورځيدا لري څخه لاسته راوړی. مرغان ددې توانايي لري چي په زيات سرعت د ډېروخت لپاره الوتنه وکړي.

دمرغانو تنفسي سيستم دعضلاتو دتوليد سوي تودوخې پروړاندې دمقابلې توان لري،دخوځنده وسايلو جوړونکي تل ديادو وسايلو دسيستمونو دسړولو يا يخولو لپاره دستونزو سره مخ وي؛که چيرې ديادو وسايلو ديخولو په سيټم کي لږ هم ستونزه وي،نور سيستمونه به ښه کار ونه سي کولی او کيدای سي اور واخلي.

الوتونکي در5زره کيلومترو ډېره الوتنه کوي او ډېره انرژي پر دغه لاره کاروي ددې سربيره خوله هم نه کوي.

هيرانوونکي ده دمرغانو زړه او عضلې څومره پياوړي دي چي ياد کار بيله ستونزې سرته رسوي. دمرغانو په بدن کي کوچني پيپونه شتون لري چي دسړو څخه پيل کيږي؛ديادو کوچنيو پيپونو دلاري هوا دمرغه دبدن ټولو برخو حتی دپښو خواو ته رسيږي ترڅو دالوتنې په وخت کي دمرغه عضلات خنک وساتي. دمرغانو تنفسي سيستم دهغوئ په ټول بدن کي برخې لري،کله چي مرغه هوا تنفس کوي دعضلاتو ټولو برخو ته يې رسيږي ترڅو هغوئ خنک،ساړه وساتي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يؤ مرغه چي طلايي الکردان نوميږي بيله دريدلو در5500کيلومترو ډېره الوتنه کوي،مگر ډېر لږ وزن دلاسه ورکوي چي دهغه ټول وزن ته دلاسه ورکړى وزن چندان شى نه وي.

[سُوۡرَةُ الجَاثيَة : 3]إِنَّ فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ لَءَايٰتٍ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ) حقيقت دا دى چي په اسمانونو او ځمکه کښي بې شمېره نښانې د ايمان راوړونکو لپاره دي.

******

سمندري ښکاري سپين مرغه چي شا يې خړه او سريې تور دئ (Tern)

ياد مرغه ديخنى څخه تېښتي :په همدې خاطر دشمالي آسيا او امريکا څخه جنوب لورته مهاجرت کوي،دياد کار دسرته رسولو لپاره په ژمي او دوبي موسمونو کي 9زره کيلومتره الوتنه،سفرکوي.

ددې مرغه وزرونه داوبو ضد دي ياني نه لنديږي،که چيري دياد مرغه وزرونو اوبه جذبولى:په اوبو کي دهر وار غوټې سره به يې وزرونه ډېر درنيدل او بيا به يې پرواز نه سواى کولى . مرغه پيژندونکي پوهان وايي:دټولو سمندري مرغانو وزرونه نه لنديږي؛په اوبو کي در غوټه کيدو ورسته يې پر وزرونو اوبه هيڅ اغيزه نه کوي،هغوئ دسمندري کبانو څخه ځانونه تغذيه کوي.

سپين سمندري مرغه ځيني ښکاري الوتونکي ځارې:کله چي هغوئ کب داوبو څخه پورته کړې او غواړې دځان سره يې ولېږدوې سپين مرغه پرهغوئ حمله کوي،هغه بيريږي او کب ايله کوي،سپين مرغه مخکي له دي چي کب اوبو ته ورسيږي هغه نيسي.

ددې مرغانو يؤ بل ډول دشمالي منجمدي سيمي څخه جنوبي منجمدې سيمي ته کډوالي کوي،په ياد مهاجرت کي هغوئ 32زره کيلومتره لار وهي. کيداى سي سوال وکړئ:چي داڅنگه مالومه سول چي ياد مرغه دومره ډېره لار طى کوي؟

په ځواب کي بايد ووايو:څيړونکي پريادو مرغانو يؤه بريښنايي آله تړې چي هغه آلي کي دياد مرغه وهل سوي لار او اندزه يې مالوميږي ياني دمرغه دتک،سرعت او طى سوي فاصلې ټول مالومات خوندي کوي. ځيني نور مرغان 4زره کيلومتره مزل کوي بيله دې چي استراحت وکړي يا کوم څه وخوري؛ځيني نور مرغان بيا 86ساعته پرلپسي سفرکوي.

[سُوۡرَةُ المُلك : 19]أَوَلَمۡ يَرَوۡا إِلَى الطَّيۡرِ فَوۡقَهُمۡ صٰٓفّٰتٍ وَيَقۡبِضۡنَ ۚ مَا يُمۡسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحۡمٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىۡءٍۭ بَصِيرٌ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه وينـي؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

****

بيالله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النُّور : 41](أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱلطَّيۡرُ صَٰٓفَّٰتٍۖ كُلٌّ قَدۡ عَلِمَ صَلَاتَهُۥ وَتَسۡبِيحَهُۥۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِمَا يَفۡعَلُونَ) ايا تـه نـه وينـې! هغه ټول مخلوقات چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، او هغه الوتونکي چي په وزرونو غوړولو سره الوزي الله په پاکی سره ستايي؛ هر يو د خپل لمانځـه او ثنـا ستايني کړنلاره پيژنـي. او دوی ټول چي څه کوي، الله پرې پوهيږي. ****همدارنګه بياالله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 79] أَلَمۡ يَرَوۡاْ إِلَى ٱلطَّيۡرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ ٱلسَّمَآءِ مَا يُمۡسِكُهُنَّ إِلَّا ٱللَّهُۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوۡمٍ يُؤۡمِنُونَ)ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي پـه څـه شان مسخر دي؟ دوی لـه الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښې نښاني شته چي ايمان راوړي.*****

دغه دري اياتونه چي پوره څرګند او محکم دليل دئ: موږ اړباسي چي دمرغانو دپيدايښت او ټولو مخلوقاتو په پيدايښت، خلقت کي ژور اندوکړو!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوتري دتاريخ لومړۍ هوايي ليک ليږدونکي

نورالدين الشهيد چي کله دشام او مصر آمر وو هوايي پستي خدمات يې په کار واچول،ياني دکوترو په مرسته دليک استول. دپوهانو په وينا دليک وړونکو کوترو 500ډولونه شتون لري.کوترې ډېرې هوښياري او دلوړ پروازکولو وړتيا لري.کوترې داسي مرغان دي چي ژر اهلي کيږي.[سُوْرَةُ يٰسٓ : 72](وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تابع) کړيدي چي پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،

***

چا دا مرغه رام؟چا دي مرغه ته دزيرکی پياوړی قدرت او دډېرې الوتنې وړتيا ورکړي؟چا دا مرغه دانسان چوپړکوونکی گرځولی؟

ليک وړونکي کوترې بېله دمې زرکيلومتره لار وهي؛په هره دقيقه کي يو کيلومتر اويوه ساعت کي 60کيلومتره الوتنه کوي.ياد مرغه دکاله 9جوړې چيچيان روزې. کوترو په هواکي دليک په ليږدولو کي زموږ سره مرسته کول او دهغه وخت په مقياس يې ليک ترټولو ژر خپل موخي ته رسوئ.

په هر حال سلطان نورالدين الشهيد د دمشق او قاهرې ترمنځ دليک دليږلو لپاره دکوترو څخه گټه اخيستل چي پر يادو کوترو دسلطان نوم حک سوی وو،نورالدين دمځکې په بيلا بيلو برخو کي د2000ليک وړونکو کوترو څخه کار اخيستئ. پوښتنه پيداکيږي:څنگه دغه مرغان ورته په نښه سوي ليرې منزلونه پيداکوي؟ څنگه کولی سي دغه ليري فاصلي ووهي؟ هغه حس چي کوتري ته لارښي څنگه کارکوي؟

ځيني پوهان وايي:پرمځکه داسي نښې شتون لري چي کوترې هغه په يادوي او دهغه نښو په مرسته خپل لار پيداکوي. دايوفرضيه ده چي نورو پوهانو رد کړي ده،داسي چي کوتره يې په ترلو سترگو دموخې لورته واستول هغه خپلې موخې ته ورسيدل. دويمه فرضيه:کوتره دلمرسره زاويه جوړوي چي دهغې په مرسته خپل منزل ته ځان رسوي. که ووايو چي کوتره دشپې هم مزل کوي دافرضيه هم رديږي. دريمه نظريه:ځېني پوهان باور لري چي دکوترې په مغزوکي يو رادار دئ چي دمځکې دمقناطيسي ميدان څخه په گټې اخيستو خپله لارپيداکوي او خپلې تاکل سوې موخې ته رسيږي. په ورستيو وختون کي دانظريه تائيدسوي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي :[سُوۡرَةُ الأعلىٰ : 1-3](سَبۡ ِحِ اسۡمَ رَبۡ ِكَ الۡأَعۡلَى) [اې پېغمبره (ص)!] د خپل لوړ مرتبه رب د نوم په پاکي سره ستاينه وکړه؛ (الَّذِى خَلَقَ فَسَوّٰى) هغه (رب) چي (ټول شيان يې) پيدا کړي، بيا يې انډول برابر کړی دی؛ وَالَّذِى قَدَّرَ فَهَدٰى) او هغه (رب) چي (خير او شر يې) اندازه کړل، بيا يې لاره وښودله؛

****

پاکي دي وي الله جل جلاله لره چي هيرانوونکي مخلوقات يې پيداکړي؛هغوئ يې په خپلو کړنو مامور کړي او لارښوونه يې ورته کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمرغانو کډوالي

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمـل : 79] فَتَوَكَّلْ عَلَـى اللهِ ۖ إِنَّكَ عَلَـى الْحَـقِّ الْمُبِينِ) نـو [اې پېغمبره (ص)!] پر الله توکل ولره. په باوري ډول ته په ځرګند حق باندي يې.

***

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ المُلك : 19]

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه وينـي؟ ـ د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

موږ ددې ايات شريف سره څنګه چلند کوو،آيا په دې ايات شريف کي پـه مځکـه او آسمانونو کي دتفکر انګيزه شتون نـه لري؟آيا دا ايات شريف دالله جل جلالـه پرعظمت،لويی دليل نـه دئ؟ دکومه وخت چي انسانانو مرغان پيژندلي وينې چي ځيني دهغوئ څخه په يخ کي ورکيږي او په پسرلي کي بيرته راځې.

پوهـان وايي:هرکـال پـه لسګونـه زره مرغـان مهـاجرت کوي،پـه ځـانګړي ډول دشـمالي نيمـې کرې څخه جنوبي نيمې ُکري تـه،مرغان دشمال څخـه جنـوب تـو دجنـوب څخـه شـمال تـه سفر کوي. دمرغانو ددې کډوالی پوره مالومات داوسنيو پرمختللو وسايلو په مرسته څرګند سـوي دي.پر 13ميليونو مرغانو څيرنې سوي داسي چي کله ياد مرغان کوچني او په خپلو ځالو کي وه دهغوئ پـر پښو،لوری،سرعت او فاصلـه مـالومونـکي آلـه تـړل سـوي ترڅـو دشـمال څخـه درجنوبه دهغوئ سفر وڅارل سي،دا کار يؤه نړيوال څيرنيز مرکز کړی. داسي مرغـان شـتون لري چي 14زره کيلومتره لاروهې. يؤ بل ډول يې 16زره کيلومتره مسافرت کوي.

ترټـول ډېـره فاصـلـه چـي دمرغـانو يـؤې ډلـي وهلـي وه 22زره کيلـومتره وه،يـانې دشـمالي منجمدڅخه دافريقا جنوب ته،په داسي حال کي چي دسفر په دوام کي ديادو مرغانو سرعت په ساعت کي د40او100کيلومترو په منځ کي وو. دښکاري باز سرعت دښکار پـه وخت کـي پـه ساعت کي 350کيلومترو تـه رسيږي.ځيني څيرنـې چـي دمرغانو پريؤه ډول سـوي ځرګنـدوې چي يادو مرغانو2500کيلومتره لار بيله دمې کولو په 20ساعته کي وهلې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينې مرغان 1000متره ځيني 4200متره ځيني نوربيا 6000 زده متره او ځيني نور مرغان دهيماليا دغره پرسر دايوريستې دڅوکي څخه لوړ 9000 متره کي الوتنه کوي په داسي حال کي چي دنړۍ پرمختللي الوتکه دولس زره متره لوړيږي. ښه نو بايد دمهاجرت کوونکو مرغانو په مغزو کي وخت ښوونکی يا جنتري وي چي هرکال پر مالوم وخت سفر پيلوي او پرټاکلي وخت بيرته راستنيږي. څوک هغوئ ته خبرورکوي چي دمهاجرت وخت را رسيدلی؟ پوهان وايي چي مرغان د اوږده مسافرت کولو عجبه توانايي لري،چي دمځکي پرمخ هيڅ بل ژوی دسفر داسي وړتيا نه لري. په دې کي دالله جل جلاله حکمتونه دي.

جالبه داده چي مرغان دسفرکولو لپاره تياری نيسي،مخکي له دې چي مهاجرت وکړي په خپل بدن کي چربي ذخيره کوي ترڅو دسفر په وخت کي ددې چربي څخه ګټه واخلي. ځيني پوهان وايي چي مرغان دخپل لارې دموندلو لپاره دطبيعي نښو،غرونو،سيندونو اوځنګلو څخه ګټه اخلي،دانظريه ځکه ناسمه ده ځکه مرغان دشپې هم مزل کوي.

ځيني نوربيا وايي چي مرغان دخپل پياوړي بويايي حس په مرسته لاره پيداکوي،ديادوني وړده چي دانظريه داوسنيو پرمختللو انځور اخيستونکو آلو په مرسته په ځينو مرغانو کي منل سوې ده. ځيني وايي چي مرغان دلمر په مرسته لاره پيداکوي؛مالومه سول چي مرغان دلمر په نشتون کي هم خپله لاره نه ورکوي.

په دې ورستيو کي وموندل سول چي دمرغانو په سر کي يؤ نسج شتون لري چي حجم يې درنيم ملي متر کم دئ او دداسي موادو څخه جوړ سوی چي دمځکې مقناطيس پرهغو اغيزه کوي،ددې کار دښه څرګندېدا په پار څيرونکو داسي پيچلی سيم دمرغه پر بدن وتړی چي دهغه دمقناطيس لوري دمځکي دمقناطيس دلوري سره بدلون درلودئ؛په دې سره مرغه خپل تګ لوری بدل کړ او دهغه پر عکس يې سفر پيل کړ. داسوال لا همداسي پرځای پاته دئ چي ددې نسج حقيقت څه دئ چي دمرغه دسترګو او مخ په منځ کي ځای لري او دمځکي دمقناطيسي قوې څخه کاراخلي. دځينو په اند مرغان پر ستورو خپله لار مالوموي؛مګر پر کوموستورو او څه ډول؟ښه نو دوې نظريي پاته سولې:يؤه دستور اوبل دمځکي دمقناطيسي اغيزه دمرغانو په سر کي پرنصب نسج يا آلې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو که چيري مرغه دهمدې نسج په مرسته لارموندې او دمقناطيسي ميدان څخه يوه درجه خپل مسير ته بدلون ورکړې مالومه خبره ده چي زرګونه کيلومتره دخپل منزل څخه ليري کيږي. دغه راز همداسي راز پاته سو،دا دالله جل جلاله کلام دئ چي فرمايي:

[سُوْرَةُ المُلك : 19] أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نهويني؟ ـ د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

ښه نو دمرغانو دلارې دپيداکول وړتيا چي دهرشی په مرسته وي،دالله جل جلاله لارښوونه ده چي هغوئ ته يې ورکړې . يوشی چي دپام وړدئ هغه دادئ چي کوچني مرغان چي مخکي يې سفر هم نه وي کړی او کومه روزنه يې هم نه وي ليدلي څنګه دغه اوږده سفرونه په لومړي ځل کوي؟ چا دغه قدرت دغه کوچني مرغه ته ورکړی؟ الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

*****

دا جالبه ده چي يوه شي دهوايي سفرونو ليکې سيده نه دي:يوه مسافر وړونکي الوتکه چي څوکيلومتره سفرکوي دخپل تګلوري دبدلون لپاره يې چلوونکی په يوه کوچنی زاويه کي اړه کيږي چي دمځکي دترافيک،لارښود سره په پرلپسي اړيکه کي واوسي او دلارښووني سره سم سفر ته دوام ورکړې په داسي حال کي چي په الوتکه کي پرمختللي لار ښوونکي وسايل هم شتون لري. دالوتونکو دسفر ليکې هم سيده نه دي بلکي کږي وږي دي،مګر مرغان ددې سربيره هم دخپل مسير څخه نه اوړې:ولې چي الله جل جلاله دغه ليکې دهغوئ لپاره رسم کړي دي! که چيرې مرغان يوه درجه هم دخپل مسير څخه واوړي هغه ځای څخه ډېر ليري کيږي کوم ځای چي ددوئ منزل دئ. يو مرغه په الوتکه کي وچول سو او پنځه زرکيلومتره ليري دخپل اوسيدو دځای څخه وي وړل سو:دلسو ورځو ورسته مرغه بيرته خپل داوسيدنی ځای ته راستون سو،په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ النّحل : 79] أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي په څه شان مسخر دي؟ دوی له الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښې نښاني شته چي ايمان راوړي.

*****

په هوا کي دمرغانو سره څوک مرسته کوي چي هغوئ بيله کوم خطره زرګونه کيلومتره سفر کوي،په دې کي دمومنانو لپاره ډېرې نښاني دي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الجَاثيَة : 6] تِلْكَ ءَايَٰتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۖ فَبِأَىِّ حَدِيثٍۭ بَعْدَ اللَّهِ وَءَايَٰتِهِۦ يُؤْمِنُونَ)

دا د الله نښاني دي چي موږ يې تا ته په حقه سمي لولو (بيانوو). ښه نو له الله او د هغه له ايتونو وروسته به بله څه خبره وي چي دوی به پرې ايمان راوړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټکانړک،ټکټکی مرغه(Wood Pecker)

دمرغانو ډلې یو هغه یې ټکټکی دئ:کیدای سي تاسویې نوم اوریدلی وي. که دیاد مرغه په جوړښت کي فکر وکړو داسي کروړي آلي اوداسي کلکوالی په کښي وینو چي دتصور څخه لوړ دئ.

دغه مرغه دپیاوړي او کلکي مښوکي درلودونکی دئ چي دفشار پر وړاندي ډېرمقاومت لري.

ددې مرغه مشوکه دومره پیاوړي او کلکه ده چي دونو دسوري کوونکي برمې په شان کار کوي.

ددې مرغه مښوکه دپیاوړ تیا؛کلکوالي داړخه دعجیبو ترکیبونو څخه جوړه سوي ده.دیادمرغه دغاړې عضلات هم ډېر پیاوړي دي. هغه وارونه چي یادمرغه یې دونې دتنې دسوري کولو په پار پروني کوي؛دا اړینه ده چي دغاړې عضلات یې پیاوړي وي. یاد مرغه څنګه ونې سوری کوي؟

هغه دونې پرساقه،بدنه کښیني او پریوه برخه یې په مښوکه وارونه کوي ترڅو هغه سوري سي او دونې دبدنې مغز ته لاره پیداسي او یاد مرغه هغه حشره یا چینجی وخوري چي دونې دبدنې په مغز یا دننه کي شتون لري.

داچي یاد مرغه څنګه پوهیږي چي دونې دبدنې په همدغه ځای کي به حشره یا چینجی وي دا راز لانه دی سپړل سوی،پټ پاته دئ. دټکټکي سر هم باید کلک وي،همدارنګه باید یوه سوري کوونکي آله ولري،اوږده ژبه باید ولري چي هغه سریښناکه ماده لرونکي وي ترڅو دونې دبدنې څخه پري حشره راوباسي،همدارنګه باېد دپیاوړ ښنو درلودونکی وي ترڅو دونې دسوري کولو په وخت کي پر هغو ځان ټینګ کړي او پیاوړي ضربې ونې ته ورکړي.

ټکټکی څلور نوکان لري چي دوه یې مخته او دوه یې دېښنو دشا لورته دي چي دانبور په شان کارکوي او دونې پر پوست کلک ټینګیږي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللّٰهِ الَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ ۚ إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفْعَلُونَ) نن ته غرونه وینې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شویدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وریځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی یې په حکمت سره بر قرار کړیدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

******

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مرغه دیوې سورۍ کوونکي آلې یا دهغه څخه ډېر وسایل دونو دسورې کولو لپاره لري.

د وهلو په مقابل کي پیاوړي پښې،کلکه مشوکه،کلک دغاړې عضلات،کروړ سر،اوږده ژبه چي مخ یې سریښناکه ماده لري. الله جل جلاله فرمایي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىۡۤ اَعۡطٰى كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهٗ ثُمَّ هَدٰى)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته یې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بیا یې ورته لار وښودله."****

ښه نو وایو چي خدای جل جلاله تینګې او کروړې عضلې یاد مرغه ته ورکړي او هغه یې ددې کار لپاره پیداکړی دئ ،چي د ونې بدنه سورۍ کړې او دهغه دمنځه ونې ته زیان رسوونکي حشره یا چینجی لمنځه یوسي.

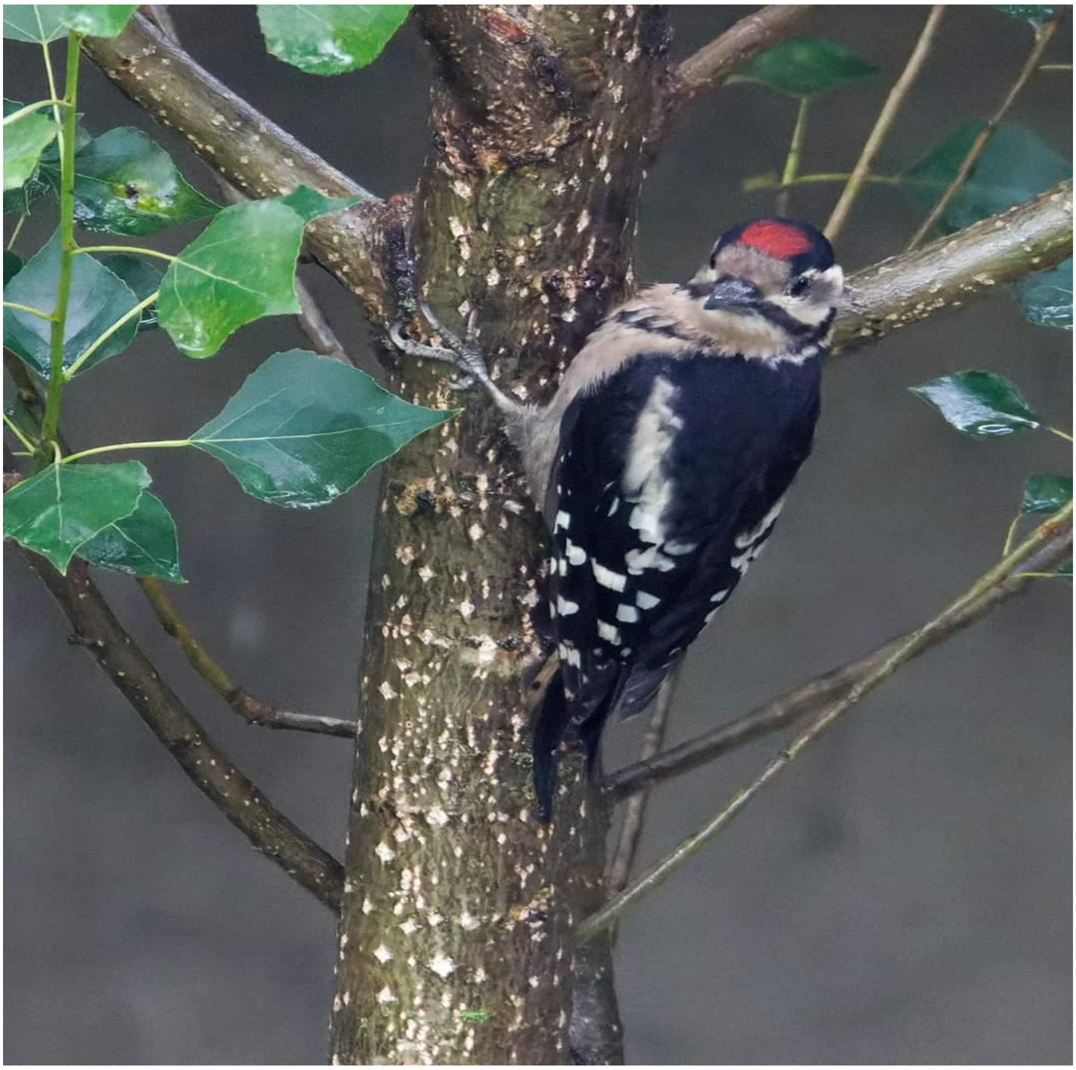

(c) ketabton.com: The Digital Library

حشرات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو مچۍ

دشاتو مچۍ او په هغوئ کي دالله جل جلاله دلويي نښي،دشاتو په مچيو کي دالله جل جلاله دلويوالي نښي شتون لري. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النّحل : 68-69] (وَأَوْحَى رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ)

او (گوره)! ستا رب د شاتو مچۍ ته دا وحيي وکړه چي په غرونو، ونو او پر څپرو خيژول شويو نوتو کي خپلي ځالي جوړي کړه؛

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټي څخه په بېلابيلو رنگونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

دشاتو مچۍ يوازني حشرات دي چي دگلونو دشيرې څخه شات جوړي ددې سربيره ديادو شيرو څخه دشاتو دکندو موم او شاتو جوړولو لپاره کار اخلي. يؤبل لوی کار چي دشاتو مچۍ يې سرته رسوي هغه دگلونو مثمر کيدنه ده چي بيله دشاتو دمچيو به ډېر نبات بې ثمره نباتات وای . دشاتو مچۍ دهغو موجوداتو دډلي څخه دي:چي کلک او دقيق ټولنيز نظام لري،انساني ټولنه نه سي کولی دهغوئ په شان محکم ټولنيز نظام جوړ کړي.

دشاتو مچۍ دزرو گلونو څخه دډېر گلو دشيرې څخه يؤځاځکی شات په لاس راوړي،ياني داچي يؤه مچۍ به زر ځله پر گلونو کښيني تر څو يؤ ځاځکی عسل توليد کړي. ددې لپاره چي مچۍ سل گرامه شات تيار کړي يؤ ميليون گلونو ته اړتيا لري.

دشاتو دمچيو تېزوالی دالوتني په وخت کي در 65کيلومترو څخه ډېرېږي چي ياد سرعت دموټر سرعت ته نژدي سرعت دئ،مگر دشاتو دليږد په وخت کي يې سرعت 30کيلومترو ته راټيټيږي؛مه هيروئ هغه شات چي مچۍ يې دځان سرورې دهغي دوزن يو پر دريمه برخه وزن جوړوي. ديؤې کيلو عسلو دجوړولو لپار مچۍ بايد 400زره کيلومتره الوتنه وکړي،دا دومره فاصله ده لکه دمځکي دشاوخوڅخه چي لس ځله را وگرځو. دشاتو دليږد په وخت کي دشاتو مچۍ په شاتو کي کيمياوي بدلونونه راولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلونو دډېربښت په وخت کي دشاتو مچۍ خپل راغونډ کړي شات بلې مچۍ ته دلېږ په وخت کي ورکوي ترڅو وخت وسپموي او ژر کارته را وګرځي؛مګر کله چي ګلونه کم وي شات خپله وړې او په کندوکي يې په مناسيب ځای کي ځای پرځای کوي.

ځته دشاتو دمچيو ملکه دنورو مچيو څخه غټه وي په پسرلي کي د2000څخه در3000هګۍ اچوي،جالبه داده چي ملکه دملکي چيچيانو هګۍ يوځای دنرو او ښځو مچيو هګۍ بيا په نورو ځايونو کي ږدي؛اچوي،ترڅو دهغوئ دجنس سره سم ځانګړي پاملرنه او خواړه ورته ورسيږي،ياني دشاتو دمچيو ملکه دخپلو چيچيانو دپيدايښت څخه مخکي دهغوئ جنسيت دهغوئ په هګيو کي پيژني او دهر جنس هګۍ دهغو لپاره په ځانګړي سوي ځای کي اچوي،ياد کار دانسان لپاره ناشونی دئ؛که يوه ښځه ډاکتره وي بيله وسايلو دخپل خيټې دماشوم په جنسيت نه سي پوهيدای،مګر دمچيو ملکه دخپلو هګيو په جنسيت پوهيږي.

کارګري مچۍ دملکي ځانګړي خواړه تياروي. کله چي دمچيو په کندو کي ملکه مړه کيږي په کندو کي مچۍ په جوش او خروښ کي وي؛په دي وخت کي هغوئ انسانان نه چيچي بلکې نوي ملکه چيچي چي دملکي دځای نيولو په تلاښ کي وي؛ځکه چي وښيي دمخکنۍ ملکي په نسبت غيرت منه ده.دنرو مچيو دنده دملکي تخمي کيدنه،دښځو مچيو دنده کارکول،دملکي دنده دهګيو اچول دي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النّحل : 68-69](وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ)

او (ګوره)! ستا رب د شاتو مچۍ ته دا وحيي وکړه چي په غرونو، ونو او پر څپرو خيژول شويو نوتو کي خپلي ځالي جوړي کړه؛

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرَٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

الله جل جلاله دمچيو نظم داسي جوړ کړی چي هغوئ يوه اړينه دنده په پوره امانت داری سره سرته ورسوي.موږ نه سو کولی دمچيو په ټولنه کي خلل او فساد ومونډو ځکه دا دالله جل

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلاله دلوري هغوئ ته لاربنوونه سوي ترڅو خپل چاري په ښه ډول سرته ورسوي،دمچيو ټولنه يؤه متحده او پوره ټولنه ده،يؤه ملکه پرهغوئ واکمني کوي چي دهغې سره مچۍ او بله ملکه شخړه او کارونو کي يې لاس وهنه نه کوي.

دکندو ټول اوسيدونکي مچۍ دهغې مادې په مرسته چي ملکه يې ترشح کوي په کندوکي دهغې دشتون احساس کوي؛دکندو کارکوونکي دغه ماده دکندو ټولو غړو ته رسوي؛کله چي ملکه مري دکندو نظام خرابيږي او کارونه ورسته پاتي کيږي.

ښځينه مچۍ ډېر کارونه سرته رسوي،دهغوئ دندې دهغوئ دعمر او بدنې پياوړتيا پر اساس پرهغوئ ويشل سوې دي،چي دخطر،اړتيا او سختۍ په وخت کي هم بايد ورسپارل سوي کارونه سرته ورسوي؛دبيلګې په ډول کوچنۍ مچۍ دي چي دملکې په خدمت کي کار کوې؛دهغې خوړه راوړې. ځيني نورې مچۍ دچيچيانو پالنه او هغوئ ته خواړه چمتو کوې.

نورې مچۍ شتون لري چي کندو ته اوبه راوړې؛ځيني نورې مچۍ دکندو ديخولو او ګرمولو دنده پر غاړه لري چي په ژمي کي کندو ګرم او په دوبي کي کندو خنک وساتي،ځيني نورې بيا دکندو دپاکولو دنده لري:چي دځانګړو موادو په واسطه دکندو ديوالونه نرم،پاک اوځليدونکي وساتې. ساتونکي مچۍ ددښمنانو څخه دکندو ساتنه کوي:هيڅ مچۍ درهغو کندو ته دننه نه پريږدي درهغو چي شيپر وانه وايي؛دزور زياتې په وخت کي هغه وژني،داړتيا په وخت کي شيپر هم بدليږي.

ځيني نورې مچۍ بيا د مومو څخه شپږ ضلعي جوړښتونه جوړوي،چي په منځ کي يې خورا دقيق شکل جوړ وي چي دېاد شکل دتقليد څخه لوی انجينيران عاجز دي.

موندوتکي مچۍ شتون لري چي دهغوئ دنده دګلونو دځای مالومول دي،کله چي هغوئ ګلونه موندي کندو ته راځي او داسي حرکات،رقص کوي چي دحرکاتو څخه يې نورو مچيو ته دګلونو دځای دليروالي او په هغوئ کي دخوږو دډېروالي او لږوالي اندازه مالوميږي.

ورسته در خبر را رسيدو ډېر کارګري مچي دګلونو ځای ته ځي چي دګلونو څخه عسل په لاس راوړې،ځيني وختونه دګلو ځايونه دکندو څخه لس کيلومترو پوري ليري وي؛دشاتو دترلاسه کولو ورسته مچۍ کندو ته په داسي ډول راځې چي در اوسه په دې اړه مالومات نسته. يوبل جالب ټکی دادئ چي دمچيو هيڅ يؤه ناروغي انسان ته دشاتو دخوړلو څخه نه ليږدول کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو مچۍ دوخت مالومول پياوړي وړتيا لري:هغوئ په دې پوهيږي چي څه وخت دګلو نو څخه شات په لاس راوړي او دکومو ګلونو څخه نو په مناسيب وخت دهغو ګلونو خواته ورځي اوشات ورڅخه لاسته راوړي. د درمليزو شاتو ارزښت دغذايي شاتو څخه ډېر او د درمليزو شات قيمت پري لوړدئ،ځکه په درمليزو ياني اصلي شاتو کي دانسان دروغتيا لپاره ګټې ثابتې سوې دي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النّحل :69]

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

په يوه پوهنتون کي څلويښت کاله زده کوونکو ته دشاتو دمچيو په اړه زده کړه ورکول کيدل:کله چي يې پورته ليکل سوی ايات شريف ولوستئ دپوهنتون ښوونکي په تعجب کي سول ځکه په ياد ايات کي:دکلماتو نظم،ترتيب،او ښکلي اشارات دمچيو پيژندني دنوي نظرياتو سره يو شان دي. کله چي ياد ايات نه وو نازل سوی عسل يوازي يوه خوړه غذا خوړه وه،مګر اوس دشاتو په اړه پوره څيرنی سوي او اصلي شات درمل پيژندل سوي دي،عسل هغه وخت يوه خوړه غذا وه مګر اوس يو پوره درملتونه دئ. پوهان وايي الله جل جلاله مځکې ته وحي کړي (سُوْرَةُ الزّلزَلة : 5](بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحٰى لَهَا) ځکه چي ستا رب به هغې ته (د داسي کولو) امر کړی وي.

***

دالله جل جلاله وحي مځکې ته دادې چي هغې ته يې امر کړی چي ځانګړی کار سرته ورسوي؛هغه چي يې دشاتو مچيوته وحي کړي:دهغوئ هغه غريزه ده چي په هغوئ کي شتون لري،الله جل جلاله ځيني وخت يوه عادي انسان ته وحي کوي،چي الهام نوميږي:هغه رکم لکه دموسی عليه السلام مورته چي يې وحي کړې وي قصص 7

[سُوْرَةُ القَصَص : 7] (وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّ مُوسَىٰٓ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِى الْيَمِّ وَلَا تَخَافِى وَلَا تَحْزَنِىٓ ۖ إِنَّا رَآدُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د موسی(ع) مور ته الهام وکړ چي: "ده ته تی ورکړه، بيا کله چي ستا سره د هغه د سر خطر وي، نو هغه په سيند کښي وغورځوه او هيڅ وېره او اندېښنه مه کوه. موږ به هغه همدا تا ته بيرته راولو او هغه به د پېغمبرانو په ټولی کي شامل کړو."

*****

ښه نو دشاتو مچيو ته الله جل جلاله ددې لپاره وحي کړي چي دشاتو مچی دانسان لپاره يوه ارزښتمن شی لري چي هغه شات دي. د(شِفا)کلمه ددوو موضوعو لپاره راغلي ده:دقرآنکريم په اړه او دشاتو په اړه. په شاتو کي دبدن روغتيا او په قرآنکريم کي دروح روغتيا ده،کوم ايات چي دقرآنکريم په اړه راغلي هغه دادي: [سُوۡرَةُ بنیَ اسرآئيل/الإسرَاء : 82](وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۙ وَلَا يَزِيدُ الظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا)

موږ ددغه قُرآن د نازلولو په لړ کښي هغه څه نازلوو چي د منونکو لپاره شفا او رحمت دی، خو د ظالمانو لپاره له زيان څخه پرته بل څه نه زياتوي.

****

همدارنګه په دي اړه دسورةُفصِلتْ 44ايات او دسورةُيونْس 57ايات شريف هم نازل سوی دي. يؤبل ديادول ټکی دادې چي الله جل جلاله دشاتو مچيوته په مونث نوم سره خطاب کړی په داسي حال کي چي ميږيانوته يي په مذکرنوم خطاب کړی اوفرمايلي يې دي : [سُوۡرَةُ النَّمل : 18](حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَٰنُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ)

(يو ځل يې له هغو سره سفر کاوه) تر دې پوري چي کله دوی ټول د مېږيانو ناو (دښت) ته ورسېدل، نو يو مېږي وويل: "اې مېږيانو! پخپلو غارونو کښي ننوځئ، چيري داسي ونه شي چي سليمان (ع) او د هغه لښکري مو چيت کړي او هغوی به خبر هم نه وي.

****

ولی الله جل جلاله دشاتو مچيوته په مونث،ښځينه نوم او ميږيانو ته يې په مذکر،نارينه نوم سره خطاب کړی دئ؟ ځکه دميږيانو په ټولنه کي نارينه اوښځينه ميږيان دواړه شتون لري .دخبرو دستور داسي دئ:په کوم ځای کي چي نارينه اوښځينه دواړه شتون ولري:هغوئ دنارينه په ضمير،نومځري مخاطب کيږي او په کوم ځای کي چي يؤازي ښځي شتون ولري هغوئ په مونث،ښځينه ضمير سره مخاطب کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جـل جلالــه څکــه دشــاتو مچيوتــه پــه ښـځينه ضـمير خطـاب کـړی ولـې چـي دشـاتو توليدونکي،راټولونکي مچۍ دښځينه مچيو دجنسه څخه دي.

آيا داخبره درسوالله صلى الله عليه وسلم په وخت کي مالومه سوې وه چي دشاتو راټولوونکي مچۍ ښځينه دي؟

ښـه نـو پـه مځکـه او آسـمانونو کـي دالله جـل جلالـه دوحدانيت،علم،قـدرت،لويي؛رحمت بـې شمېرې نښې نښاني شتون لري،چي موږ بايد په هغوئ کي ژور اندوکړو،والله اعلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شات

دعسلو مچۍ دخارق العاده تولنيز نظام پر بنسټ پيداسوي دي چي په هغوئ کي په لوړکچه نظم او لوړه کچه تخصص اوتلاښ شتون لري. دمچيو تولنيز ژوند دالله جل جلاله دعظمت دنښو څخه يوه نښه ده. زموږ دغه بحث دهغوئ پر محصلو عسلويا شاتو دئ. يو دقرآنکريم داياتونو څخه چي دقرآنکريم علمي اعجاز بېانوي لاندي ايات شريف دئ خداى جل جلاله په دي اي ايات کي شات روغتيا ورکوونکي يادوي [سُوۡرَةُ النّحل : 79] (أَلَمۡ يَرَوۡا إِلَى الطَّيۡرِ مُسَخَّرٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمۡسِكُهُنَّ إِلَّا اللّٰهُ‌ؕ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوۡمٍ يُؤۡمِنُوۡنَ)

ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي په څه شان مسخر دي؟ دوى له الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښي نښاني شته چي ايمان راوړي.

*****

دقرآنکريم دنزول مخکي عسل يوازي دخوړو خوړو په نوم پيژندل کيدل حتى اوکوم روغتيايي ارزښت يې نه درلودئ؛خو قرآنکريم دهغه روغتيايي ارزښت ته اشاره وکړل،مسلمانان عسل دروغتيا ورکوونکو خوړو په ډول کارول،په دي ورستيو کي دساينسي پرمختګونو سره شات هم تجزيه او تحليل سول، دهغوډيرې روغتيايي ګټې څرګندي سوي. پوهان وايي: دشاتو درماني ارزښت دهغوئ په ځينو فعاله انزيمونو کي دئ ،چي دتودوخې پروړاندي حساس دي. که چيري شات ديوې مياشتي لپاره در30درجي تودوخې لاندي کښيږدو او يا ديوه کال لپاره يې په شل درجي تودوخه کي وساتو دهغوئ ډيرې ګټې لمنځه ځې. شات بايد په طبيعي ډول وساتو،دتودوخې څخه يې خوندي کړو.

ددې لپاره چي انسان دشاتو اصلي روغتيايي ګټې ترلاسه کړې:بايد دشاتو دمچيو په مرسته دګلانو دشيرې څخه جوړ شات وکاروي نه هغه شات چي اصلي نه بلکي مصنوعي وي؛ياداسي شات چي دعسلو دمچيو دکندو خواته بوره او اوبه ځاى پرځاى سوي وي،ځکه قرآنکريم کي داصلي شاتو دروغتيايي ګټو يادونه سوي ده. پرشاتو ځيرني سوي اوپه ډاګه سوي دي چي شات دهضمي،عصبي،اينې يا ځيګر،حساسيتي،تنفسي؛دزړه اورګونو پرناروغيو مثبته اغيزه کوې. يادې ګټې يوازي په اصلي شاتو کي شتون لري نه په بدلو،مصنوعي شاتو کي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو دګېو دلابنه روښنيا په پار بايدووايو:دکلمو سخت التهاب الله جل جلاله دشاتو په واسطه ښه کوې. عسل دهډوکو دښه ودې لپاره ګټور دي،دمثاني او بولي لارو دعضلاتو لپاره ښه دي،دمعدې او کلمودزخمونو لپاره ګټور دي؛بې خوبي هم دشاتو دخوړلو سره ښه والی مومي. ډاکترانو دزخمونو دښه دژر درملنې لپاره پرهغوئ شات ږدي ځکه درعادي حالت دري برابره ژر جوړيږي.

ښه نو دا ښه ده چي دګرانو درملو پرځای دشاتو څخه ګټه واخلو،په شاتو کي الله جل جلاله دېرې ځانګړنې ابښې دي. پوهان وايي:شات 70درمليزي مادي لري انزايمونه،ګټورعنصرونه،ويټامينونه،او دولس ډوله قندونه چي هريو يې ځانګړې ګټې لري په شاتو کي شتون لري.

پرشاتو لاهم څيرني رواني دي چي ځيني ځانګړني يې پېژندل سوي او ځيني يې لا هم پټې پاتې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوريښمو چينجيان او وريښم

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الذّاريَات : 20]وَفِی الۡأَرۡضِ ءَايٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ) په ځمکه کښي د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيري نښاني دي؛

*****

پوهانو دوريښمو چينجي ته داوبدونکو دپاچا لقب ورکړی دئ. کله چي دوريښمو دچينجي دخولې اوبه په خلاصه هوا کي پاتيږي،وچيږي او د وريښمو تارونه ورڅخه جوړيږي. ددې چيني دخولې اوبه ديؤې پروتيني مادې سره ګډيږي تر څو هغه يادې اوبه ځلاندې سي.
ياد چينجی کولی سي په يؤه دقيقه کي شپږ تاره وريښم وه اوبدې چي دهر تار اوږدوالی يې 300متره وي. انسان دراوسه نه دئ توانيدلی دوريښمو دچينجي غوندي اوبدل وکړي،ځکه دوريښمو تارونه ډېر سپک او دفولادو څخه کلک دي. که موږ وکولی سو يؤه ټوټه فولاد دوريښمو دتار دقطر په اندازه جوړ کړو:دوريښمو تار به دياد فولادي تار څخه ډېر کروړ،کلک وي ددې سربيره به ډېر سپک،ښکلی او ځليدونکی وي ځکه هغه دالله جل جلاله دلارښووني په مرسته جوړسوی تار دئ. [سُوۡرَةُ النَّمل : 88] وَتَرَی الۡجِبَالَ تَحۡسَبُهَا جَامِدَةً وَهِیَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنۡعَ اللهِ الَّذِیٓ أَتۡقَنَ كُلَّ شَیۡءٍ ۚ إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفۡعَلُونَ)
نن ته غرونه ويني او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

*****

دهمدې نعمت په مرسته دجامو جوړونکي کولی سي خپل محصولات دطلائي،نقرئـي.. رنګ وريښمو څخه تيار کړې. دا د الله جل جلاله دعظمت،قدرت،رحمت او علم نښه ده الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 28](وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآبِّ وَالۡأَنۡعَٰمِ مُخۡتَلِفٌ أَلۡوَٰنُهُۥ كَذَٰلِكَ ۗ إِنَّمَا يَخۡشَی اللهَ مِنۡ عِبَادِهِ الۡعُلَمَٰٓؤُاْ ۗ إِنَّ اللهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ)
او په همدې ډول د انسانانو، ځناورو او څارويو رنګونه هم مختلف دي. حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه ويريږي. بېشکه الله برلاسی او ببښونکی دی.

******

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا الله جل جلاله فرمايي : [سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 190-191](إِنَّ فِى خَلۡقِ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ وَاخۡتِلٰفِ الَّيۡلِ وَالنَّهَارِ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِى الۡاَلۡبٰبِ) د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت او د شپې او ورځي په تګ راتګ کښي د هغو پوهانو لپاره ډيري نښاني دي:

*****

[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذۡكُرُونَ الله قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمۡ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلۡقِ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ رَبَّنَا مَا خَلَقۡتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبۡحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)

چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خدای يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت کښي غور او فکر کوي (هغوی په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث کار وکړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛

*****

ښه نو پر انسانانو لازمه ده چي په ناستې ولاړې او هر حال کي دالله جل جلاله په مخلوقاتو او دخپل ځان په جوړښت کي اند وکړې او دهغه جل جلاله حمد ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړم اوهستوي چاودنه

يؤه مقاله مي لاسته راغله چي په هغه کي ليکلي وه:څوکالونه مخکي فرانسي د الجزيري په صحرا کي يؤه اټومي ازموينه وکړل.

هستوي چاودنــه دسـختو سوځيدو او فشـار لرونکـي ده چـي دچـاودني پـه ځـای کـي هيڅ حيوان،نبات او انسان ژوندی نه پريږدي.د يادې چاودني يؤه لويه کنده جوړه کړل او يؤلويه لمبه يې دپراخې سيمې پر سر پورته سول.

دچاودني په ځای کي څيرونکو يؤ ژوندی لړم وموندئ چي ټول يې په تعجب کي کړل.

ژوند پيژندونکو 25کاله پر لړم څيرنـي وکړلـي:وي مونـدل چي لړم کولی سي دري پرلپسـي کاله بيله خوړو او اوبو ژوند وکړې همدارنګه کولی سي دوې ورځي په اوبو کي خپله سا بنده وساتې ، هغوئ دا هم وموندل که لړم په منفي لس درجي تودوخه لرونکي يخچال کي وچول سي او ورسته داسي يؤې دښتي ته يوړل سي چي دتودخي درجه يې 60درجي وي لړم به دتودوخې ددې ناڅاپي بدلونو سره ځان عيار کړي.

همدارنګه که چيري لړم دوژونکو ميکروبو څخه په ډک لوښي کي وچول سي ميکروبه به هغه ته هيڅ زيان ونه سي رسوای،که چيري دانسان دزغم څخه لوړ دري سوه برابره راډيو اکتيف وړانګو لاندي کښيښنودل سي لړم ته به يادې وړانګې کوم زيان ونه رسوي.

څيرونکو دلړم بدن چاک کړ:وي ليدل چي لړم وينـه نـه لـري بلکې دهغه پـه بدن کـي دوينـي پرځای يؤه ژړ رنګه ماده شتون لري . دکوچني لړم دغه کروړ،سخت بدن موږ ته څه را ښيي ؟ دلړم پـه مقيـاس خپل ځان تـه انـد کوو،انسـان ژر لمنځـه ځي،انسان 37درجي تودوخـه ښـه زغمای سي مګر د40 درجي لوړ او صفر درجه تودوخه دانسان لپاره سخته ده.

خدای جل جلاله همداسي پريکره کړي ده چي انسان حساس وي،که خدای جل جلالـه غوښتي وای انسان باندي بـه هم هيڅ شی اغيزه نـه کولی اونـه بـه ناروغـه کيدلی مګر نـاروغې يؤ کړکۍ ده چي دانسان لپاره دهسک لورته پرانيستل کيږي. لړم چي يؤه کوچنۍ حشره ده دهغه څخه پياوړی دئ چي هتا هستوي چاودنه پرهغه کومه اغيزه نه کوي روغ پاتـه سي او موږ دهغه څخه ضعيفه يؤو،دا په دې مانـا چي نـاروغيو کـي دالله جل جلالـه يوحکمت دئ. الله جل جلالـه داکولی سوای چي زموږ بدن يـې دومره پياوړی جوړ کړی وای چي هيڅ نـاروغۍ راباندي اغيزه نه کولی مګر داچي موږ ناروغه کيږو په دي کي خدای جل جلاله خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکمتونه لري.چي ځيني وخت موږته څرګند سي او ځيني وخت ناڅرګند پاته سي،الله جل جلاله پردي قادر دئ چي انسان دهرډول ناروغۍ څخه وساتي مګر ناروغي دآسمان لورته يؤه کړکۍ ده،دا هرڅه دالله جل جلاله په اراده سره کيږي.

دملخانو ډلې يا لښکر

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المدَّثِّر : 31](وَمَا جَعَلۡنَآ أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةً ۙ وَمَا جَعَلۡنَا عِدَّتَهُمۡ إِلَّا فِتۡنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ لِيَسۡتَيۡقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَيَزۡدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِيمَٰنًا ۙ وَلَا يَرۡتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ ۙ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلۡكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُ ۚ وَمَا يَعۡلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ ۚ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ لِلۡبَشَرِ) موږ د دوږخ دغه خدمت ګاران پرښتې ګرځولي دي او د هغو شمېر مو د کافرانو لپاره ازموينه ګرځولې ده، تر څو چي د اهل کتابو باور راشي او د مؤمنانو ايمان زيات شي، همدارنګه اهل کتاب او مؤمنان په کوم شك کي پاتي نه شي. د زړه ناروغان او کافران دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووايي چي ښه نو، د الله د دې عجيبه خبري څخه څه مطلب کېداى شي. په دې ډول چي د الله چا ته خوښه شي ګمراه کوي يې او چا ته چي يې خوښه شي لاره ورښيي. او ستا د رب لښکري پخپله له هغه پرته بل څوك نه پيژني؛ او د دوږخ يادونه له دې پرته د كوم بل غرض لپاره نه ده شوې چي خلكو ته پند وي.******

هيڅوک بيله الله جل جلاله دمخلونو دلښکر په اندازه نه دي خبر،په هغه څه چي موږ پوهيږو يا يې اورو هغه دادې چي دملخانو ډلې ديڅ سيمې څخه بلې سيمې ته ځي او دهغو سيمو اوسيدونکو ته زيان رسوي، کښتونه،بڼونه بربادوي او نباتات لمنځه وړي.

دا هم هغه ملخان دي چي انسانان يې کمزوري ګڼي مګر په حقيقت کي ډېر خطرناک او زيان رسوونکي دي. پوهان وايي :هغه خوړه چي ملخ يې په يوه ورځ کي خوري،دهغه ملخ دوزن سره برابر وي. ښه نو که دملخانو وزن 80زره ټنه وي ملخان په يوه ورځ کي 80زره ټنه خواړه خوري. کيداى سي چي دملخ نوم چي په عربي ژبه کي (جراد)دئ هم دې ته اشاره کوي؛ځکه جراد د(جرْد)دريښې څخه اخيستل سوى چي مانايي کيندنه،زخمي،بي وښو ځمکه ده ياني ملخان چي پرکوم کښت ورسي هغه لمنځه وړي؛ياني دنباتاتو پاڼې،ګلونه،ميوې زخمي او لمنځه وړي. ځيني وخت په هر کيلومتر مربع ځمکه کي د20څخه در100ميليونو په شاوخوا کي ملخان شتون لري؛دځينو ملخانو دډلي يا لښکر اوږدوالى 400کيلومترو ته رسيږي،دملخانو په يوه لښکر کي در40ميليونو ډېر ملخان شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوماشي

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ البَقَرَة : 26] إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِۦٓ أَن يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۖ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرًا وَيَهْدِى بِهِۦ كَثِيرًا ۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا الْفَٰسِقِينَ)

هو، الله له دې څخه هيڅ کله شرم نه کوي چي د ماشي يا له دې څخه هم د کوم زيات حقير شي مثال راوړي. کوم خلک چي د حقي خبري منونکي دي، هغوی د دې مثال په ليدو پوهيږي چي دا حق دی، چي د هغو د رب له خوا راغلی دی. او څوک چي کافران دي، نو هغوی د دې مثال په اوريدو وايي: "په داسي مثال راوړلو سره د الله اراده څه ده؟" - په دې شان الله په همدې يوه خبره ډير خلک په ګمراهی کښي اخته کوي او ډيرو ته سمه لار ښيي. او په ګمراهۍ کښي هغه کسان اخته کوي چي فاسقان دي.

*****

کله چي غوشه تاسو وچيچي او تاسو هغه وژنی داسي لکه هيڅ چي هم نه وي سوي،دا دغوماشي ارزښت دئ ستاسو پروړاندې. غوماشه يؤه عجبه حشره ده چي هيرانوونکي ځانګړني لري:دغوماشي په سر کي 100سترګي شتون لري. که چيرې دغوماشي سر په مايکروسکوپ کي غټ وښيو دهغي په سرکي به سل سترګي ووينو چي داسي ښکاري لکه دشاتو دمچيو کندو. دغوماشي په خوله کي 48غاښونه او په سينه کي يې دري زړونه شتون لري چي يؤ يې مرکزي زړه دی او په خوا کي يې دوه نور زړونه دي.

غوماشي درادار دداسي سيستم لرونکي دي چي اوسنی پرمختللي الوتکي يې په هغه کيفيت نه لري. دا رادار حرارت،تودوخه کشفوونکی دئ:داسي چي غوماشي شيان دهغوئ پر رنګ نه بلکي پر حرارت يې پيژني. که چيري په يؤه تاريکه خونه کي بيده وي غوماشه هلته دانسان څخه پرته نورشيان نه ويني ولې چي دانسان دبدن تودوخه دهغو شيانو څخه ډيره ده. دغه رادار دومره دقيق دئ چي ديؤې سانتي ګريډ درجي زرمه برخه تودوخه درک کولی سي. غوماشه داسي سيستم لري چي وينه تجزيه او تحليلوي ځکه هروينه دهغوئ لپاره مناسيبه نه ده. که دوه ماشومان پريؤه کټ بيده سي:سهار به ووينئ چي يؤ غوماشو ډير اوبل يې لږ چيچلی دئ. غوماشه بې حِسه کوونکي مواد هم لري:کله چي غوماشه موږ وچيچي موږ سمدستي دهغه خارښت،سوخت نه احساس کوو،مګر دڅه وخت ورسته چي غوماشه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتېدلې وي دچيچلو خاربښت يې احساس کړو،همدارنګه غوماشه دداسي سېستم لرونکي ده چي کلکه؛تېنګه وينه نرۍ کوي ترڅو دهغې دنري نېښ څخه په آسانۍ تېره سي.

غوماشه شپږ تيغه،نېښه لري:چي څلوريې په پوست ننوزې او يؤ مربع شکله زخم جوړوې ياد زخم دومره ژور وي چي دويني کوچنيو رګونو ته رسيږي،پنځم او شپږم نېښ يې وينه ليږدوې. دغوماشې وزرونه په هره ثانيه کي ډېر ځلې رپيږي:په همدې خاطر دبز بز غږ توليدوې. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 26] إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِ أَن يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۖ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرًا وَيَهْدِى بِهِۦ كَثِيرًا ۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا الْفَٰسِقِينَ)

هو، الله له دې څخه هيڅ کله شرم نه کوي چي د ماشي يا له دې څخه هم د کوم زيات حقير شي مثال راوړي. کوم خلك چي د حقي خبري منونکي دي، هغوی د دې مثال په ليدو پوهيږي چي دا حق دی، چي د هغو د رب له خوا راغلی دی. او څوك چي کافران دي، نو هغوی د دې مثال په اورېدو وايي: "په داسي مثال راوړلو سره د الله اراده څه ده؟" - په دې شان الله په همدې يوه خبره ډېر خلك په ګمراهۍ کښي اخته کوي او ډېرو ته سمه لار ښيي. او په ګمراهۍ کښي هغه کسان اخته کوي چي فاسقان دي.

*****

ابن قيم رحمه الله وايي:دغه ايات شريف دکافرانو ځواب دئ هغه چي پرقرآنکريم اعترضونه کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُلك : 3] الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرَىٰ فِى خَلْقِ الرَّحْمَٰنِ مِن تَفَٰوُتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ) هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکې) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز ناوړوندي او توپير ونه مومې. بيا سترګي واړوه، وګوره، ايا کومه نيمګړتيا دي چيري تر سترګو کيږي؟!

**** بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ) موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه ځېل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."****

کاېنات يؤ بشپړ خلقت دئ چي دوړو ويرو سونو يا دهغه څخه ډېرو کوچنيو موجوداتو څخه پيل او پر کهکشانونو،آسمان تولګو چي زموږ څخه ميلياردونه نوري کالونه ليري دي،زموږ په اند پای ته رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاينه دي وي الله جل جلاله لره چي ډېرې کوچنۍ زرې او لوی کهکشانونه يې په پوره نظم ،ترتيب او محکم ډول پيدا کړي دي

دجولاګي يا غڼي ځاله

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ العَنكبوت : 41] (مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللهِ أَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا ۖ وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنكَبُوتِ ۖ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ) کومو کسانو چي له الله څخه پرته نور سرپرستان نيولي دي، د هغو مثال د غڼي په څير دی چي خپل ځان ته يو کور جوړوي. او له ټولو کورونو څخه ډېر کمزوری کور د غڼو کور وي. کاشکي دغو خلکو علم درلودلای.

****

دې ايات شريف ته په پام سره دجولاګي ځاله ډېر ُسسته،ضعيفه ده. په ځينو تفسيرونو کي ويل سوي چي دغڼي ځاله ضعيفه ده ولي چي دګرمی او يخنی پروړاندې مقاومت نه لري او جولاګی دباد او باران څخه نه سي ساتلی. دقاهري دپوهنتون يؤ حشره پيژندونکی وايي:په دې ايات شريف کي دقرآنکريم علمي اعجاز شتون لري: (كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا)يانې داچي هغه جولاګيان چي ښځينه دي کورونه جوړوي په همدې خاطر دلته تانيثه تا راوړل سوي ده،والله اعلم (كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا)ښځينه جولاګی هغه غڼې ده چي ياد کورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځالي جوړوي او نارينه جولاګى دې ته تشويقوي چي يادې ځالي ته ننوزې،داسي چي دهغه پروړاندې تير ايستونكي حركتونه كوي،او خواړه غږونه دهغه غوږو ته رسوي ترڅو هغه خپلي جوړې سوې ځالي يا كورته دننه كړې،ورسته درالقاح درعمل هغه خوري؛بيا خپل چيچيان خورې؛حتى ځيني چيچيان نور چيچيان خورې.

ښه نو دغښي ځاله دِبنا دضعيفوالي سربيره په داخل كي،په ټولنيزو اړيكو او كورني ترتيب او اړيكو كي هم ډېره ضعيفه ده او دوه ضعيفوالي په يوه ځاى كي يوځاى سوي دي.
دجولاګي ځاله دجولاګي څخه دغتو حشرو پر وړاندې مقاومت نه سي كولى همدا ډول دغښي په كورني ژوند كي ډېرې ستونزې دي،كورنى ژوند يې ډېر كمزورى او ضعيف دئ. كه دجولاګي دځالي تارونه كلک هم وي دياد ايات شرېف اشاره ثابته ده! والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مچان

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ الحَجّ : 73] (يَأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، پـه غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان لـه خدايـه پرتـه بلـئ؛ کـه هغوی ټول پـه لاس يو کولو د يو مـچ پيدا کـول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکی که مچ له هغو څخه کوم شی وتښتوي، نـو هغـه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.

*****

دمچ ازار،تکليف رسول وه انسانانو ته او هغه ناروغيو چي مچان يې دخپل ځان سره ليږدوي دوګړو پام خپل ځان ته اړولی دئ, مچ دالله جل جلالـه هيرانـوونـکی مخلـوق دئ. دغه چټلـه او کمزوري حشره په چټکی سره دنسل دېربښت،تکثر کوي. کـه چيري يوځـای دمچـانو څخـه ډک وي پرهغه ځای حشره وژونکي دوا وپاشو او هلته يوازي يوه ښځينه مـچ پاتـه سي:دغه مـچ به دهم هغو زهرو سره مقاوم نسل مچان وزيږوي چي بيا به هغه زهر وربانـدي کومـه اغيزه نـه کوي،پـه همدې خـاطر دمچـانو وژونـکو زهـرو جوړونـکو دمچـانو دوژنـي پروړانـدې ماتـه خوړلې ده،ياني داچي کوم داسي زهر نه سي جوړولی چي تـل مچـان ووژنـي. ځکـه مچـان پـه خپلو دقيقو سيستمونو کي دزهرو ضد ماده جوړوي،چي دتکراري زهرو سره مبارزه کوي.

که چيري مچان ديخ له کبله مړه سي دمچانو داسي نسل به پيداسي چي ديخ پروړانـدې مقـاوم وي،ياني پر دويم نسل به يې يخ کومه بده اغيزه نه کوي.

که دمچ سترګه دميکروسکوپ په مرسته درخپلې اندازې سل ځله لويه ښکاره کړو وبـه وينـو چي دمچ سترګه دزرګونو عدسيو څخه جوړه سوې ده چي ديوبل سره مبښتي دي او مچ ته يې دبشپړ ليد لار خلاصه کړې ده. مچ ته هر خوځښت په کرار،ورو يا سلوموشن کي مالوميږي.

مچ کولی سي داسي الوتنه وکړي چي پرمختللي الوتکي هغه سي الوتنه نه شي کولی.

مچ دخپل وزن په نسبت ډېر تېز ه الوتنه کوې او دا وړتيا لري چي په ناڅاپي ډول خپل مسير ته 90درجې بدلون ورکړې،دا هغه کړنـه ده چي پرمختللي جنګي الوتکي يې توان نـه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحديث شريف مفهوم:رسوالله فرمايي :هركله چي ستاسو په خوړوكي مچ ولويدئ په خپل ځښاک کي يې پوره غوټه کړئ او ليري يې وغورځوئ ځکه دمچ په يؤه وزر کي ناروغي ده او په بل کي يې دوا. نوي ځيړنو دا حديث شريف په تجريبه ثابت کړی او داماللومه سوي چي دمچ په يؤه وزر کي ميکروبونه او په بل کي يې درمل،دهغه ميکروب ضد ماده شتون لري،چي علمي نوم يې باکتريوفاژدئ.

ښه نو هرکله چي ستاسو په خوړو کي مچ ولويدئ او غوښتل موهغه خواړه بې ځايه نه کړئ يا اسراف ونه کړئ مچ په پوره ډول په هغو خوړو کي غوټه کړئ؛ځکه دمچ په يوه وزر کي ميکروبونه او بل کي يې دميکروب ضد ماده شتون لري. الله جل جلاله فرمايي: الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] يَاأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان له خدايه پرته بلئ؛ که هغوی ټول په لاس يو کولو د يو مچ پيدا کول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکی که مچ له هغو څخه کوم شی وتښتوي، نو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.

*****

ددې حشرې يوه دنده دنباتاتو او حيواناتو دټوټه سوو غړو لمنځه وړل او ديادو موادو څخه دچاپيريال پاکول دي. مچ دخپل ځان سره 500ميليونه ميکروبونه ليږدوي. ښه نو دمچ شتون په يؤه ځای کي ددې دليل دئ چي هغه ځای پاک نه دئ؛ېاني داچي مچ موږ ته ښيي چي کوم ځای پاک او کوم ځای چټل دئ. مچ هغه حشره ده چي په تېزئ خپل ځای بدلوي؛کـه نن مچ ستاسو په کوټه کي وي سبا کيدای سي ستاسو څخه لس کيلومتره ليري تللی وي.

دغه حشره ډېر او ژر دنسل دتوليد وړتيا لري داسي چي هر لس ورځي ورسته نوی نسل دونيا ته راوړي. په مچ کي بل دهيرانتيا وړتکی دادئ چي دمچ عصبي سيستم دانسان عصبي سيستم ته ورته دئ. دمچ سترګي ډېرې پياوړي دي،شيان په ښه ډول او خوځښتونه په ورو ډول ويني،کله چي هغه ته خطر مخ سي سخت درد ورځي؛عصابني کيږي،دوې دقيقې ياد لري او ددرد احساس کوي؛په داسي حال کي چي دمچ دمغزو وزن يؤميليونيم برخه دګرام ده.مچان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسل زره ډولونو څخه ډېر ډولونه لري چي ځيني يې ښکاري؛ځيني يې دګلونوشيره ټولوونکي؛ځيني نور يې بيا په خپل منځ کي دالوتني مانورې او مقابلې کوي. ښه نو ددومره علمي پرمختګونو سربيره هم دنړۍ انسانان نه سي کولی يومچ جوړ کړي؛خالق او علم الله جل جلاله فرمايي: الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] يَأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُۖوَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان له خدايه پرته بلئ؛ که هغوی ټول په لاس يو کولو د يو مچ پيدا کول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکی که مچ له هغو څخه کوم شی وتښتوي، نو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستۍ کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.*****

رسول الله څنګه دمچ دغه حقيقت وپيژندئ ؟ آيا پيغمبر صلى الله عليه وسلم څيرنيز مرکز درلودئ؟يا په هغه وخت کي دتجزيي اوتحليل مرکزونو شتون درلودئ؛آيا هغه وخت مايکروسکوپ شتون درلودئ؟ښه نو بيا څنګه رسوالله فرمايي: لوړحديث دا بيله الهي وحيو ناشونی کار او دکافرانو داعتراضونو ښه ځواب دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میږیان

میږیان:ټولنیز اوپرمختللي حشرات دي:چې په هرځای او وخت کي موندل کیږي. میږیان داسي حشرات دي چي الله جل جلاله ډیرې ځانګړني ورکړي دي او د9زره ډولونو څخه ډیر ډولونه لري. ځیني میږیان په کلکو،کروړو کورونو کي اوسیږي او ځیني یې یوځای اوبل ځای اوسیږي. ځیني یې خپل خواړه په زیار او زحمت او ځیني یې په ظلم اوزور لاسته راوړي.

میږیان داسي حشرې دي چي دټولنیز ژوند درلودونکي دې، که دیوبل څخه بیل سي مري که څه هم هغه ته ښه خواړه،ښه ځای او شرایط برابر سوي وي،دانسان په شان که یوه داسي ځای کي چي تیاره وي؛رڼا او رڼوغ نه وي؛شپه او ورځ نه ورمالومیږي دلسو ورځو ورسته خپل توازون دلاسه ورکوي. میږیان انسانانو ته دمرستې او دیوبل دلاس نیوي ښه درس ورکوي:کله چي یو وږی میږی دموړ میږي سرمخ سي:موړ میږی دخپل خیټې دذخیره سوو خوړو څخه وږي میږي ته خواړه ورکوي،ځکه دمیږي هضمي سیستم داسي جوړ دئ چي دخپل خیټې خواړه دځانګړي پیپ دلارې دیوبل سره شریکوای سي. راسئ چي درسول الله صلی الله علیه وسلم په دي حدیث شریف کي فکروکړ لیس المومن الذي یبیت شعبان وجاره جائع.) دحدیث شریف مفهوم:مومن نه دئ هغه څوک چي موړ بیده سي په داسي حال کي چي ګاونډی یې وږی وي.

پوهانو دمیږیانو دژوند اړخونه څیړلي چي انسان په تعجب کي کوي:میږیان دیوبل سره مرسته کوي،کارونه په ترتیب او جدیت سرته رسوي،میږیان یوه لویه ملکه لري چي دنده یې دهګیو اچول او نورو میږیانو ته دکارونو ویشل دي.

ملکه یې دمیږیانو په ښارکي په یوه خوندي ځای کي اوسیږي،چي دخپل ښار دټولو میږیانو سره په پرلپسي اړیکه کي وي. دښځینه میږیانو دنده دکوچنیو میږیانو پالنه او روزنه ده،ساتونکي میږیان لوی سرونه لري داسي لکه خول چي یې پرسروي،دنده یې دښار او ملکې ساتنه ده،نور میږیان سته چي دنده یې دښار پاکي ده،دهغوئ بله دنده دمړو میږیانو دښاره ایستل او ښخول دي،ځیني نور میږیان د دباندي څخه ښار ته خواړه راوړي همدارنګه یاد میږیان د کښت کولو او دنورو حشراتو دپالني دنده هم پرغاړه لري،میږیان دشاتو دتولید لپاره نور حشرات دخپل ښارپه ځانګړو کوټو کي ساتي ترڅو دهغوئ دشاتو څخه ګټه واخلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میږیان په خپل ژوند کي دقیق نظم لرونکي دي:یؤه ملکه لري چي پر هغوی امرکوي،کورونه لري چي داړتیا وړ کوټې په کښې شتون لري،ځیني ځانګړي خوني لري چي کړي وړي جوړي سوي،دهغو څخه دګودامونو یا دخوړکي مواد دساتني لپاره کاراخلي؛پر یادو خونو،ګوداونو ساتونکي ولاړوي او نوبت واره پري پیره کوي دمیږیانو کور دیؤه ښار په شان دئ: چي بیلا بیل کورونه او کوټې لري،لارې لري چي هغه دمځکې دمخ سره وصل سوي دي. میږیان دخپل اوسیدو په ځای کي دغښ سرو میږیانو درنظر لاندي په پورنظم او قانوني ډول ژوند کوي. میږیان کورونه،لارې،تونلونه،او دخوړو دساتني ګودامونه جوړوي،ښه نو ځیني میږیان کښت کوي،ځیني حشرات ساتي او ځیني بیا دنورو قبیلو پروراندي دیؤه منظم پوځ په شان جنګیږي. الله جل جلاله فرمایي:[سُوْرَةُ الأنعَام : 38]
(وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا طَٰٓئِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّآ أُمَمٌ أَمْثَالُكُم ۚ مَّا فَرَّطْنَا فِى الْكِتَٰبِ مِن شَىْءٍ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ)
په ځمکه کښې خوځېدونکي کوم ساکښ او په هوا کښې په وزرونو سره الوتونکي کوم مارغه ته وګورئ! دا ټول همدا ستاسي په څېر انواع او ډولونه دي. موږ د هغو د تقدير په ليکنه کښي څه نیمګړتیا نه ده پرېښې. بیا دا ټول د خپل رب لوري ته ورغونديږي.

****

ځیني داسي میږیان سته چي خپل کورونه دمځکې پر سر دونو دپاڼو او ښاخونوڅخه جوړوي؛یادا چي په زړو ونو او لرګیو کي کورونه جوړوي داسي لکه انسانان چي غرونه توږي او کورونه په کښي جوړوي. که څه هم میږیان دکار لپاره پیاوړي غړي او وسایل نه لري مګر خپل کورونه په دقت او کروړ ډول جوړوي، دیاد کار لپاره دخپلي خولي دغچي څخه کار اخلي،هغه شیان چي دوئ یې ژولی سي ژوي بې ترڅو خمیرې ته ورته مواد تري جوړ سي اوبیا هغه دخپلو کورنو دجوړولو لپاره وکاروي،کیدای سي پخوانیو مصریانو هم دخپلو کورونو او اهرامونو دجوړلو کي دمیږیانو څخه تقلید کړی وي. کوچني میږیان په ښار کي دننه پاتیږي د استادانو درڅارني لاندي تېږي توږي او لارې جوړوي ،ترڅو هلته ښه روزنه ووینې اولوی سې. پوهان وایي:میږیان دخپل تګ په وخت کي دلارې دمالومولو په پار یؤه کیمیاوي ماده ترشح کوي ترڅو خپله لاره ورکه نه کړې،که تاسو یاده ماده پاکه کړئ میږیان بیا دخپل کور لاره نه سي پیداکولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي ميږيان دخورک کوم ځه پيداکوي دهغه پرشاوخوا ځانګړې بوئ خپروي او لږ دهغه خورک څخه دخپل ځان سره وړي او نورو ميږيانو ته يې ښکاره کوي؛ترڅوهغوئ دهغه خورک په ډول خبر سي،ځه وخت ورسته دهغو خوړو پر شاوخوا ډېر ميږيان راغونديږي او خواږه ديوبل په مرسته دځان سره وړې. ميږيان دخپل حجم په نسبت ډېرې پياوړي عضلې لري،داسي لکه ديؤه مسلکي لوبغاړي عضلې.

ميږيان دخپل وزن دوه برا بره وزن په آسانی سره وړلی سي. څېرونکو داهم موندلي:کله چي يؤ ميږی مرې ځانګړی بوی خپل شاوخوا ته خپروې ترڅو نور ميږيان دهغه په مرګ خبر سي او مخکي له دې چي نور حشرات دهغه جسد دځان سر يو شي ملګري يې هغه ښخ کړې:يؤه څېرونکي ياده ماده پر يؤه ژوندي ميږي ومښل نور ملګري يې په چټکی سره راغلل اوهغه يې ژوندی ښخ کړ. ميږيان دهغو لږو حشرو ددلې څخه دي چي الله جل جلاله هغوئ ته دخوړو ذخيره کولو وړتيا ورکړې ده. ميږيان کولی سي حبوبات په خپلو کورونو کي چي ډېروخت مرطوب او ګرم وي په ښه ډول وساتي همدارنګه ميږيان غنم پر منځ نيمی کوي پوست يې تري ليري کوي ترڅو هغوی دبيا زرغونيدلو وړتيا دلاسه ورکړي.

يادا‌سي چي دغنمو او يا نورو نباتاتو تخمون څو اونۍ په مالومه اندازه تودوخه کي ساتي ترڅوهغوئ شنه سي:کله چي نبات شين سي ريښې او ساقه وکړې هغه تري پري کوي ترڅو دژمنيو خوړو په ډول تري کار واخلي،همداډول ديؤ ډول پتنګ يا کمپلی غايطه مواد پرځينو پانو اچوي ترڅو پرهغوئ يؤ ډول مرخيړي يا پوڅکۍ وده وکړې او دخوړو په ډول يې وکاروي؛ځيني نورميږيان دځينو حشراتو هګی وړې دهغو هګيو څخه در حشراتو را وتو ورسته دهګی پوستکي دباندي غورځوې،ياد حشرات درلويدو پوري ساتي بيايي يې دهغو نباتاتو پر پانو ږدي چي دهغو څخه شات په لاس راځي،ياد حشرات کولی سي په څو ساعتونو کي څو ځاځکي شيره جوړه او ميږيانو ته يې ورکړي،ميږيان ددغو حشراتو دساتني لپاره ځانګړي کوټې لري. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النَّمل : 18](حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوۡا۟ عَلَىٰ وَادِ النَّمۡلِ قَالَتۡ نَمۡلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّمۡلُ ٱدۡخُلُوا۟ مَسَٰكِنَكُمۡ لَا يَحۡطِمَنَّكُمۡ سُلَيۡمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ) (يو ځل يې له هغو سره سفر کاوه) تر دې پوري چي کله دوی ټول د مېږيانو ناو (دښت) ته ورسېدل، نو يو مېږي وويل: "اې مېږيانو! پخپلو غارونو کښي ننوځئ، چيري داسي ونه شي چي سليمان (ع) او د هغه لښکري مو چيت کړي او هغوی به خبر هم نه وي.****

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قرآنکريم کي دميږيانو خبرې کول ثابت سوي دي. آيا پوهانو دميږيانو خبري کول کشف کړي دي. هو! پوهان وايي دميږيانو په سر او خيټه،نس کي ځيني غدې شتون لري:يادي غودي دکيمياوي پيغامونو ليږد پر غاړه لري،داد ميږيانو ژبه ده او يوبل ته په همدې ژبه خبرې کوي.

دميږيانو په منځ کي بيلا بيلې تګلارې دخبرکولو لپاره شتون لري؛چي عبارت دي:ږغيزي ژبه،اشاروي ژبه،دليد ژبه،دحرکاتو ژبه،دبوی ژبه،هغه ژبه چي دميږيانو په منځ کي ډېره کاريږي هغه کيمياوي ژبه ده. ميږيان دبويايي حس په مرسته چي دهغوئ په ښکرونو کي ځای لري کيمياوي اشارې درک کوي.

خدای جل جلاله په لوړ ايات شريف کي دميږيانو ترمنځ دپيژندني او ټولنيزه روحيه څرګنده کړي ده. ميږيان دکوچني مغز او عصبي حجراتو لرونکي دي،چي دمالوماتو پروسيس او تحليل کولی سي. ميږيان يو سر،يوبدن،يوه استوانه شکله لکی لري همدارنګه شپږ پښې لري چي دهغو په مرسته ګړندی تګ کوي.ځيني ميږيان دالوتلو لپاره وزرونه لري.

ميږيان پنځه سترګي لري چي دوې سترګي يې مرکبې او دسرپه دواړو خواو کي ځای پرځای سوي او دسلګونو عدسيويا ساده سترګو څخه ترکيب سوي چي ديوې سترګې په شان کارکوي،درې نوري سترګي يې غيري مرکبې مثلثي شکل لرونکي دي او دمرکبو سترګو لوړ ځای لري، ديادوني وړده چي دنارينه ميږيانو سترګي دښځينه ميږيانو دسترګو څخه غټې دي.هر ميږی دوه دوربينته په شان ښکرونه لري چي دهغوئ په مرسته شيان حس کوي دانسان دلاسونو او ګوتو په شان. ميږيان دهوښيارو حشراتو دډلي څخه دي. ميږيان ځيني وړانګي چي انسان يې نه سي ليدای ويني لکه دماوراًبنفش وړانګې.

ميږيان عجيبه هضمي سيستم لري چي په هغه کي خوله،مری،معده،او کلمی شامل دي.

ښځينه ميږيان خپلې هګی دلويو ميږيانو کورونو ته نژدې اچوې.

يادي هګی دساتونکو ميږيانو دخوا ساتل کيږي؛مناسيبه تودوخه دهګيو لپاره برابروي ترڅو دميږي چيچيان دکوچني چينجي په شان بيله پښو دهګی څخه راووزي ساتونکي دهغو پالنه کوي او هغوئ ته خواړه برابروي. دميږي چيچيان 7اونی خواړه خوري ورسته ترهغه يو وريښمين توپ دخپل ځان لپاره اوبدي په هغه کي بيديږي دڅو ورځو دتيريدو ورسته دخوبه راکښيني؛ياد توپ پرې کوي او دهغه څخه دباندي راوزي په دي کار کي پالونکي ميږيان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغوئ سره مرسته کوي. پالونکي میږیان دکوچنیو میږیانو سره په پاکۍ کي مرسته کوي درهغو چي دهغوئ ښې پیداکیږي. دمیږیانو ددوو ښارونو ترمنځ کله کله جګړه کیږي:لښکر په منظمو صفونو کي دریږي؛په جنګ کي زخمیان اومړي کیږي،مړي دښار څخه دباندي باسي او نیول سوي میږیان دمریانو په شان په خپل ښار کي دخدمت لپاره ساتي. دمیږیانو کارونه ډېر انسانانو ته ورته دي.ځیني وخت میږیان دانسان لپاره هم خطر پیښوي؛دبیلګې په ډول دچت لرګي او دکتابونو پاڼې خوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په حشراتو کي حسي ښکرونه يا انتنونه

انسانانو دستور کتنځايونـه دستورو دغوځښت ليدلو او دهوا دحالاتو دمالومولو لپاره جوړ کړي دي. څوک باور کولی سي چي په ژونديو موجوداتو کي حسي ښکرونه يا انتنونه شتون لري چي انسانان دهغوئ دسرته رسوونکو کارونو دسرته رسولو څخه ناتونـه دي. حشراتو کي چي موږ يې بې ګټې او بې ارزښته بولو داسي آلي شتون لري:چي دانسانانو د دقيقترينو آلو،وسايلو سره يو ډول يا پر خپل ځای ورڅخه پياوړي دي.پوهان وايي په ځينو حشراتو کي داسي حسي ښکرونه شتون لري چي په هغوئ کي کيمياوي پيداکوونکي ځای پرځای سوي دي چي دموادو بوی تشخيصوي او دحشراتو حرکت او پلټنه دهمدي مالوماتو پر اساس صورت نيسي؛ياني حشرات ددي کوچني رادار دمعلوماتو دتحليل ورسته خوځښت او پلټنه کوي.په ځينو حشراتو کي حسي ښکرونه شتون لري چي دميخانيکي حسوونکو لرونکي دي،ياد انتنونه غږونه او دباد حرکت احساسولو وړتيا لري،لکه ځيني مچان چي ياد کارکوي. ياد حس کوونکي دحرماتو څخه اغيزمن کيږي. مګر کيمياوي حس کوونکي دکيمياوي ترکيبونو څخه اغيزمن کيږي. يوبل ديادولو ټکی دادئ چي ځيني حشرات چي کوم ځای خوړه ولويږي ډېر ژر هلته راځي دا حشرات څنګه دومره ژر خبريږي،دوئ ديادو سو حس کوونکو دمالوماتو څخه کار اخلي. دغه خرمچان څنګه يو چټل ځای ته ژر ځان رسوي؛ځکه چي دوئ دخپلو حس کوونکو ښکرونو يا انتنونو په مرسته ديادې مادې بوی چي په هوا کي خپور سوی احساس کړی.ځيني حشرات حرارت،تودوخه مالومونکي حسي ښکرونه لري؛دغه حس کوونکي په غوماشو کي هم شتون لري . دبيلګې په ډول که دو وګړي په يوه کوټه کي بيده وي اويو دهغوڅخه تبه ولري؛دبدن تودوخه يې ډېره وي:غوماشي ددري متری څخه هغه احساسوي ځکه غوماشو کي تودوخه مالوموونکي انتنونه يا رادارونه شتون لري نوځکه به هغه وګړی چي تبه ولري ډېر وچيچي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهوا او چاپيريال ککړتيا

هغه څه چي انسانان يې نن په خپل ژوند کي سرته رسوي دهغوئ پر روغتيا ډېره منفي اغيزه لري. که څه هم دانسانانو په ژوند کي ډېر پرمختګونه سوي خو دبله اړخه يې دانسانانو ژوند تبا کړی دئ. ترڅو چي الوتکي ،موټرونه،لويي کارخونې او ماشينونه شتون ولري دچاپيريال ککړتيا به دکاربن ډای اوکسيډ غاز په واسطه دوام لري.دغه ګاز څه کوي؟ ياد غاز دويني هيمو ګلوبين ته ننوزې او دهغوئ سره ګډېږي.

ياد غاز دمايع سوځونکو وسايلو،الوتکو او ماشينونو په واسطه خپرېږي دهيمو ګلوبين سره ګډېږي او دانسانانو په حجراتو کي داکسيجن دکمښت لامل کيږي،ځکه يادګاز داکسيجن په نسبت دويني دهموګلوبين سره 250 واري په پياوړي ډول ګډېږي.
مګر ددې کمښت زيان څه شي دئ؟ کله چي حجري داکسيجن دکموالي سره مخ سي دزړه ضربان کمېږي،زړه او تنفسي سيستم داکسيجن دپوره والي لپاره ډېر فشار لاندي راځي؛په پايله کي همدغه ډېر فشار دزړه او تنفسي سيستم دبيلا بيلو ناروغيو لامل کيږي. که چيري يوڅوک د اتو ساعتونو لپاره په هغه هوا کي تنفس وکړې چي په هغې کي 1پر 1000000دکاربن ډای اوکسيډ غاز وي دنفستنګی احساس کوي.

که تاسو په ګڼ ميشتي سيمه کي ژوندکوئ او هلته ماشينونه،موټرونه د8ساعتو لپاره کاربن ډای اوکسيډګاز هوا ته خپروي او تاسو 80پر1000000څخه کم دغه غاز تنفس کړئ داکسيجن دانتقال سرعت ستاسو په وينه کي لس سلنه کمېږي او وينه خپل بنسټيزه ځانګړنه دلاسه ورکوي؛په همدي خاطر دموټرونو او نورو کاربن غاز خپرونو وسايلو څخه په ډکو سيموکي وګړي دسردردئ؛لندو مسموميتونو،دليدضعيفوالی،تنفسي،زړه او نورداخلي ناروغيو اخته کيږي.
دياد غاز په هوا کي ډېريدل يو دهغو عواملو څخه دی چي دبيلابيلو ناروغيو لامل کيږي.
الله جل جلاله هوا پاکه پيدا کړي مګر موږ هوا او چاپيريال ککړ کړل هم په خپلو وسايلو اوماشينونو او هم په فساد او خپلو اخلاقو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچاپير يال ککړوالی دانسان دبدن دبيلا بيلو ناروغيو،زياتې تودوخي دسمندري څپو دراپورته کيدو ،اوشديدو اوربښتونو لامل کيږي.

دماشينونو او نوروسيلو لوږ.غونه هم دانسان روغتيا ته زيان رسوی او يوډول دچا پيريال ککړوالی دی.موږ بايد درخپل توانه چاپيريال ته دزيان رسوونکو غازونو دخپريد مخه ونيسو،ونې کښيږدو او شته ونو دغوڅولو څخه ډډه وکړو.

...

پای ستاسو درنولوستونکو ددعا په هيله:ژباړن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژباړن خپاره سوي کتابونه:

په (سمندرکي دملغرولټون) ويښونکي اوټولنيزي مقالې.

د (الماسو پنډ) دپښتو متلونودويلوځايون اوعلتونه يې.

(روڼ سيند)شعري ټولګه

(ژور اندونه)شعري ټولګه

په (کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې)

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library